

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

CATALOGUS

VAN HET

OUD SYNODAAL ARCHIEF,

BEWERKT DOOR

H. Q. JANSSEN,

Predikant te St. Anna ter Muiden.

MET DE INDICES

DER OUDE PROVINCIALE KERKELIJKE ARCHIEVEN.

UITGEGEVEN OP LAST VAN DE ALGEMEENE SYNODE
DER NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

's GRAVENHAGE,

bij A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON,

1878.

REFERENCE

BX

9472

.J367

1878

5C7^a

Z7755
7356

CATALOGUS

VAN HET

OUD SYNODAAL ARCHIEF,

BEWERKT DOOR

H. Q. JANSSEN,

Predikant te St. Anna ter Muiden.

MET DE INDICES

DER OUDE PROVINCIALE KERKELIJKE ARCHIEVEN.

UITGEGEVEN OP LAST VAN DE ALGEMEENE SYNODE
DER NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

's GRAVENHAGE,
bij A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON.
1878.

Ref

BX

9472

J367

1278

VOORBERIGT.

Wie zich het Synodaal archief verbeeldt als eene uitgebreide boekverzameling, eenigszins gelijkende op de openbare bibliotheken, met wier schatten een of meer ruime zalen gevuld zijn, die vormt zich daarvan eene geheel onjuiste voorstelling. Niet meer dan twee kasten zijn noodig geweest om den voorraad te bergen. Wij behoeven daarenboven slechts te wijzen op dezen catalogus, waarvan het getal nommers dat van 104 en het cijfer der bladzijden dat van 122 niet te boven gaat.

Wat echter het Synodaal archief verliest aan uitgebreidheid, dat wint het aan belangrijkheid van inhoud. Er is een rijkdom van oorkonden in voorhanden, die voor de geschiedenis van onze Nederlandsche Hervormde kerk van het hoogste gewigt zijn: een ware goudmijn, verre van uitgeput. Indien Hooijer zich van dien schat bediend had, toen hij zijne „Oude kerkordeningen” te zamen bracht, hij zou den tekst en de onderteekening zijner bescheiden ontleend hebben aan de echte, oorspronkelijke bronnen, die hier aanwezig zijn, in plaats van aan de min zuivere beeken, waarvan hij gebruik maakte. Mannen als Ypey en Dermout, 1) Heringa, 2) Kist, 3) Royaards, 4) van Toorenenbergen, 5) Rogge 6) hebben dan ook deels de belangrijkheid van het Synodaal archief erkend, deels de schatten er van benuttigd ten behoeve der wetenschap.

Geen wonder, dat de Synode zich vooral sedert 1854 aan het oud archief veel liet gelegen zijn. Meermalen kwam het in de Synodale vergadering ter sprake, en de beraadslagingen en besluiten, desbetreffende,

-
- 1) *Geschied. der Nederl. Herv. kerk*, d. II, bl. 273 der nauteek., aaut. (460).
 - 2) Zie o. a. *Archief voor kerk. gesch.*, verzameld door Kist en Royaards, d. III, bl. 537, 538, 562; en beneden, bl. 25, noot; *Berigt, aangaande zeven stellingen* enz., bl. 52.
 - 3) Zie b. v. beneden, bl. 25.
 - 4) *Hedend. kerkregt bij de Herv. in Ned.*, d. II, bl. 185—188, 433.
 - 5) *Philips van Marnix van St. Aldegonde godsdienstige en kerkel. geschriften*, d. II, op vele plaatsen.
 - 6) *Kroniek van het Hist. gen. te Utrecht*, 1869, bl. 500; *Johannes Wienbogaert en zijn tijd*, veelmalen.

kunnen getuigen, met wat belangstelling men daarop het oog geslagen hield en hoe men er zorg voor droeg. 't Zou een dor en vervelend verslag zijn, indien wij hier alles opgaven wat in de Synodale Handelingen deswege voorkomt. Wie daarvan meer wenscht te weten, dien nemen wij de vrijheid derwaarts te verwijzen. Wanneer men de alphabetische registers raadpleegt, zal het gemakkelijk zijn te vinden alles wat er betrekking op heeft, ook hoe déze catalogus eindelijk, ten gevolge van de bepalingen der Synode in de laatste jaren, tot stand gekomen is.

Vraagt men, hoe de Synode in 't bezit van haar oud archief is gekomen, dan kan daarop een bevredigend antwoord gegeven worden. Het schijnt ons namelijk ontwijfelbaar, dat de meeste stukken, thans in 't bezit dier Synode, vroeger het eigendom waren van de Provinciale Synode van Zuid-Holland. Immers, daardoor wordt het vooreerst verklaarbaar, dat het Provinciaal Kerkbestuur van Zuid-Holland in 't geheel geen archief bezit: 't is overgegaan aan de Synode. Maar vervolgens — wat alles afdoet — het is onweérlegbaar te bewijzen uit de boeken, die onder n°. 15 en n°. 28 in den catalogus van 't oud Synodaal archief vermeld zijn en die een' catalogus behelzen van de stukken, toekomende aan de voormalige Zuid-Hollandsche Synode, dat dezelfde bescheiden, thans als eigendom der Algemeene Synode beschouwd, weleer aan gemelde Provinciale Synode toebehoorden. Hoe zij nu aan de Algemeene Synode zijn overgegaan, zou welligt uit de notulen van het Provinciaal Kerkbestuur van Zuid-Holland kunnen blijken; misschien heeft dat Kerkbestuur bij de nieuwe regeling in 1816 ze afgestaan. Of mogelijk heeft men ze stilzwijgend overgenomen, begrijpende, dat het in den aard der zaak lag, dat, nu de Zuid-Hollandsche Synode opgehouden had te bestaan, zij eigenaardig t'huis behoorden in 't archief der Algemeene Synode, die hare vergaderingen hield in dezelfde stad, waar het archief berustte.

Wij willen hier nog bijvoegen wat de bekende A. 's Gravezande in 1769 getuigde omtrent de waarde en de herkomst der synodale bescheiden, die onze aandacht bezig houden. 1) Hij zegt, dat onder de kerkelijke papieren die te 's Gravenhage in de Kloosterkerk, onder 't opzigt van de gedeputeerden der Zuid-Hollandsche Synode, bewaard werden, berustte eene authentieke synodale acte van Wezel van den jare 1568. 2) In eene noot voegt hij er bij, dat te 's Gravenhage in de Kloosterkerk eene zeer uitgebreide verzameling was van kerkelijke papieren, „waaronder vele *oude en zeldzame*

1) In zijne *Twee honderdjarige gedachtenis van het eerste synode . . . te Wesel*, bl. 117 en bl. 226—228.

2) Zie no. 3, 1, van den Catalogus.

stukken te vinden zijn, welke voor zulken, die toegang tot dezelve hebben kunnen, eene *uitmuntende gelegenheid* zouden verschaffen om *vele bijzonderheden* der Nederlandsche kerkgeschiedenis uit echte bewijzen te kunnen in 't licht stellen; van welke kerkelijke papieren uit last der Zuid-Hollandsche Synode van Gorinchem 1736 (op 't voorstel van wijlen den wakkeren Haagschen kerkleeraar Henricus Velse) in 't volgend jaar 1737, door de gedeputeerden der Synode een catalogus is gemaakt, die naderhand is vervolgd 1); op welken catalogus, onder de *Ingebundene boeken Synodaal*, te vinden in de *Synodale Kasse*, n°. 10, aangeteekend wordt: *Acta Synodorum Nationalium etc. et scripta ad illas pertinentia*, of *Acten van de Nationale Synoden en Provinciale*, en *schriften, daartoe behoorende*; als *A. Authentieke synodale Acte van Wezel* van den jare 1568." Door tusschenkomst van den Haagschen predikant W. Muilman had 's Gravezande een omstandig bericht van dit handschrift en van de onderteekening daaronder door de leden van de Wezelsche Synode ontvangen, van welk bericht hij in zijn' laatste bijlage verslag geeft. Jammer, dat 's Gravezande naar dit handschrift en de onderteekening der namen niet zijne monographie heeft kunnen bewerken. Had hij het onder 't oog gehad, zeker zouden enkele gedeelten van zijn geschrift er anders hebben uitgezien.

Wanneer we nu aannemen, dat het Synodaal archief voor 't grootste gedeelte voorheen dat was van de Zuid-Hollandsche Synode, dan rijst weder een' andere vraag in ons op: hoe komt het, dat de oorkonden der Synode van Zuid-Holland zooveel talrijker en over 't algemeen zooveel belangrijker waren dan die van één' der overige provinciën? Ook op deze vraag kan voldoende antwoord worden gegeven. Van de zeven provinciën der Vereenigde Nederlanden was Zuid-Holland het gewest, dat het meeste gewigt in de schaal legde, en van al de steden van dit gewest was 's Gravenhage, waar de zetel der regering gevestigd was en het stadhouderlijk hof zijn verblijf hield, de voornaamste: 's Gravenhage was het hart der republiek. Nu is het ligt te begrijpen, dat, bij de toenmalige eenheid van kerk en staat, van dáár ook de meeste beweging uitging. Het staatkundig en kerkelijk leven was dáár het bedrijvigste en magtigste; 't was er als in een brandpunt vereenigd; 't zond van dáár zijn' stralen uit over gansch Nederland. Hieraan is het toe te schrijven, dat men dáár stukken vindt, die in alle andere provinciën vergeefs gezocht worden, en dat er schatten zijn zaamgevloeid, voor wier menigte elders de weg niet openstond.

Hierbij komt nog eene en andere toevallige omstandigheid, die den voorraad deed aangroeijen. Het zoo hoogst merkwaardige boek van Cabeljauw

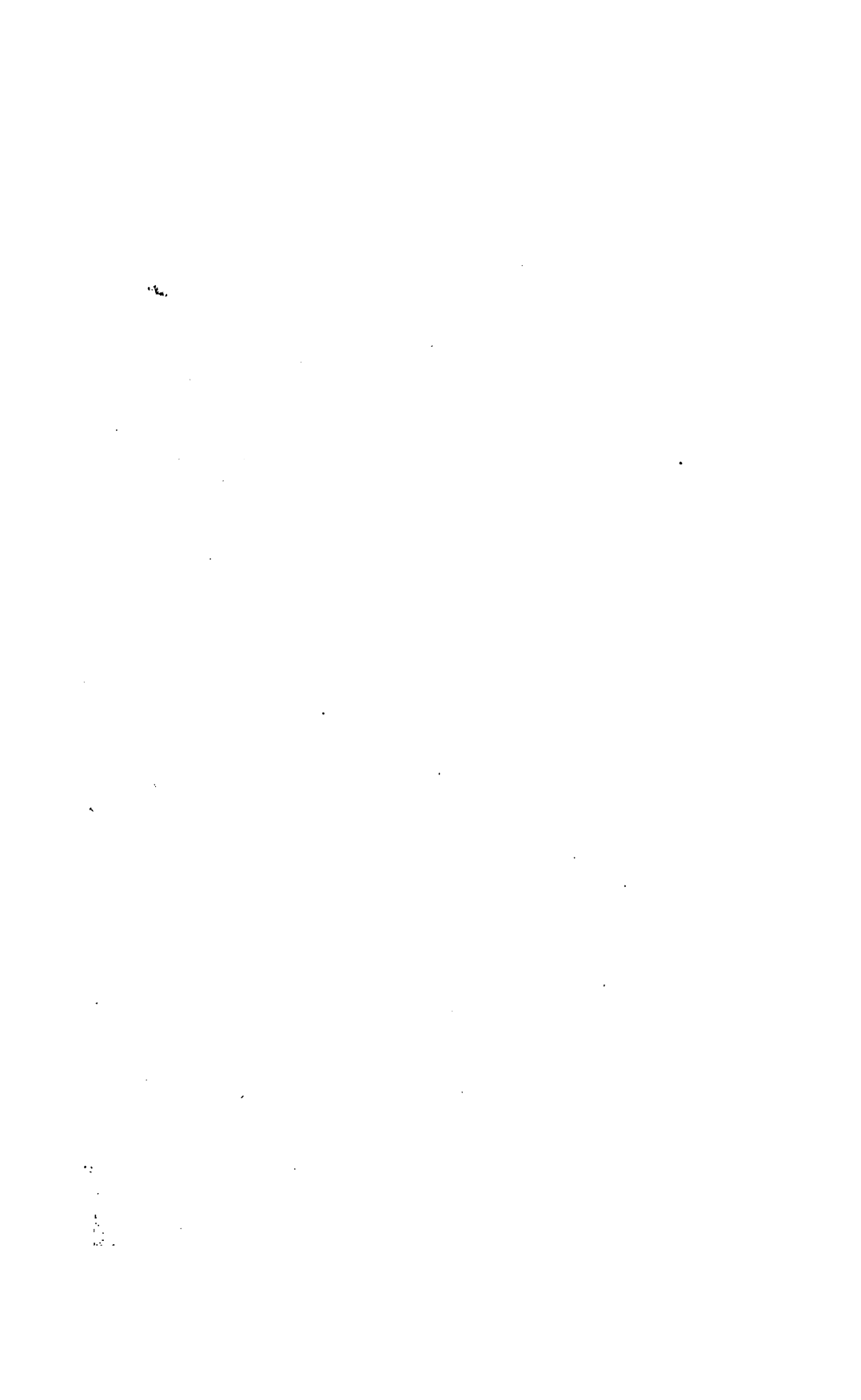
1) Deze zijn de boven vermelde nummers 15 en 26 van dezen catalogus.

b.v. heeft zeker wel dááran zijne plaats in het archief te danken, dat Petrus Cabeljauw sedert 1642 predikant en van 1659 tot aan zijn' dood in 1668 regent was van het Staten-collegie in het naburige Leiden. En de zoo allerbelangrijkste verzameling van de autographa der Dordsche Synode, der Statenoverzetting en der nieuwe psalmberijming, vroeger bewaard in de Kloosterkerk te 's Gravenhage en op het raadhuis te Leiden, zijn zeer natuurlijk het eigendom van de Algemeene Synode der Hervormde kerk in Nederland geworden. Nog steeds zijn die gewigtige handschriften geborgen in dezelfde twee kisten met verschillende sloten, die van ouds, met voorvaderlijke statie, als in plegtige bedevaart bezocht en met heiligen eerbied geopend werden. Aan wie zouden die klassieke kisten met haar' kostbaren inhoud met méér regt zijn overgegaan dan aan de hoogste kerkvergadering der Hervormden in ons vaderland?

Zoo zal dan van nu voortaan het oud archief der Synode door den catalogus ter openbare kennis gebragt en de toegang tot deze onwaardeerbare geschiedbron, onder behoorlijke waarborgen, voor ieder geopend zijn. Zijn daarbij nog, naar besluit der Synode, gedrukt de *Indices der oude Provinciale Archiven*, uit den aard der zaak door verschillende handen bewerkt, hierdoor wordt voor de geschiedvorschers de schat nog vermeerderd. Ten behoeve dier geschiedvorschers zijn aan geheel de verzameling drie alphabetische registers toegevoegd, waardoor het aan ieder, die iets verlangt te weten, gemakkelijk zal zijn te vernemen, welk licht hij hier verwachten mag.

Moge de door de Synode genomen maatregel dienstbaar zijn aan den bloei der Nederlandsche kerkhistorie en aan het gemak en genot harer beoefenaars. Moge de ontsloten bron den dorst naar kennis van menigeen laven en een krachtig, een bezielend middel zijn tot het leven der wetenschap.

H. Q. JANSSEN.

CATALOGUS

VAN HET

OUD SYNODAAL ARCHIEF.

I. ALGEMEENE ZAKEN.

1. **Een foliant**, behelzende brieven en stukken van veel belang over godsdienstzaken; remonstrantiën wegens twisten en misverstanden; alsmede requesten, resolutiën, deductiën en brieven enz. over kerkelijke zaken en den staat des lands, over de jaren 1566, 1583, 1585, 1586 tot 1600.

Het boek bevat :

1. Frederici III, paltgrave, verantwoording van den catechismus voor den Keizer te Augsburg: 4 Mei 1566.
2. Extract van eenige artikelen uit de acten van de nationale Synode van de kerken van Frankrijk, gehouden 15 Mei 1583 te Vitri in Bretagne, betreffende de goede correspondentie en 't accoord met en in de leere en kerkorde der kerken in Frankrijk en Nederland.
3. Admonitio fraterna Palatinarum ecclesiarum ad omnes ecclesias in Germania, et epitome admonitionis de Jesuitarum sanguinariis molitionibus, 1585 in lucem editis.
4. Request van de Nederlandsche en Fransche kerk van Delft aan den Graaf van Leycester: 6 Januarij 1586.
5. Punten om aan Leycester voorgehouden te worden in den naam der generale Synode: 1586.
6. Remonstrantiën aan Leycester: 1586.
7. Brief van Amsterdam, aangaande de beroeping van Libertus Fraxinus te Danswijk: 10 Julij 1586.
8. Request aan Leycester, aangaande de recommandatie van de generale kerkeordering, en aangaande de staten, het onderhoud van dienaren, ook de Walsche: 1586 en 1587.
9. Request aan de Staten van Holland, aangaande de zaken van Engeland.

10. Request aan de Staten en antwoord: 1587.
11. Request aan de Staten om een vast- en bededag.
12. Brief van de Nederlandsche en Fransche kerken aan de Koningin van Engeland, overgegeven aan de Staten van Holland: 11 Maart 1587.
13. Remonstrantie van de kerken van Zuid- en Noord-Holland aan de Staten, betreffende de twisten en misverstanden: 2 October 1587; met het antwoord: 16 October 1587.
14. Remonstrantie, dienende tot antwoord aan de Staten van Holland na het eerste vertrek van Leycester uit deze landen in 1587, voornamelijk aangaande het misvertrouwen en de diffidentie des volks over de regering der Staten.
15. Remonstrantie aan de Staten.
16. Resolutie van de Staten van Holland over de remonstrantie van eenige predikanten wegens den staat des lands: 16 Oct. 1587.
17. Missive van de Staten van Holland aan den magistraat te Dordrecht, van 4 November 1587, dat predikanten zich met geene politike zaken bemoeijen.
18. Brief in den naam van de gedeputeerden der Synode: 17 Nov. 1587.
19. Doctor Hugo Donellus: a^o. 1587.
20. Brief van Adrianus Saravia, uit Engeland geschreven, aan de kerken van Zuid-Holland, tot zijne verdediging, betreffende het gebeurde te Leiden: 25 Januarij 1588.
21. Request en antwoorden nopens de Augsburgsche confessie: 21 April 1588.
22. Advies van eenige predikanten in Zuid-Holland nopens den vrede: 7 April 1588.
23. Punten, door prins Maurits aan zekere beroepene predikanten in handen gesteld, en het advies dier predikanten op de voorzeide punten, overgegeven 7 en 9 April 1588.
24. Handelingen der kerkedienaren, beschreven van prins Maurits over de vredehandeling, a^o. 1588.
25. Journaal van twee gedeputeerden van de kerk van Nederland, om van Elisabeth, Koningin van Engeland, te verzoeken, dat zij geen vrede met den Koning van Spanje make, tenzij enz.: 1588.
26. Antwoord van Hare Majesteit en dankzegging der gecommiteerden.

27. Antwoord van de classis van Walcheren op de propositie van Zijne Excellentie van Nassau: 18 April 1588; en remonstrantie.
28. „De Kercken-Orderinghen der Ghereformeerder Nederlandscher kercken, in de vier Nationale Synoden ghemaect ende ghearresteert. Mitsgaders eenige anderen in de Provincialen Synoden van Hollandt ende Zeelandt gheconcipieert, ende besloten: Waerby noch anderen, in bysondere vergaderinghen goet-ghevonden, bygevoeght zijn. . . . De tweede Editie. Tot Delf ghedruckt by Ian Andriesz. . . . Anno 1617.” Met tusschengevoegde geschrevene aanmerkingen op de kerkeordering van de Synode te 's Hage in 1586 van wege de overheid van Holland en West-Friesland, op blz. 64 en verv.
29. Handelingen van de beroeping van Cuchlinus te Leiden en Fraxinus te Amsterdam, geschied voor de Synode te Leiden in 1592.
30. Over het beroep van Helmichius tot hoogleeraar te Leiden in 1592.
31. Stukken van de Synode, gehouden te Gorinchem in 1593, of gravamina en punten, bij de classen opgegeven aan de classis van Dordrecht, om daarop te letten in de aanstaande Synode, te houden te Gorinchem in 1593, en eene instructie daarop.
32. Remonstrantiën der Synoden, 1593, 1596, 1601 en 1604.
33. Convenientia et discrimen jurisdictionis civilis et ecclesiasticæ.
34. Aangaande de bediening der kerk te Amsterdam, na 't vertrek van Cuchlinus: 1595.
35. Confessie van de Brownisten: 1596.
36. Brieven van Gelderland aan de gedeputeerden der Zuid-Hollandsche Synode om eene goede correspondentie: 1597 en 1599; en andere brieven dienaangaande.
37. De Fontaine, brief aan Wttenbogaert van 19 Mei 1598 over de correspondentie tusschen de Synode van Gelderland en Holland.
38. Een Fransche brief van Montpellier van 1598, waarin verzocht wordt, dat eenige dienaars uit Holland verschijnen op de nationale Synode in Frankrijk.
39. Een Latijnsche brief van Theodorus Beza van 3 April 1598 uit Genève, over de correspondentie van de Synode van Holland met de Fransche kerken en verschijning op de Synode te Montpellier.
40. De zaak van ds. Winssen; t. w.: een brief van Floris, graaf van Kuilenburg, over Frederik van Winssen, aan de dienaren

des woords, synodaal vergaderd te 's Gravenhage in 1599.
Daarbij nog andere brieven der gedeputeerden desaangaande.

2. Het zoogenaamde „Boek van D^e. Petrus Cabeljauw,”
in 4to., behelzende vele oude synodale zaken, als :

1. Kerkdiscipline in Frankrijk : 1559, enz.
2. Ordo qui in Palatinatu observatur : 1571.
3. Liber disciplinæ. Op den titel staat de aanmerking: „Opus ut videtur Scoticum ex pag. 90, num. 7; 92, num. 20, 23; 99, num. 5; 96, num. 12.”
4. Acta Synodi generalis, provincialis et particularis et scripta ad eas pertinentia, ut:
 - a. Emden, 1571. Generale Synode.
 - b. Dordrecht, 1574. Provinciale Synode.
 - c. Dordrecht, 1578. Nationale Synode.
 - d. Middelburg, 1581. Generale Synode. Achter de particuliere vragen, die meermalen zijn in 't licht gegeven, volgen „eenige andere bysondere vraaghen, de Synoode voorghestelt en D. D. Danæo overghegheeven, omme by hem beantwoordt te werden; doch en sijn door de Synoode niet voorgheleesen gheweest a^o. xvclxxxj.” Zij zijn nergens gedrukt en niet zonder belang.
 - e. 's Gravenhage, 1586. Nationale Synode.
 - f. Haarlem, 1582. Provinciale Synode.
 - g. Particuliere Synode van Zuid-Holland, van 1586 tot 1608.
5. Acta der vergadering van de gecommiteerden uit de respectieve classen van Holland en West-Friesland, mitsgaders de gedeputeerden van beide Synoden, gehouden binnen Amsterdam 23 Februarij 1611, geëindigd 24 Februarij 1611.
6. Forme om de instructie over de gemeene kerken te houden volgens de resolutie beide van de generale Synode en verscheidene particuliere synoden van Zuid-Holland.
7. Copie van de acte, onder 't zegel van de Staten den kerken verleend den 5 September 1591, waarvan ook gewaagd wordt in de acten der Synode van Zuid-Holland van 1591, art. 2.
8. Bijzondere ordeningen, gemaakt en besloten in de classis van de Rotterdamsche en naastaangelegene kerken, beginnende 9 Junij 1580 tot 19 April 1610.

3. **Een foliant**, behelzende „Acta Synodorum Nationalium etc. et scripta ad illas pertinentia,” of „Acten van de nationale en provinciale Synoden en schriften, daertoe specterende;” als :

1. Authentieke synodale acten van Wezel van 1568, met de eigenhandige onderteekening der leden.
2. Acten der Synode te Emden in 1571.
3. Acten van de provinciale Synode te Dordrecht in 1574. Daarop volgen :
 - a. Eene volmagt van den magistraat, de ouderlingen en diakenen van Vlissingen van 10 Junij 1574, gegeven aan Johannes Gerobulus tot bijwoning der Synode.
 - b. Een Latijnsche brief van Godefridus Wingius, predikant te Londen, nit deze stad gedagteekend, van „quarto nonas Junij” 1574, gerigt aan de Synode.
 - c. Brief van Jan Henricxsoon, predikant te Gouda, uit naam van het consistorie aldaar, aan de Synode, van 24 Junij 1574.
 - d. Brief van het consistorie van Gorinchem van 16 Junij 1574, waarbij men zich, wegens den benarden toestand der stad, verontschuldigt, dat de predikant Henricus Rolandi niet ter Synode gezonden wordt.
 - e. Brief van dezelfde dagteekening van de burgemeesters en regeerders van Gorinchem over hetzelfde onderwerp.
 - f. Brief van het consistorie van Gorinchem van 26 Junij 1574 waarbij twee broederen ter Synode gedeputeerd worden.
 - g. Brief van wege het consistorie van Enkhuizen van 9 Junij 1574, waarbij men zich verontschuldigt wegens de tijdsomstandigheden, dat er geen gedeputeerde ter Synode gezonden wordt.
 - h. Brief van Johannes Arcerius, predikant te Brouwershaven, uit naam der Zierikzeesche classis, van 8 Junij 1574, waarbij Gerardus Culenburgus, predikant te Zierikzee, en de geneesheer Cyprianus Morrhuis, ouderling aldaar, ter Synode worden afgevaardigd.
 - i. Brief van 13 Junij 1574, onderteekend door Gelein Janszoon Hoorne, waarbij het Middelburgsche consistorie ter Synode

- afvaardigt „onzen beminden broeder en rechter arm” Gaspar van der Heiden, met den ouderling Jan de Hoorne.
- k.* Brief van wege het consistorie te Leerdam van 16 Junij 1574, waarbij gemeld wordt, dat „Joest de Jonge,” predikant aldaar, door de classis den 13 Junij ter Synode gedeputeerd was, maar door het gevaar en de aanslagen van den vijand verhinderd wordt. Men verontschuldigt zich derhalve, dat er geen afgevaardigde verschijnen zal.
- l.* Brief van het consistorie te Veere van 9 Junij 1574, waarbij de predikant Joannes Miggridius ter Synode gedeputeerd wordt.
- m.* Brief van het consistorie te Schiedam, ondertekend o. a. door „Cornelis Christiaenss, dienaer des woords Godes voor eenen tijt tot Schiedam,” van 13 Junij 1574, waarbij gemeld wordt, dat door de vergadering der predikanten, die iedere week te Delft bij elkander komen, vier predikanten met sommige ouderlingen verkozen waren om op de Synode te verschijnen, van wie Petrus Carpentarius, predikant te Schiedam, één was. Deze wordt mitsdien gevolmagtigd om op de Synode tegenwoordig te zijn, met verontschuldiging, dat geen ouderling werd afgevaardigd.
- n.* Brief van het Middelburgsche consistorie van 10 Junij 1574, ondertekend door „Gelein Janszoō Hoorne mr.,” waarbij „Gaspar van der Heyden” ter Synode wordt afgevaardigd, aan wien nog een ouderling zal toegevoegd worden, (verg. *i*).
- o.* Latijnsche brief, ondertekend door zeven predikanten, van 10 Junij 1574, uit Delft, waarbij berigt wordt, dat op de classikale zamenkomst te Delft ter Synode zijn afgevaardigd de volgende vier predikanten: Petrus Carpentarius, pr. te Schiedam, Hubertus, pr. te Schipluide, Aegidius, pr. te Rotterdam, en Arnoldus, pr. te Delft, (verg. *m*).
- p.* Brief van 13 Junij 1574, ondertekend o. a. door „Regnerus Theodorus, minister Delphensis eccl.,” namens het consistorie van Delft, waarbij Burchardt Janss, diaken, ter Synode wordt afgevaardigd, om den predikant Arnoldus Corneliï te vergezellen.
- q.* Brief van „dienaer, ouderlinghen en diaconen” van ’s Gravenhage, ondertekend o. a. door „Joannes Castercomius, verbi

divini minister," van 12 Junij 1574, waarbij ter Synode gedeputeerd wordt „mr. Johan Ernst van Bassen.”

- r. Brief van het consistorie van Gouda, van 10 Junij 1574, waarbij de predikant Jan Henrickzen en de ouderling Wilhem Thomassone ter Synode worden afgezonden.
- s. Brief van ouderlingen en diakenen te Naaldwijk van 11 Junij 1574, waarbij de ouderling Mathijs Jacobsz en de predikant Franciscus Vranckez. ter Synode gedeputeerd worden.
- t. Brief van de classis van Voorne en Putten en Over-Flakkee van 13 Junij 1574, ondertekend door twaalf predikanten en negen kerkeraadleden uit die classis, waarbij de predikant Gerardus Gallicanus en de ouderling Jan Commers volmagt ontvangen ter verschijning op de Synode.

Voorts vindt men:

- a. Eene opgaaf van 11 vraagpunten, door de classis van Zierikzee ter behandeling in de Synode voorgesteld, eigenhandig ondertekend door een aantal predikanten.
 - b. Idem van 16 punten, door de classis van Walcheren.
 - c. Idem van 38 punten, door de classis van Voorne, Putten en Over-Flakkee, en van 15 punten, door de gemeente van den Briel.
4. Copieën van de acta der nationale Synode te Dordrecht in 1578.
5. Acten der Synode te Middelburg, in 1581 gehouden. Hierop volgen, vóór de kerkeordening en de particuliere vragen dezer Synode, die meer dan ééns gedrukt zijn:
- a. Eene „cladde,” behelzende eene korte memorie van 't geen op de Synode behandeld en besloten is, waarin hoogst belangrijke bijzonderheden voorkomen.
 - b. Vraagpunten, ten getale van 165, die door verschillende personen, classen of gemeenten aan het oordeel der Synode werden onderworpen, waaronder mede zeer wetenswaardige bijzonderheden voorkomen.

Al te zamen is het eene verzameling van het grootste gewigt, met bijgevoegde aantekeningen, die nergens elders te vinden zijn. Van een en ander volgt nog eene Fransche vertaling, mede hier en daar van aantekeningen voorzien.

6. Acten der provinciale Synode, gehouden te Haarlem in 1582.

7. Stukken, rakende de nationale Synode, gehouden te 's Gravenhage in 1586. Men vindt hier o. a.:
- a. Een brief van 6 Julij 1586 aan de Synode, van het consistorie te Dordrecht, onderteevend door den predikant Joannes Becius, betreffende zaken der gemeente aldaar.
 - b. Antwoord aan de Synode van 4 broederen te Dordrecht, betreffende particuliere aangelegenheden.
 - c. Een concept (klad) van de Synode, van 11 Julij 1586.
 - d. Brief van P. Hackius uit Leiden, van 25 Junij 1586, aan de Synode, namens den kerkeraad.
 - e. Idem van den kerkeraad te Leiden van 12 Julij 1586.
 - f. Idem van den kerkeraad te Delft van 7 Mei 1586, onderteevend: Caspar Swerinchusius.
 - g. Magtiging van Pierre Moreau, Fransch predikant te Rotterdam en Delft, om namens de Synode der Waalsche kerken te verschijnen op de Synode, uit Delft den 3 Julij 1586.
 - h. Idem van ds. Comantius, door den kerkeraad van Sluis, van 15 Junij 1586.
(Enz. Magtiging van Kampen, Friesland enz.)
 - i. Brief van de Synode aan den graaf van Leycester tot herstel van openbare ergernissen en zonden.
Nog andere stukken, ook betreffende Coolhaes, de gemeente te Leiden, annotatiën uit het boek van H. Bulekius getrokken, en andere hoogst merkwaardige bescheiden, te talrijk om ze alle te noemen. Daaronder de magtiging der Synode, gedagteekend 3 Julij 1586, van Joannes Gerobulus met „zijnen teghenwoordigen ghezante” (te kiezen naar welgevallen door Gerobulus), om een bezoek te brengen aan Petrus Dathenus, tot onderzoek der nadeelige geruchten, die van hem liepen. Het stuk is een brief, gerigt door de Synode aan Dathenus. Voorts ook een Latijnsche brief van de Synode, gedagteekend „nonis Juliis,” aan dr. Pezelius, waarbij hij verzoekt wordt zich bij Gerobulus te voegen tot het bezoeken, ondervragen en vermanen van P. Dathenus.
8. Authentieke copie van de resolutie der Staten van Holland en West-Friesland om jaarlijksche Synode te houden, van 6 September 1591.

9. Jus patronatus, a° 1591.
10. Interim van de kerkeordening binnen Utrecht, 25 Maart 1605.
4. **Resolutiën** op de kerkelijke en godsdienstzaken, achter-eenvolgens door de Staten van Holland en West-Friesland genomen, van het jaar 1608 tot 1612.

De foliant bevat:

1. Bovengemelde resolutiën van 31 April 1608 tot 17 Februarij 1612.
 2. Extract uit de kerkelijke ordonnantie van den jare 1591, met eene missive van de Staten aan den baljuw van Oudewater van 22 December 1615.
 3. Resolutie der Staten van 22 December 1615, waarbij de verschillende autoriteiten aangeschreven worden, zich wat het kerkelijke aangaat te houden aan de kerkeordening van 1591 en de provisionele order op de „5 poincten” van het jaar 1614.
 4. Copie van de gepretendeerde resolutie der edelen en steden met een brief van gecommitteerde raden aan alle steden, ter dagvaart comparerende: 10 Julij 1617.
 5. Extract uit de resolutiën van de Staten van Holland en West-Friesland: 4 November 1613.
 6. Extracten uit het register der resolutiën van de Staten-Generaal, rakende de kerkelijke en andere zaken: 15 Junij 1617 tot 12 December 1617.
 7. Remonstrantie der Remonstranten, bij Hunne Ho. Mo. ontvangen den 29 Januarij 1619, in originali, van hen geteekend.
 8. Handelingen der broederen uit de Vereenigde Nederlanden, verschenen (te Amsterdam?) den 28/18 Julij tot 30 Augustus 1616.
 9. „Concept van de gravamina der ware gereformeerde Kercke binnen Utrecht.”
 10. „Leer der Gereformeerde Kercke, gesteld tegen de leere van hen, die hedendaags de Gereformeerde Kercke beroeren.”
 11. Copieën van de schriften, overgeleverd aan weerszijden in het „Bespreck”, gehouden te Delft den 27 en 28 Februarij 1613.
5. **„Resolutiën** van Hun Ed. Groot Mog. en Hun Hoog Mog. van 1608 tot 1617 over kerkelijke zaken. En originele remonstrantiën der Remonstranten. Etc. Etc.”

De foliant, die dezen titel op den rug draagt, zou met meer regt betiteld worden; „Allerhande stukken, notulen, citaten en brieven van de nationale Synode te Dordrecht en wat daartoe verder behoort.” Het boek bevat:

1. *Judicium deputationum ecclesiarum Frisicarum de 2° articulo Remonstrantium in collatione Hagiensi proposito.*
2. *De sententia Remonstrantium circa secundum articulum. Judicium deputationum ecclesiarum Frisicarum.*
3. *Declaratio sententiæ Remonstrantium circa secundum de universalitate meriti mortis Christi articulum.*
4. *Theses Contraremonstrantium et antitheses Remonstrantium.*
5. *Observationes theologorum Hassiacorum in errores circa secundum Remonstrantium articulum rejectos.*
6. *Judicium deputationum ecclesiarum Frisicarum de sententia Remonstrantium circa secundum articulum Hagiensem.*
7. *Interrogatoria ad articulum 3um Remonstrantium, qua fratres Hassiaci judicant ad plenior sententiæ ipsorum declarationem pertinere.*
8. *Suffragium Sibrandi Lubberti de secundo articulo, quod et a cæteris professoribus Belgicis approbatum est.*
9. *Judicium deputationum Synodi Gallo-Belgiæ de tertio et quarto Remonstrantium articulo.*
10. *Sententia orthodoxa de tertio et quarto articulo.*
11. *De articulo tertio et quarto theologorum Palatinorum judicium.*
12. *Articulus Remonstrantium tertius et quartus de gratia Dei et de modo conversionis hominis etc.*
13. *Sententia Remonstrantium circa quintum articulum de perseverantia sanctorum.*
14. „De voedsterheeren en herders der Kerecke behooren goede correspondentie te houden,” enz.
15. *Nog een paar stukken betrekkelijk de Synode, observationes Britannorum, Hassorum etc.*
16. *Monita postrema theologorum Palatinorum.*
17. *De canonibus. Ad articulum primum judicium Palatinorum.*
18. *Observationes aliorum.*
19. *Observationes in articulos et canones de electione et reprobatione ex totius Synodi judiciis collectæ: 8 Aprilis 1619.*

20. Approbatie der Staten en steden van Friesland van de leer der Dordtsche Synode, zonder de kerkeordering.
21. De Staten van Friesland verklaren bij missive aan H. H. Mog., dat de Synode nationaal bij hen is geaprobeerd: 28 Maart 1628.
22. Verscheidene judicia over artikelen enz.
23. „De Professoren, Predicanten en Ouderlinghen, die uyt de Vereen. Nederlanden met credentie zijn verschenen in Synodo Nationali binnen Dordrecht a°. 1618.”
24. *Judicium fratrum theologorum Hassiæ de propositis nonnullis gravaminibus ecclesiæ sub cruce versantis.*
25. „*Consilium qua ratione Arminiani ab illustrissimis ordinibus sint relegandi*” etc.
26. Extract van het verbaal, gemaakt over de actiën en comportementen van de geciteerde Remonstranten op de Synode nationaal te Dordrecht.
27. „*Articuli, quos Remonstrantes, in Synodo Ultrajectina a°. 1618 in Octobri congregati, scripto exhibuerunt fratribus orthodoxis.*” Etc.
28. Resolutie van H. H. Mog. van 5 Julij 1619, bij welke den weigerenden Remonstrantsche predikanten het land ontzegd wordt.
29. „*Judicium deputatorum de causa Macoviana, exhibitum Synodo 20/30 Aprilis 1619.*”
30. Copie van een uitvoerigen brief met het opschrift: „Eersame goede vriend,” van 21 Februarij 1615.
31. „*Articuli, quibus motus fui papisticam vitam deserere, tales sunt:*” etc. Onderteekend, naar 't schijnt: „F. Potier de Mussy.”
32. Notabel verbaal van een hooggeleerd en vermaard persoon, zeer dienstig tot waarschuwing van alle Christenen, die eenige affectie dragen tot de Christelijke religie: 1621. Onderteekend: „Nic. Mulerius.”
33. Brief van de gedeputeerden van het Synodus van Friesland aan den Prins, tegen het voorstellen van het gevoelen der Remonstranten: Leeuwarden, 30 April 1630.
34. Missive van de Staten-Generaal aan de provinciën, met punten over convocatie van de nationale Synode: 25 Junij 1618.
35. Verscheidene brieven, afgevaardigd aan de uitheemsche kerken, om zich op de Synode te Dordrecht te willen laten vinden.

36. Nog onderscheidene stukken, rakende de nationale Synode.
37. Resolutie van de Staten-Generaal van Januarij 1619, dat de geciteerde Remonstrantsche predikanten te Dordrecht blijven.
38. Latijnsche brief van D. Paræus aan de Synode „pridie kal Nov. styl Jul. 1618.”
39. Brief van Dudleius Carleton uit 's Gravenhage aan den præses, van 25 Februarij 1619.
40. Brief in naam der Dordtsche Synode aan den Paltsgraaf Frederik V, uit Dordrecht 12 Mei 1619.
41. Litteræ datæ a Remonstrantibus patribus Dordracenis.
42. Declaratio sententiæ Remonstrantium circa primum de prædestinationis decreto articulum. (Zeer uitvoerig; door de Remonstranten onderteekend.)
43. Judicium Synodi Dordracenæ de quinque doctrinæ capitibus in Belgio controversis.
44. Theologorum Anglorum de thesibus ad quinque articulos spectantibus cum appendicibus judicium.
45. Sententia theologorum Magnæ Britanniæ de ordine procedendi.
46. Sententia theologorum Angliæ et Scotiæ de aequitate synodalis decreti.
47. Oratio reverendi episcopi Landaffiensis apud illustrissimos Ordines Generales habita: 18 Maji 1619.
48. Eenige consideratiën over de vijf Remonstrantsche artikelen.
49. Judicium Henrici Arnoldi de decem Remonstrantium thesibus de prædestinatione.
50. Articuli pertinentes ad pleniorum explicationem sententiæ Remonstrantium circa 1um Hagiensem articulum, firmati ex ipsorum scriptis ejitis, declarationibus authenticis et exhibitis thesibus.
51. Considerationes deputatorum Synodi Groninganae super expositione sententiæ primi articuli Remonstrantium.
52. In primi articuli Remonstrantium propositionem.
53. Frisiorum judicium.
54. Considerationes ad articulum primum de prædestinatione.
55. Status quæstionis quod ad primum articulum, provisionaliter constitutus inter Remonstrantes et eos fratres, qui in vera reformata religione permanserunt.
56. Quæsitæ circa articulum primum.

57. Sententia Genevensium de propositis articulis a Remonstrantibus.
58. Nonnullæ quæstiones deputatorum comitum Wetteravicorum de Remonstrantium articulis.
59. Sententia Helvetiorum ad eruendam mentem Remonstrantium circa quinque articulos.
60. Consilium lene super causis hoc tempore in re ecclesiastica acriter controversis.
61. Ex actis facultatis theologicæ Heidelbergensis de causa Vorstii.
62. Wat de Remonstranten sustineren.
63. Acta Synodi provincialis van Overijssel, gehouden binnen Kampen, begonnen 27 Junij, geëindigd 30 (zonder aanduiding van het jaar), onderteeekend door Joh. Bogerman en Luderus Vagelsang.
64. Judicium fratrum Hassiacorum de declaratione sententiæ Remonstrantium, super primo articulo de prædestinatione, exhibita Synodo 3/13 Decembris.
65. Status controversiæ de quinque articulis, per theses et antitheses expressus in Synodo particulari Noort-Hollandica.
66. Sententia Remonstrantium de articulo primo ex illorum scriptis, confessionibus et exhibitis thesibus excerpta.
67. Theses, concernentes articulum primum Remonstrantium.
68. Observationes Balthasaris Lydii in sententiam ministrorum Remonstrantium, Synodo venerandæ exhibitam 13 Decembris a^o. 1618, de primo articulo, qui est de æterna Dei prædestinatione.
69. Sententia deputatorum Zelandiæ super scripto Remonstrantium de prædestinatione.
70. Consilium de actione cum Remonstrantibus rite instituenda ad reverendum præsidem Synodi Nationalis.
71. Considerationes super thesibus, a citatis Remonstrantibus exhibitis, et modo cum ipsis agendi, Arnoldi Musii et Johannis Latii, seniorum Synodi Suyt-Hollandicæ.
72. De thesibus Remonstrantium citatorum circa primum articulum generalis quædam Ultrajectinorum Contraremonstrantium consideratio.
73. Observationes Geldrorum in primum Remonstrantium articulum.
74. Judicium quinque theologiæ professorum in his provinciis Belgicis foederatis de sententia Remonstrantium circa primum articulum.
75. Theologorum Magnæ Britanniæ sententia de primo articulo.

76. Synodi iudicium de quibusdam dogmatibus verbi Dei consentaneis ideoque in ecclesia retinendis et docendis.
77. Quinque articuli Remonstrantium cum examine.
78. Vrage of alle predikanten met de gemeenten, classen enz., aan zekere nationale formulieren gebonden, tot gehoorzaamheid gehouden zijn.
79. Sententia Remonstrantium circa secundum articulum de redemptionis universalitate.
80. Iudicium theologorum Hassiacorum de secundo articulo Remonstrantium.

6. Drie folianten met den rugtitel: „Stukken rakende de Confessie en Catechismus, de twisten en beroertens der Kercke, de Remonstranse Verschillen, de Haagse en Delffse Conferentiën, de praeparatie tot het houden van een generale Synode en andere importante zaken voor, op en na de Synode Nationaal 1618 en 1619 voorgevallen.”

Het eerste deel behelst:

1. Arminius' demissie van de kerk van Amsterdam naar de academie van Leiden.
2. Brieven van de kerken van Frankrijk, aangaande hare confessie, zooals zij is uitgegeven 23 October 1603.
3. Epistola ecclesiae Genevensis 20 Decembris 1603.
4. Concept van eene remonstrantie aan de Staten-Generaal, nopens het boek van Philippus Nicolai, predikant te Hamburg; alsmede een brief aan de kerk van Altona door den deputatus Synodi Zuid-Hollandiæ: 3 Maart 1604.
5. Copie van de onderteekening der professoren te Leiden, aangaande het gravamen van de classis van Dordrecht; alsmede van het onderteekend antwoord van D. Cuchlinus, regent van 't Staten-collegie aldaar.
6. Brief van den Paltsgraaf Philip Ludovic uit Nieuburg, 25 Februarij 1606; zijnde een antwoord op een voorgaanden van 20 September van den Keurvorst van de Palts.
7. Antwoord van den Keurvorst van de Palts op den voorgaanden

van 25 Febrarj, 4 Julij 1606, de *Christiana concordia et fraternitate inter Evangelicos*.

8. *Scriptum anonymum*, beginnende: „Gelijk de ervarenne medicijns,” enz.; of: een geschrift, aangaande den oorsprong en de eerste beginselen van den twist der kerk, en een voorslag tot wegneming daarvan.
9. Eenige stukken, behelzende het onderzoek van de confessie en den catechismus; en een brief uit naam van de Zuid-Hollandsche Synode aan de Fransche kerken, en haar antwoord nopens de confessie en den catechismus.
10. Brief van den kerkeraad van Amsterdam van 14 Augustus 1606, behelzende de advisen der classen van Noord-Holland aangaande het houden der generale Synode.
11. Brief van de Walsche Synode van 15 September 1606 aan de Synode van Zuid-Holland over de revisie van de confessie en den catechismus en eene generale Synode.
12. Verrigtingen der gedeputeerden en hun request nopens eene Synode, 1607.
13. Instructie van de Staten van Friesland voor Sibrandus Lubberti en Bogermannus ad conventum præparatorium 6 Maii 1607, alsmede eene geheime instructie van 6 Mei 1607, en oorzaken en redenen van de instructie.
14. Minuten van de acten in conventu ministrorum et professorum ex singulis provinciis confoederatis ad præparationem Synodi nationalis, gehouden te 's Gravenhage 22 Mei 1607.
15. *Acta conventus præparatorii Hagiensis*, onderteekend den 31 Mei 1607, gecollationeerd door den præses ds Fontanus en den scriba Joh. Becius den 1 Junij. Nog een exemplaar, zijnde daarvan eene copie.
16. Brief van Arminius en Wttenbogaert aan de classis van Amsterdam van 15 Julij 1607 tegen 't rapport in de Noord-Hollandsche Synode, betreffende het gebesoigneerde in 's Hage Mei 1607; eene copie daarvan en eene verantwoording van W. Helmichius, Henr. Gerardi, 1 Februarij 1608.
17. *Notulæ ex dictis in præparatorio conventu Hagæ-comitis*. Nog eene copie van den brief sub n°. 16.
18. *Scriptum Arminii pro suffragiis partis minoris, quæ pronunciata*

- sunt Hagæ-comitis in conventu præparatorio Synodi nat. a^o. 1607, mense Maiio; en eene copie.
19. Redenen, waarom de clause van revisie der confessie en van den catechismus in de uitschrijving der nationale Synode behoort uitgelaten te worden. Mitsgaders een ontwerp van redenen, waarom de meeste stemmen in de vergadering van Mei 1607 het advies van Arminius en Wttenbogaert, met de twee predikanten van 't sticht van Utrecht, omtrent drie punten niet hebben kunnen toestaan.
 20. Acta van de vergadering, gehouden te Amsterdam van 17 tot 21 October 1607, met eene copie.
 21. Verklaring der redenen van de advisen der meeste stemmen in de vergadering, gehouden te 's Hage in Mei 1607; alsmede een concept van de vier broederen, die verschillende waren in hunne advisen van de meeste stemmen.
 22. Epistola Sibr. Lubberti ad ecclesiam Parisiensem de Synodo, et responsio ecclesiæ Parisiensis: October 1607.
 23. Memoires sur une lettre, touchante les affaires de Arminius: 21 Mai 1608.
 24. Animadversiones in catechesin Goudanam: 11 November 1608.
 25. Handelingen der gedeputeerden der Zuid-Hollandsche Synode met Arminius in 1608 en 1609.
 26. Acte van de vereeniging der classis van Rotterdam en hare verklaringen: 1609.
 27. Propositionen, getrokken uit de schriften van Coolhaes, strijdig tegen het woord des Heeren; en extracten uit de schriften van David Joris; voorts extracten uit het examen Arminii contra Perkinsium; alsmede uit eenige schriften van Vorstius.
 28. Copie van den brief van gedeputeerden van beide Synoden van Zuid- en Noord-Holland, mitsgaders van de gecommiteerden der kerk van Amsterdam aan de kerken van de andere provinciën: 26 Februarij 1611.
 29. Brief van D. Vinsemius: 7 Maart 1611.
 30. Brief van Herm. Faulkelius aan Joh. Becius: 9 Maart 1611.
 31. Acta in eene vergadering den 19 April 1611 om een request te presenteren tot het houden eener nationale Synode.
 32. Verzoek, betreffende de nationale Synode: 20 April 1611.

33. Resolutie van de Staten-Generaal op het verzoek, betreffende eene nationale Synode van 20 April 1611.
34. Antwoord van Utrecht.
35. Ordonnantie der Staten van 20 Mei 1611 na het houden der Haagsche conferentie.
36. Brief van Vorstius om zich te verklaren, van 22 Julij 1611.
37. Verklaring van den staat des geschils over de 5 punten der leer, benevens een advies over dit geschil, opgesteld en overgegeven aan de Staten van Holland en West-Friesland, 29 November 1611, door de predikanten Johs. Plancius, Johs. Bogardus, Johs. Becius en Festus Hommius.
38. Copie van twee resolutiën der Staten van Holland en West Friesland over de verschillen in de religie: 1611.
39. Resolutie der Staten van 22 Februarij 1612 en 22 December 1615 voor de kerkeordening van 1591.
40. Verzoek, betreffende de nationale Synode, van 25 September 1612; overleg, daarover gehouden door gedeputeerde predikanten; en acte van antwoord der Staten-Generaal.
Het tweede deel behelst:
- 40⁶. Brief der gedeputeerden van beide de Synoden aan de classen om eenen te deputeren respectivelijk over het verkiezen van zes conferenten met de Remonstranten.
41. Acta collationis Delphensis 27 — 28 Februarii 1613.
42. Brief van Wttenbogaert aan Johs. Becius, en notulen van Becius nopens het gepasseerde 27 Februarij 1613.
43. Copie van eene resolutie der Staten, genomen na de gehouden conferentie, 20 Augustus 1613.
44. Raad om bekwamelijk in te voeren de leer van Arminius, in 't geheim gegeven aan eenigen van de Staten van Holland.
45. Censura over Venator: 1609, 1610.
Bewijs, dat Adolphus Venator is afgeweken van 't gevoelen der Gereformeerde kerk hier te lande, 3 Mei 1613; alsmede:
Eene copie van de conditiën, op welke de classis en dolerende gemeente van Alkmaar verstaan, om te vereenigen met „Pijnakero en Bodechero;” mitsgaders aan buitenpredikanten, die met hen eens zijn. De copie is uitgegeven 3 Mei 1613.
46. Remonstrantium theses de quinque articulis.

47. Eene remonstrantie der Remonstranten, gevolgd op hunne overgeleverde consideratiën, waarin hun vijf artikelen in forma worden voorgesteld.

NB. Dit is een afschrift van de Remonstrantie, overgegeven aan de Staten van Holland a°. 1610, waarnaar de overlevertaars Remonstranten werden genaamd.

48. Eenige consideratiën, gesteld door Johs. Bogardus, Johs. Becius en Festus Hommius, nopens eenige Christelijke overeenkoming en verdraagzaamheid met de Remonstranten.

't Is het voorstel van Bogardus, Becius en Hommius, in de conferentie, gehouden te Delft in 1613, schriftelijk gedaan; dit is eenvoudig eene copie.

49. Kort ontwerp van der Remonstranten nader berigt.
 50. Handelingen van Rotterdam in October en November 1615.
 51. Verklaring der predikanten van Rotterdam over de verschillende punten.

Het derde deel behelst:

52. Antwoord der Remonstranten op der Contra-remonstranten schrift, gesteld tegen het eerste artikel der Remonstranten en bevattende het gevoelen aangaande de goddelijke prædestinatie ter zaligheid; mitsgaders de redenen, waarmede zij dit gevoelen pogen te bevestigen.
 53. Remonstrantie der Remonstranten aan de Staten van Holland en West-Friesland.
 54. Annotatiën op de remonstrantie der Remonstranten: 17 April 1617.
 55. Remonstrantie van eenige predikanten onder de classis van Leiden.
 56. Redenen van separatie van de Remonstranten, speciaal van de classis van Leiden en Gouda.
 57. Punten en artikelen op het beleiden en houden van eene nationale Synode, gearresteerd bij de Staten-Generaal, 11 Nov. 1617.
 58. Deductie van redenen, waarom het niet geraten was eene nationale Synode te houden, om alleenlijk te examineren de vijf punten, ten einde men onderzoeken zou, wat daarin zou mogen wezen fundamenteel, waarvan de waarheid preciselijk te behouden zij en wat zoodanig niet mogt wezen; om daarin te bekomen een' bekwamen voet van accoord, accommodatie of tolerantie, zonder te verhandelen eenige andere punten dan de vijf.

59. Deductie of verhaal van den waren oorsprong en gelegenheid van de beroerten, verwekt door de leer en 't beleid der Remonstrantschgezinden, opgesteld in 1618. Nog eene copie daarvan.
60. Copie van remonstrantiën dergenen, die de revisie van confessie en catechismus verzoeken, met zekere observatiën en refutatiën, a°. 1618.
61. Verscheidene consideratiën der Remonstranten over de confessie en den catechismus, in 1618, als:
- a. Der Remonstranten uit de classis van Leiden;
 - b. Van Thomas Goswinus;
 - c. Van Franciscus Lansbergen;
 - d. Van Samuel Lansbergen;
 - e. Van Isaäcus Frederici;
 - f. Van Carolus Niellius;
 - g. Van Assuerus Matthisius;
 - h. Gelijke consideratiën, zonder onderteekening.
62. Handelingen der nationale Synode in 1618 en 1619, rakende de postacta, gedrukt in 's Hage, 1669.
63. Acta quædam majoris momenti, spectantia ad Synodum Zuid-Hollandicam, a°. 1619 Leidæ celebratam.
- a. Een brief van den Prins van Oranje en van gecommiteerde raden;
 - b. Brief van de Synode van Leiden aan de gecommiteerde raden, geteekend door Hommius, Rosaeus, Lydius, moderatores Synodi 1619;
 - c. Brief van den Prins van Oranje aan F. Hommius, præses der Synode van Zuid-Holland;
 - d. Nog een Latijnsche brief aan den Prins, zonder naam, wegens den verdrukten staat der Leidsche kerk.
64. Twee brieven uit de classis van Buren aan Balthasar Lydius, predikant te Dordrecht, van 30 Junij en 22 October 1619.
65. Een brief van citatie en brieven van antwoord der geciteerden aan de Synode van Zuid-Holland, vergaderd te Leiden, 29 Julij en 3 Augustus 1619.
66. Advisen over de correspondentie, 1619.
67. Verscheidene stukken, t. w.:
- a. Onderteekening der afgezette predikanten, 1619.

- b.* Schuldbekentenis van ds. Nic. Tijkmaker.
 - c.* Acte der verlating van de Remonstrantsche ouderlingen en diakenen.
 - d.* Acte van onderteekening der nationale Synode.
 - e.* Acte van eenparigheid in de leer, door dienaars des goddelijken woords te onderteekenen.
68. Attestatiën tegen Wouter Cornelis, gewezen predikant te Nieuwkoop, 25 November 1629.
 69. Klagten van Dordrecht en andere steden en dorpen tegen de officieren ten platten lande.
 70. Eenige brieven aangaande vermeerdering van predikantstractementen.
 71. Onkosten van de dolerende kerken Gouda, Oudewater, Nieuwpoort, Moordrecht, Stolwijk: 7 Januarij 1620.
 72. Acta, betreffende de schoolmeesters: 1620.
 73. Eenige stukken, meest klagten, rakende eenige beroepingen na de nationale Synode.
 74. Eenige conditiën, resolutiën en brieven van de Staten-Generaal om predikanten te zenden op de vloot naar Portugal: 1641.
7. **Foliant**, met den rugtitel: „Brieven en schriften, specterende tot de tijden na het houden van de nationale Synode en particuliere Synode provinciaal te Leyden A°. 1619.”
- Het boek behelst:
1. Een groot aantal brieven en copiën van brieven, benevens vele andere stukken van minder of meer aangelegenheid, van 1580 en volgende jaren (onder andere is merkwaardig een brief van den Brugschen predikant Jan Lamot, uit Brugge geschreven 16 Mei 1581, aan de classis van Delft en Rotterdam).
 2. Kladden en brieven van 1619. (Niet van groot belang.)
 3. Kladden van niet veel belang, ziende op tijden na het houden van de nationale Synode en particuliere provinciale Synode te Leiden: 1619.
8. **Foliant**, behelzende stukken, rakende de overzetting en de rivisie en het drukken des Bijbels, de verbetering

der drukfouten in den nieuw vertaalden Bijbel en in de liturgieën en psalmboeken; stukken, rakende de revisie alsmede van de autographa.

1. Minute van den brief, geschreven aan den heer van St. Aldegonde, betreffende de overzetting des Bijbels: 12 Julij 1586.
2. De overzetting, door St. Aldegonde begonnen, voort te zetten.
3. Romonstrantie aan de Generale Staten van 22 Augustus 1601, nopens de algemeene Synode, sauvegarde en onkosten tot de translatie des Bijbels.
4. Verzoek der boekdrukkers aan de nationale Synode om de overzetting des Bijbels niet toe te staan.
5. Resolutie van H. H. Mog., van 11 Mei 1624, waarbij vermaand wordt, dat de vertaling worde voortgezet.
6. Bedenkingen der gedeputeerden over de resolutie van H. H. Mog. van 11 Mei 1624, opgelezen 22 en 23 Augustus 1625.
7. Brieven van Bucerus en Faulkelius over de overzetting van 4 en 24 Januarij en 18 October 1624.
8. Resolutiën van beide de collegiën der overzetzters, vergaderd in Julij 1628, aangaande de Nederduitsche taal.
9. Tot de overzetting Gysius gesteld in plaats van Bucerus: 4 September 1631.
10. Een ander reviseur, in plaats van Rolandus, verzocht van de Noord-Hollandsche Synode: 1 Augustus 1632.
11. Tweede bericht der translateurs aan H. H. Mog.: 14 Junij 1632.
12. Octrooi van H. H. Mog. tot het drukken des Bijbels: 11 December 1632.
13. Circulaire van H. H. Mog. aan al de provinciën, om de reviseurs bijeen te doen komen: 11 December 1632.
14. Brief van ds. Larenus over het bijeenkomen der reviseurs: 11 Februarij 1633.
15. Namen der reviseurs in de respective provinciën.
16. Bedenkingen over den tijd en de orde van de revisie der overzetting van 't O. T.
17. Memorie der translateurs aan de reviseurs.
18. Het laatste bericht aan H. H. Mog. over de bijeenkomst en het octrooi om te drukken.

19. Verzoek om reviseurs en om aan die opening te geven.
 20. Acte der geauthoriseerde overzetters en reviseurs des O. T., begonnen 3 Julij 1633.
 21. Verhaal hoe 't zich in het overzetten des O. en N. Testaments heeft toegedragen.
 22. Memorie van den tijd en de orde der reviseurs.
 23. Voorrede der gedeputeerde overzetters van 't O. T. aan H. H. Mog.
 24. Voorrede der gedeputeerde overzetters van 't O. T. aan H. H. Mog.
 25. Octrooi van 20 Februarij 1634 tot het drukken des Bijbels.
 26. Verscheidene octrooijen van H. H. Mog. tot het drukken des Bijbels: 3 Maart 1634.
 27. Eenige stukken nopende den coetus correspondentium tot de visie van de autographa van 1634.
 28. Copie van 't extract uit het register van de resolutiën van H. H. Mog.: 30 Mei 1636.
 29. Handelingen der gedeputeerden uit de corresponderende Synoden en der reviseurs, gehouden binnen Leiden, over de correcturen der drukfouten des nieuw getranslateerden Bijbels, begonnen 20 October en geëindigd 17 December 1634.
 30. Request der gedeputeerden van de Zuid- en Noord-Hollandsche Synoden tot verbetering der drukfouten, in de liturgie en psalmboeken, ingeleverd aan H. Ed. Gr. Mog.
 31. Brieven, rakende drukfouten in den Bijbel: 1657.
 32. Verbaal van Petrus Cabeljau en Jacobus Hermond, rakende de autographa van de overzetting des Bijbels: 18 Mei 1663.
 33. Aanmerkingen op de overzetting van de postacta der nationale Synode: 1674.
 34. Brieven over de visie van de autographa en credentiën van de corresponderende Synoden: 1686, 1689, 1692.
 35. Acta coetus Hagiensis ad autographa: 10 Mei 1701.
 36. Credentiën der gedeputeerden ad autographa: 1716, 1719, 1728.
 37. Reglement tot het drukken des Bijbels, van Testamenten enz., gedrukt 14 Maart 1713.
9. Een foliant, met het opschrift buitenop: „Manuscripta acta revisorum,” en met deze aantekeningen, op de eerste bladzijde geschreven: „Dit *autographum*, door de onder-

geteekende gekogt uyt de bibliotheek van wijlen den Heer van Schnlle, in leven Bailliu der Noordwijken, is door deselve ten geschenke gegeven aan de Eerw. Synode van de Hervormde gemeente in het Koninkrijk der Nederlanden, als behoorende tot de verzameling van stukken van de Revisores en Translateurs des Oude en Nieuwe Testaments. den 31 Mey 1822. Jonkheer J. C. Baron du Tour." „NB. Dit autographum is blijkbaar geschreven met de bekende hand van Jacobus Revius. N. C. K[ist].”¹⁾

Binnen in is nog de inhoud des boeks aldus aangeduid: „Acta der geauthoriseerde Translateurs ende Reviseurs vande translatie des ouden Testaments, aangevangen binnen Leyden, den 9 Julij, nieuwen stijle anno 1633.”

Het boek behelst het volgende:

1. Brief van W. Baudartius, uit Leiden den 8 Augustus 1629, aan Jacobus Revius, betreffende de overzetting van den Pentateuch.
2. Van denzelfden aan denzelfden, uit Leiden 22/12 October 1629, betreffende hetzelfde onderwerp.
3. Latijnsche brief van denzelfden aan denzelfden uit Leiden 20/10 Maart 1630, betreffende de overzetting der historische boeken des O. T.
4. Brief van denzelfden aan denzelfden uit Leiden 1 October 1630, over hetzelfde onderwerp.
5. Idem van 20/10 Februarij 1631, over hetzelfde, Leiden.
6. Idem van 30/20 Maart 1631, over hetzelfde, uit Zutfen.

1) Van dit handschrift is een ruim gebruik gemaakt door prof. Jodocus Heringa, in zijn uitvoerig stuk, getiteld: „Bijzonderheden, betreffende de vervaardiging van de gewone Nederlandsche Bijbelvertaling. (Meest uit schriftelijke bescheiden),” opgenomen in het *Archief voor kerk. geschied., inz. van Ned.* verzameld door N. C. Kist en H. J. Royaards, d. V, bl. 59, verv. Verg. vooral bl. 62, waar ten aanzien van dit handschrift verwezen wordt naar de *Handelingen* der Synode van het jaar 1822, bl. 7, 8. Wat betreft de brieven en stukken, die boven in den tekst worden vermeld, vele daarvan zijn door prof. Heringa in het straks genoemde stuk uitgegeven. Verg. van dat stuk blz. 177—202, en zie een verslag van den inhoud dier brieven bl. 137, verv. Zij worden, met andere onuitgegevene, in den tekst hierboven, opgegeven.

7. Latijnsche brief van denzelfden aan denzelfden, uit Leiden 16/26 Mei 1631, betreffende de overzetting van het boek Job.
8. Brief van denzelfden aan denzelfden, uit Leiden, 6 October 1631.
9. Idem uit Leiden, 26 Januarij 1632, betreffende de overzetting der boeken van Salomo.
10. Idem uit Leiden, 7 April 1632, betreffende de overzetting van den profet Jesaja.
11. Idem uit Leiden, 10/1 Januarij 1633, betreffende de overzetting der kleine profeten.
12. Idem, uit Leiden, 16/6 Junij 1633, over de overzetting.
13. Verzoekschrift aan de Staten-Generaal, onderteevend door „Johannes Bogermannus,” betreffende den dood van Gerson Bucerus, met apostille van 4 September 1631.
14. „Extracten nyt het register der resolutiën van Staten-Generael” van 20 en 25 Septemoer 1631.
15. „Memorie gestelt by de Gedeputeerde tot de oversettinghe des Ouden Testaments voor de E. E. Broederen die gedeputeert sijn tot de revisie der voors. oversettinge.”
16. Copie van een schrijven van de Staten-Generaal aan de Staten van Overijssel, van 11 November 1632, betreffende de overzetting.
17. Latijnsche brief van Bernh. Fullenius aan Bogerman van 24 Junij 1633, uit Franeker.
18. Brief van Enoch Sterthenius, uit Vlissingen 4 Julij 1633, aan Bogerman en Baudart.
19. Brief van Joos van Laren, uit Vlissingen 6 Julij 1633 aan Baudart.
20. Brief van Jacobus Revius, uit Leiden 11 Julij 1633.
21. Brief aan den kerkeraad te Vlissingen.
22. Brief van de Staten-Generaal van 9 Julij 1633 aan de revisoren des O. T.
23. Brief van de revisoren aan de Staten-Generaal van 13 Julij 1633.
24. Extract uit het register der resolutiën van de Staten-Generaal van 16 Julij 1633.
25. Brief aan den kerkeraad van Leeuwarden van 22 Julij 1633.
26. Brief aan ds. Fullenius.
27. Brief van Tobias Tegnejus aan de revisoren, van 18 Julij 1633.
28. Brief aan dezelfde van Joos de Buisson, als scriba van den kerkeraad te Vlissingen, van 25 Julij 1633.

29. Brief van den præses en scriba der revisoren aan Jacob van Broeckhoven van Julij 1633.
30. Request van dezelfde aan de Staten-Generaal, betreffende de vergoeding van reiskosten en honorarium voor de revisoren, met daarbij behorende declaratie en resolutie der Staten van 15 Augustus 1633.
31. Brief van Casparus Sibelius, scriba van den kerkeraad te Deventer, van 26 Augustus 1633, aan Jacobus Revius.
32. Brief van Arnoldus Teckmannus van 13 Augustus 1633 aan den kerkeraad te Deventer.
33. Brief aan den magistraat te Deventer.
34. Brief aan den kerkeraad te Deventer.
35. Brief van den magistraat van Deventer aan Jacobus Revius te Leiden, van 21 Maart 1634.
36. Brief van Jacobus Revius van 24 Maart 1634, uit Leiden, aan den magistraat van Deventer.
37. Brief van dezelfde van April 1634 aan den kerkeraad aldaar.
38. Brief aan de classis van Walcheren, uit Leiden, van Maart 1634.
39. Brief van de Staten-Generaal aan de revisoren te Leiden van 21 April 1634.
40. Brief aan de Staten-Generaal, uit Leiden, van April 1634.
41. Brief van Casparus Sibelius aan Jacobus Revius te Leiden, van Julij 1634.
42. Brief van Jacobus Revius van 14/24 Julij 1634 aan de gedeputeerden der Synode van Overijssel.
43. Brief van den magistraat van Leeuwarden, van 2 Junij 1634, aan Bern. Fullenius te Leiden.
44. Brief aan den magistraat te Leeuwarden.
45. Brief aan de predikanten te Leeuwarden.
46. Brief van de Staten-Generaal aan de revisoren, van 1 Augustus 1634.
47. Brief namens de revisoren aan de Staten-Generaal, van 8 Augustus 1634.
48. Brief van den magistraat te Leeuwarden, van 25 Junij 1634, aan Bern. Fullenius.
49. Brief van Fr. Gomarus en Joh. Polyander uit Leiden, van 5 September 1634, aan de Staten-Generaal.

50. Besluiten van de beide collegiën van overzetters, van Julij 1628, en van revisoren, van 12 Julij 1633, aangaande de „Duytsche tale” enz.
51. Extract uit het register der resolutiën van de Staten-Generaal van 8 September 1634. (Gedrukt.)
52. Extract uit het register der resolutiën van de Staten-Generaal van 21 Julij 1638.
53. Besluit van de Synode te Gorinchem in 1642, betreffende de overzetting.

10. „Libri, versionem Bibliorum Belgicam etc. spectantes,”
t. w.: het geheele Oude Testament met de correctiën daarop, alsmede de overzetting en eenige annotatiën van en over de meeste boeken van het O. T., en geschreven correctiën en supplementen der reviseurs over de boeken des O. T., geteekend: *A, B, C, D*; namelijk:

- A. Het geheele O. T. met de correctiën daarop, in drie deelen in folio; als:
 - I. De eerste correctie van Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Josua, Rigteren, Ruth, 1 en 2 Samuel.
 - II. De eerste proef van de correctie van 1 en 2 Koningen; de correctie van 1 en 2 Chroniken, Esra, Nehemia, Esther tot Daniël ingesloten.
 - III. De tweede proeve van de correctie van Genesis tot Esther ingesloten, Job, de 12 Profeten en de eerste afdruk van de 4 Evangeliën.
- B. Overzetting en eenige annotatiën van en over de meeste boeken van 't O. T., geschreven in de t i e n deelen in folio en kwarto; als:
 - I. Van Leviticus, in fol.
 - II. Numeri, in 4°. Cap. 20 — 25 ingesloten ontbreken.
 - III. Deuteronomium, in gr. 4°.
 - IV. Rigteren en Ruth, in fol.
 - V. 2 Samuel, in fol.
 - VI. 1 Koningen, in 4°.
 - VII. 2 Koningen, in kl. fol.

VIII. 2 Chron, Esra en Nehemia, in fol.

IX. Job, in fol.

X. De eerste 79 Psalmen en de Spreuken, in fol.

XI. Jeremia en Ezechiël, cap. 1 — 22 en cap. 26, in fol.

XII. Hosea tweemaal, en Joël, ejusdem versio 2^a, in fol.

XIII. Amos et ejusdem versio posterior, cum Obadja, bis, Jona, bis, Micha, et ejus versio posterior.

C. Een kwartijn, met den rugtitel: „De eerste Oversetting en annotatiën over de Spreucken, door Bucerus, waarachter verscheidene Indices verborum, phraseologiarum, vocum Hebraicarum etc. ordine alphabetico.”

Op de binnenzijde van den omslag staat deze aanteekening: „Alle dese geschrevene stucken heeft D. Baudartius alsoo hier gebracht, seggen dezelve ontfangen te hebben van D. Buceri sone, nae sijner E. overlijden. *Joannes Bogermannus.*”

D. De geschreven correctiën en supplementen der revisoren over de boeken des O. T.

11. „**Acta** deputationum over de visie van de Autographa,” zijnde een foliant, behelzende extracten uit de registers der resolutiën van H. H. Mog. de Staten-Generaal, aangaande het stuk van de visitatie der Synodale schriften en boeken, die bij H. H. Mog. en elders in bewaring gebleven zijn na 't houden der nationale Synode in 1618 en 1619 te Dordrecht; mitsgaders de handelingen van de vergadering der gedeputeerden uit de respective Synoden der Vereenigde Provinciën, op dat stuk der visitatie voorgevallen.

NB. De eerste conventus tot de visitatie der Synodale schriften en boeken is gehouden 2 Julij 1625.

12. **Een foliant**, behelzende „Zaken en stukken, rakende Gravamina, Quæriturs etc., Synodale onlusten;” t. w. :
I en II. Gravamina en Quæriturs, van 1582 tot 1529 ingesloten.
III. Synodale onlusten.

1. In Friesland, namelijk:

- a. Resolutiën der Gedeputeerde Staten van Friesland tot wegneming der geschillen tusschen de professoren Vitringa en Roël, a^o. 1691.
 - ò. Gravamen Encoanum en het advies daarover van de gecommitteerden der classis van Franeker; a^o. 1693.
 - c. Notulen van het daaromtrent gepasseerde in Synodo Frisiaca, a^o. 1694.
 - 2. Brieven uit Zeeland, betreffende de uniformiteit der proponenten; a^o. 1684.
 - 3. Het gepasseerde in de Synode van Groningen a^o. 1677.
13. **Handelingen** der vergadering tot de nieuwe Psalmberijming, gehouden in 's Gravenhage 1773.
14. **Een exemplaar** van de nieuw berijmde Psalmen.
15. **Boek**, behelzende een catalogus van al de Synodale boeken en papieren, die in de Synodale kasten gevonden worden; bevattende:
- 1. Verzameling der pligten van DD. Deputati Synodi en van de classen Synodaal, ad art. 2 Synodi Hagiensis, 1738.
 - 2. Advies van de classis van Delft en Delftsland op het 32^e art. Synodi Zuid-Hollandiæ, gehouden te Delft 1721, nopens de adstructie van het regt der kerken en bepaling der kerkelijke zaken.
 - 3. Catalogus van alle Synodale boeken en papieren, die in de Synodale kasten gevonden worden, opgemaakt door de deputati Zuid-Hollandiæ Quintinus Noortbergh, Wilh. Velingius, Franc. Fabricius en Jacobus van Meurs, a^o. 1737.
 - 4. Vervolg van den catalogus.
 - 5. Berigt wegens de noodlijdende kerken en personen.
 - 6. Politike en kerkelijke middelen, bij plakكاتen en resolutiën van Staat en de Zuid-Hollandsche Synoden beraamd en vastgesteld, tegen de Socinianen en hunne dwalingen.
 - 7. Kerkelijke reglementen.
16. **Een tweede**, jonger exemplaar van den catalogus, waarbij nog wordt gevonden:

1. Reglement om voor te komen, dat Synodale schriften uit de kasten, in de Kloosterkerk staande, verloren of verduisterd worden, en eenige bijvoegingen.
 2. Zaken, rakende de deputaten en het deputatusschap, waarbij eene copie van 't request tot het houden der Synode, gelijk het jaarlijks aan Hun Edel. Gr. Mog. dient gepresenteerd te worden.
 3. Copie van het request van deputaten ter bekoming van het tractement.
 4. Copie van eene acte van credentie voor een' correspondent van Zuid-Holland naar eene der corresponderende Synoden.
 5. Copie van een' beroepbrief van een' candidaat, die door de deputaten geëxamineerd en tot predikant naar Pensylvanië gerdend is.
 6. Copie eener acte van credentie voor den nieuw beroepen predikant naar Pensylvanië.
 7. Copie van een request ter bekoming van een half jaar tractement voor den predikant op den Brabantschen Olijfberg te Antwerpen.
 8. Copie van een request tot het verzoeken van 84 gulden voor de commissie ad autographa.
 9. Copie van den brief door gedeputeerden van Zuid- en Noord-Holland ter beschrijving van de gedeputeerden uit de andere provinciën om de visie der autographa hij te wonen.
 10. Copie van een quitantie om het geld voor de kamerhuur te Antwerpen te ontvangen.
- 17. Boeken**, berustende in de kist der autographa, of: Handelingen der nationale Synode te Dordrecht in 1618 en 1619.

Deze kist, voorzien van acht verschillende sloten, is overgebracht van de Trèveskamer te 's Gravenhage naar de kamer der deputaten van Zuid-Holland, in de Kloosterkerk te 's Gravenhage.

De deelen behelzen het navolgende; als: het deel, gemerkt:

- A. 1. De ratione catechisationis judicicia theologorum.

2. Ad quæstionem Amstelodamensium de Ethnicorum pueris baptizandis.
 3. De proponentibus seu theologiæ studiosis formandis sententia.
 4. De typographia judicia.
 5. De æquitate decreti Synodici judicia.
 6. De protestatione Remonstrantium judicia.
 7. De formanda sententia Remonstrantium de 1° articulo judicia.
 8. De duobus postulatis Remonstrantium judicia, et de 2°, 3°, 4° et 5° articulo.
- B.*
1. De 1° articulo judicia theologorum.
 2. De 2° " " "
 3. De 3° et 4° " " "
 4. De 5° " " "
- C.* Litteræ theologorum de quinque articulis.
- D.* Explicationes sententiæ Remonstrantium de 3°, 4° et 5° articulo.
- E.* Defensiones sententiæ Remonstrantium de universalitate meritorum Christi.
- F.* Defensiones sententiæ Remonstrantium circa articulum 2um.
- G.* Defensiones sententiæ Remonstrantium de modo operationis gratiæ.
- H* en *I.* Apographa superiorum voluminum *E*, *F* et *G*.
- K.* Disquisitiones de 5° articulo episcopi Landavensis et aliorum.
- L.* Apographa diversorum scriptorum, Synodo exhibita.
- M.* Authentieke copieën van bekentenissen van Geisteranus en anderen en van de provinciale Synode van Dordrecht in 1574, van de nationale Synoden in 1578 en 1581, benevens een originele brief van den Keurvorst van Brandenburg.
- N.* Gravamina ad Synodum nationalem missa.
- O.* Acta authentica Synodi nationalis, habitæ Dordrechtis a^{is} 1618 et 1619.
- P.* Acta contracta, sive historica narratio.
- Q.* De handelingen van gedeputeerden der Staten-Generaal, gehouden met de geciteerde Remonstranten, en de interrogatiën, waarop zij gehoord zijn.
- R.* Canones originales Synodi nationalis Dordracenæ 1618, 1619.
- S.* Index 17 superiorum voluminum.
- Hiernevens drie deelen van de oorspronkelijke gedichte, ge-

heel geschrevene en gecorrigeerde nieuwe Psalmberijming, gemerkt *A**, *B** en *C**.

18. Boeken, berustende in de kist der autographa, betreffende de Bijbelvertaling.

Deze kist, voorzien van twee verschillende sloten, is overgebracht van Leiden naar de kamer der deputaten van Zuid-Holland, in de Kloosterkerk te 's Gravenhage.

De veertien deelen bevatten het navolgende:

- I. Het autographum der vijf boeken van Mozes;
- II. van de historische boeken;
- III. van Job, de Psalmen, de Spreuken, den Prediker en het Hooglied;
- IV. van al de Profeten;
- V. van het gansche Nieuwe Testament;
- VI. van de registers des O. en N. T., mitsgaders van de verbeteringen der drukfouten en misstellingen, die in den eersten druk van den nieuw overgezette Bijbel gevonden worden.
- VII. De laatste proeven van Genesis tot de Koningen, waarvan de correctie geschied is met de eigen hand van Johs. Bogerman met rooden, en van Wilhs. Baudart met zwarten inkt;
- VIII. van 1 Chron. tot het Hooglied, door dezelfde handen;
- IX. van al de Profeten, door dezelfde handen;
- X. van het gansche N. T., gelezen en gecorrigeerd door F. Hommius en Ant. Walæus, a^o. 1637.
- XI. De laatste proeven en het autographum van de Apocryphe boeken, door F. Hommius en Ant. Walæus; mitsgaders een exemplaar van de verbetering der drukfouten en misstellingen, die in den eersten druk van den nieuw overgezette Bijbel gevonden worden.
- XII. De Bijbel in het grootste formaat van den eersten druk en overtrokken met paarsch fluweel, zijnde het prachtexemplaar, gegeven door de Staten-Generaal.
- XIII. Het autographum van de Handelingen der translateurs en reviseurs des O. T.
- XIV. Lijst van de boeken, in de kist der Staten-Generaal bewaard,

en berust hebbende bij de Burgemeesters op het raadhuis te Leiden.

18*. Zeven portefeuilles, bevattende authentieke stukken, betrekking hebbende op de invoering der Evangelische gezangen; te weten: op de vergaderingen door de gevolmagtigden der provinciale Synoden, daartoe vooraf gehouden (acten dier vergaderingen), de redactie der gekozen liederen, correspondentie der gedeputeerden, bepalingen omtrent de uitgaaf, contract met de drukkers; enz.

Deze portefeuilles zijn gemerkt:

18*	18*	18*	18*	18*	18*	18*	18*
—	—	—	—	—	—	—	—
I	II	III	IV	V	VI	en	VII

Vergelijk omtrent de Evangelische gezangen hieronder n°. 151.

II. GELDERLAND.

19. Acta Synodi Gelriæ.

Dertien deelen, in folio, bevattende:

- I. De acten van 1612, 1618 — 1641.
- II. Van 1642 — 1663.
- III. Van 1664 — 1671.
In 1672 en 1673 is niemand opgekomen, wegens de Fransche overheersching.
- IV. Van 1675 — 1681.
- V. Van 1682 — 1690.
- VI. Van 1691 — 1707.
- VII. Van 1708 — 1721.
- VIII. Van 1722 — 1735.
- IX. Van 1736 — 1752.
- X. Van 1753 — 1761.

- XI. Van 1762 — 1771.
 XII. Van 1772 — 1781.
 XIII. Van 1782 — 1792.

In losse stukken zijn aanwezig de acta van 1795 tot 1809 ingesloten.

III. ZUID-HOLLAND. *)

20. Acta Synodi particularis Zuid-Hollandiæ.

Zeventien deelen, in folio, bevattende:

- I. Acta Synodi Zuid-Hollandiæ, van de jaren 1579, 1581 (1582: Syn. Provinc. te Haarlem), 1583, 1586, 1587 tot 1594, het begin van art. 9 ingesloten.

De ontbrekende acten van 1594 zijn te vinden in 't zogenaaude „Boek van Cabeljauw” (verg. boven, 2). In de jaren 1580, 1582, 1584 en 1585 is geene Zuid-Hollandsche Synode gehouden. De acten van 1595 — 1608 ingesloten zijn alle compleet te vinden in 't „Boek van Cabeljauw.” Van 1609 — 1617 is, wegens de Remonstrantsche geschillen, geene Synode gehouden.

- II. De acten van 1618 — 1637.
 III. Van 1638 — 1663.
 IV. Van 1664 — 1689.
 V. Van 1690 — 1709.
 VI. Van 1710 — 1718.
 VII. Van 1719 — 1727.
 VIII. Van 1728 — 1735.
 IX. Van 1736 — 1745.
 X. Van 1746 — 1755.
 XI. Van 1756 — 1765.
 XII. Van 1766 — 1773.

*) In dit hoofdstuk worden ook stukken genoemd, die mede op Noord-Holland betrekking hebben.

XIII. Van 1774 — 1780.

XIV. Van 1781 — 1786.

XV. Van 1787 — 1791.

XVI. Van 1791 — 1802.

XVII. Van 1803 — 1810.

21. Dezelfde acten komen gedeeltelijk voor in de collectie, getiteld: „Acta Synodi Zuyd-Hollandiæ,” bevattende, in tien deelen in folio, de acten der Zuid-Hollandsche Synode van 1669 — 1800.

22. In losse stukken zijn aanwezig de acten van 1794, 1796, 1799 — 1810 ingesloten. Van onderscheidene jaren zijn twee, drie, zelfs vier exemplaren.

23. Acta Synodalia Zuid-Hollandiæ, 1581 — 1606.

Een foliant, behelzende:

1. Acta Synodi particularis, gehouden te Rotterdam, 25 April 1581.

2. Memorie van de acten, gedaan in de Zuid-Hollandsche particuliere Synode te 's Graveuhage, begonnen 7 Junij 1583; en Acta particularis Synodi, gehouden binnen 's Gravenhage 7 Junij, geëindigd 2 Julij 1583.

3. Acten der Synode te Gouda, 29 Augustus 1589.

4. „ „ „ „ Brielle, in 1593.

5. „ „ „ „ Gorinchem, 20 Augustus 1595.

6. „ „ „ „ Leiden, 15 Augustus 1600.

7. „ „ „ „ Gouda, 28 Augustus 1601.

8. „ „ „ „ Schiedam, 27 Augustus 1602.

9. „ „ „ „ Brielle, 4 Augustus 1603.

10. „ „ „ „ „ „ „ „ pro classe Roterodamensi.

11. „ „ „ „ Gorinchem, 8 Augustus 1606.

24. Handelingen der provinciale Synode van Zuid-Holland van 1618 — 1810. *)

*) Dit exemplaar is, op verzoek van het Provinciaal kerkbestuur van Zuid-Holland, als vermoedelijk tot zijn archief behoorende, aan dat kerkbestuur in eigendom afgestaan. Zie Hand. der Synode van 1876, blz. 392, 399.

25. **Synodale** voorlichter, of verbeterde alphabetische lijst van de noodlijdende kerken en verdrukte personen. Fol^o.
26. **Repertorium** Synodale voor de E. classis van 's Gravenhage, beginnende met den jare 1801. F^o.
27. **Register**, op het Repertorium Synodale volgens het alphabeth, voor de E. classis van 's Hage, beginnende met den jare 1801. F^o.
28. **Een foliant**, inhoudende:
1. Pligten der deputaten Synodi en van de classen Synodaal ad art. 2 Synodi Hagiensis, 1738.
 2. Advies van de classis van Delft en Delftsland op het 32 art. Synodi Zuid-Hollandiæ, gehouden binnen Delft a^o. 1721, nopens de adstruotie van het regt der kerken en bepaling der kerkelijke zaken.
 3. Catalogus van al de Synodale boeken en papieren. (Zuid-Holland.)
 4. Berigten, betreffende noodlijdende kerken.
 5. Middelen tegen de Socinianen door plakkaten en resolutiën van Staat en Kerk.
 6. Kerkelijke reglementen.
29. **Register** van de vicarijen. F^o. Alphabetisch. Zeer belangrijk.
30. **Quæstorale** wet- en rekenboek der viduale beurze der classis van Gouda en Schoonhoven. F^o.
31. **Acta** deputatorum Zuid-Hollandiæ et utriusque Synodi Zuid- et Noord-Hollandiæ.
- Een foliant, behelzende:
- A. Rapporten of handelingen van de gedeputeerden der Synode in 1589, 1590, 1591, 1593, 1594, 1597, 1598, 1603, 1604, 1605 en 1606.
 - B. Rapporten van de gedeputeerden van 1608 tot 1618, met de munimenten, daartoe behoorende, 51 in getal.
 - C. Acta der vergadering van de gedeputeerden der Zuid-Hollandische Synode, gehouden te Delft, 5 Junij 1619.

- D.* Acta der gedeputeerden in 's Gravenhage, 19 Junij 1619.
- E. a.* 't Gebesoigneerde op den 30 November 1619 te 's Gravenhage.
- b.* Acte der gedeputeerden aangaande de orde in 't voorstellen der redenen van weigering der demissie van Anth. Beijerus: 1619.
- F.* 't Gebesoigneerde der gedeputeerden tusschen de Synoden van Leiden en Gouda, 1619 en 1620, en eenige stukken, daartoe behoorende, geteekend: *a — n.*
- G.* De handelingen der gedeputeerden in 's Hage op 17 Januarij 1620.
- H.* Vergadering en besognes der gedeputeerden van de Zuid-Hollandsche Synode, en brieven, aan hen geschreven in 1663, 1664.

32. Acta deputatorum utriusque Synodi.

Vijftien deelen, in folio, bevattende:

- I. Acta deputatorum utriusque Synodi, van 1641 tot 1651; anders: oud rapportboek van de gedeputeerden der Synode, mitsgaders requesten en remonstrantiën met de apostillen; of: een foliant, waarin bijeenverzameld zijn rapporten van de notabelste acten, voorgevallen in den tijd van de ordinaire gedeputeerden der Synode van Zuid-Holland, mitsgaders requesten en remonstrantiën met apostillen daarop.
- Vooraan wordt gevonden een reglement, gearresteerd door de Synode van Zuid-Holland, gehouden te Rotterdam in 1641, art. 57, nopens de Synodale schriften en papieren.
- Er zijn geene acta deputatorum Synodi van 1652 en 1653 aanwezig.
- II. De acten van 1654 — 1666.
- III. Dit deel, waarin de acten van 1667 — 1674 vervat moeten zijn, wordt vermist.
- IV. De acten van 11 September 1674 — 17 Maart 1694.
- V. Van 11 Mei 1694 — 28 Junij 1713.
- VI. Van 1 Augustus 1713 — 19 November 1723.
- VII. Van 9 Februarij 1724 — 5 October 1730.
- VIII. Van 14 November 1730 — 20 Junij 1738.
- IX. Van 8 September 1738 — 10 Junij 1746.
- X. Van 12 September 1746 — 19 Junij 1752.
- XI. Van 11 September 1752 — 26 Junij 1756.

- XII. Van 13 September 1756 — 23 Junij 1758.
 XIII. Van 7 Augustus 1758 — 15 Januarij 1761.
 XIV. Van 8 September 1761 — 1787.
 XV. Van 1787 — 1808.

33. Acta deputatorum Zuid-Hollandiæ extraordinaria.

Zes deelen, in folio, bevattende:

- I. De extraordinaire handelingen der gedeputeerden van Zuid-Holland, volgens besluit van deputaten, 8 September 1761, C. I, art. 5, beginnende 15 November 1762 en eindigende 8 Mei 1770.
 II. Van 9 Junij 1770 — 24 Augustus 1780.
 III. Van 12 Junij 1780 — 1787.
 IV. Van 1787 — 1792.
 V. Van 1792 — 1803.
 VI. Van 1803 — 1816.

34. Miscellanea van requesten, resolutiën enz., van 1574 tot 1733.

Een foliant, bevattende:

1. Eene ordonnantie of resolutie van de Staten van Holland, betreffende het onderhoud van de dienaren des woords in de steden en op de dorpen van Holland, van 26 November 1574.
2. Resolutie en commissie van de Staten van Holland over het gevoelen van Mattheus Rudsen, predikant te Woerden, over hetgene op zijn' naam is uitgegeven tegen den eed en 't verlaten van den Koning van Spanje: 15 Februarij 1582.
3. Copie van een request, aangaande de autorisatie der Synode van Middelburg en het houden der provinciale Synode te Haarlem in de zaak van Coolhaes, met apostille der Staten: 15 Februarij 1582.
4. Resolutie van de Staten, aangaande eenigen, die, bij de predikanten om wettige redenen geweigerd en derhalve bij de priesters getrouwd zijnde, naderhand weêr aan de predikanten hunne geboden verzoeken. En is dit verboden 10 December 1582.
5. Resolutie der Staten tot vermeerdering van het onderhoud der dienaars ten platten lande: 13 Mei 1594.

6. Extract uit de resolutiën van de Staten van Holland, nopens de onderteekening van schoolmeesters: 18 October 1619.
7. Vier extracten — drie uit de resolutiën der Staten van Holland, 1620, 1665, 1664, en één uit de acten van de classis van Voorn en Putten, 1664 — nevens een request van de deputaten der Synode, om de classen te doen houden in de hoofdsteden en in de stad Brielle.
8. Request van de Staten met de copie van de resolutiën, zoo van de Staten als van 't Hof, 1621, 1626, nopens de licentie van de Papisten in de huizen van de ambassadeurs in 's Hage.
9. Project, uit last van de Staten gesteld bij den praeses, assessor en scriba, om op het gevoegelijkste het 3^e, 5^e en 9^e gravamen af te doen, met de approbatie van de Staten daarop van 1628.
10. Resolutie van de vroedschap van Rotterdam van 1630.
11. Resolutie van H. H. Mog. aangaande het beroep van ds. Schulius te 's Hertogenbosch.
12. Request van de gedeputeerden der Synode van Zuid-Holland op 't stuk van de correspondentie, met de apostille daarop van 1632.
13. De jure patronatus.
14. Drie extracten uit de resolutiën van de Staten, met een request en apostille daarop, aangaande de weduwen der predikanten, van 1633, 1634, 1635 en 1638.
15. Request van de gedeputeerden der Synode aan de Staten van Holland tegen de exorbitantiën der Papisten, met de apostille daarop van 1635.
16. Resolutie op de subsidiën, toe te staan aan Tweebrugge, Hanau en andere kwartieren, wegens den hongersnood van 1636.
17. Resolutie van de Staten van Holland, aangaande de Bijbels, in de kerken te gebruiken; tegen de Socinianen en stou-tigheden der Papisten, van 1640.
18. Extract uit de resolutiën der Staten, verbiedende te trouwen met de weduwe van zijn' overleden bastaard, oom, of met de dochter van de zuster van zijn' overledene vrouw, van 1640.
19. Extracten van verscheidene resolutiën van H. E. Gr. Mog. op remonstrantiën van de gedeputeerden der Synode tegen de stou-tigheden des pausdoms, klopzusters enz., van 1640, 1641.

20. Extract uit de resolutiën van de Staten van Holland, nopens de collecte voor de verdrevene predikanten: 1641.
21. Twee extracten uit de resolutiën van de Staten-Generaal, aangaande de conditiën voor de predikanten, op de vloten naar Portugal gebruikt wordende, van 1641.
22. Extract uit de resolutiën van H. H. Mog., betreffende bekwame ziekentroosters op de oorlogschepen, van 1641.
23. Extract uit de resolutiën der Staten van Holland, betreffende het drukken van biddagsbrieven, belijdenis des geloofs en de stoutigheden der Joden, van 1641.
24. Copie van een plakkaat der inquisitie in Portugal, met een request aan de Staten van Holland, dat de wreede proceduren tegen de Hollandsche natie aldaar mogen ophouden, van 1642.
25. Reglement, gemaakt bij de gecommiteerde raden, betreffende het schrijven der synodale acten, den 19 Junij 1643.
26. Resolutie der gecommiteerde raden, aangaande het tijdig overschrijven der gravamina aan de Commissarissen-politiek enz.: 1643.
27. Twee extracten uit de resolutiën der Staten van Holland tegen de profanatie van den dag des Heeren, misbruik van Gods naam, comediën en danserijen, van 1656 en 1662.
28. Extract uit de resolutiën der Staten van Holland aan de kerkeraden, classen en Synoden, om met de lombaarden zich niet te bemoeijen, van 1658.
29. Resolutie om de lombaarden nader te regelen: 1658.
30. Copie der resolutie van 't Hof tegen de rederijkers: 1661, 1662.
31. Resolutie der Staten van Holland, ter verklaring, dat niet gemeend is eenige prejuditie te leggen aan de Synode nationaal door 't nieuwe formulier van 't gebed voor de overheid, van 1663.
32. Request, met de apostille der Staten van Holland, om vrijheid van het regt der collaterale successie voor de armen, met een' brief aan D. Loti: 1663.
33. Verscheidene resolutiën, requesten met en zonder apostillen, nevens andere stukken, rakende de vermeerdering van tractement der predikanten in de kleine steden en ten platten lande: van 1641 — 1664.
34. Resolutie der Staten van Holland tegen het brengen van politike zaken op den predikstoel, van 1665.

35. Plakkaat van de Staten van Holland, van de jaren der predikanten en proponenten, van 1668.
36. Resolutie der Staten van Holland over de correspondentie met de uitheemsche kerken, van 1671.
37. Plakkaat van de Staten van Holland tegen de doodmalen.
38. Request, met de resolutie daarop van de Staten van Holland, ten opzichte der jaren van den proponent D. Vergee enz.: 1676.
39. Copie van het request, met de apostille daarop van de gecommitteerde raden, dat de wijn, op het Synode gebruikt, zal betalen burger-impost, van 1672.
40. Extract uit het resolutieboek van Stad en Lande tegen de Paapsche collatoren, van 1679.
41. Resolutie der Staten van Holland tegen de Paapsche regenten ten platten lande, van 1680.
42. Resolutie der Staten van Holland over de hapering omtrent de electie van een' predikant te Engelen, van 1689.
43. Plakkaat der Staten van Stad en Lande tegen de roepende zonden, van 1690.
44. Resolutie der Staten van Holland, rakende Waspik, roepende zonden, drukfouten in Bijbels enz., van 1699.
45. Plakkaat tegen Theod. Cok, aangestelden vicaris door 't Roomsche Hof, van 1702.
46. Resolutie der Staten-Generaal, om met de Protestantsche bondgenooten alle mogelijke moeite aan te wenden, ten einde de vrijheid van de Protestantsche godsdienst en de verlossing van de verdrukte geloofsgenooten in Duitschland, Frankrijk en elders te bevorderen, van 1712.
47. Plakkaat, om geene theologische boeken zonder voorgaande visitatie uit te geven, van 1715.
48. Resolutie wegens de aanstelling van D. Voget tot predikant te Brussel om geëxamineerd te worden door gedeputeerden: 1716.
49. Twee resolutiën van de Staten-Generaal, met eene memorie van den heer van Geldermalsem, rakende den „paap van den Udenhout:” 1722.
50. Resolutie van de Staten van Holland om dispensatie van ouderdom aan die van Ooster- en Wester-Blokker voor ds. Johs Beukelman, van 1725.

51. Drie Staatsresolutiën, aangaande de inlijving van de predikanten in de steden van de barrière onder de naburige classen, van 1726.
52. Resolutie om den Roomschen ambachtbewaarder te Lisse van de dienst te ontslaan en een' Gereformeerden aan te stellen: 1726.
53. Resolutie om den Roomschen ambachtbewaarder te Maasland te ontslaan uit de dienst en een' Gereformeerden aan te stellen: 1726.
54. Request, met de apostille, aangaande den Roomschen ambachtbewaarder te Schipluiden enz.: 1726.
55. Resolutie van de Staten, om denzelfden bij tijds uit zijn dienst te ontslaan en geen Roomschen meer aan te stellen, van 1726.
56. Resolutie, aangaande den Roomschen ambachtbewaarder te Hodenpijl: zijn' tijd uit te dienen, doch geen Roomschen meer aan te stellen.
57. Resolutie van de Staten op het request der gedeputeerden van de Synode om een schoolreglement, van 1727.
58. Drie extracten uit de resolutiën van H. Ed. Gr. Mog., rakende de vacature te Alfen, van 1730, 1731.
59. Resolutie tot wering der Roomsche officianten en tot aanstelling van Gereformeerde, van 1733.

35. Zaken, die in de Zuid-Hollandsche Synode ingebracht zijn, en daar gediend hebben.

Zeven deelen, in folio, inhoudende:

- I. 1. Religionsvrede van Gend, van 16 December 1578.
2. Copie eener missive van den kerkeraad te Rotterdam, 31 Mei 1579, betreffende Pieter de Bert.
3. Commissie van den magistraat van Rotterdam, om te verzoeken, dat P. de Bert uit zijn dienst te Duinkerke ontslagen worde.
4. Missive van de Synode van Middelburg tot antwoord aan de regering van Rotterdam, betreffende P. de Bert.
5. Een brief aan de Zuid-Hollandsche Synode om toe te zien, dat de ketterijen geweerd worden, van 1581.
6. Brief van zekeren Adriaan Symons van 22 Mei 1581 aan de Synode te Middelburg, betreffende zijn huwelijk.

7. Instructie voor Martinus Lydius en Joannes Damius om te handelen met de professoren te Leiden op 't stuk van de reformatie der scholen, gegeven door de Middelburgsche Synode van 1581.
8. Acte van den Hove van Holland, waarin de Synode van Zuid-Holland geauthoriseerd is om tegen Michaël Andriessen te procederen tot afzetting van zijn dienst, van 1 Mei 1581.
9. Twee minuten van een request aan de Staten van Holland over de autorisatie der Synode van Middelburg wegens de zaak van Coolhaes, hardnekkig blijvende, van 1582.
10. Drie brieven, betreffende den ellendigen toestand der Hervormde gemeente te Brussel en haar verzoek, in Junij 1583.
De eerste brief is van David Arondeus, de tweede van Godefridus Laurbach, beiden predikanten te Brussel. Belangrijke stukken.
11. Attestatie en supplicatie van de Mennoniten in Noord-Holland aan de rekenkamer, van 1584.
12. Schoolorde der nationale Synode en van den Graaf van Leicester, van 1586.
13. Middelen, aangaande het onderhoud van predikanten in Holland, hunne kinderen en studenten in de theologie, van 1586.
14. Remonstrantie aan de Staten van Holland, wegens het onderhoud der predikanten ten platten lande, van 1586.
15. Credentie ad Synodum in 1586 van de classis van Dordrecht.
16. Credentie van de classis van Delft, van 1587.
17. Credentie van de classis van Rotterdam, van 1587.
18. Acten, betreffende de vermeerdering der bezoldiging van de predikanten ten platten lande met *f* 300 's jaars, van 5 September 1587.
19. Remonstrantiën, aangaande eenige punten, aan de Staten overgegeven door de gedeputeerden der Synode, in 1588.
20. Twee acten van commissiën op de Commissarissen-politiek, m^r. Gerard van Wijngaarden uit den hoogen raad en Leonard Casembroot uit den hove provinciaal, op de Synode te Gouda; een van de Staten en een van den Prins, in 1589.
21. Handelingen der gedeputeerden van de Synode met de Com-

- missarissen der Staten, belangende de zaken van Utrecht, van 29 October 1590.
22. Verscheidene punten, geremonstreerd aan de Staten, uit naam van de de Zuid- en Noord-Hollandsche Synoden, den 5 November 1590.
 23. Hetzelfde.
 24. Hetzelfde.
 25. Beschrijving van den landdag in Friesland door Graaf Willem Lodewijk: 1590.
 26. Copie van de commissie der commissarissen van de Staten, medegegeven tot de Synode in 1590.
 27. Verscheidene punten, breeder mondeling den Staten voorgesteld en tot memorie hier aangeschreven, door de gedeputeerden der Synode in 1590.
 28. Staat van het „kerkelijk comptoir” van den ontvanger Coolwijk voor den jare 1590.
 29. Brief van Willem Oostzee, predikant te Rhenen, van 1593.
 30. Zaak en vertoog van P. Hackius: 31 September 1593.
 31. Commissie tot de zaak van P. Hackius van de classis van Leiden op D. D. Nobiler en Montanus, in 1593.
 - 32, (33). Remonstrantiën van de gedeputeerden der Synode aan de Staten, aangaande openbare ongeregelheden en den welstand der kerk, overgegeven in 1593.
 34. Request der gedeputeerden aan het provinciaal hof, verzoekende remediën tegen verscheidene misbruiken, in 1593.
 35. Request tegen het licentiens boekdrukken en de echtscheiding, aan de Staten, in 1593.
 36. Punten, mondeling aan de Staten vertoogd, behelzende gravamina over verscheidene zaken, omstreeks 1594.
 37. Remonstrantiën, aan de Staten gedaan, tegen het profaneren van Zon-, feest- en biddagen enz., omtrent 1593.
 38. Handelingen der gedeputeerden in Koudekerk, onder de classis van Leiden, in 1589.
 39. Een brief van de Staten aan de steden en officiers van Holland, 10 Maart 1594, tegen velerhande zonden.

40. Brief van de Staten aan de officiers ten platten lande tegen hetzelfde: 10 Maart 1594.
41. Soetermeer: klagten over de ongeregeldheden tegen de plak-katen, van 28 Augustus 1594.
42. Commissie der Staten op de Synode van Rotterdam en consent in de deputatie en correspondentie van de Zuid- en Noord-Hollandsche Synoden, in 1594.
43. Brief van de classis van Leiden, aangaande de resolutie der Staten op het onderhouden der dienaren ten platten lande, van Mei 1594.
- 44, (45). Copie der commissie van de Commissarissen-politiek op de Synode te Amsterdam, in 1595.
46. Stukken, rakende het Collegium theologicum te Leiden, 1594 — 1598.
47. Schriften, rakende de verzorging van de dienaren des woords tot het veldleger: van 1595 — 1598.
48. Extract uit het oordeel der drie professoren te Leiden in de zaak van Cornelis Wiggerus, in 1595.
49. Remonstrantie aan de Staten, wegens de nog onverbeterde ongeregeldheden en de schadelijke leer van Cornelis Wiggers en den twist van Take Sijbrands te Medemblik, in 1596.
50. Copie der remonstrantie, aan de Staten overgeleverd door de gedeputeerden van de Synode, tegen het licentius boek-drukken enz., in 1597.
51. Request, betreffende de augmentatie van het stipendium der predikanten ten platten lande, in 1597.
52. Brief van Jodocus Geesteranus aan een' predikant te Rotterdam, aangaande de augmentatie van het stipendium der predikanten: 1597.
53. Papieren en brieven, rakende het examen van ds. Lydius.
54. Ordonnantie des magistraats te Leiden, over de provisionele dienst der kerk aldaar, te doen door Gomarus en Cuchlinus, van 1598.
55. Brief van de classis van Leiden aan Wttenbogaert ter bekendmaking van den tijd der classis voor de gedeputeerden: van 1599.

56. Brief van Sprankhuizen aan Wttenbogaert, aangaande dezelfde zaak van het beleggen der classis van Leiden, van 1599.
57. Papieren, aangaande het trouwen der ongedoopten, van 1599.
58. Request, met apostille, aan de Staten om een subsidie voor den zoon van de weduwe van ds. Barthusius, om de studiën voort te zetten, alzoo hij zeer bekwaam daartoe was, door de classis van Woerden gepresenteerd den 10 October 1599.
59. Attestatie van den rector van Amersfoort aangaande gemelden jongeling, zoon van de weduwe Barthusius: 1599.
60. Twee verzoeken aan de Staten der Vereenigde Nederlanden door de gedeputeerden der Synode van Zuid-Holland, wegens zekeren Dooremans, gewezen ziekenbezoeker op de vloot, dat hij mogt aangesteld worden tot ziekentrooster in het leger, en dat aan zekeren Wutenburg het preêken en doopen te Eten en Doveren mogt belet worden, van 1591.
61. Punten, door gedeputeerden aan gecommiteerden der Staten op verscheidene zaken, mondeling breeder vertoond, en tot memorie van hen aangeteekend, als: tegen de ontheiliging van Zon- en feestdagen; het orde stellen op het celebreren der huwelijken enz. Het jaar onbekend, maar vallende tusschen 1590 en 1599.

II. Vervat zaken van 1600 — 1619, als:

1. Remonstrantie, aan de Staten overgegeven in Mei 1600, over verscheidene zaken, als: het licentius boekdrukken enz.
2. Remonstrantie, aan de Staten overgegeven 29 November 1600, over verscheidene zaken, als: belangende de solemnicatie der huwelijken van Wederdoopers en hunne conventikelen; studenten enz.
3. Remonstrantie, aan den hoogen en provincialen raad 29 November 1600 overgegeven, over verscheidene zaken, als: rakende wanorde der schoolmeesters enz.
4. Remonstrantie aan den hoogen en provincialen raad, overgegeven 29 November 1600, over verscheidene zaken, als: huwelijken, drukken van schadelijke boekjes enz.
5. Copie van eene missive der Staten van Holland aan den hoogen en provincialen raad op de remonstrantiën van de

kerken, van 29 November 1600, en de advisen van beide de hoven daarop.

6. Request van Levinus van den Borre, predikant te Schoonhoven, tot subsidie van de studiën zijns zoons, van 1601.
7. Remonstrantie aan den Raad van State, om sauvegarde voor de predikanten enz., van 8 Maart 1601.
8. Een stuk van belijdenis van zekeren W. van Velsen, van 1601.
9. Een brief aan de Synode van Gouda, behelzende het voorstel van eene zwaarigheid in casu matrimonii van zekeren Jacob Jansse van Velse, van 1601.
10. Zekere punten, belangende den echtstaat.
11. De iudiciis matrimonialibus tractatis.
12. Aanstelling van een' schoolmeester te Alblasserdam, met een' brief van ds. Becius aan Casp. Swerinkhusius, predikant te Rotterdam, hierover.
13. Copie van een request der gedeputeerden van de Synode aan de Staten van Holland, overgegeven 12 Februarij 1602, over verscheidene ongeregeldheden.
14. Copie van remonstrantiën, overgegeven aan de Staten van Holland en West-Friesland, door beide de Synoden, over verscheidene zaken.
15. Remonstrantie aan de Staten van Holland en West-Friesland, door beide de Synoden overgegeven, over verscheidene ongeregeldheden.
16. Remonstrantie der Synode aan de Staten-Generaal: 1603.
17. Copie van de apostille, gesteld op het request van Arnold Graserius, in 1603.
18. Request aan de Staten tot augmentatie van het tractement der predikanten ten platten lande, doch welk verzoek is afgewezen.
19. Copie van een request, overgegeven aan de Staten, wegens de misbruiken in de huwelijkszaken en het drukken enz., in 1604.
20. Het jaar van gratie, waar te nemen door de predikanten; gelezen in de particuliere Synode te Delft in 1607.
21. Request voor Willem Mattheusz van IJseren van Kuilenburg, gelezen in de Synode van Delft in 1607.

22. Missive van Reynier Donteklok aan de gedeputeerden van de Synode te Delft, vergaderd in 1608, om tegen den Goudschen catechismus te schrijven.
23. Brief van de gedeputeerden der Synode van Zuid-Holland, aangaande Reynier Donteklok (1608), betrekkelijk den Goudschen catechismus, aan die van Gouda.
24. Request aan de Staten van Holland en West-Friesland van de gedeputeerden tot het houden der Synode, in 1608.
25. Copie der resolutie van de Staten op het voorgemelde request, in 1608.
26. Request aan de Staten, aangaande het houden der Synode, met ontwerp der Synode.
27. Ontwerp van eene remonstrantie aan de Staten om te houden eene broederlijke conferentie, waarin de dienaren des woords en de professoren gehouden zouden zijn zich rondelijk in 't stuk der leer te verklaren.
28. Copie van eene resolutie van de Staten tot het ophouden van de particuliere Synode totdat de Synode zal gehouden wezen, van 5 Julij 1608.
- 28*. Instructie der Synode van Zuid-Holland tot de generale Synode, van 1608.
29. Copie van een' brief aan Paulus Mercator, over het gevoelen der Remonstranten, in 1610.
30. Verscheidene brieven over het uitstellen der Geldersche Synode tot na de Hollandsche Synode, van 1610.
31. Summa conciliationis, inter D. Vorstium et pastores Ben-themiæ initæ.
32. Annotatiën der gedeputeerden op de classis van Gorinchem op de theses van Vorstius.
33. Memorie van wege den Koning van Engeland aan H. H. Mog., over het gevoelen van Vorstius, van 1611.
34. Copie van eene resolutie van de Staten om niet te disputeren met de Remonstranten, van 1611.
35. Copie uit de acte van de classis van Zutphen, gehouden 16, 17 Maart 1612, met een' brief.
36. Geschrift van broederen Contraremonstranten over een gesprek, dat stond gehouden te worden en gehouden is te Delft 1613.

37. Getuigenis van drie predikanten tegen Oldenbarnevelt, 17 September 1615; besluit om alle jaren een broederlijk conventus te Amsterdam te houden.
38. De Staten van Friesland vinden goed de commissie bij resolutie op Bogerman en Sopingius: 1 September 1615.
39. Acte van eene vergadering te Amsterdam om eene nationale Synode te verkrijgen, in 1615.
40. Opstel van een request aan de Staten-Generaal tot het verkrijgen eener nationale Synode, in 1615.
41. Redenen tot de nationale Synode.
42. Commissie van de Friesche Synode van 1616 op Bogerman en Florentius Johannis naar de vergadering te Amsterdam, van 13 Julij 1616.
43. Extrait d'une lettre de monsr. Plessis, 2 Maart 1617.
44. Een ontwerp van verbintenis onder de goede broederen in de classis van Leiden, met eenige punten: 1617.
45. Acte van correspondentie onder de goede broederen, ten tijde der Remonstranten binnen Dordrecht vergaderd: 1617.
46. Copie van eene verbintenis der regtzinnige predikanten, tegen de Remonstranten gemaakt en onderteevend te Amsterdam: 1617.
47. Aangaande de laatste remonstrantie, waarmeê de Remonstranten gezegd hebben te beletten het houden van de nationale Synode; aanmerking daarop.
48. Minute van het advies der Synode te Delft in 1618, over het laatste schrift der Remonstranten tegen het houden der nationale Synode.
49. Brief van de Remonstrantschgezinde predikanten onder de classis van Woerden aan de Synode te Delft, van 18 October 1618.
50. Remonstrantie van eenige Remonstrantschgezinde predikanten aan de Synode van Delft, geëxhibeerd 19 October 1618, sess. 9.
51. Brief en antwoord van de Remonstrantschgezinde predikanten van de classis van Woerden op den brief der Staten, waarbij zij gelast worden hunne consideratiën over den catechismus te zenden, van 22 October 1618.

52. Brief van Albertus Huttenius aan de predikanten, vergaard te Delft, van 22 October 1618.
 53. Brief van verscheidene Remonstrantschgezinde predikanten onder de classis van Rotterdam aan de commissarissen-politiek op de Synode te Delft, van 1618.
 54. Latijnsche missive van de Contraremonstranten te Gouda, verzoekende de vrijheid van publike godsdienst in de Gasthuiskerk, met eene copie eener resolutie van den magistraat, waarbij die geweigerd wordt tot na het eindigen van de nationale Synode: 1618.
 55. Brief van de Remonstrantschgezinde predikanten te Rotterdam aan de Synode te Delft, van 1 November 1618.
 56. Brief van de Remonstrantschgezinde predikanten onder de classis van Leiden aan de Synode te Delft, van 19 November 1618, tot verontschuldiging van omtrent de leer der erfzonde eene fout te hebben begaan.
 57. Electionem et abdicationem ministrorum verbi divini non penes magistratum civilem, sed penes ecclesiam esse.
 58. Hermannus Herberts' bekentenis.
 59. Quæstiones, quibus respondet Danæus.
 60. Forme des gespreks tegen de Wederdoopers.
 61. Missive van de Guliksche kerken voor Petrus Wachendorff, om hulp voor de kerken in Gulik, van April 1619.
- III. Vervat zaken van 1625 — 1658, als:
1. Rescriptie en advies van het provinciale Hof op het stuk van 't huwelijk: 1625.
 2. Dat kinderen geen huwelijk mogen aangaan, zonder toestemming der ouders.
 3. Copie van een' brief van de Staten van Holland van 28 Julij 1626, over sommige conventikelen der Remonstranten; om alles in rust te brengen.
 4. Project, bij eenige broederen gesteld en den Staten (zonder kennis der Synode) overgegeven, om over de vijf Remonstrantsche artikelen geen verder dispuut te moveren: 1626.
 5. Brief van ds. Sevenhuse van Schoonhoven aan de gedeputeerden der Synode, over den predikant van Nieuwpoort: 1627.

6. Brief aan de predikanten en ouderlingen van de respective steden van Zuid-Holland: 1627.
7. Quæstiën over eenige resolutiën, genomen in de provinciale Synode van Zuid-Holland: 1619, 1620, 1627.
8. Proeve van een geschrift onder den titel: Bedenking op de clausulen des 20^{en} art. van de Zuid-Hollandsche Synode te Dordrecht: 1627.
9. Bezwaarnis van eenige broeders uit de classis van Leiden over het 20^e art. der Zuid-Hollandsche Synode te Dordrecht en de resolutie van de deputaten der Synode daarover: 1628.
10. *Judicium facultatis theologicæ ad quasdam quæstiones circa juramentum: etc.* 1628.
11. Het translaat van 't advies der professoren en gedeputeerden der Synode over den eed: 1628.
12. Brief van de kerk van Batavia aan de Synode: 1629.
13. Acten van de kerken in Zeeland te Middelburg: 17, 18, 19 Junij 1630.
14. Vervolg daarvan: 8, 21 en 22 Augustus 1630.
15. Verscheidene requesten van de Synoden der geuniëerde provinciën tegen de stoutigheden der Remonstranten: 1630.
16. Request van de gedeputeerden der Synoden aan den magistraat van Rotterdam: 1630.
17. Latijnsche brief van Johs. Georgius Pruschenccius aan de Synode te Schoonhoven: 8 September 1630.
18. Brief van Festus Hommius aan den præses van de Zuid-Hollandsche Synode te Schoonhoven: 1630.
19. Brief van Joh. Lempereur aan H. Fabritius, predikant te Leiden: 1630.
20. Request aan de Ed. Gr. Mog. van de gedeputeerden der Synode, wegens het gebrek van predikanten te Rotterdam: 1631.
21. Brief van ds. Colonius te Leerdam aan de deputaten der Synode: 1633.
22. Verscheidene requesten aan de Staten, betreffende de weduwen der predikanten: 1635.
23. Request der gedeputeerden utriusque Synodi in cas. matrim. en opvoeding der weeskinderen: 1635.

24. Brief aan de classen om de scripta Synodalia enz.: 1636.
25. Provocatie of appellatie der nationale Synode tot hulp aangaande de verlatene zaken van Smoutius: 1636.
26. Classikale observatiën over het protest van het regt der kerken en beroeping der predikanten.
27. Antwoord der gedeputeerden van Overijssel op de aanschrijving der gedeputeerden van Zuid-Holland over het stuk van Oost- en West-Indië: 1641.
28. Extract uit de acta Synodi Noord-Holl., betreffende de legerdienst: 1641.
29. Engelsche predikanten: 1641.
30. Tractement, aan ds. Jac. Leuuius toegestaan: 1641.
31. Abraham Harthogius: 1641.
32. Zaken, rakende de stoutigheden der Remonstranten te Berkel: 1642.
33. Missive aan de kerken van Zeeland: 1642.
34. Brief van professor Bernhardus Fullenius: 1642.
35. Minuten van het contingent der armen: 1643.
36. Propositionen van Zeeland, gedaan aan de Synode te Brielle over de verdrukten in Engeland en Ierland: 1643.
38. Handelingen te Woerden tot wegneming van de kerkelijke onlusten aldaar: 1643.
39. Eenige particuliere brieven aan de deputaten der Synode: 1642, 1643.
40. Brieven en extracten, rakende de verdrukte kerken in Engeland: 1643.
41. Copie van een' brief ter uitschrijving van den coetus ad autographa: 1645.
42. Schrift, belangende de conditiën en zamenspreking tot vereeniging der Evangelische kerken.
43. Brief van de kerk te Lesna: 1657.
44. Zaken van de kerken van Boucholt: 1657.
45. Brief van de classis van Woerden over de bedelaars: 1657.
46. Concept van orde tegen de bedelaars: 1657.
47. Bedenking op het 4^e en 5^e art. van het ambt van de dienaren des woords in de kerkeordening van Utrecht.

48. Ds. Mahuse in de classis van Breda.
 49. Queritur, in de classis van Breda aan de gedeputeerden van de Synode voorgesteld: 1658.
 50. Copie van een request aan de Staten-Generaal tot maintainering van de predikanten in de Meijerij van 's Hertogenbosch.
 51. Request der gedeputeerden aan HEd. Mog., betreffende moedwillige doodslagers.
 52. Copie van een request aan de Staten van Holland, wegens een' predikant, in Vlaanderen onder het kruis beroepen.
 53. Request aan de Staten van Holland, betreffende ampliatiën van de plakaten tegen de Roomschen, drukfouten in Bijbels en in cas. matrim.
 54. Remonstrantie aan de Staten van Holland van de classis van Delft, wegens de kerkorde.
 55. Remonstrantie aangaande de politieke ordonnantie.
 56. Politieke en kerkelijke middelen bij plakaten en resolutiën van staat en van de Zuid-Hollandsche Synode tegen de Socinianen en hunne dwalingen.
 57. Staaltjes van de Sociniaansche gevoelens van Jan le Clercq enz.
 58. Verscheidene brieven van bijzondere predikanten.
- IV. Vervat zaken van 1704—1720, als:
1. Stukken, rakende den Kerkeraad van Philippine en ds. Besier, gewezen predikant aldaar: 1704.
 2. Sententie van den hoogen Raad omtrent de beroeping van een' predikant te Sliedrecht: 30 Julij 1707.
 3. Moeite over de beroeping van den Nieuwenhoorn.
 4. Memorie wegens het verzoek om vrije godsdienstoefening te Kempen in Keulsland te hebben, waarvan in de acten van de Synode van Dordrecht van 1709, en recommandatie van ds. Gabiljon door de Zuid-Hollandsche Synode aan de Waalsche: 1710.
 5. Copie van een request van Schout en Schepenen van Hardinksveld, Giesen—Oudekerk en Giesendam, om een' predikant te Giesendam te hebben op eene jaarwedde van 650 gulden.

6. Stukken, rakende de Hattemisten en Libertinisten in Zeeland, aan de Zuid-Hollandsche Synode overgezonden : 1713, 1714. Zeer merkwaardig; vergezeld van gedrukte stukken.
 7. Brief van de classis van Breda aan ieder der gedeputeerden van de Synode, of er ook niet een plakkaat tegen de ongelijke huwelijken in de Generaliteitslanden zou kunnen verzocht worden : 16 Mei 1716.
 8. Twee brieven van Walcheren over verscheidene zaken; één aan één' der gedeputeerden, en één aan al de gedeputeerden : 1716, 1717.
 9. Rekening van Petrus Bormans, predikant te Zwartewaal, van de gecollecteerde penningen voor de onvermogenen bij een' grooten brand aldaar : 1717.
 10. Certificatie van 't geregt van 's Gravendeel, dat de penningen, door de Synode aan ds. Hannapier voor de geïsteerden bij een' brand aldaar verstrekt, verdeeld zijn; met eene quitantie daarbij : 1718, 1719.
 11. Twee acten van præjudicie van 't regt en de vrijheid der kerkelijke beroeping, bij die van Papendrecht gesustineerd; en één van revocatie van den heer en meester Boudewijn Onderwater, vrijheer van Papendrecht.
 12. Twee brieven aan de Zuid-Hollandsche Synode, te Breda vergaderd, één van de classis van Tholen en één van de classis van Walcheren, over het dispuut van professor Wittichius, de natura Dei.
 13. Stukken en papieren, rakende den proponent Arnold van Wijk : 1719.
 14. Twee requesten voor Hendrik Gijsbert en Maria van Broekhuysse, minderjarige kinderen van wijlen Johan Broekhuysse en Dirkje Wijmans, echtelieden, te Engelen, in 't land van Heusden, met twee attestatiën : 1719, 1720.
 15. Copie van een getuigschrift, dat een schoolmeester geld voor zijne plaats zou gegeven hebben; met nog eene specificatie van een' anderen.
- V. Vervat zaken van 1721—1725, als :
1. Twee brieven aan ds. Bijsterveld, als deputaat der Synode, van ds. van Doelen, predikant te Beusichem, wegens de portiën der armen in de boeten : 1721.

2. Acte van den Kerkeraad te Prinsenhage in de zaak van Jac. Hoese mans : 1721.
3. De zaak van Gosuinus Buitendijk, zoo in Zeeland, als van hem en Marinus Booms te Breda : 1711, 1714—1719, 1726. Merkwaardig.
4. Het gebeurde tusschen de Zuid-Hollandsche Synode en de Waalsche : 1723.
5. Notitie der armengoederen te Warmond : 1723.
6. Copiën en extracten van brieven en trouwbeloften van Petrus Bonnet : 1723.
7. Een waarachtig verhaal en twee brieven over den staat der kerken te Weert : 1719 en 1724.
8. „Paapsche stoutigheden” en Roomsche regenten : 1724.
9. Brief van ds. Jacobus Fruitier, predikant te Rotterdam, aan de Christelijke Synode : 1724.
10. Zaak van de OudeWetering : 1724.
11. Drie papieren : één, behelzende een’ brief van ds. Nic. Lydius, predikant te Maasdam, in 1722; het tweede een extract uit de acten van de classis van Dordrecht, betreffende de pastorie te Maasdam, in 1724; het derde, rakende onkosten enz., in 1725; nevens vijf bijzondere brieven.
12. Zaak van Ridderkerk, over den doop van twee kinderen.
13. Stukken en papieren, rakende de zaak en de kerk van Giesendam : 1724, 1725.
14. Stukken, behoorende tot de beroeping en het voorgevallene daaromtrent te Lisse : 1724, 1725.
15. Stukken, rakende de kerk te Hagestein : 1722.
16. Copie van een request nopens de consulenten te Rhijnsaterwoude; met een’ brief en notariële quitantie : 1726.
17. Zaak van Zevenbergen, aangaande „den paap en paapsche stoutigheden” aldaar : 1719—1725.
18. Memorie van den raadsheer Schaap, als commissaris politiek, wégens de verhooging van de leges van den scriba en de heeren scribenten der Synode; met de daarop gevolgde gunstige resolutie : 1725.
19. Portiën der armen in de boeten; brieven daarover aan de gedeputeerden van de Synode van Zuid-Holland, zoo van die van Streefkerk als van de classis van Buren : 1725.

20. Stukken, rakende de zaak van Giesen-Nieuwkerk: 1724, 1725.
 21. Project wegens een weduwtractement: 1725.
 22. Condiitiën, betreffende de verkooping van Uitwijk, met eene copie van een protest daartegen: 1725.
- VI. Vervat zaken van 1726—1729, als:
1. Ontroofde kinderen te Oudewater: 1725, 1726.
 2. Dagvaarding van den Schout van Vlaardingen voor gecommitteerde raden, wegens de openstaande predikantsplaats: 1726.
 3. Vier brieven: één van ds. Flenderus te 's Gravenmoer, over de reparatie zijner pastorie; twee aan den baljuw Hallingover, betreffende de onderhouding der arme kinderen te Numansdorp; en één van ds. Jansonius: 1726.
 4. Drie brieven van de gedeputeerden der Utrechtsche Synode, betreffende het Roomsche seminarie te Amersfoort: 1726.
 5. Acte van accoord tusschen ds. de Prato, predikant te Stolwijk, en zijn' kerkeraad en gegerde aldaar: 1727.
 6. Drie schriften: één wegens Hardinksveld; een copie-request van de gedeputeerden der Synode, betreffende Leksmund; en een brief van den predikant op den Olijfberg, onder 't kruis: 1727.
 7. Rekening van ontvang en uitgaaf der kerk van Heukelom: 1728.
 8. Verscheidene gedrukte condiitiën van de verkooping van eenige ambachtsheerlijkheden, in de jaren 1722, 1724, 1727.
 9. Schriften en appellen in de zaak van ds. van IJssum, predikant te Hendrik-Ido-Ambacht: 1728.
 10. Stukken en papieren in de zaak van ds. Biegman, adjunct-predikant te Benschop, enz. en van Van Leeuwen: 1729.
- VII. Vervat zaken van 1730—1735, als:
1. Zaak van Noorden tusschen ds. Besler en twee diakenen: 1730.
 2. Zaken, rakende Warmond: 1730.
 3. Verzoek van Briels-Nieuwland om eene nieuwe kerk: 1730.
 4. Stukken, rakende ds. Ter Braak en zijn deportement: 1732.

5. Brief met het advies van Walcheren over de sacraments-vereening in de Indische kerk : 1733.
 6. Zaken tusschen den kerkeraad en diakenen van 's Gravenhage voor de classis aldaar : 1733.
 7. Drie quitantiën, die gediend hebben in de zaak van Wasenaar.
 8. Twee schriften, die gediend hebben, één wegens de appellen, en het ander — een klein A B C voor de kinderen — vervattende de voornaamste hoofdstukken der ware religie.
36. „**Waarachtig verhaal** ende beschrijvinge der Censuren ende Berispingen, welke eenige gecommiteerde dienaeren des Woorts vanden Suythollantschen Synodo uit name desselvigen gestelt hebben tegen een seker boeck Herberts, Dienaer des Woorts binnen der Gouda, geïntituleert : Corte Verclaringe over die woorden Pauli Rom. 2 : 28.” 1592.
37. **Een dikke foliant**, behelzende schriften, rakende particuliere classen; of stukken, die in de Synode gediend hebben, betreffende de classis van :
1. Zuid-Holland :
 - Tweeërlei commissie ad Synodum uit den kerkeraad en de classis van Dordrecht.
 2. Delft en Delftsland :
 - Isaäcus Neranus.
 - Johannes Stangerus.
 - Gregorius Blijvenburgh.
 - Abrahamus Vlietius.
 - Theodorus Swanius.
 3. Leiden en Neder-Rhijnland :
 - Borrius.
 - Scotenus.
 - Oosterhaven.
 - Andr. Volkerts.
 - Molanus.

Sopingius.
Engelraven.

4. Gouda en Schoonhoven:

Theod. Herberts.
Dan. Wittius.
Levin. de Raet.
Adrian. de Raet.
Jerem. Tiekmaker.
Hend. Pieterse, ouderling te Stolk.
Arnold. Noviomagus.
Anth. Sibrants.
Joh. Galenus.
Theod. Bax.
Petr. Valk.
Sam. Borrius.
Joh. Lydius.
Fred. Abbama.

5. Schieland:

Franc. Lansbergen.
Sam. Lansbergen.
Christoph. Hellerus.
Matth. Burgius.
Adr. Simonse.
Franc. Junius.
Adr. Johannis.
Caspar Caprarius.
Regner Borremans.
Hugo Begerus.

6. Voorne en Putten:

Corn. Burghvliet.
Nannius Geisteranus.
Abr. la Faille.
Gerard Velsius.
Joh. de Vries.
Caspar Selcart.
Jacob Carpentier.

7. Gouda, Woerden, Buren; of: Sylloge capitum accusationum contra Goudanos, Woerdanos et Burenenses:

Ahasuer. Pollio.
 Wouter Cornelisz.
 Joh. Pithius.
 Petr. Cupus.
 Jan Cornelisz.
 Petr. Bricquigui.
 Nicol. Ludingius.

8. Buren:

Nicol. Hartsoeker.
 Borrius.
 Huttenus.

9. Breda:

Losecatius.

- 38. Een dikke foliant**, behelzende schriften, rakende particuliere kerken; of kerkelijke stukken, die in de Synode gediend hebben.

Lekkerkerk: 1586.
 Zwartewaal: 1590, 1591, 1592.
 Sluipwijk: 1592.
 Zoeterwoude: 1592.
 Nieuwveen: 1592.
 Woerden: 1593, 1594.
 Stolwijk: 1597, 1616.
 Zevenhoven: 1619.
 Rhijnsaterwoude en Bodegraven: 1626—1630.
 Oudewater: 1630, 1631.
 Vianen: 1638—1642.
 Breda: 1641.
 Rotterdam en Delfshaven: 1641, 1642.
 Kuilenburg: 1641, 1644.
 Dordrecht: 1643.
 Woerden: 1643, 1644.
 Nieuw-Beijerland: 1657.

Ter Heide en D. Knaaps: 1677, 1678.

Kerk van Nieuwkoop, zijnde een contract tusschen haar en den heer van Nieuwkoop, aangaande het stellen van een' predikant, van 13 October 1711.

39. Schriften, rakende particuliere personen, in vier zware folianten, behelzende handelingen en procedures van classen en Synoden met verscheidene personen over velerlei zaken, zooals die in de Synode gebragt zijn.

I. Betreft de zaak van:

Hieron. Hortensius: 1580, 1581, 1590, 1591.

Casp. Coolhaes: 1581.

Brief van Wilh. Vink: 1583, 1585.

Laurentius Copiconus: 1584, 1585, 1586

Van de Wouwer en Vos: 1586.

Florentius Marci: 1586—1589.

Theod. Siligineus: 1586.

Jacobus Baselius, de oude, predikant te Voorschoten, later te Bergen op Zoom. Dit is merkwaardig. Er wordt gewag in gemaakt van Mattheus Platevoet, predikant te Duinkerke toen de stad ingenomen werd. Ferdinandus Leys, indertijd een voornaam persoon en ouderling te Brugge, onderteekent vele stukken. (Zie van hem hieronder.) Jacobus Baselius zelf was predikant te Brugge geweest.

Brief, betreffende Dionys van de Walle, aan de overheid te Leiden: 1588.

Levinus van de Borre: 1590.

Florentius Engelberti: 1590, 1591.

Ruardus Acronius: 1581.

II. Betreft de zaak van:

Caspar van Bijgaarde: 1591—1508.

Jonkheer Ferdinand Leys, „edelman uit Vlaanderen:” 1591, 1592.

Gilles van Couwenberg en Albert Jansson: 1593—1598.

Petrus Hyperphraginus of Over de Hage: 1594 en 1595.

Johannes Ampsing: 1595.

Everhardus Bommelius, predikant eerst te Gouda en naderhand te Voorschoten: 1595.

Jan van Campen: 1598.

Conradus Vorstius: het voorgevallene omtrent zijne beroeping: 1598—1611.

Adamus Billichius: 1600.

III. Betreft de zaak van:

Abraham Jansz: 1600, 1601.

Everhardus Blokhoven: 1601.

Mr. Andries, chirurgijn te Oudewater: 1603.

Matthijs Pieterse, predikant te Barendrecht: 1605.

Michaël Monferratus, bekeerde Jood.

Sybrandus Sixtus: 1606.

Gilles van Couwenberg: 1609, 1610.

Bernhard la Faille: 1617.

Nicol. Buscius: 1622.

Adr. Bastiaans, te Oudewater, 1630.

Henricus Leo: 1630.

Petr. Nieuwenrode en Jacobus Leeuwius: 1631.

Henricus Swartenius: 1633.

Abrah. van de Velde: 1633, 1634.

Penius: 1635, 1636.

Petr. van Balens: van 't schandaal zijner eerste apostasie in Spanje: 1668.

Everhard Paas, predikant te Rijnsaterwoude: 1670, 1671.

Johannes Maubas: 1671.

Everhard Rotharius, predikant te Stolwijk; 1671—1674.

IV. Behelst de zaak van:

Bernhardus Kleur van Wilsveen: 1674, 1675.

Thom. Bubbenius, predikant te Zevenhoven: 1676.

Rosaeus Ketelanus: 1682—1686.

Fred. Herminkhuizen, predikant te Etten: 1688—1691.

Jac. Caimax, predikant te Sprang: 1689.

Đ. Paling te Asch: 1690.

Acte van de testamentaire voogden van den heer van Alfen, dat de kerkeraad uit de vijf genomineerden en bij hem geapprobeerden één' zou mogen beroepen: 1697.

Carolus Pijl: 1699.

Gabiljon: 1701.

De la Haye, Roomsche rector te Geertruidenberg: 1702.

Fredericus van Leenhof: 1704.

Schout Boers, onder de classis van Buren: 1704.

Rappardus van Vianen: 1715—1717.

- 40. Sommarisch** verhaal van de gedeputeerden van de Zuid-Hollandsche Synode in de visitatie der klassen, onder deze Synode ressorterende, ten overstaan van drie gecommiteerden van de Staten van Holland en West-Friesland, beginnende met 19 November 1618.
- 41. Aanteekeningen** uit de Synodale handelingen van Zuid-Holland van al het voorgevallene in de zaak en leer der Remonstranten, van den jare 1619—1777, door de classis van Schieland op verzoek van de Synode bijeenverzameld (1778), met een alphabetisch register der voornaamste zaken en personen.

Hiervan zijn twee exemplaren voorhanden, beide genommerd:

41. Op den rug staat: I en II.

- 42. Stukken**, rakende bijzondere secten en wangevoelens in de provincie Holland. Enz. enz. Te weten, van:

I. De „Papisten.”

Schriftelijk vertoog van de gedeputeerden der beide Synoden in 1656, overgeleverd aan de Staten van Holland en West-Friesland, de redenen vervattende, waarom den priesters de publike inwoning in deze landen behoorde verboden te worden.

- II. De Socinianen en Sociniaansche Mennoniten, inzonderheid te Amsterdam en Rotterdam in 1655, 1656, 1664.

Hierbij een brief van Herm. Deusingius, J. U. D., om zich te zuiveren van 't Socianisme, van 29 Augustus 1690; ook van Fokke Flores, wegens zijn Sociniaansch en lasterlijk

boek, voor de gedeputeerde Staten van Friesland gehoord en gecorrigeerd.

III. Lutheranen.

Klagten over der Lutheranen conventikelen te Woerden, zonder dagteekening.

IV. Petrus Jurieu.

Berigt van de Synode van Zuid-Holland in 1696, nopens zijne gevoelens.

V. Aanmerkingen der classis van Schieland enz., over zekeren Bijbel der Doopsgezinden van den profeet Jezaia af tot het einde van het 3^e boek der Makkabeën, gedrukt in 1595, in fol^o.

43. Repertorium Synodi Zuid-Hollandiæ op alle synodale schriften.

Drie deelen, in fol^o.

I. Van 1623 — 1736.

II. Van 1737 — 1777.

III. Van 1777 en verv.

44. „Repertorium synodale in eene naauwkeurige order samengesteld uit het Repertorium synodale, 't welk berust onder D.D. Deput. Syn. Zuid-Holl., geschreven door Johannes van der Zaag, Predikant in Zuydland, ten dienste van de WelEerw. classis van 's Hage. A^o. 1759.”
(Alphabetisch.)

Twee deelen in fol^o.

I. Loopende van A tot L.

II. „ „ M tot Z.

45. „Pligten van Deputati Synodi 1738.”

Hiervan zijn twee exemplaren voorhanden, ieder genummerd: 45.

46. Opstel van de députaten der Zuid-Hollandsche Synode, betreffende de noodlijdende kerken (en personen).

Hierin wordt opgegeven:

a. Waar ze gelegen zijn;

- b. Wanneer ze aangenomen zijn;
 - c. In wat ongelegenheid zij toen waren;
 - d. Op welke aanbeveling zij zijn aangenomen. 1738.
47. **Classicale** advisen over de verandering der rijmwoorden: 1762.
48. **Synodale** lijst van de noodlijdende kerken en personen.
49. **Synodale** resolutiën, rakende de noodlijdende kerken en personen, met de nieuwe lijst: 1790.
50. **Plan** der synodale commissiën, gearresteerd te Rotterdam, 1790. In 4°.
51. **Rangschikking** der kerkelijke reglementen onder hoofddeelen, opgemaakt door deputaten, benoemd op de Synode te Brielle in 't begin der 19^e eeuw. In 4°.

IV. NOORD-HOLLAND. *)

52. **Acta Synodi Noord-Hollandiæ.**

Vijftien deelen in folio, bevattende:

- I. De acten van 1621 — 1629.
- II. Van 1630 — 1639.
- III. Van 1640 — 1649.
- IV. Van 1650 — 1659.
- V. Van 1660 — 1671.
- VI. Van 1672 — 1690.
- VII. Van 1691 — 1707.
- VIII. Van 1708 — 1720.
- IX. Van 1721 — 1735.

*) Sommige onderwerpen, op Noord-Holland betrekkelijk, zijn reeds onder Zuid-Holland (hoofdstuk III) opgenomen.

- X. Van 1736 — 1744.
- XI. Van 1745 — 1752.
- XII. Van 1753 — 1761.
- XIII. Van 1762 — 1770.
- XIV. Van 1771 — 1779.
- XV. Van 1780 — 1790.

53. In losse stukken zijn aanwezig de acten van 1791—1793 en van 1795—1809.

V. ZEELAND.

54. *Acta* coetus quatuor classium Zelandiæ. In losse stukken, van 1800—1809.

VI. UTRECHT.

55. *Acta* Synodi Ultrajectensis.

Negen deelen in folio, bevattende:

- I. De acten van 1665 — 1690. In deel I liggen nog de acten van 1650.
- II. Van 1691 — 1707.
- III. Van 1708 — 1720.
- IV. Van 1721 — 1735.
- V. Van 1736 — 1750.
- VI. Van 1751 — 1760.
- VII. Van 1761 — 1770.
- VIII. Van 1771 — 1782.
- IX. Van 1783 — 1793.

56. **In losse stukken:** de acten van 1794—1810.
57. **Handelingen** der zamenkomst te Utrecht op 't laatst der 18^e eeuw.
-

VII. FRIESLAND.

58. **Acta Synodi Frisiæ.**

Negen deelen in folio, bevattende:

- I. De acten van 1666 — 1690.
 - II. Van 1691 — 1707.
 - III. Van 1708 — 1720.
 - IV. Van 1721 — 1735.
 - V. Van 1736 — 1752.
 - VI. Van 1753 — 1762.
 - VII. Van 1763 — 1772.
 - VIII. Van 1773 — 1784.
 - IX. Van 1785 — 1794.
59. **In losse stukken:** de acten van 1803—1806 en van 1808—1810.
-

VIII. OVERIJSSEL.

60. **Acta Synodi Transisalanæ.**

Acht deelen in folio, bevattende:

- I. De acten van 1666 — 1690.
- II. Van 1691 — 1706.
- III. Van 1707 — 1720.
- IV. Van 1721 — 1735.

V. Van 1736 — 1752.

VI. Van 1753 — 1762.

VII. Van 1763 — 1772.

VIII. Van 1773 — 1784.

61. **In losse stukken**: de acten van 1785—1794, van 1797—1807 en van 1809.

62. **Synodale voorlichter**, of verbeterde alphabetische lijst van de noodlijdende kerken en verdruchte personen, ten dienste der christelijke Synode van Overijssel, opgemaakt door d^r. A. Rotterdam, predikant te Steenwijk; overgegeven a^o. 1782.

Twee exemplaren, het eene in folio en het andere in 4°., beide genummerd: 62.

IX. GRONINGEN.

63. **Acta Synodi Groninganæ.**

Tien deelen in folio, bevattende:

I. De acten van 1595 — 1628.

II. Van 1629 — 1661.

III. Van 1662 — 1690.

IV. Van 1691 — 1708.

V. Van 1709 — 1720.

VI. Van 1721 — 1735.

VII. Van 1736 — 1752.

VIII. Van 1753 — 1762.

IX. Van 1763 — 1772.

X. Van 1773 — 1784.

64. **In losse stukken**: de acten van 1785—1794, van 1797—1806, van 1808 en 1809.

X. GENERALITEITSLANDEN.

65. Een foliant, behelzende de „*acta conventus extraordinarii Sylvaducensis*,” uit al de provinciën der Vereenigde Nederlanden tezamen geroepen en geauthoriseerd door HH. Mog. de Staten-Generaal, tot het werk der reformatie van de geheele Meijerij, aangevangen den 21 Julij 1648 en geëindigd den 3 Februarij 1649.
66. Een foliant, behelzende de „*acta conventus*” van de corresponderende Synoden van Gelderland, Zuid- en Noord-Holland, Utrecht en Overijssel, gehouden te 's Gravenhage van 23 Februarij tot 4 Maart 1661, betreffende het werk der reformatie in de drie landen van Overmaas.

Mitsgaders de „*acta conventus*” der voornoemde deputaten, ten zelfden einde gehouden te 's Gravenhage van 7 Maart tot 26 dito 1668.

Alsmede de acten van 'tgeen sedert het scheiden der gezamenlijke gedeputeerden op den 26 Maart in de zaken van de landen van Overmaas tot 16 Julij deszelfden jaars 1668 is gepasseerd.

Nog de „*acta conventus deputatorum*,” ten zelfden einde gehouden in 's Gravenhage, van 16 Julij tot 27 dito 1668.

XI. KOLONIËN.

67. Oost-Indische stukken en brieven van en naar Batavia.

Twee deelen in folio, bevattende:

I, gemerkt: A, van 1640—1700:

1. Classis, gehouden in Brazilië in 't recif van Fernambuco, 20 April 1640.

2. Notificatie door de deputaten der Zuid-Hollandsche Synode
 - a. Aan de Synoden van Groot-Brittannië, Utrecht en Overijssel, aangaande het houden van een coetus, betreffende de zaken van Oost-Indië.
 - i. Aanschrijving van den tijd uit het houden van dien coetus: 21 Maart 1642.
 - e. Credentialen van de broeders, uit dien coetus afgezonden.
 - d. Handelingen van dien coetus te 's Gravenhage, 3—8 Mei 1642.
 - e. Twee remonstrantiën over ienzelvé zaak, gepresenteerd aan HH. Mog. den 5 Mei, met de apostillen, van 26 Mei 1642.
 - f. Nog eenige brieven, hiertoe betrekking hebbende.
3. Brieven omtrent Indië, geschreven uit Batavia aan de Synode van Zuid-Holland.
 - a—c. Van 17 December 1671—22 November 1700.
 - w. Copieën, zoo van de missive van de Eerw. broeders van Batavia aan de Synode van Noord-Holland, als van het antwoord der Synode, vergaderd binnen Alkmaar in 1694.
4. Copieën, te Batavia geauthentiseerd in 1671:
 - a. Extracten uit eene missive der classis van Amsterdam: 3 October 1670.
 - i. Memorie van proponenten en krankbezoekers, uit het vaderland naar Indië gezonden sedert 1617.
 - c. Extracten uit verscheidene resolutiën der Noord-Hollandsche Synode.
 - d. Extracten uit de kerkeorde van Batavia, rakende de predikanten en krankbezoekers.
5. Remonstrantiën van ds. Joh. Kuyterus, predikant te Negapatnam, aan de Synode van Zuid-Holland in 1687; als ook nog drie brieven van denzelvéden aan de Synode van 1684, 1688, 1690; ook aan hare gedeputeerden van 1690.
6. Verhaal der mishandelingen van ds. Henriens Wilh. Gordon, predikant in Amboina in 1690; waarbij vele documenten: n°. 1—7.

II, gemerkt: B, van 1701—1741, bevat:

- 1—22. Brieven van Batavia aan de Synode van Zuid-Holland, van 14 November 1701 tot 6 November 1724.
23. Brief van Batavia aan de classen van Delft en Schieland, van 6 November 1724.
24. Idem aan de Synode van Zuid-Holland, van 17 December 1725, met een antwoord.
25. Idem van 18 November 1726, met antwoord.
26. Idem van 3 November 1727.
27. Een stuk uit Batavia, behoorende tot 1728.
- 28 en 29. Brieven van Batavia aan de Synode van Zuid-Holland, van 12 Januarij en 13 November 1730.
30. Brief aan de classen van Delft en Schieland, van 13 November 1730.
31. Brief aan de Synode van Zuid-Holland, van 10 September 1731.
32. Twee brieven aan de classen van Delft en Schieland, van 10 September 1731.
33. Twee brieven van de classen van Delft en Schieland naar Batavia, Maart 1732.
34. Twee van 14 November 1732.
35. Een brief van den kerkeraad van Batavia aan de Synode, van 17 November 1732.
36. Een brief van de classen aan den kerkeraad van Batavia, van 14 September 1733.
37. Twee brieven van den kerkeraad van Batavia aan de Synode, van 13 en 14 December 1733.
38. Een brief van de classen aan den kerkeraad van Batavia: 1733.
39. Brief van den kerkeraad van Batavia aan de Synode, van 29 November 1734.
40. Brief van de classen naar Batavia, van 18 October 1735.
41. Brief van den kerkeraad aan de classen, van October 1735.
42. Brief van de classen aan den kerkeraad van Batavia, van 2 November 1736.
43. Van den kerkeraad van Batavia aan de Synode, van October 1735, met een' kerkstaat, sub litt. A.

44. Brief van den kerkeraad van Batavia aan de classen, 8 October 1737.
45. Idem aan de Synode, van 25 November 1737.
46. Idem van 20 Maart 1738.
47. Idem aan de classen, van 30 Maart 1738.
48. Idem aan de Synode, van 26 Januarij 1739.
49. Idem aan de classen, van dezelfde dagteekening.
50. Copie-brief van den kerkeraad van Batavia aan de Synode, van 30 November 1739.
51. Brief aan de classen, van 30 November 1739; met drie bijlagen: A, B en C.
52. Brief van den kerkeraad van Batavia aan de Synode, van 26 September 1740; met een' kerkstaat.
53. Idem aan de classen, van 26 September 1740.
54. Idem aan de Synode, van 16 October 1741.
55. Idem aan de classen, van dezelfde dagteekening; met een' kerkstaat.

Hier komt nog bij eene copie van een' brief van den kerkeraad van Batavia aan den kerkeraad van Amsterdam, niet gedateerd, maar waarschijnlijk geschreven in 1728 of 1729.

68. Een foliant, met den rugtitel: „Oostindische brieven en stukken van 1725—1751, bijzonder de Batavische kerkenordering van 1623.”

1. Copie van de acte der kerkelijke vergadering, gehouden te Batavia den 6 Augustus 1624, met de kerkeordering, gesteld voor de kerken in Oost-Indië; eenige punten, daaraan gevoegd, en korte bedenking op eenige verhandelde punten, enz.
2. Artikelbrief van de geotroijeerde Nederlandsche Oost-Indische compagnie, bij de Staten-Generaal gearresteerd den 3 September 1672. (Gedrukt.)
3. Idem, gearresteerd 4 September 1742.
4. Brief der classis van Amsterdam aan de deputaten der Synode van Zuid- en Noord-Holland omtrent zekere kerkeordering, in Oost-Indië gearresteerd, en omtrent het qualificeren van

- predikanten en proponenten door den kerkeraad van Batavia: 7 Mei 1753; met toebehooren.
5. Stukken, betrekkelijk de zaak van ds. Le Boucq (1725), over het al of niet hebben eener concluderende stem in den kerkeraad van Batavia.
 6. Stukken over doopscheiding, d. i. over het verschil van gevoelen bij den bejaardendoop (of de bejaarden eerst onder- rigt moeten ontvangen, dan gedwongen moeten worden ter- stond tot het avondmaal te gaan): 1730.
 7. Brief van den kerkeraad van Batavia aan de Synode van Zuid-Holland, van 10 September 1731.
 8. Verzoek der predikanten van Batavia om meer gagie, en gunstig antwoord daarop: 1732.
 9. Brief van de Zuid-Hollandsche Synode: 1734.
 10. Stukken, betreffende het verschil over den druk des Ma- leischen Bijbels met eene Arabische letter.
 11. Extract uit de kerkelijke missive, geschreven aan de heeren superioren, vergaderd binnen Amsterdam: 2 November 1739.
 12. Vertoog over den algemeenen kerkstaat van Indië: 20 No- vember 1739.
 13. De staat der kerk, die voor Christus in Indië vergaderd wordt.
Later komen nog vele dergelijke staten voor. De laatste is van 1751/2.
 14. Verscheidene stukken en documenten, betreffende het proces tegen ds. Car. Braarda.
 15. Brief van den kerkeraad van Batavia aan de classen van Delft, Delftsland en Schieland, en een aan de Synode van Zuid- Holland; met een' staat der kerken in Indië: 19 November 1742.
 16. Brief van den kerkeraad te Batavia aan de Synode van Zuid- Holland; met een' staat der Indische kerk: 15 October 1744.
 17. Brief van de Portugesche predikanten te Batavia aan de Synode, van 22 October 1744, behelzende bittere klagten over de minachting, waarmede hunne gemeente door de hooge Regering wordt behandeld.
 18. Eenige extracten uit de resolutiën, genomen in den Raad van Indië, 25 Januarij 1745; enz. enz.
 19. Brief aan de Synode van Zuid-Holland door den kerkeraad,

- te Batavia, bevattende den staat der kerk in 't algemeen en eenige zaken in 't bijzonder: 18 October 1745.
20. Een exemplaar der Batavische nouvelles en Politique raisonnemen-ten: 2 November 1745.
 21. Brief van den kerkeraad te Batavia aan de classen van Delft, Delftsland en Schieland: 11 November 1745.
 22. Idem van den kerkeraad te Colombo: 22 November 1745.
 23. Brief van den kerkeraad van Batavia aan de classis van Delft, Delftsland en Schieland: 24 October 1746.
 24. Idem aan de Synode van Zuid-Holland: 20 October 1747.
 25. Brief van den kerkeraad van Batavia aan de vergadering der heeren Zeventienen te Amsterdam: 20 October 1747.
 26. Idem aan de classen van Delft, Delftsland en Schieland: 27 November 1747.
 27. Brief van den kerkeraad van Colombo aan de classen van Delft, Delftsland en Schieland: 29 December 1747.
 28. Verdedig-schrift tegen de onbezonnen lastering, door Sijbert Abrahams omtrent de Ceilonsche en Coromandelsche predi-kanten uitgebragt: 5 Januarij 1748.
 29. Brief van den kerkeraad te Batavia aan de Synode van Zuid-Holland: 1 November 1751.
 30. Idem van 11 November 1752.
- 69. Een foliant, met den rugtitel: „Stucken, rakende ver-scheide geschillen in de Kerke van Indiën geresen, ende andere Particularia.”**

Het boek bevat:

1. Stukken, rakende zeker verschil tusschen den predikant Nico-laas Kraaijvanger en den luitenant Hendrik Colloort, op Ma-casser gerezen en naderhand breedvoerig behandeld in den kerkeraad van Batavia, van 1692—1694; met de bijlagen, daartoe behoorende.
2. Interrogatoria, opgesteld ter requisitie van Stephanus van Es, V. D. M., wegens eenige mishandelingen van den schip-per, hem op de reis naar Batavia aangedaan in 1724.
3. Stukken, rakende den rang der predikanten van Batavia bij publike begrafenissen, in 1730.

4. Extract uit de notulen van het gebesoigneerde en geresolveerde in den Raad van Indië, wegens het roepen van een' krankbezoeker, in 1730.
5. Stukken en papieren, betreffende de zaak van ds. Petr. Kraane, gewezen predikant op Amboina, behandeld in 1733 en 1734, met een register.
6. Consideratiën, projectmiddelen, request en resolutie om meer en bekwame predikanten naar Oost-Indië te zenden, behandeld in 1736—1738, als:
 - a. Consideratiën van de classen van Delft en Delftsland, Schieland, 's Hage, Buren en Breda, geteekend: n°. 1, 2, 3, 4 en 5.
 - b. Een brief van den heer Van Rijn, predikant te Amsterdam, als deputatus Synodi Noord-Hollandiæ, geschreven aan den heer professor Fabritius, deputatus Synodi Z.-Hollandiæ, om zekere geprojecteerde middelen, uit naam van beide de Synoden ter vergadering van de heeren Zeventienen in te leveren.
 - c. Request, te dien einde ter vergadering der Zeventienen ingeleverd, nevens eenige consideratiën, daarop betrekkelijk; genummerd: 1 en 2.
 - d. Extracten uit de resolutiën, door de vergadering der Zeventienen omtrent deze zaak genomen den 14 en 15 Maart 1738 en 14 November 1738; nevens eene lijst der tractementen en emolumenten, die door de permanente predikanten, zoo te Batavia als elders, volgens compagniesprijs genoten worden; geteekend: 1, 2 en 3.
7. Stukken, behoorende tot de zaak van ds. Carel Braarda, behandeld in 1739—1741, namelijk:
 - a. Een brief van ds. Braarda, geschreven aan de Synode van Zuid-Holland, den 14 December 1739.
 - b. Extractresolutiën, betreffende het begin der zaak van ds. Braarda.
 - c. Extractresolutie, rakende den verderen voortgang dezer zaak en de herstelling van ds. Braarda.
 - d. Protest van dd. Hogendorp en Mohr daartegen.
 - e. Antwoord van den kerkeraad van Batavia op dit protest.

f. Apologie van dd. Hogendorp en Mohr.

g. Wederlegging dezer apologie door den kerkeraad.

70. Een foliant, met den rugtitel: „Stucken, rakende het Geschil der Sacrament-scheiding.”

Vooraan is te vinden het advies des kerkeraadts te Batavia omtrent het admitteren van slaven tot het heilige avondmaal. Overigens behelst het boek:

A. Schriften van en rakende ds. Franciscus le Boucq; betreffende sommige zaken, die tot zijn persoon en dienst, meest het doopen van slaven en slavenkinderen, behooren; genommerd: 1—6.

B. Sommige stukken, rakende het geschil der sacramentscheiding, als:

I. Uit Indië.

1. Een brief van D. C. Verbis, predikant te Batavia, aan de classen van Delft en Schieland: 22 November 1724.
2. Brief van ds. Eng. Franc. le Boucq, overgegeven aan den kerkeraad van Batavia 20 Augustus 1725; met eenige bijlagen.
3. Brief van A. de Fonseca aan Le Boucq van 15 September 1729.
4. Twee brieven van dd. D. C. Verbis en H. Heideggers, de eerste aan de Synode van Zuid-Holland, van 11 October 1730; de laatste aan ds. Fruitier, predikant te Rotterdam, van 15 October 1730; met zeer uitvoerige bijlagen, sub litt. A, B en C.
5. Wederlegging van het geschrift des heeren Heideggers, rakende de sacramentscheiding door ds. Le Boucq.
6. Nog een uitvoerig geschrift van ds. Le Boucq, dienende tot hetzelfde einde; met twee bijlagen: *a* en *b*.
7. Brief van ds. Heideggers aan ds. Fruitier, predikant te Rotterdam, van 30 November 1730.

II. Uit het Vaderland:

1. Twee brieven: de eerste van de gedeputeerden der classis van Amsterdam ad res exteras; de andere van de gedeputeerden der classis van Walcheren aan de classen van Delft en Schieland, van 6 Mei en 7 Julij 1732.

2. Advies van de ordinaire en extraordinaire gedeputeerden der classis van Walcheren enz. Gedrukt, in folº.
3. Consideratiën en aanmerkingen omtrent den tijd van de bediening des heiligen doops en avondmaals aan de bejaarde Heidenen en Mahomedauen, zoo in de kerk van Batavia als geheel Oost-Indië, die zich tot de Christenkerk bekeeren, door de gedeputeerden der classen van Delft, Delftsland en Schieland. Gedrukt in 1733.
4. Nadere elucidatie daarover. Gedrukt in 1734.
5. Rapport en nader præadvies van de ordinaire en extraordinaire gedeputeerden van de classis van Walcheren over de sacramentscheiding.
6. Brief van dezelfde classis aan de Synode van Zuid-Holland, vergaderd binnen Schoonhoven in 1734, waarachter eenige reflectiën op de nadere elucidatiën der gedeputeerden van de classen van Delft en Schieland.
7. Tweede brief van dezelfde classen aan dezelfde Synode, van 1 Julij 1734.
8. Copie uit de resolutiën der heeren Zeventienen, genomen 26 Maart 1736.

71. Een foliant, met den rugtitel: „Ceijlonse Stucken en Brieven van de jaren 1700—1740,” behelzende:

1. Brief van den kerkeraad van Colombo aan de classen van Delft en Schieland, van 3 September 1700.
2. Idem van 11 December 1702.
3. Idem aan de classis van Amsterdam, van 12 December 1704.
4. Idem aan de classen van Delft en Schieland, van 12 December 1705.
5. Idem van 15 December 1708; met twee bijlagen: A en B.
6. Idem van 10 December 1710; met twee bijlagen.
7. Idem van 9 December 1711.
8. Idem van 9 December 1712.
9. Idem van 5 December 1713.
10. Idem van 10 December 1714.
11. Idem van 6 December 1715.
12. Idem van November 1716.

13. Idem van 8 December 1717.
14. Idem van 7 December 1718.
15. Idem van 3 November 1719.
16. Idem van 7 November 1720.
17. Idem van 14 November 1721.
18. Idem van 13 November 1722.
19. Idem van 19 November 1723; met drie bijlagen: A, B en C.
20. Idem van 9 November 1724.
21. Idem van 19 November 1725.
22. Copie van een antwoord der classen van Delft en Schieland aan den kerkeraad van Colombo, van 1 Januarij 1726.
23. Brief van den kerkeraad van Colombo aan de classen van Delft en Schieland, van 21 November 1726.
24. Copieantwoord van 1727.
25. Brief van den kerkeraad van Colombo aan de classen van Delft en Schieland, van 13 November 1727.
26. Idem van 24 November 1727.
27. Idem van 20 November 1730.
28. Idem van 20 November 1738.
29. Copieantwoord aan die van Colombo van 14 November 1732.
30. Copieantwoord aan die van Colombo van 7 April 1731.
31. Berigt, aangaande den staat der Nederduitsche en inlandsche kerken en scholen in Jaffanapatnam, aan den kerkeraad van Colombo, van 5 September 1732.
32. Copieantwoord aan die van Colombo van 14 September 1733.
33. Brief van Colombo aan de classen van Delft en Schieland, van 24 November 1733.
34. Idem van 8 December 1734.
35. Verscheidene brieven en bijlagen, rakende de verschillen tusschen Ceilon en Batavia, behoorende tot den bovenstaanden brief, geteekend: A—O.
36. Copieantwoord van de classen van Delft en Schieland aan den kerkeraad van Colombo, van 18 October 1735.
37. Brief van Colombo aan de classen van Delft en Schieland, van 21 December 1735.
38. Copieantwoord van 2 November 1736.

39. Brief van Colombo aan de classen van Delft en Schieland, van 28 December 1736.
 40. Idem van 8 Januarij 1738, met drie bijlagen: A, B en C.
 41. Idem van 27 November 1738.
 42. Idem van 7 December 1739.
 43. Rapport van ds. G. Potker aan den heer G. W. van Imhof, nopens het seminarie te Colombo, van 13 November 1739.
 44. Consideratiën van G. W. van Imhof, aangaande dat seminarie: 17 November 1739.
 45. Brief van Colombo aan de classen van Delft en Schieland van 22 November 1740.
 46. Copierequest van den kerkeraad van Colombo aan den gouverneur van Ceilon, aangaande de Hernhutters: 15 Junij 1741.
- 72. Een foliant, met den rugtitel: „Stucken rakende de Maleitsche Oversetting des Bijbels,“ bevattende:**
- I. Bescheiden, betreffende de overzetting door ds. Valentijn:
 1. Gaat vooraf een defect stuk, waarschijnlijk van den kerkeraad van Batavia, dienende om te beantwoorden zekere consideratiën, den kerkeraad voorgesteld in een' brief der Synode van Noord-Holland, van 6 Augustus 1696.
 2. Extract uit een' brief des kerkerads in Amboina, van 27 September 1698.
 3. Extract uit een' brief van den kerkeraad van Batavia aan de Synode van Noord-Holland, van 16 November 1699.
 4. Extract uit een' brief van denzelfden aan de classis van Walcheren, van 19 November 1699.
 5. Een brief van den kerkeraad van Amboina aan de Synode van Zuid-Holland, van 25 September 1700. Hiernevens bijlagen, van *a—s*.
 - II. Bescheiden, betreffende de overzetting van den Maleischen Bijbel, zoowel die vóór als tegen zijn; als:
 1. Voorstel en advies van dd. Hogendorp en Le Boucq nopens het drukken van den Maleischen Bijbel met eene Arabische letter: 19 December 1737.
 2. Advies van den ouderling Thornton dienaangaande: 19 December 1737.

3. Redenen en motiven, waarom dd. Boekenberg, Van der Tijd, Da Fonseca en Wenting genoodzaakt zijn geweest de voorgeselde schriften te verwerpen en tegen het drukken des Maleischen Bijbels met eene Arabische letter te protesteren: 30 December 1737.
4. Staving van de noodzakelijkheid van het bovengemelde, door Hogendorp en Le Boucq: 17 Maart 1738.
5. Vragen, gedaan aan en antwoorden van de ministers des Konings van Bontam over het gemelde stuk.
6. Brief van dd. Boekenberg enz. aan de classis van Amsterdam: 15 Januarij 1738.
7. Twee brieven van dezelfde aan de Synode van Zuid- en Noord-Holland en aan de classen van Amsterdam en Walcheren: 1738; nevens bijlagen, onder de letters A—M.
8. Antwoord van de vier bovengemelde predikanten op het geschrift, hierboven onder 4 genoemd, van 31 Julij 1738.
9. Brief van de genoemde vier predikanten aan de Synode van Zuid-Holland: 31 October 1738.

XII. BUITENLAND.

73. Twee folianten, met den rugtitel: „Stukken betreffende de binnen- en buitenlandse kerken,” gemerkt A en B.

I, gemerkt A, bevat:

1. Handelingen der gedeputeerden van de Synoden in de zaken der kerken van het Sticht van Utrecht.

Hier zijn bijgevoegd verscheidene stukken van en behoorende tot de Utrechtsche zaken; ook verscheidene brieven van 1590 en vervolgens (waaronder vele zonder dagteekening) dezelfde zaken aangaande, aan Caspar Swerinchuizen te Rotterdam, Joh^s. Wittenbogaert te 's Hage, Arnoldus Cornelii en Wernerus Helmichius te Delft en Ursi-

nus te Amsterdam; ook eenige brieven en stukken, rakende Johs. Bergesius en Johs. Lindenius.

2. Stukken, rakende de kerk van den Olijfberg, de instructie, verscheidene brieven, hierop betrekkelijk, van ouder en jonger dagteekening.
3. De kerken van 's Hertogenbosch en in de Meijerij, in 1636, 1640.
4. Bescheiden van verschillenden inhoud, als:
 - a. Request van de kerk van Hasselt aan den Raad van State in 1679, ter beroeping van een' predikant.
 - b. Classis van Maastricht, rakende de kerken van Overmaas: 1664.
 - c. Attestatiën van Schuttorp: 1668.
 - d. Idem van Corn. van Wagtendorp: 1689, 1690.
 - e. Remonstrantie van Richard ten Brugge enz.: 1692.
 - f. Brief van den kerkeraad van Maastricht aan de gedeputeerden der Synode van Zuid-Holland: 1636.
5. Vervolgelingen van de kerken in:
 - a. Frankrijk, benevens een ontwerp van een' brief dien-aangaande der Zwitsersche kerken aan den Koning van dat Rijk.
 - b. Manheim. Twee boekskens, rakende de privilegiën dier kerk: 1652.
 - c. Portugal. Betreffende twee kinderen, Gereformeerd en uit het sterfhuis van hun' vader geligt te Lissabon, om Roomsch te worden, in 1693. Brief daarover van ds. Van Haaften aan den heer Wolfse; ook nog een van ds. Van Haaften aan de gedeputeerden der Synode, verzoekende ontslag van zijn' dienst aldaar: 1695.
6. Zaken, rakende de kerken van:
 - a. Dantsig, van den toestand in het klooster, waarin eertijds de graauwe monniken waren. Verscheidene brieven en antwoorden: 1594, 1597.
 - b. Bentheim.
 - c. Lingen en het seminarie aldaar.
 - d. Gulik en Berg.
 - e. Breda en de Reformatie aldaar.

f. Hekelingen.

II, gemerkt B, bevat stukken, rakende de kerk van Bremen, inzonderheid de geschillen aldaar, voorgevallen in de illustre school tusschen de heeren Crocius, Combachius, Bergius enz., in 1641 en vervolgens; te weten:

1. Brieven van en aan die van Bremen door de professoren in de theologie te Leiden, gedeputeerden van de Synode enz.
2. Summa collationis de probabilitate poenitentiae in publica disputatione inter D. Combachium et D. Bergium, aliaque scripta huc spectantia, ad Synodi nostrae deputatos missa.
3. Libelli apologetici Combachii aliorumque de iisdem quaestionibus.
4. Remonstrantia magistratui Bremensi oblata. Exemplar literarum, a professoribus theologiae in academia Leidensi scriptarum ad D. rectorem et S. S. theologiae professores in illustri schola Bremensi. Duae epistolae abd. Widmarii, nec non una Petr. Keuchenii et Jac. Triglandii, eandem causam Bremensem spectantes.
5. Epistola Lud. Crocii, Willii aliorumque Bremensium ad theologiae professores Leidenses et Synodum Austr. et Septentr. Hollandiae deputatos a°. 1641, 1643, etiam ad ipsas Synodos. Adjectae sunt et aliorum eadem de causa epistolae nonnullae.
6. Scripta quaedam non magni momenti.
7. Duo libri typis impressi:
 - a. Orthodoxa articulorum trium declaratio de: 1° mortis Christi sufficientia et efficacia; 2° reprobationis causa meritoria; 3° privata denique communione, conscio et instante Ven. ministerio Bremensi pro sopiendis inter quosdam collegas hinc exortis controversus conscripta et in eodem collegio praelecta a°. 1639 et postmodum iudiciiis theologorum clarissimorum in Anglia, Germania etc. et Bremensium comprobata, auctore Hermanno Hildebrando; Bremæ, 1642; ad Synodum Australem missa. In 4°.
 - b. Duodecas dissertationum exegeticarum et apologeticarum syntagmis S. theologiae de naturae humanae per apostasiam

peccati corruptione, et ejusdem per gratiam Christi restitutione, adversus Pelagianos etc., auctore Lud. Crocio; Bremæ, a^o. 1642. In 8°. Ad Synodum Australem quoque hic missus tractatus.

8. Scripta nonnulla:

- a. Judicium de quibusdam accusationum capitibus, quibus doctores quidam Bremenses heterodoxias insimulantur, a quodam pacis et veritatis amatore et partium studio remoto requisitum, et pro modo scientiæ suæ brevi hoc scripto consignatum. — Est scriptum anonymum, neque annus locusque, quando et ubi, additur.
- b. Disputatio theologica scripta Jo. Weneri sub præsidio cl. Combachii, rectoris scholæ et pastoris ecclesiæ Bremensis, ad art. 3 Augustanæ confessionis, qui est de persona Christi, cum quibusdam miscellaneis aliis, habita Bremæ, 22 Maii 1641.

74. Twee deelen, met den rugtitel: „Pensylvanica.”

I, op den rug gemerkt: „Vol I,” in folio, bevat:

1. Copiebrief van den deputaat Jacobus van Ostade naar Londen, om te vernemen naar den toestand der Pensylvanische kerken: 30 September 1731.
2. Idem aan den WelEd. heer N. N., lid der gemeente te Philadelphia, met hetzelfde oogmerk: 1 December 1731.
3. Idem aan Phil. Böhm, predikant in Pensylvanië: 1 December 1731.
4. Idem aan den predikant en kerkeraad der Hoogduitsche Gereformeerde gemeente te Philadelphia: 1 December 1731.
5. Idem aan den heer Arend Hassaart, koopman te Philadelphia: 1 December 1731.
6. Idem aan den kerkeraad der Nederduitsche gemeente te Nieuw-York, om narigt aangaande de Hoogduitsche Gereformeerde gemeente in Pensylvanië: 1 December 1731.
7. Idem aan den kerkeraad van Philadelphia: 2 Julij 1732.
8. Hoogduitsche vragen en antwoorden over zeker huwelijk, waarin ds. Böhm gezegd wordt niet wèl gehandeld te hebben: Schibbach, 22 October 1731.

9. Hoogduitsche brief van Diemer uit Philadelphia aan de heeren doctoren en professoren: 12 November 1731.
10. Hoogduitsch schrijven uit Pensylvanië: November 1731.
11. Translaat der twee vorige schriften.
12. Copiebrief van den deputaat Velingius aan den kerkeraad van Philadelphia: 28 December 1733.
13. Berigt van Arend Hassert de Jonge van den staat des lands in Pensylvanië en van de stad Philadelphia: 17 † 33.
14. Voornamen inhoud van een' brief uit Pensylvanië, aangaande den staat der kerken: 13 Februarij 1733.
15. Antwoord van den kerkeraad van Philadelphia op de brieven, 1 December 1731 en 2 Julij 1732 aan hem gezonden: 9 Maart 1733.
16. Brief van den kerkeraad van Philadelphia, getranslateerd en in 't oorspronkelijk Hoogduitsch: 23 Februarij 1734.
17. Translaat van eene breede missive van dien kerkeraad: 28 October 1734.
18. Translaat-berigt van ds. Böhm, met zijne drie kerkeraden, van den staat der kerk in Pensylvanië en hoe die door vier leeraars kan geholpen worden: October 1734.
19. Vraagstukken van de classen van Gouda, Delft, enz., gezonden aan de deputaten om daarop berigt te vragen van ds. Dorsius: 1738.
20. Brief van ds. Dorsius aan de deputaten van beide Synoden, uit Pensylvanië „in the county of Bricks:" 16 Februarij 1744.
21. Middelen, die ds. Dorsius dienstig oordeelt tot opbouw en bewaring van de Gereformeerde godsdienst in Pensylvanië.
22. Hoogduitsche brief van den kerkeraad van Philadelphia aan onze Synoden: 8 Julij 1744.
23. Hoogduitsche brief van de gemeente van Germantown aan de deputaten van beide Synoden: 14 Julij 1744.
24. Uitvoerig Hoogduitsch berigt, aangaande den toestand der Hoogduitsche Gereformeerde gemeenten in Pensylvanië, op verzoek van ds. Dorsius opgesteld door ds. Böhm en onderteekend door de kerkeraden der bijzondere gemeenten; met het translaat daarvan.

25. Hoogduitsche brief van de deputaten aan predikanten en kerkeraden in Pensylvanië: 20 September 1743.
26. Copiebrief — Hoogduitsch, met een translaat daarvan — door de gemeente van Philadelphia gezonden aan ds. Böhm, rakende het collectegeld van Weiss en Reiff: 20 April 1734.
27. Hoogduitsch berigt van ds. Böhm op verzoek van ds. Dorsius, hoeveel elke Hoogduitsche gemeente in Pensylvanië tot onderhoud der predikanten aanneemt op te brengen; met eene Nederduitsche vertaling.
28. Translaat van een' brief van den kerkeraad in Tolpenhakken, over hetzelfde onderwerp, aan ds. Böhm: 27 Maart 1744.
29. Een en andere lijst der communicerende lidmaten in Pensylvanië: 1743 en 1744; door ds. Böhm; met een translaat.
30. Brief van de opzieners der gemeenten in Pensylvanië aan de beide Hollandsche Synoden: 1744.
31. Verzoek van ds. Dorsius aan ds. Böhm, om te vernemen, wat elke gemeente tot onderhoud van een' predikant zou willen opbrengen.
32. Gedrukte Hoogduitsche andermalige waarschuwing der gemeenten in Pensylvanië tegen de Hernhutters, door ds. Böhm; met eene geschreven Nederduitsche vertaling.
33. Ware species facti, hoe de Hoogduitsche Gereformeerde gemeenten in Pensylvanië haar' eersten aanvang gekregen hebben; hare vermeerdering van tijd tot tijd en haar tegenwoordige toestand: 1744.
34. Copie van verbeterde kerkelijke ordonnantiën, sedert 1730 waargenomen bij verscheidene gemeenten in Pensylvanië, met onderwerping aan de classis van Amsterdam, overgezonden door ds. Böhm, 1744. Hoogduitsch; met translaat.
35. Inhoud van de onderhandelingen der gemeenten van Falknerswamp, Schipbogen, Witmarsen met de classis van Amsterdam, over de beroeping van ds. Böhm en zijne bevestiging te Nieuw-York door de predikanten aldaar: November 1729.
36. Hoogduitsche brief van Diemer: Philadelphia, 22 November 1731.

37. Idem van ds. Böhm, waarin hij klaagt over zijn' moeilijken arbeid, geringe bezoldiging en onvermogen in zijne klimmende jaren, met een translaat: 9 Julij 1744.
38. Idem van Diemer, betreffende zijne commissie om Reiff wegens het ingehouden collectegeld in regten te vervolgen; met een translaat: 18 November 1742.
39. Idem van den kerkeraad van Tolpenhakken aan ds. Böhm: 27 Maart 1744.
40. Latijnsch antwoord van de Schotsche Synode in Pensylvanië aan deputaten, waarin zij zich, op dezer voorslag, genegen toont tot vereeniging met de Hoogduitsche Gereformeerde kerken in dat land: 19 Januarij 1744.
41. Translaat van een' brief van den Presbyteriaanschen coetus aan ds. Kennedius, over hetzelfde onderwerp; terwijl men in beide brieven onderhoud verzoekt tot het oprigten van een gymnasium ten gemeenen nutte: 26 Januarij 1744.
42. Translaat-schrijven van ds. Böhm en de kerkeraden van zijne drie gemeenten, waarin uitvoerige berigten aangaande den staat der gemeenten in Pensylvanië; en waarin zij hun vertrouwen betuigen op ds. Böhm en niet op ds. Dorsius, dat hij zich aan onze kerkeorde onderwerpe; maar waarin zij verzoeken liever op zich zelve te blijven bestaan dan met den Schotschen coetus vereenigd te worden: Februarij en Maart 1744.
43. Hoogduitsche brief van ds. Böhm aan de classis (waarschijnlijk van Amsterdam): 23 November 1746; met een postscriptum van 25 November.
44. Idem van ds. Böhm aan „deputati utriusque Synodi;” waarin hij zijne blijdschap betuigt „wegens het overzenden van zoo een allerwaardigst subject als ds. Schlatter is”: 12 December 1746.
45. Ampel journaal van ds. Schlatter, aangaande zijne reis naar Pensylvanië, aankomst, bevindingen en verrigtingen aldaar: van Junij tot December 1746; in 6 vel mediaan papier.
46. Hoogduitsche „Acta coetus Pensylvaniæ,” gehouden September 1747.

47. Lijst van wat de leden der gemeente van Philadelphia en Germantown beloofd hebben aan hun' predikant jaarlijks te geven: 1746.
48. Brief van ds. Schlatter aan ds. Hoedmaker en aan de deputaten van beide Synoden, waarin hij zich breedvoerig verdedigt tegen de aanklagten van Steiner en verdere wederpartijders: 16 October 1750.
49. Hoogduitsche brief van ds. Böhm aan de beide Hollandsche Synoden en de classis van Amsterdam; met een translaat: 21 November 1748.
50. Brief van ds. Schlatter aan de deputaten der beide Synoden, waarin hij verhaalt zijne ongelegenheid, hem veroorzaakt door ds. Steiners gedrag, en waarin hij zich in alles tegen hem verdedigt: 6 April 1750.
51. Ds. Schlatters gehouden correspondentie in Pensylvanië: 30 bladzijden in folio.
52. Pensylvanische courant van 6 April 1750, waarin berigt van de uitspraak van goede mannen in de zaak van ds. Schlatter.
53. Hoogduitsche brief van ds. Leydich aan ds. Schlatter: 27 November 1749.
54. Brief van Rieger, Weiss en Leydich aan deputaten van beide Synoden: 23 October 1749.
55. Een groot dubbel perkament van de hooge Regering te Philadelphia, waarop in 't Engelsch de beslissing, door arbiters gemaakt in de geschillen tegen ds. Schlatter; met een translaat: 6 April 1750.
56. Handschrift der zes predikanten, in 1752 naar Pensylvanië gezonden, waarmede zij zich verpligten aan de formulieren van eenigheid der Hervormde kerk en erkennen de ondergeschiktheid van den Pensylvanischen coetus aan de Synoden in Nederland.
57. Copiebrief van de deputaten der beide Synoden aan ds. Schlatter, met verzending van geld voor de Pensylvanische broeders: 22 October 1752.
58. Brief van ds. Weiss aan ds. Hoedmaker: 18 Augustus 1752.
59. Idem aan de beide Hollandsche Synoden: 3 September 1752.

60. Idem aan ds. Hoedmaker, sprekende over 't „revers” van ds. Schlatter en de scheuring te Philadelphia: 1 October 1752.
61. Translaat van aanmerkingen, opgesteld door ds. Weiss, in betrekking tot den onder de Gereformeerden in Pensylvanië opgerigten coetus.
- 62a. Hoogduitsche brief, met translaat, van ds. Steiner aan de deputaten, om zich te insinueren en ds. Schlatter zwart te maken, geteekend: Germantown, 6 November 1752.
- 62b. Translaat van een kwaadaardig berigt uit de Hoogduitsche Pensylvanische courant tot nadeel van ds. Schlatter.
63. Hoogduitsche brief, met een translaat, van de gemeente te Germantown, waarin zij haar' toestand en aangelegenheid verhaalt, ds. Schlatter veracht, ds. Steiner hoogelijk roemt en aan onze liefdadigheid ernstig aanbeveelt.
- Met een bijgevoegd vertaald lasterschrift uit de Hoogduitsche Pensylvanische courant, rakende de penningen, door Reiff gecollecteerd, ten nadeele van ds. Schlatter.
64. Copiebrief van deputaten der beide Synoden aan den „coetus ecclesiarum Germanicarum” in Pensylvanië: 31 Maart 1753.
65. Copiebrief van deputaten der beide Synoden aan ds. Schlatter: 31 Maart 1753.
66. Copiebrief van deputaten der beide Synoden aan de voorstanders en gemeente van Philadelphia en Germantown: 31 Maart 1753.
67. Idem aan ds. Steiner te Germantown: 31 Maart 1753.
68. Idem aan ds. Rübél: 31 Maart 1753.
69. Brief van de classis van Amsterdam aan de deputaten der Zuid-Hollandsche Synode, met verzoek van concurrentie tot vergoeding der onkosten, door ds. Thomson op zijne reis naar Groot-Brittannië ten behoeve der Pensylvanische kerken gemaakt: 21 Junij 1753.
70. Translaat van een' brief van Richard Peters, secretaris te Philadelphia, aan ds. Thomson te Amsterdam, met bevestiging der toegenegenheid van het Engelsche gouvernement tot welzijn der Gereformeerde Hoogduitsche gemeenten,

beklag en roem van ds. Schlatter en condemnatie dergenen, die ds. Rübél in zijne plaats gebragt hebben.

71. Translaat van een' brief van Sam. Chandler, secretaris van de Engelsche societeit te Londen, tot bevordering der zaken van de Hoogduitsche Gereformeerde kerken in Pensylvanië, aan de classis van Amstérdam, meldende den ijver van ds. Thomson en den goeden uitslag zijner verrigtingen in Groot-Brittannië ten beste der Pensylvanische kerken en verzoekende eene vaste correspondentie met de classis van Amsterdam en hen, aan wie verder hier te lande de Pensylvanische kerkzaken zijn aanbevolen.
72. Verscheidene Hoogduitsche brieven van ds. Leydich, aan Lischy geschreven: 1752.
73. Excerpta van ds. Monger uit overgezonden Hoogduitsche papieren en brieven, gewisseld tusschen ds. Lischy en ds. Rübél.
74. Acta coetus Pensylvaniæ, gehouden te Lancaster in October 1752; met een' Hoogduitschen brief van ds. Schlatter, 21 November 1753.
75. Brief van negen Pensylvanische predikanten, met klagte over de scheuring te Philadelphia, veroorzaakt door ds. Rübél met de Steinersche partij: 12 December 1752.
76. Brief van ds. Schlatter, waarin hij verklaart het laatst toegezonden geld te hebben ontvangen, enz.: 3 Maart 1753.
77. Copiebrief van deputati utriusque Synodi Zuid-Holl. aan den coetus Pensylvaniæ, met overmaking van 2000 gulden: 4 October 1753.
78. Translaat van een' Engelschen brief van ds. Schlatter aan de heeren Hope, over een' vermeenden misslag in den overgemaakten wissel: 20 Mei 1753.
79. Acta coetus, gehouden te Lancaster ter distributie der overgemaakte gaven van 1752, met eene specifieke lijst der verdeeling: 26 en 27 April 1753.
80. Nog een extract uit de acten van evengemelden coetus.
81. Extract uit de acta, coetus, gehouden te Lancaster den 9 October 1753 en volgende dagen.
82. Een sierlijke Latijnsche brief van ds. Stoy uit Tolpenhak-

- ken, behelzende eene zeer naauwkeurige apologie voor ds. Schlatter: 19 October 1753.
83. Twee afschriften van de acta coetus, gehouden te Cocalico den 10—12 October 1753.
 84. Latijnsche brief van dd. Rieger, Lischy, Otterbein, Stoy, Tempelman, Du Bois uit Lancaster, waarmede zij de zaken der Pensylvanische kerken aan deputaten op 't ernstigste aanbevelen, en, met klage over verschillende broederen, zich verder gedragen aan het mondeling verslag, door ds. Schlatter bij zijne overkomst te doen: 28 November 1753.
 85. Brief van de gemeente te Philadelphia, aan ds. Schlatter toegezonden, geteekend door ruim 20 lidmaten, waarin zij ds. Schlatter zeer prijzen en zeer klagen over ds. Rübél en anderen: 4 December 1753.
 86. Antwoorden van zes predikanten op de vragen, die ds. Schlatter bij zijne overkomst alhier zouden kunnen worden voorgesteld: 8 December 1753.
 87. Vertaalde copie van 't oordeel van arbiters te Philadelphia over de acht artikelen, ten laste van ds. Schlatter door zijne partijen ingebracht, uitgesproken 10 Maart 1750.
 88. Copie der Latijnsche acte van dimissie, aan ds. Schlatter door deputati utriusque Synodi gegeven 19 Junij 1754, wanneer hij door de Engelsche Societeit te Londen tot „inspector generalis scholarum Germanicarum, in Pensylvania fandandarum” verkozen was.
 89. Orde voor de Pensylvanische kerken, overgezet in 1793, op last der Synode van 1792, uit het Hoogduitsch, dat te vinden is in 't volgende deel, no. 6.
- II, op den rug gemerkt: A. In 4°. Het bevat:
1. Translaat van een' Hoogduitschen brief van die van Philadelphia en Schipbach, waarin zij zich aankanten tegen de bevestiging van ds. Böhm, enz.: 10 Mei 1730.
 2. Certificaat van den kerkeraad te Heidelberg aan ds. Weiss, 27 April 1728, met een lijstje van eenige liefdegaven.
 3. Copie van de acte van permissie, door burgemeesteren van Amsterdam aan Weis en Reiff verleend, om aldaar te collecteren de som van 600 gulden; enz.: 18 October 1730.

4. Getranslateerde copie van vragen, door Dorsius als gevolmagtigde en inspecteur der Pensylvanische Hoogduitsche Gereformeerde kerken aan ds. Böhm schriftelijk voorgesteld: 28 November 1738.
5. Copiebrief van den deputaat Van Ostade van 11 Januarij 1733 aan den kerkeraad van Philadelphia, om narigt aangaande den staat der gemeenten in Pensylvanië.
6. Een exemplaar der Hoogduitsche kerkeordening, ten dienste der Pensylvanische kerken ontworpen door ds. Böhm, 1725. Gedrukt te Philadelphia in 1748.
7. Antwoord van ds. Cruciger, Paltsisch consistoriaalraad, waarin hij, ook uit naam van den kerkeraad, aanneemt naar bekwame candidaten te zullen omzien voor de dienst der Pensylvanische kerken: 10 Januarij 1746.
8. Particuliere Hoogduitsche brief van ds. Schlatter aan ds. Böhm, over kerkelijke zaken: November 1746.
9. Uitvoerige missive van den heer majoor Laurence uit Philadelphia aan ds. Pielat, vervattende eene allerkrachtigste apologie van ds. Schlatter: 26 Julij 1750.
10. Ds. Schlatters proces met eenige leden zijner gemeente, bevattende copie van dertig stukken.
11. Copie van brieven van DD. Tennent, Mühlenberg en Brunholtz aan ds. Steiner.
12. Dorsius' verhaal aangaande zijne verrigtingen in Pensylvanië aan deputati utriusque Synodi: Junij 1748; met twee bijlagen, hoe 't best de gemeenten van predikanten en dezen van tractement te voorzien.
13. „Jacob Lischy, waarschouwende wachterstem,” in eene Hoogduitsche predicatie over Matth. VII: 15—23; en aanmerkingen over de Hernhutters. Gedrukt in 1749.
14. „Jacob Lischy, verklaring zijner meening aan zijne Gereformeerde religionsverwanten in Pensylvanië.” Hoogduitsch. Gedrukt te Germantown in 1748.
15. Vijf Hoogduitsche brieven aan ds. Schlatter.
16. Translaat van een' Engelschen brief van secretaris Richard Peters uit Philadelphia aan den heer schepen Joh. Fred.

Gronovius, strekkende tot ontschuldiging van ds. Schlatter: 6 April 1750.

17. Latijnsche brief van den Zurichschen antistes Joh. Conr. Wies aan den deputaat Hoedmaker, inhoudende redenen, waarom de Zwitsersche cantons niet willen, dat uit Zwitserland liefdegaven aan de Hoogduitsche kerken in Pensylvanië gezonden worden: September 1752.
18. Brief van de heeren Hope aan deputati Synodi Zuid-Hollandiæ: 17 October 1752.
19. Brief van ds. Kulenkamp aan den deputaat De Moor, om den deputati Synodi utriusque eenig Pensylvanisch nieuws te berigten: 24 September 1752.
20. Brief van Sam. Chandler c.s. uit Londen aan ds. Longueville, meldende den goeden uitslag van ds. Thomson voor Pensylvanië, enz.: 18 Augustus 1752. Uit het Engelsch vertaald.
21. Vertaalde brief van ds. Leydich, tot geleide van een Hoogduitsch circulairschrijven aan de Gereformeerde gemeenten in Pensylvanië, over het goed gevolg van ds. Schlatters reize herwaarts: Maart 1752.
22. Brief van ds. Schlatter, meldende zijne aankomst te Philadelphia met de zes gezonden predikanten, de plaatsing van vijf dezer en de oproerige gedragingen van Rübel: 13 Augustus 1752.
23. Hoogduitsche brief van ds. Wernig uit Stein-Rabien aan den deputaat Hoedmaker, met klagt over zijn kwalijk bestaan en verzoek om hulp: 14 September 1752.
24. Brief van ds. Kulenkamp aan den deputaat De Moor over den toestand der Pensylvanische zaken: 19 Januarij 1753.
25. Brief van dd. Weiss en Leydich, met gezochte klagten over ds. Schlatter: 29 October 1752.
26. Noodige aanmerkingen van ds. Weiss over den in Pensylvanië opgerigten coetus. Hoogduitsch.
27. Nieuwjaarswensch aan ds. Steiner in Hoogduitsche verzen, door Sweiler, burger te Philadelphia, om dezen te prijzen en ds. Schlatter te laken: 1751.

28. Steiner, wachterstem aan de Gereformeerde leeraars en gemeenten in Pensylvanië; in Hoogduitsche verzen: 1752.
29. Geschreven Hoogduitsche predicatie over Jer. XV: 19, uit Pensylvanië overgezonden.
30. Pensylvanische Hoogduitsche courant van 1 Februarij 1751, waarin een kwaadaardig schrijven uit Germantown tegen ds. Schlatter. Zie de vertaling hiervan d. I, n°. 63.
31. Idem van 1 November 1752, waarin uit Philadelphia, 28 October, een lasterend berigt tegen ds. Schlatter over den coetus, te Lancaster gehouden. Zie de vertaling hiervan d. I, n°. 62*b*.
32. Hoogduitsche brief van Bernes, rector te Solingen, om zich tot de dienst der Pensylvanische kerken aan te bevelen; met een Latijnsch specimen van zijne bekwaamheid.
33. Brief van ds. Kulenkamp aan den deputaat De Moor, over de voorgeslagen conferentie van deputati utriusque Synodi met gecommitteerden van de Amsterdamsche classis over de Pensylvanische zaken: 6 Maart 1753.
34. Latijnsche brief van ds. Poertner te Frankfort a. M., met berigt, dat aldaar ruim 700 gulden voor de Pensylvanische kerken zijn verzameld, en vrage, hoe die best over te maken: Maart 1753.
35. Idem, met overmaking van 't geld: April 1753.
36. Brief van ds. Kulenkamp aan den deputaat De Moor, met narigt van het oordeel der Amsterdamsche classis over het verrigte in de Haagsche conferentie: April 1753.
37. Brief van de heeren Hope over een wissel: 1 Mei 1753.
38. Brief van ds. Kulenkamp aan den deputaat De Moor, waarin hij meldt den inhoud van brieven, uit Pensylvanië overgekomen van dd. Stoy, Lischy en Schlatter en van eene briefwisseling, gehouden tusschen Lischy en Rübél: 23 Mei 1753.
39. Brief van den solliciteur Heeneman, rakende het opzeggen van het Pensylvanisch geld, bij hem op rente staande: 8 Januarij 1753.
40. Brieven van ds. Kulenkamp.
 - a. Van den 19 Junij 1753 met consideratiën over de Pen-

- sylvanische zaken en particulieren voorslag of de deputati Synodi utriusque niet zouden goedvinden te concurreren tot goedmaking der noodige onkosten van ds. Thomson, op zijn' reis naar Groot-Brittannië gemaakt.
- b.* Van 3 September 1753, waarin hij zijne blijdschap betuigt over het toestaan daarvan door de deputati en de Synode van Zuid-Holland.
- c.* Van 2 October 1753, waarin hij, nomine classis Amstelodamensis, bedankt voor de som enz.
- d.* Van 30 October 1753, meldende de contributie van 1000 pond sterl. door den Koning van Groot-Brittannië en dienende tot geleide van vele verdrietelijke papieren uit Pensylvanië.
41. Translaat van een' Engelschen brief van dr. Chandler aan ds. Thomson, meldende die gift van 1000 pond sterl. van den Koning: 23 October 1753.
42. Translaat van een' Hoogduitschen brief van ds. Waldsmid uit Cocalico, aan ds. Hoedmaker, waarschuwende tegen de ordening van ongestudeerden tot predikanten in Pensylvanië: 22 November 1752.
43. Twee Hoogduitsche brieven van ds. Lischy aan ds. Hoedmaker: 2 en 12 December 1752.
44. Een Latijnsche brief van ds. Lischy aan den deputaat De Moor: 8 November 1753.
45. Uitvoerige brief van ds. Rübél uit Philadelphia: 26 November 1753.
46. Brief van ds. Kulenkamp aan den deputaat Sandifort.
47. Vertaalde copie van een' brief van den heer Pen uit Londen, waarin deze zich zeer gunstig verklaart omtrent de Hoogduitsche Gereformeerde kerken in Pensylvanië, aanneemt den predikanten brieven van aanbeveling aan den gouverneur en secretaris mede te geven, enz.: 3 Mei 1754.
48. Brief van den deputaat Mencke aan den deputaat Monger: 10 Mei 1754.
49. Schriftelijk verzoek van ds. Schlatter aan deputaten om demissie uit de Pensylvanische kerkdienst: 19 Mei 1754.
50. Engelsche brief, met een translaat, van de heeren Schoe-

maker uit Philadelphia aan ds. Sandifort, waarin zij berigt geven omtrent het geld, per wissel overgemaakt, en verder hun' dienst aanbieden: 19 April 1754.

75. Vier kapitaalboekjes voor de kerken van Litthauen, Aswijller, de Waldenzen en Pensylvanië, alle gemerkt: 75.

XIII. LOSSE SCHRIFTEN, in portefeuilles.

76. I^o Portefeuille, bevattende politike resolutiën, plakكاتen enz., betreffende kerkelijke zaken.

1. Resolutie ten aanzien der predikanten, om wanbedrijven door politike dispositiën gedeporteerd of gedimiteerd; alsmede nopens die in vorige gemeenten alleen zijn ontslagen: 16 Maart 1791. Gedrukt.
2. Resolutie op 't verzoek der Zuid-Hollandsche Synode aan de bestierders der weduwenbeurzen, om vrijdom van de 40^{en} penning bij aankoop van losrenten ten behoeve van die beurzen: 7 Junij 1792.
3. Resolutie op de remonstrantie der beide Synoden en op het request der Waalsche predikanten van eenige steden over vier kerkelijke punten, rakende den doop en de opvoeding der kinderen uit ongelijke huwelijken; het houden van dubbele trouw- en doopboeken; de bevestigingsmaaltijden enz.; de vermeerdering van der predikanten tractementen, en zoo meer: 15 Junij 1792. Gedrukt.
4. Resolutie, waarbij een reglement in de kerk van Zuid-Holland nopens het vervolgen der bezwaren over uitspraken van kerkeraden en classis, met de sanctie van H. Ed. Gr. Mog. bekrachtigd: 4 October 1792.
5. Reglement en generale orders, naar welke de respectieve ma-

- gistraten, gasthuismeesters of opzichters van gestichten, mitsgaders de diakenen en verdere armbezorgers in het district van de Generaliteit zich voortaan zullen hebben te gedragen, met opzicht tot het onderhoud en de alimentatie van arme en behoeftige personen: 19 October 1792. Gedrukt.
6. Resolutie ter executie van H. Ed. Gr. Mog. resolutie, betrekkelijk de vermeerdering der tractementen van de predikanten, het kinder-, school-, academiëgeld en verdere douceuren: 26 November 1792. Gedrukt.
 7. Aanschrijving der Staten van Holland en West-Friesland tot het houden van veertiendaagsche bedestonden voor den voorspoed der wapenen: 19 Februarij 1793. Gedrukt.
 8. Aanschrijving tot het houden van een plegtig dankuur: 5 April 1793. Gedrukt.
 9. Lijst van plakkatën, resolutiën enz., betreffende kerkelijke zaken, kunnende dienen voor het kerkelijk plakkaatboek, uit papieren van deputaten en van elders vergaderd, begonnen in het jaar 1793.
 10. Provisionele resolutie tot betaling na 1 Januarij 1794 der tractementen en gratificatiën in de resolutie van 15 Junij 1792; de berigten en antwoorden omtrent de classicale onkosten aan de commissarissenpolitiek om advies; de classen zich in de classicale onkosten en anderszins te gedragen naar de vastgestelde verminderingen: 11 October 1793.
 11. Resolutie ter executie van H. Ed. Gr. Mog. resolutie van den 11en dezer, om met de betaling en 't depecheren der ordonnantiën der tractementen en gratificatiën voor de predikanten op den tegenwoordigen voet voort te gaan: 18 October 1793.
 12. Resolutie op de classicale onkosten bij de beroeping van proponenten en de beroeping en verplaatsing van predikanten: 6 Februarij 1794; met missive. Gedrukt.
 13. Resolutie op den voet der vergiffenis met rappel van ban aan H. van Luinen, gewezen predikant te Opperdoes: 13 December 1793; met missive. Gedrukt.
 14. Resolutie tegen inhalingen, vereeringen of andere vreugdebedrijven bij de aankomst van nieuwe predikanten of school-

- meesters en nopens de bevestigingsmaaltijden enz.: 27 Junij 1794.
15. Resolutie, onverminderd de resolutie van 15 Junij 1792; qualificatie op gecommiteerde raden in beide kwartieren, omtrent het kindergeld ook aan meerderjarigen nog niet in gevestigden staat, vóór dato van voorzeide resolutie: 20 Februarij 1794. Gedrukt.
 16. Publicatie van 4 September 1795 van de provisionele representanten van het volk van Bataafsch Brabant, over het removeren van oude- en aanstellen van nieuwe schoolmeesters, over het gebruik van schoolboeken enz. Gedrukt.
 17. Resolutie van 12 September 1797, houdende executie van het decreet van 't provinciaal bestuur, inhêrerende de resolutie van 16 November 1675, omtrent het spoedig vervullen der vacante predikantsplaatsen ten platten lande.
 18. Publicatie nopens de vernietiging van het regt van collatie en approbatie of improbatie van de predikanten en schoolmeesters in de Hervormde gemeenten, gearresteerd bij het provinciaal bestuur van Holland: 6 October 1797. Gedrukt.
 19. Publicatie nopens de afschaffing der kerkelijke octrooijen, gearresteerd bij het provinciaal bestuur van Holland: 6 October 1797. Gedrukt.
 20. Resolutie ter uitvoering van het besluit van het Staatsbewind omtrent het weduwen-tractement voor de weduwen van emeriti-predikanten, en nopens het kinder- school- en academiegeld voor alle weduwen van predikanten: 8 Junij 1803. Gedrukt.
 21. Resolutie van het Staatsbewind om te betalen de synodale en classicale gelden, ook over het jaar 1802, aan den coetus van Zeeland toe te staan f 100 voor elke classis, die gedeputeerden zendt, mits er vooraf worde gevraagd toestemming tot het houden der Synode, welke vergund zijnde, door het Staatsbestuur één of twee commissarissen-politiek worden gezonden enz.: 11 Augustus 1803. Gedrukt.
 22. Besluit van den Raad van binnenlandsche zaken der Bataafsche republiek van Woensdag 17 Augustus 1803.
 23. Resolutie van het gedeputeerd bestuur van Holland om beide

Synoden aan te schrijven, dat zij aan het gedeputeerd bestuur gedetailleerd en zooveel mogelijk precieslijk opgeven de synodale en classicale onkosten van 1802 en 1803 en de onkosten, vóór 1795 daartoe benoodigd: 30 November 1803.

24. Resolutie, houdende rapport op de memorie van de deputaten van de Zuid-Hollandsche Synode, nopens de kosten daarop gevallen 1802: 28 Mei 1804.
25. Resolutie, waarbij gearresteerd wordt het plan omtrent de synodale kosten: 19 Junij 1804.
26. Resolutie van het gedeputeerd bestuur van Holland op de memorie der deputaten van de Zuid-Hollandsche Synode, nopens de kosten, gevallen in 1803 en vervolgens, met autorisatie op de commizen van de finantie als in den tekst: 20 November 1804.
27. Besluit van 't Staatsbewind, waarbij mr. P. A. Hoog in plaats van dr. Corn. van Dam van Aarden wordt benoemd tot plaatsvervanger van den commissaris-politiek F. van Leyden van Westbarendrecht op de Zuid-Hollandsche Synode: 13 April 1804.
28. Extract uit het register der besluiten van het departementaal bestuur van Holland; besluit betreffende de douceurs aan proponenten en nieuw benoemde leeraars: 14 November 1805.

77. II^c Portefeuille, bevattende stukken in betrekking tot de leger- en vlootdienst.

1. Kerkelijk reglement of instructie, door ds. Kornelius Geisweit, op synodalen last, opgesteld voor de legerpredikanten: 1762. Gedrukt te Schiedam.
2. Brief van de classis van Leiden aan de Synode van Zuid-Holland, om te voorzien in de afwezigheid van ds. Gordon te Lisse, benoemd tot predikant op 's lands vloot: 8 Mei 1781.
3. Concept-instructie voor de predikanten, tot de legerdienst geschikt. Zonder datum.
4. Twee copieën van n°. 3.
5. Concept-instructie voor de predikanten, tot de vlootdienst geschikt. (Bis.) Zonder datum.

6. Copie, doch eenigszins afwijkende van n°. 5.
 7. Een stuk, getiteld: concept-instructie voor de predikanten, tot de vlootdienst geschikt, schijnende eenige ampliaties op enkele artikelen.
 8. Extract uit de handelingen van de classis van Gouda en Schoonhoven, gehouden te Gouda, 24 Augustus 1784.
 9. Extract uit de acten der classis van Zuid-Holland, gehouden 26 en 27 October 1784.
 10. Brief van de Zeeuwsche classen over de te vervaardigen instructiën voor de leger- en vlootdienst.
 11. Brief van de gecommiteerde raden aan de Synode van Zuid-Holland om ten spoedigste twee predikanten te bestemmen voor de dienst bij het leger: 30 April 1793.
 12. Verzoek van den kapitein-commandant aan den predikant bij het leger in West-Vlaanderen om een paar in den trouw op te nemen.
 13. Handelingen van de „classis castrensis,” gehouden binnen Meenen 21 Augustus 1793.
 14. Huwelijks-, doop- en lidmatenregister gedurende 1793 en 1794 van P. Faassen de Heer, predikant bij het leger.
 15. Register der gedoopte kinderen bij de brigade van den generaal-majoor, grave van Golowkin, behoorende tot het Hollandsche leger, gedurende 1793.
 16. Bewijs van toestemming van den luitenant-kolonel Contjet aan een' soldaat om in 't huwelijk te treden: 28 December 1793.
78. **IIIe Portefeuille**, bevattende papieren, betrekkelijk de finantiële belangen der Hervormde Kerk en 't getal der Hervormden: 1796.
1. Exemplaar eener circulaire aan alle kerkeraden onder 't ressort der Synode van Zuid-Holland, waarbij inlichtingen worden gevraagd omtrent het tractement der kerkelijke personen, de kerkgebouwen, het onderhoud daarvan, de diaconiekas, de octrooijen, het getal Gereformeerden: 29 September 1796.
 2. Antwoorden op die circulaire van alle classen, ressorterende onder Zuid-Holland.
 3. Staat, uit die antwoorden opgemaakt, getiteld: Informatiën

nopens de tractementen van predikanten, kosters enz., alsmede van de vacatures en 't getal der Gereformeerden onder de Synodus van Zuid-Holland.

4. Copie eener missive van gecommiteerden tot waarneming der finantiële belangen van de Synode van Zuid-Holland aan het provinciaal Bestuur van Holland, over de tractementen der predikanten, octrooijen enz. Zonder datum; van 1796.
5. Missive aan de commissie der nationale vergadering tot de zaken, betrekkelijk de scheiding van de Kerk van den Staat, bij gelegenheid der toezending van de vorige copie.
6. Adres van eenige Hervormde predikanten aan de nationale vergadering over de viering van den Zondag, over kerkgebouwen en de betaling der dienaren van het kerkgenootschap enz. Zonder datum. Gedrukt. (Bis.)
7. Copie eener missive van de commissie uit de gemeente van 's Gravenhage, waarschijnlijk aan de classicale commissie: 18 December 1798.
8. Copie van een' brief der kerkelijke commissie uit de Gereformeerde gemeente van Voorburg aan de classicale commissie van 's Gravenhage: 16 Januarij 1799. (Waarbij die commissie hare onafhankelijkheid verdedigt.)
9. Missive van de leden der commissie van de Zuid-Hollandsche Synode, aangesteld ter bevordering der kerkelijke belangen, aan de commissiën der respectieve classen, onder voornoemde Synode behoorende: 30 Maart 1799. Gedrukt.
10. Brief van de gecommiteerden uit de gemeente van Dordrecht aan de deputaten van de Zuid-Hollandsche Synode: 29 Mei 1799.
11. Nader adres door de gemagtigden van genoegzaam al de gemeenten der Hervormde Christenen in Friesland aan de eerste kamer van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks ingeleverd, waarin vele belangrijke bijzonderheden omtrent den oorsprong van en het regt der Hervormden op de zoogenaamde geestelijke goederen. Franeker, 1801. Gedrukt.

79. IV° Portefeuille, getiteld: „Miscellanea.”

1. Brief van den Rotterdamschen kerkeraad, waarbij deze zich

- verbindt opzigt te houden over den gevallen Lingius: 11 Januarij 1757.
2. Brief van Herm. Lingius aan de Synode van Zuid-Holland, om te mogen worden ontheven van de hooge censuur: 30 Mei 1759. Aan boord van 's lands schip Castor, op de reede van Mallaga.
 3. Publicatie nopens het veranderen en vaststellen der kermissen ten platten lande in de provincie' Utrecht: 9 Augustus 1765. Gedrukt.
 4. Vergunning van Lodewijk, landgraaf van Hessen, aan de Evangelische Gereformeerden tot vrije uitoefening hunner godsdienst binnen Darmstad, en hetgeen verder daartoe behoort: 26 October 1771. Gedrukt. Hoogduitsch.
 5. Extract eener acte van 2 December 1776, waarbij de Gereformeerde gemeente te Asweiler gemagtigd wordt om den eigendom van vaste goederen te aanvaarden en daarover vrij te beschikken. Hoogduitsch.
 6. Adres van de classis te Breda, nopens den toenemenden bloei der Roomsch-Katholieke kerk in gemelde classis en de schade, die de Hervormde kerk daardoor lijdt, aan de Staten-Generaal. Zonder datum.
 7. Smeekschrift van de Keur-Paltsische Gereformeerde kerkdienaars aan den Keurvorst, tot wegneming der bestaande grieven: 9 Augustus 1777. Hoogduitsch.
 8. Smeekschrift van de Keur-Paltsische Gereformeerde kerkdienaars aan den kerkeraad (te Heidelberg?). Hoogduitsch.
 9. Memorie aan de classis van 's Gravenhage van dr. Nicolaas Barkeij, waarbij deze zich verdedigt tegen het berigt der classis aan de Synode, dat hij zich schuldig maakt aan aanhoudende ongehoorzaamheid aan Staats- en kerkelijke resolutiën: 18 Junij 1781.
 10. Register van de verbetering der drukfeilen en misstellingen, die in den Bijbel in 4°. met Romeinsche letters, in het jaar 1757 te 's Hage uitgekomen, gevonden worden: 1781. Gedrukt. Bis.
 11. Aanvulling van de lijst der drukfouten in Bijbels en liturgie sedert 1746. Zonder datum.

12. Brief van den Zeeuwschen coetus aan de Hollandsche Synode over de te maken instructiën voor predikanten der vloot en des legers. Middelburg, 18 April 1782.
13. Brief van ds. A. 's Gravezande aan ds. W. B. van de Kastee-
len: 16 Julij 1783.
14. Missive van de Staten aan de Synode van Zuid-Holland bij
de toezending der vergunning om te beroepen zonder den
vollen ouderdom bij de eerdere vacature: 10 November 1784.
15. Brief van de predikanten van Dordrecht aan de Synode van
Zuid-Holland: 29 November 1784.
16. Getuigschrift van H. Fagel omtrent H. P. Leers: 15 Septem-
ber 1785. Met copie.
17. Vergunning van gecommiteerde raden aan gedeputeerden van
de Zuid-Hollandsche Synode of de classis van 's Gravenhage,
om den proponent H. P. Leers te examineren, opdat deze
moge dienen als predikant bij den gezant van HH. Mog. aan
't hof van Zweden. Zonder datum.
18. Verzoek van J. F. Moltzer om eene behoorlijke credentie als
correspondent van de Zuid-Hollandsche Synode op de Utrecht-
sche Synode: 2 November 1787.
19. Brief van P. van Kempen: 22 December 1787.
20. Brief van H. Kluit van Rijnsaterwoude, belangende een'
Roomschgezinden schepen te dier plaatse, aan de Synode
van Zuid-Holland: 22 April 1789.
21. Brief van ds. Claassen, behelzende een verzoek, dat zijn
zoon, door hemzelf onderwezen, moge geëxamineerd wor-
den als proponent, schoon niet op de academie geweest zijnde.
22. Bericht van ds. A. van den Berg, wie ad autographa gecom-
mitteerd zijn: 14 October 1790.
23. Missive van den heer Oorde: 19 November 1790.
24. Request van de gedeputeerden van de Synode van Noord-
Holland, ten einde het pensioen voor de weduwen der pre-
dikanten door al de weduwen moge genoten worden, al zijn
zij boven f 20,000 gegoed. Zonder datum.
25. Een brief van de Drentsche Synode aan die van Holland,
over het tweejarig responderen in de collegia theologica: 11
September 1793.

26. Antwoorden op het stuk van de stricta examina etc., door al de classen van Zuid-Holland: 1793.
27. Een pakket, belggende de classicale ringskosten, als:
- a. Een incompleet stuk.
 - b. Lijst van onkosten in de classis van Zuid-Holland, zooals die thans zijn: 1793.
 - c. Berigt van de classis van Delft en Delftsland, aangaande classicale onkosten bij beroepingen van proponenten en verplaatsingen van predikanteu: 13 Junij 1792.
 - d. Berigt van de classis van Leiden en Neder-Rhijnland.
 - e. Reductie der classicale onkosten in de classis van Gouda en Schoonhoven.
 - f. Berigt van de classis van Schieland.
 - g. Berigt van de classis van Gorinchem.
 - h. Berigt van de classis van Voorne en Putten.
 - i. Berigt van de classis van 's Gravenhage.
 - k. Berigt van de classis van Woerden en Over-Rhijnland.
 - l. Berigt van de classis van Breda.
28. Beknopt uittreksel uit 47 antwoorden, ingekomen op de vraag van het Haagsch genootschap: „Welke zijn de voornaamste oorzaken van het klein getal dergenen, die zich in ons Vaderland voorbereiden tot den openbaren predikdienst? En welke zijn de gereedste middelen om velen daartoe op te wekken en alzoo een gevreesd gebrek aan predikanten voor te komen?” Met begeleidende missive aan de Synode. Zonder datum.
29. Eisch der classis van Voorne, dat er eindelijk iets gedaan worde tot vermeerdering der predikantstractementen. Zonder datum.
30. Missive van den minister Mollerus aan de Synode van Zuid-Holland, bij gelegenheid der aanvaarding van het ministerie van Binnenlandsche Zaken: 10 Julij 1806.

80. V° Portefeuille, getiteld: „Noodlijdende kerken en personen.”

1. Beknopt historisch berigt, aangaande de Hervormde gemeente op het Roetgen, uit het Hoogduitsch vertaald. Gedrukt te Maastricht.

2. Brieven uit Moravië, waarin door onderscheidene gemeenten gebeden wordt harer in liefde te willen gedenken, waarop haar vóór weinige jaren eenige hoop gegeven is: 1785 en 1786.
3. Veertig à vijftig stuks brieven van noodlijdende kerken en personen aan de Synode van Zuid-Holland, met dankzegging voor verleenden onderstand en aanvraag om hulp in 't vervolg; attestatiën en quitantiën van 1787—1811, meest van 1806, 1810 en 1811.
4. Eene circulaire van den kerkeraad der Hervormde gemeente van Groot Lith en Litthoyen, waarbij de Nederlandsche liefdadigheid wordt ingeroepen tot bijeenbrenging eener som van *f* 2200, waarvoor de door de Katholiken genaaste kerk gekocht is, met een' brief aan de Synode van Zuid-Holland: 3 Julij 1806.
5. Rapport van de commissie tot de noodlijdende kerken: 1805.
6. Rapport der gecommiteerden tot de noodlijdende kerken. Zonder datum (1806 of 1807?).
7. Drie en twintig folio's met lijsten en opgaven omtrent de noodlijdende kerken en personen.
8. Concept-instructie voor een' permanenten scriba in de commissie der noodlijdende kerken.
9. Een geschrift met het opschrift: „Tot faciliteren der commissie der noodlijdende kerken.” Blijkbaar eene instructie voor den scriba.

81. VI° Portefeuille, bevattende brieven en documenten van de Indische kerk.

1. Præadvies door de gecommiteerden tot de Indische kerken, ingeleverd bij de classis van Walcheren, over het tweede deel der Oost-Indische kerkzaken van den heer professor Hofstede, met betrekking tot het stichten van een vaderlandsch seminarium ten dienste der Oost-Indische kerk: 4 Mei 1781.
2. Brief van de gedeputeerden der classis van Walcheren ad res Indicas aan de Zuid-Hollandsche Synode: 18 Junij 1783.

3. Concept-request aan de bewindhebbers der Oost-Indische compagnie over het inlandsch seminarie.
4. Concept-memorie tot n°. 3.
5. Drie brieven, betrekkelijk deze zaken: 1784 en 1786.
6. Vijf brieven over het opstellen eener memorie, aangaande een inlandsch seminarie: 1791.
7. Een pakket berigten en advisen van verschillende classen omtrent de zaken der Indische kerk en de kerk van Kaap de goede hoop. Zonder datum.
8. Classicale acte voor de ziekentroosters, naar Oost-Indië varende. Zonder datum. Gedrukt.
9. Kerkelijke acte voor de krankbezoekers op 's lands schepen. Zonder datum. Gedrukt.
10. Staat van het Hervormd Christendom in Nederlandsch Oost-Indië, benevens de veranderingen van 31 Augustus 1789 tot 1 September 1790 en van 31 Augustus 1790 tot 1 September 1791; met begeleidenden brief van den kerkeraad te Batavia, præsiede Th. Vermeer: 30 November 1790.
11. Gelijke staat van 31 Augustus 1791 tot 1 September 1792, en brief van den kerkeraad, præsiede A. Zomerdijk: 10 Januarij 1793.
12. Gelijke staat en veranderingen van 31 Augustus 1792 tot 1 September 1793, en brief van den kerkeraad, præsiede S. Th. Ross: 9 Januarij 1794.
13. Rapport van gecommiteerden:
 - A. Met opzigt tot de Indische kerken;
 - B. Belangende het inlandsch seminarie;
 - C. Met betrekking tot het zendelinggenootschap: 1805.
14. Rapport van gecommiteerden ad res Indicas. Zonder datum.

82. VIIe Portefeuille, getiteld: „Olijfberg.”

1. Staat der Hervormde gemeente van den Olijfberg, bij extract van den kerkeraad van 1787 tot 1789, met copie van het register der lidmaten, enz.
2. Copie van het register der gedoopten in de Hervormde gemeente, van 1660 tot 1789.
3. Copie van het register der getrouwen, van 1665 tot 1789.

4. Rapport van den staat der gemeente, van 1 Januarij tot 5 Mei 1790.
5. Idem van 5 Mei 1790 tot 7 Maart 1791.
6. Provisioneel rapport van 7 Maart tot 2 Mei 1791.
7. Extract uit de handelingen des kerkerads, behelzende den staat der kerk van 1 Mei 1791 tot 9 Mei 1792; met extract uit het doopregister, naamlijst der catechisanten, lidmaten en extract uit het trouwregister.
8. Gelijk extract van 13 Junij 1792 tot 8 Mei 1793.
9. Copie-extract van Junij 1793 tot Mei 1794.
10. Extract van Junij 1794 tot Mei 1795.
11. Memorie van eene ordonnantie voor een' predikant onder 't kruis in Vlaanderen van 2 Junij 1607, ter somme van f700.
12. Kerkeorde voor de Gereformeerde gemeente te Antwerpen, ontworpen, beraamd en vastgesteld bij de gedeputeerden van de Zuid-Hollandsche Synode in hunne vergadering van (de datum ontbreekt).
13. Rekening-courant van de jaarlijksche diaconie van den Olijfberg binnen Antwerpen, van 1768, 1770, 1772 tot 1794.
14. Een schrijven van gedeputeerden der Zuid-Hollandsche Synode aan gecommiteerde raden, waarbij een drietal wordt voorgesteld om te voorzien in de vacature, ontstaan door het ontslag van ds. Petrus Kraan (1741?), en benoeming van Joh. Duepelius.
15. Extract uit het register der secrete resolutiën van gecommiteerde raden, waarbij der Synode van Zuid-Holland toegestaan wordt een drietal voor te stellen tot vervulling der der vacature, en der weduwe Duepelius vergund wordt f600 in ééns en f 100 jaarlijks zoolang zij weduwe is: 8 Junij 1780.
16. Voordragt van dit drietal: 1780(?).
17. Resolutie van gecommiteerde raden, houdende benoeming van J. B. van Raey: 14 Junij 1780.
18. Een schrijven van de gedeputeerden der Synode van Zuid-Holland, houdende bericht der benoeming van J. B. van Raey, adjunct-predikant te Dendermonde, tot predikant te Antwerpen, en commissie voor dezen: 9 Julij 1780.

19. Quitantie van de weduwe Duepelius van 5 October 1780, en berigt van haar' dood: 22 Maart 1784.
20. Missive van burgemeester en raden van de stad Lubeck, waarbij zij eene zaal in het Oostersche huis te Antwerpen voor f 50 Brab. courant afstaan aan de Hervormde gemeente onder zekere voorwaarden: 26 Julij 1781; en een document, waarbij de kerkeraad die zaal aanvaardt: 1781. (Bis.)
21. Resolutie van gecommiteerde raden, waarbij dezen genoeg nemen met de schikkingen van den kerkeraad en voorloopig f 50 kamerhuur blijven vergunnen: 24 September 1783.
22. Attestatie voor den elders beroepen leeraar R. Rees: 21 Mei 1787.
23. Resolutie van gecommiteerde raden, waarbij de gedeputeerden van de Zuid-Hollandsche Synode geautoriseerd worden om een drietal te presenteren tot voorziening in de vacature: 11 Junij 1787.
24. Resolutie van gecommiteerde raden, waarbij ds. P. A. van Kooten wordt aangesteld tot predikant bij de Gereformeerde gemeente: 10 Augustus 1787.
25. Berigt van den kerkeraad aan de Synode, dat ds. Van Kooten bedankt, en verzoek, dat ds. A. Uyttenhoven benoemd worde: 31 October 1787.
26. Resolutie van gecommiteerde raden, waarbij de gedeputeerden van de Zuid-Hollandsche Synode gemagtigd worden een drietal voor te stellen, om te voorzien in de voortdurende vacature: 5 November 1787.
27. Brief van ds. Uyttenhoven aan ds. Roldanus: 25 Mei 1789.
28. Resolutie van gecommiteerde raden om de gewone gelden aan de Antwerpsche gemeente toe te staan voor dengenen, die getrouw in de dienst voorziet.
29. Brief van den kerkeraad aan de Synode: 22 November 1791.
30. Brief van ds. Uyttenhoven, verzoekende verlof om zes weken van huis te gaan, 't welk toegestaan is: 6 September 1790.
31. Copieën van twee brieven van den Antwerpschen kerkeraad aan gecommiteerde raden en aan de Zuid-Hollandsche Synode, waarbij zij aandringen op 't beroep van Le Sage ten Broek.
32. Brief van ds. Le Sage ten Broek aan de Synode, waarbij

hij berigt den stadhouder niet te hebben kunnen begroeten en zich verdedigt tegen beschuldigingen, ingebragt tegen hem-zelfen of één' zijner zonen: 18 April 1793.

33. Een pakket papieren, meest betreffende het tractement der Antwerpsche predikanten.
34. Brieven van en aan den secretaris van staat over de overgebleven gelden enz. van den Olijfberg: 1805.
35. Schrijven van J. J. le Sage ten Broek aan den hoofd-commissies van binnenlandsche zaken Janssen, over de eigenmagtige handelwijze van den heer C. van Zanten met de gelden, boeken enz. van den Brabantschen Olijfberg: 6 Februarij 1807.
36. Drie missiven van Janssen en Le Sage ten Broek in deze zelfde zaak.

83. VIIIe Portefeuille, getiteld: „Kerken van de Palts.”

1. Request van meer dan 86 predikanten in de Palts aan den kerkeraad te Heidelberg. Zonder datum.
2. Een boekske (M. S.), bevattende:
 - a. Memorie-ontwerp, getrokken uit de stukken van de Paltsische kerk.
 - b. Vijf copieën van verschillende brieven.
 - c. Relation ou description générale de la triste condition des églises Reformées du Palatinat.
3. Nederlandsche vertaling n°. 2, c.
4. Getuigschrift van een bevoegd beambte omtrent den toestand der arme Gereformeerde gemeente te Clingen-Munster (sic): 22 November 1773. In 't Hoogduitsch.
5. Geschiedkundig verslag van de verdrukking der Gereformeerde Paltsische kerk. Zonder datum; waarschijnlijk van 1776 of 1777.
6. Opwekking tot ondersteuning der Paltsische kerk door de Waalsche Synode: September 1778. In 't Fransch. Gedrukt.
7. Vier uit het Hoogduitsch vertaalde stukken, zijnde: Vervolg der Pro Memoriâ, concernerende de gravamina der Keur-Paltsische Gereformeerde kerken: 27 October 1779. Met drie bijlagen, bevattende:

- A. Pro Memoriâ des Konings van Pruisen aan den Keur-Paltsischen minister te Berlijn: 1 Julij 1779.
- B. Missive van dankzegging der gedeputeerden aan den Koning van Pruisen: 7 October 1779.
- C. Voorstel der gedeputeerden aan den kerkeraad, waarbij zij aandringen op het houden eener Synode: 7 October 1779.
8. Dankzegging aan de Synode van Zuid-Holland voor ontvangen gelden, van den kerkeraad te Heidelberg 9 Julij 1781. In 't Latijn.
9. Een stuk, getiteld: „Zweite Fortsetzung des Pro Memoriâ, die gravamina des Churpfälzischen reformirten Kirche betreffend:” 18 Maart 1783. Met vijf bijlagen.
10. Nederlandsche vertaling van n°. 9.
11. Allerunterthänichste Vorstellung an Ihre Kaiserliche Mäjestät von der Reformirten Geistlichkeit in der Unter-Pfalz: 30 October 1784. Gedrukt.
12. An ein Hochpreissliches corpus Evangelicorum unterthäniges Memoriale der gesamten Evangelisch-Reformirten Geistlichkeit in der Unter-Pfalz, die dasigen Religions Beschwerden betreffend: 30 October 1784. Gedrukt.
13. Species Facti. Gedrukt.
14. Beknopte inhoud der Species Facti in 't Nederlandsch.
15. Schreiben von Ihro Röm. Kaiserl. Majestät vom corpore Evangelicorum die Religions Beschwerden der gesamten Reformirten Geistlichkeit in der Unter-Pfalz betreffend: 21 Junij 1786.
16. Vier stukken van den predikant Bruinings te Bonberg, over de zaak van den chirurgus Haas te Welchingen, die, van de Gereformeerde tot de Roomsche godsdienst overgegaan, ook zijne kinderen daartoe dwingen wilde. In 't Hoogduitsch. Benevens een Latijnsche brief aan de classis van Amsterdam om hulp en onderstand: 1786 en 1787.
17. Een brief aan de Synode van Zuid-Holland door de deputaten der Paltsische kerken, waarbij dezen een exemplaar der vier stukken, vermeld onder n°. 11, 12, 13 en 15 toezenden en dringend om bijstand vragen: 11 Februarij 1787. Latijn.
18. Een gelijke brief, waarin melding wordt gemaakt van een

zeer gunstig rescript des Keizers en voorts om geld wordt gevraagd: 20 Mei 1787.

19. Het rescript zelf des Keizers, waarbij de bevoegdheid wordt gegeven om eene Synode te houden: 26 Maart 1787. Hoogduitsch.

84. IX° Portefeuille, getiteld: „Kerk van Aswijller.”

1. Verklaring der leden van den kerkeraad van Aswijller, dat zij de verzamelde gelden van ds. Kirchhoffer ontvangen hebben en instemmen met de wijze om die te beheeren, voorgesteld door de Synode van Zuid- en Noord-Holland: 4 Februarij 1779. Hoogduitsch.
2. Eenige exemplaren van een' gedrukten brief van den kerkeraad te Aswijller aan de Synoden en classen van Holland, waarbij hulde wordt gebragt voor de tot dusver verleende hulp en die voor 't vervolg wordt ingeroepen: 8 Maart 1779. Nederlandsch.
3. Quitantie voor aankoop van obligatiën gedurende 1779.
4. Brief van den predikant en kerkeraad van Aswijller, waarbij zij de Synode voorbereiden op een lasterlijk berigt van den heer Zijlnhard omtrent de gemeente: 29 Julij 1780. Nederlandsch.
5. Brief van gelijken inhoud des heeren De Cathoart: 1 Augustus 1780. Hoogduitsch.
6. Brief van den heer De Cathoart aan de Synode van Zuid-Holland, waarnit blijkt, hoe de fondsen voor de Gereformeerde kerk te Aswijller zijn ontstaan, en waarin hij juiste inlichtingen daaromtrent vraagt; enz.: 14 Januarij 1781. Hoogduitsch.
7. Hoogst dringende brief van ds. Kirchhoffer, waarin hij, bij zijne beroeping naar elders, de Gereformeerde gemeente van Aswijller aanbeveelt aan de zorg der Zuid-Hollandsche Synode: 13 Mei 1781. Hoogduitsch.
8. Nederlandsche brief van ds. Kirchhoffer aan de Synode van Zuid-Holland, waarin hij berigt geeft van zijn vertrek, met verzoek, dat men den heer De Cathoart, naauwkeurig inlichte omtrent de voor Aswijller beschikbare gelden; enz.: 21 Mei 1781.

9. Soortgelijke brief van ds. Kirchhoffer in 't Hoogduitsch: Mei 1781.
10. Brief van den predikant Schoeffer om de Synode van Zuid-Holland dank te zeggen voor de verleende ondersteuning en de gemeente in de verdere welwillendheid aan te bevelen: 12 Januarij 1786. Latijn.
11. Brief der moderatoren der classis van Schouwen en Duiveland aan de deputaten van de Synode van 't voormalig Zuid-Holland, waarbij zij hun zegel hechten aan de verdeeling van het fonds der kerk van Aswijller: 19 December 1809.
12. Gelijke brief der deputaten van de Synode van 't voormalig Overijssel.

85. Xe Portefeuille, getiteld: „Waldensche kerken.”

1. Copie der quitantiën, die gecommiteerden van de Synode der Waalsche kerken dezer landen ontvangen hebben, betrekkelijk de uitdeelingen, die zij aan de 13 Evangelische kerken in de valleijen van Piemont overgemaakt hebben voor de jaren 1791, 1792, 1793, 1796, 1797, 1801, 1805, 1806 en 1809.
2. Brieven der commissarissen van de Waalsche Synode tot de zaken der Waldenzer kerken in de valleijen van Piemont aan de Synode van Zuid-Holland, ter begeleiding der quitantiën van 1791, 1792, 1793, 1796, 1797, 1805 en 1809.
3. Antwoord van alle classen van Zuid-Holland op ontvangen berigt omtrent den toestand der Waldenzer kerken. Zonder datum: waarschijnlijk van 1792.
4. Een klein pakket, bevattende gelijk antwoord der classen, een' staat der bijdragen van de verschillende Synoden voor de Waldenzer kerken, enz.: 1794.
5. Vijf stuks quitantiën en brieven van 1792 en 1796.
6. Kort verslag omtrent den toestand der Waldenzer gemeenten. Zonder onderteekening en datum.
7. Rapport van de commissie tot de Waldenzer kerken: 1805.
8. Gelijk rapport. Zonder datum; waarschijnlijk van 1806 of 1807.

86. XIe Portefeuille, bevattende brieven en documenten van de kerk van Pensylvanië.

1. Translaat eens briefs van den Pensylvanischen coetus aan de Synode, bevattende enkele bijzonderheden omtrent de Pensylvanische kerk: 20 Junij 1790.
2. Translaat der „Acta coetus Pensylv.,” gehouden binnen Falconerschwamp den 7 en 8 Jnnij 1790.
3. Translaat van den „Status eccl. Pensylv.,” met het translaat van een' brief van 6 Julij 1790.
4. Aanmerkingen, door de commissie der Amsterdamsche classis gemaakt op de acta van den Pensylvanischen coetus: 1790. Met een' brief.
5. Aanmerkingen der deputaten op de ontvangen stukken uit Pensylvanië, van 1790.
6. Oordeel der classis van Zuid-Holland over de betrekkingen in 't vervolg met Pensylvanië.
7. Een pakket advisen der verschillende classen van Zuid-Holland over de Pensylvanische zaken, en eenige andere papieren, meest zonder datum (1791?).
8. Brief van ds. Van Rhijn te Dordrecht aan den secretaris (der Synode van Zuid-Holland?), bevattende een kort uittreksel uit de acta Synodi Zuid-Holland., in zake der Pensylvanische kerken, van 1729—1753: 9 November 1791.
9. Extract uit de acta deputatorum, aangaande de Pensylvanische zaken, van 1756, 1758 en 1766.
10. Brief van ds. Begemann aan ds. De Koning: 6 November 1792.
11. Acta coetus Pensylvaniensis, gehalten in der Stadt Lancaster de 27en und 28en Junius 1791; benevens een status ecclesiarum, gezonden, met een' brief, door ds. Begemann aan de Synode van Zuid-Holland.
12. Nederlandsche vertaling van die acta en dien coetus.
13. Een pakket advisen der classen van Zuid-Holland in zake der Pensylvanische kerken: 1793.
14. Extract uit de handelingen van de Noord-Hollandsche Synode, gehouden te Edam, 30 Julij en vervolgens 1805.
15. Rapport van de commissie tot de Pensylvanische kerken.
16. Memorie der deputaten van Noord-Holland over het fonds voor de Pensylvanische kerken, adviserende tegen de reële verdeeling van dat fonds. Zonder datum (1805?).

17. Responsum deputatorum Zuid-Hollandiæ ad art. 5, rakende de Pensylvanische kerken, zijnde gedeeltelijk eene wederlegging van het vorige stuk, met copie. Zonder datum (1806?).

XIV. LOSSE SCHRIFTEN,

geordend en in bundels verzameld.

- 87. Bundel I.** Papieren, betreffende noodlijdende kerken en personen binnen-, doch meest buiten 's lands, zijnde een zeventigtal pakketten, van nommers en jaartallen voorzien en loopende van 1641 tot 1803. In 26 pakken. (Ontbreken onderscheidene jaren.)
- 88. Bundel II.** Plakkaten, resolutiën, publicatiën en andere stukken van H. Ed. Groot Mog., alsook van HH. Mog. en andere hooge collegiën.
1. Publicatie tegen Sociniaansche en andere schadelijke boeken: 19 Julij 1674.
 2. Plakkaat tegen de Simonie van 27 Maart 1698.
 3. Publicatie tegen het boekje, getiteld: „Papekost opgedist in Geuse schotelen:” 24 October 1724.
 4. Plakkaat tegen de „stoutigheden” des Pausdoms en de Roomsche priesters: 21 September 1730. (Ter.)
 5. Plakkaat tegen de gevoelens van Pontiaan van Hattem en het boek van mr. Jacob Roggeveen, getiteld: „De val van 's werelds afgod,” van 26 Februari 1732.
 6. Resolutie, behelzende rapport en concept-reglement voor de scholen in Holland en West-Friesland: 11 Junij 1734.
 7. Een brief en resolutie van HH. Mog., rakende den leeftijd der predikanten om beroepbaar te zijn in de steden der Generaliteit: 5 Junij 1736.

8. Resolutie van H. Ed. Groot Mog., rakende de politieke ambtenaren en bedienden, die de Roomsche godsdienst aannemen, of trouwen met vrouwen van die godsdienst: 11 October 1737.
9. Resolutie van HH. Mog., rakende de militairen, die de Roomsche godsdienst aannemen, of trouwen met vrouwen van die godsdienst: 7 Maart 1738. Zeven exemplaren.
10. Resolutie van de Staten van Utrecht, betreffende het trouwen der Gereformeerden met Roomschen: 1 Augustus 1738.
11. Copie van een request, door den kerkeraad van Vlaardingén aan H. Ed. Gr. Mog. gepresenteerd, aangaande den Christelijken ban, toe te passen op Anneken Berger, die tot de Roomsche godsdienst was overgegaan. Ongedagteekend, maar uit de vorige eeuw.
12. Resolutiën, rakende het onderhoud van soldaten-weeskinderen te Iperen, Dendermonde enz. (Barrière): 1727, 1729, 1744, 1732, gemerkt *A* tot *F*.

89. Bundel III. Schriften, rakende particuliere classen of kerken, onder de Synode van Zuid-Holland behoorende en voor haar behandeld.

1. Memorie van de Classis van Delft en Delftsland, betreffende Vlaardingén: 1726.
2. Zaken van den kerkeraad van Wassenaar in de classis van 's Hage: 1733 en 1734.
3. Geschillen tusschen de kerkeraden van Giesen-Oudkerk en Peursum, in de classis van Zuid-Holland behandeld: 1736.
4. Memorie van den heer van Zoetermeer aan den kerkeraad aldaar: 5 September 1737.
5. Brief van den kerkeraad van Genderen over het stemmen in de beroepingen, met bericht van de classis van Gorinchem: 1754.
6. Stukken, rakende de zaak van Heusden, tusschen den kerkeraad van Heusden en ds. Van der Steen, in Synodo: 1758.
7. Stukken, rakende de zaken van 's Grevelduin-Kapelle: 1727 en 1752.
8. Stukken, rakende de zaak van Alblasserdam, betreffende de diaconierekeningen: 1746 en vervolgens.
9. De zaak van De Rijk-Wetering, behandeld in 1744.

10. Brieven en stukken, rakende de zaak van Heesbeens diaconie-middelen: 1745 en verv.
11. Stukken, rakende een appel van den Korendijk aan de Synode: 1753.
12. Stukken, rakende het geschil te Ammerstol, behandeld in de Synode van 1757.
13. Stukken, rakende het geschil van Ooltgensplaat, aangaande de beroeping van ds. Siebeling, predikant te Giesen-Nieuwkerk: 1757.
14. Stukken, betreffende het geschil in den kerkeraad te Rotterdam: 1758.
15. Copie van de resolutiën der classis van Zuid-Holland voor de deputaten der Synode, rakende de zwarigheden van de huisgezinnen der molenaars op de hooge molens van den Over- en Nederwaard: 1753.

90. Bundel IV. Schriften en stukken, rakende bijzondere personen, zooals zij in de Synode gediend hebben.

1. De zaak van Herm. van Bijstervelt, predikant te Dordrecht, en Nic. Spaan enz., behandeld in 1723 en 1724.
2. Memorie van Jac. Andreas de Prato, predikant te Stolwijk, aan de gecommiteerde raden van Holland en West-Friesland: omstreeks 1722. Gedrukt.
3. Vertoog aan de Synode door Willem van der Hoef, fungerend diaken te Leerdam, tegen Pieter IJserman: 14 Mei 1733 en 4 Mei 1734.
4. De zaak van Johannes van Eerbeek, predikant te Buren, beschuldigd van Arminianisme: 1737 en 1738.
5. Geschil tusschen Johan Marius Laats, predikant te Asperen, en den heer Pieter Boellaard en familie, behandeld in de Synode te Dordrecht in 1731.
6. Stukken, rakende de zaak van Ruardus Cloppenburg, eerst predikant te Meerkerk en naderhand aan de kaap de Goede Hoop: 1749.
7. Stukken, gediend hebbende in de zaak van Lambertus Evenhuis, predikant te IJsselmonde, in 1753 en vervolgens. (Verg. Bundel IX, 4.)

8. Papieren, rakende de zaak van Jacob Groenewegen te Werkendam: 1754 en vervolgens.
9. Brieven en stukken, betrekkelijk de zaak van Taco Sibelius, predikant te Alphen: 1757—1759.
10. Schrifturen van Hermannus Lingius, gedeporteerd predikant: 1756 en 1757.
11. Stukken, betreffende de zaak van Ulrich Teller, predikant te Herkingen: 1754.

91. Bundel V. Stukken, betreffende Roomsche regenten en beambten, „Paapsche stoutigheden,” ongelijke huwelijken met Roomschen enz.

1. Staaltjes van en klagten over ongelijke huwelijken met Roomschen, en de nadeelige gevolgen daarvan voor de Hervormde kerk, uit verscheidene classen gezonden aan deputati der Zuid-Hollandsche Synode, in 1737 en 1738.
2. Roomsche regenten en beambten, alsook „Paapsche stoutigheden” te Baardwijk, in de classis van Gorinchem: 1738.
3. Brief van den drossaard van Baardwijk en resolutie van den Ed. hove van Holland, betreffende Baardwijk: 1738.

92. Bundel VI. Stukken, betreffende de buitenlandsche kerken of personen, in Oost- en West-Indië enz., zooals die in de Synode behandeld zijn.

A. Oost-Indië.

1. Oost-Indische stukken en brieven van en naar Batavia, van 1751 tot 1772.
2. Indische kerkstaten enz.
3. Resolutie van bewindhebbers der Oost-Indische compagnie op de memorie van de Noord-Hollandsche Synode in de zaak van ds. Wachter.

B. Pensylvanië.

1. Papieren, rakende Pensylvanië, van de jaren 1756 en 1757.
2. Pensylvanica a°. 1758—1774.
3. Pensylvanische papieren van de Synode te Rotterdam: 1790.

C. Drie pakketten papieren en brieven, rakende den Brabantschen Olijfberg.

- D. Guliksche kerken: 1728 en 1729.
- E. Stukken, rakende de kerken van de Palts: 1788.
- F. Vier pakketten, betreffende de Waldenzer kerken.
- G. Brief van de Bergsche Synode en Ronsdorfsche stukken.

93. Bundel VII.

1. Artikelen van de Waalsche Synode, gehouden in Augustus 1730 te 's Gravenhage.
2. Extract uit de resolutiën van de Waalsche Synode.
3. Idem van 1798.

94. Bundel VIII.

1. Drie gedrukte Hoogduitsche memoriën.
2. Delineatio historica recentiorum persecutionum Bohemicarum.
3. Zaken, rakende de Hernhutters.
4. Brieven over de kerk van Rhijnberg, behoorende tot de Synode van 1726 en 1732.
5. Een gedrukt extract uit de acten der gedeputeerden van de Utrechtsche Synode, over de zaak van den kerkeraad van Hagestein: 1722.
6. Het schoolreglement van Utrecht van 1676, en het concept van de classis van Gorinchem omtrent de schoolmeesters, van 1660.
7. Classicale præadvisen nopens de rijmzalmen, benevens buitenlandse brieven over deze zaak.
8. Papieren, rakende het legerreglement.

95. Bundel IX.

1. Brieven van Arn. van der Heijden, predikant te Langeraar, rakende dioconiezaken aldaar: 1754 tot 1758.
2. Stuk van Wynandus IJsendonk, lidmaat der Hervormde kerk te Buitensluis: 26 April 1756.
3. Stukken, rakende Elizabeth van Drunen, weduwe van Gerardus Verhoeven, predikant te Aalburg en Heesbeen: 1758.
4. Papieren, rakende Lambertus Evenhuis, predikant te IJsselmonde: 1764. (Verg. Bundel IV, 7.)

5. Brieven, rakende den opbouw der Roomsche kerk te Zevenbergen: 1765 en 1766.
6. Papieren, betreffende de zaak van Jacobus Pot, predikant te Oudshoorn, beschuldigd, dat hij den lidmaten bij de aanne-ning had afgevergd de belofte, dat zij geen deel zouden nemen aan het heilige avondmaal, vóór en aléér zij volkomen zekerheid hadden van hun aandeel aan Christus: 1770.
7. Stukken, betreffende den proponent Georgius Jacobus Lauril-lard, gezegd Fallot: 1767. Met een gedrukt stuk, tot deze zaak betrekkelijk.
8. Stukken, betreffende het prediken bij vacature te Heer-Oude-lands-Ambacht en de Groote-Lind: 1772.
9. Stukken, in zake het geschil, betreffende de diaconieadmini-stratie te Maassluis, bewerende de diakenen, dat zij onaf-hankelijk waren van den Kerkeraad: 1774.
10. Papieren, betreffende de zaak van Johannes Antonius Aemi-lius, laatst Gereformeerd predikant te Paramaribo: 1775.
11. Papieren, betreffende de zaak van Barend van der Starre en Marigje Bouters, echtelieden, wonende te Loosduinen, zich verzettende tegen den kerkeraad van Oudewater, die weigerde hun attestatie te geven: 1777.
12. Stukken, rakende Pieter van Vugt, oud-diaken van Dirks-land, zich beklagende, dat uit de diaconiefondsen eene kost-bare pastorie te Dirksland gebouwd wordt: 1779.

96. Bündel X.

1. Stukken, betreffende het verschil van zes leden der gemeente te Genderen, zich verzettende tegen de voortzetting der dienst van een' ouderling en de verkiezing van een' nieuwen diaken door den kerkeraad: 1782.
2. Stukken, betreffende de klacht van vijf kerkeraadsliden te Prinsland tegen den predikant Benjamin Rouffaert en een' ouderling, over de keuze van nieuwe kerkeraadsliden: 1783.
3. Papieren, rakende het verzet van zekeren Christiaan Nigli, lidmaat te Hardinksveld, tegen de verkiezing van kerkeraadsliden aldaar: 1783.
4. Stukken over het geschil, betreffende de vernieuwing van

den kerkeraad te Heusden, gedurende de predikantsvacature: 1785.

5. Stukken, betreffende de zaak van Hubertus van Monsjou, gewezen predikant te Baren, veroordeeld tot veertienjarige tuchthuisstraf wegens onnatuurlijke zonden: 1785.
6. Papieren, rakende de zaak van H. Wijkmans, ouderling te Gouda, meenende regt te hebben om voorzittend ouderling te zijn, maar in dat regt niet erkend: 1803.

97. Bundel XI.

1. Stukken, betrekkelijk de zaak van Gijsbert Albert Duitsch, predikant te Zoeterwoude, beschuldigd van onderscheidene ongeregeldheden: 1801.
2. Stukken, betreffende dezelfde Zoeterwoudsche zaak: 1803.
3. Stukken, rakende de zaak van Johannes Frederik Barends, predikant te Giesendam en Neder-Hardinksveld, beschuldigd van onregtzinnigheid: 1803.
4. Papieren over de zaak van Bernardus Arnoldus van Meerbeek, gedeporteerd predikant van Heer-Simonshaven en Biert: 1804; gerehabiliteerd en predikant geworden te Nieuwveen, aldaar in geschillen gewikkeld met de meerderheid van den kerkeraad en ontslagen bij besluit van den Minister van Eeredienst van 1 December 1809.
5. Stukken, rakende de zaak van Petrus Faassen de Heer met den Scheveningschen kerkeraad, tegen den emeritus-predikant van Scheveningen Chr. van Steeneveld, over de aanstelling van een' hulpprediker: 1800.
6. Stukken, betrekkelijk het geschil te Rhijnsaterwoude en te Lisse, om voortaan aldaar consulenten bij de beroepingen toe te laten: 1809.

98. Bundel XII.

1. Stukken, rakende een' twist tusschen ds. J. Blankstein en ds. Johs. Prinse, predikant te Spijkenisse: 1787.
2. Stukken tusschen den kerkeraad van Gouda en mr. A. H. Metelerkamp c.s.: 1802.

Behalve andere geschreven stukken zijn hierbij gevoegd zeven gedrukte brochures, als:

Voorloopig rapport van negen lidmaten der Geref. gemeente te Gouda. Enz. Rotterdam, 1801.

Stukken betrekkelijk de onderhandelingen tusschen de deputaten der Synode van Zuid-Holland met de gedeputeerden door de classis van Gouda en Schoonhoven en den kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Gouda enz. Gouda, 1801.

Nog een kort bericht nopens ds. Bussingh door den kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente te Gouda. Gouda, 1801.

Tweede rapport van de gecommiteerden enz. Rotterdam, 1801.

Derde rapport enz. Rotterdam, 1802.

Vierde en laatste rapport enz. Rotterdam, 1802.

Missive aan de Geref. Ned. Gemeente te Gouda, door haren wettigen leeraar J. W. Bussingh; met bijlagen. Rotterdam, 1802.

Resolutiën van den kerkeraad der Herv. Gemeente te Gouda, waarbij negen lidmaten — zijnde gecommiteerden van een aantal van meer dan 900 lidmaten — gelast worden zich van het Avondmaal te onthouden; met het antwoord dier gecommiteerden enz. Rotterdam, 1802. (Onder deze gecommiteerden behoorde de genoemde mr. Alexander Hendrik Metelercamp.)

3. Appel en doleantie van de minderheid des kerkerads te Breda, in zake de belangen der gemeente, voortvloeiende uit de scheiding van kerk en staat: 1802.
4. Appel en doleantie van de minderheid des kerkerads te Rhijnsburg, betreffende de predikantsberoeping enz.: 1802.
5. De zaak van Abbenbroek, betreffende eene predikantsberoeping: 1805.
6. Concept-plan tot het houden van eene jaarlijksche algemeene kerkelijke vergadering der Gereformeerden in Nederland, door Abr. Dieperinck, V. D. M. te Hoornaar. Uit het begin dezer eeuw.

99. Bundel XIII. Transporten van obligatiën, toebehoorende aan de Waldenzen, de kerken van Litthauwen en Pensylvanië: 1777.

- 100. Bundel XIV.** Stukken meest uit den aanvang der 17^e eeuw, betrekking hebbende tot de gemeente van 's Gravenhage; kerkelijke attestatiën; stukken in zake van predikantsberoepingen.
- 101. Bundel XV.** Stukken uit het laatst der vorige en het begin der 19^e eeuw, sommige betreffende den toestand der kerk in den tijd na de Fransche omwenteling.
- 102. Bundel XVI.** Stukken uit het laatst der 18^e en het begin der 19^e eeuw, sommige belangrijk, als b. v. een rapport der commissie enz., betreffende de Evangelische gezangen.

XV. AANHANGSEL,

vermeldende deels drukwerk, deels handschrift.

- 103.** Een kwartijn met rugtitel: „De kercken-ordeningen &c.,” bevattende:

De kercken-Ordeningen der Ghereformeerder Ned. kercken, in de vier Nationale Synoden gemaect ende gearresteerd. Mitsgaders eenige anderen in den Provincialen Synoden van Hollandt ende Zeelandt geconcipteert ende besloten. Tot Delf, 1648. (Kerkordening der Synode van Middelburg in 1581, van Emden in 1571, van Dordrecht in 1574 en 1578, van 's Gravenhage in 1586; kerkordening, gemaekt bij eenige politiken en ecclesiastiken in den Haag in Februarij 1591; acta der provinciale Synode te Middelburg 1 Februarij 1591; kerkordening bij de Staten van Utrecht in 1590.) Hierbij zijn hier en daar met eene keurige hand — het boek is met wit papier doorschoten — eenige toevoegselen of appendices geschreven.

Ordonnantie van Zijne Princelijke Excellentie, op 't stuck

van de Policie, binnen Zeelandt. Tot Middelburg, bij Richardt Schilders, 1583.

Het volgende is met zoeven genoemde hand keurig geschreven:

Copie van de handeling des Nationalen Synodus van Dordrecht, naa dat de uytheemsche Theologanten vertrocken waren.

Acta des provintialen Synodi der kercken van Zeelant, gehouden anno 1597 binnen Goes.

Handeling des Provintialen Synodi van Zeelant gehouden bij autorisatie van de Ed. Mo. Heeren Staten van Zeelant, binnen de stadt Tholen in November 1602.

Handeling des Provintialen Synodi van Zeelant, gehouden te Vere in Mei 1610.

Handeling des Provintialen Synodi van Zeelant, gehouden te Zierikzee in October 1618.

Handeling des Provintialen Synodi van Zeelant, gehouden te Goes in Februarij 1620.

Handeling des Provintialen Synodi van Zeelant, gehouden te Tholen in April 1638.

Handeling des Coetus gehouden tot Middelburg in Julij 1651.

Handeling der Vergad'ring van vier Classen van Zeelant, gehouden tot Zierickzee, in Junij 1661.

- 104.** Evangelische gezangen om nevens het boek der psalmen bij den openbaren godsdienst — gebruikt te worden. Op het titelblad staan deze aantekeningen geschreven: „Dit is het eenige originele en authentieke afschrift, waarin de latere veranderingen zijn aangeteekend; hetwelk ten bewijze van deszelfs authenticiteit geteekend is door mij *J. A. Lotze*, scriba.” „Op nieuw met de meeste zorgvuldigheid gecollationeerd tegen een der exemplaren van de in 1805 gefungeerd hebbende Subcommissie, belast met de bezorging van den eersten druk. *M. J. Adriani*, lid dier Subcommissie.”

Verg. boven, 18*.

INDICES

VAN DE

OUDE PROVINCIALE KERKELIJKE ARCHIEVEN.

—

G E L D E R L A N D.

1. **Acta Synodi Provincialis Gelriae**, over de jaren 1571 tot 1810. XI dln. Fol. Mss.
2. **Idem** (in losse stukken) over de jaren 1604, 1621, 1622, 1624, 1632, 1634, 1637—1640, 1643, 1644, 1646—1649, 1654, 1662—1668, 1670, 1671, 1675, 1676—1679, 1680—1683, 1685—1689, 1691—1701, 1703—1727, 1729—1742, 1744—1793, 1795—1810. 4o. Mss.
3. **Idem** van 1689—1699. I dl. Fol. Mss.
4. **Acta Deputatorum Synodi Gelriae**: 1623—1671, 1675—1798. II dln. Fol. Mss.
5. **Copie-boek** van eenige brieven, ter beantwoording der brieven, verzonden door de Gecommitteerden wegens de Geldersche Synodus ter waarneming van de geldelijke belangen der Hervormde kerk, over 1796. Mss.
6. **Acta Synodi Groninganae et Ommel.**: 1702—1810.
7. **Idem Frisiae**: 1676—1810.
8. **Idem Transsilvaniae**: 1627—1809.
9. **Idem Ultrajectinae**: 1620—1809.
10. **Idem Noord-Hollandiae**: 1595—1809.
11. **Idem Zuid-Hollandiae**: 1604—1809.
12. **Idem Zeelandiae**: 1802—1808.
13. **Vijf portefeuilles** met het opschrift: „**Kerkelijke zaken**,” waarin 1 in losse stukken: (1)

}

In losse stukken;
enkele jaren ont-
breken. Mss.

(1) Voor zoo ver beneden het tegendeel niet is aangeduid, zijn de stukken gedrukt.

Portefeuille I.

- a. Een *pakket* met het opschrift: „*Kerkelijke zaken in Holland*,” houdende:
- 1°. *Extracten* uyt de Resolutiën van de H. H. Staaten van Hollandt en West-Vrieslandt, van:
 - 12 *Junij* 1734, ter elucidatie van de Resolutie van 7 Aug. 1698, raakende de Pensioenen van de Predikants-weduwen;
 - 26 *Nov.* 1755, aangaande de propositiën van Rotterdam ter voorsiening in de vervulling van twee vacerende Predikantsplaatsen;
 - 7 *Mei* 1761, betreffende de Requeste van den Grooten Kerkenraad der Gereformeerde Gemeente in den Hage om te mogen formeeren een gros enz. van predikanten;
 - 6 *Nov.* 1767, omtrent de Propositie van Gedep. der stad Hoorn noopens de intrekking van seekere Resolutie teegens eene wet van 1671;
 - 5 *Dec.* 1767, — beroeping van een predikant te Oudorp en Oterleek;
 - 31 *Jan.* 1768, — geven van een vast adsistent aan Ds. I. J. Streso te Krimpen a/d Leek;
 - 13 *Oct.* 1768, — beroeping van Ds. Petrus Kaas te Lekkerkerk;
 - 3 *Dec.* 1768, — emeritaat van Ds. I. J. Streso;
 - 17 *Mei* 1769, — de requeste van Ds. P. Wagemager om ondersteuning;
 - 23 *Nov.* 1769, — de requeste van Ds. W. A. van Vlooten te Waddinxveen om een adjunct;
 - 27 *Nov.* 1770, — afschaffing van de predicatiën in de Nederd. taal en invoering van die in de Fransche in de Kloosterkerk te 's Hage.
 - 2°. *Memorie* en Contra-Memorie van Jan Barueth aan de WelEd. Groot-agtb. H. H. Regeerende Burgemeesteren der stad Dordrecht, anno: 1766.
 - 3°. *Casus-Positie* of Species Facti inde zake van den Groten Kerkenraad enz. in 's Gravenhage contra Johannes Spuede, gecensureerd Lidmaat aldaar; anno 1765.

- 4°. *Extract* uyt het Register der Resolutiën van den Hove van Holland, genomen op 27 Julij 1731, omtrent het Requeste van den Predikant Armand de la Chapelle over de werken van Jacques Saurin.
- 5°. *Copie-verbaal* en verdrag nopens de verkiesinge van een predikant in Ooltgensplaat; ann. 1670. Ms.
- 6°. *Acta* houdende order op aanstellinge van een voorleeser te Gijssen — Oudekerk, d. d. 7 Oct. 1631. Ms.
- b. Een *pakket* met het opschrift: „*Kerken, Toorns, Pastoryen in Holland,*” houdende:
- Extracten uyt de Resolutiën van de H. H. Staaten van Hollandt en West-Vrieslandt van:
- 28 *Julij* 1761, rakende: requeste tot quyttscheldinge van verpondingen en jaarlijksch subsidie ten behoeve van de Kerk en Pastorye tot Barsingerhorn;
- 4 *Sept.* 1761, — afschrijving van agterstallige verpondingen van 't Weeshuis tot Scagen;
- 14 *Jan.* 1762, — voorziening der Kerk te Giezen en de pastorije te Ammerstol en Doveren;
- 8 *Julij* 1768, — bouwen van Pastory te Vlijmen. Ms.;
- 10 *Nov.* 1770, — subsidie tot reparatie Kerk en Pastorie te St. Maarten;
- 27 *Nov.* 1772, — kosten reparatie Toorn te Waarder;
- 16 *Jan.* 1773, — id. id. en der Kerk;
- 4 *Maart* 1773, — reparatie Kerk te Claaswaal;
- 12 *Dec.* 1775, — predikantstractement, Kerk en Pastorie te Haringhuisen.
- c. Een *pakket* met het opschrift „*Psalmen,*” houdende:
- Extracten uyt de Resolutiën enz. betreffende verbetering in de Berijminge der Psalmen; ann. 1761—1765, 1772—1774.
- d. *Memorie* in de classis van Dordrecht bij forme van propositie overgegeven den 18den Februarij 1759, nopens het kiezen van leden der classis.
- e. *Propositie* van Zijne Hoogheid gedaan in het Collegie der H. H. Gedep. Staaten van Vrieslandt den 14den Junij 1741 tegen het verspreiden der leer der Socinianen. Ms.
- f. *Memorie* door eenige Leden van de Regering der stad Dor-

drecht, ter gelegenheid van een geschrift onder den verdienden naam van Irenophilus met den druk gemeen gemaakt, 1761.

Portefeuille II.

a. *Stukken* betreffende de zaak van Joannes van Wenoc, predikant te Weesp, door Jan Daniel Thuret aldaar, beschuldigd van onderscheiden misdrijven, behandeld in de jaren 1754 en 1755 bij den Kerkeraad te Weesp, de Classis van Amsterdam en de Synode van Noord-Holland.

b. *Stukken* betreffende de zaak van Cornelis Blom, predikant te Leeuwarden, bij Resolutie der Magistraat dierzelve stad van den 2 Septemb. 1763 tot geldboete veroordeeld wegens onbetamelijke uitdrukkingen, gebezigd tegen voornoemden Magistraat in een Aanspraak aan de Magistraat, waarbij op de vervulling der openstaande plaats van een zesden predikant te Leeuwarden wordt aangedrongen, benevens:

Predicatie van C. Blom op Zondag 4 Sept. 1763, nadat zijn Eerw. Vrijdags te voren door de WelEd. A. Magistraat, over de zoo alom-berugte Aanspraak was gecorrigeert. Te Ter Goes bij L. Clingenburg.

„Opera Omnia, dat is Alle de Volgeestige Werken van den WelEerwaardige en Wijdberoemde Heer Cornelius Blom, predikant te Leeuwarden. Bij een verzameld en uitgegeven door een Liefhebber van Taal- Dicht- en Historiekunde. Gedrukt te Constantinopolen.” Inhoudende:

1. Veldbloemen met het Prikneusje daaronder.
2. Een gedigt op het Prikneusje.
3. Berigt aan de Lezers van de onnozele Veldbloemtjes.
4. Een vers op het Berigt aan den Lezer enz.
5. Aanspraak aan de Magistraat van Leeuwarden.
6. Historisch verhaal van het voorgevallene aldaar, bij gelegenheid der aanspraak.

c. *Brief* van een Vriend aan den Heer Boekverkooper H. A. de Chalmot, dienende tot waarschuwing van zijn onvoorzigtig gedrag in het drukken van een geschrift, 't onregte dragende den naam van: Verdediging van de Magistraat te Leeuwarden in zake C. Blom, Amst. 1763.

Antwoord op dien brief door H. A. de Chalmot. Leeuw. 1764.

Portefeuille III.

- a. Een *pakket* met het opschrift: „*Kerken en Tiend Klokken*,” houdende:
 Afschriften van Reglementen, Sententiën, Extracten uijt de Resolutiën van Ed. Mog. H.H. Raaden van Staate der Vereen. Nederl. betreffende herstel en herbouw van Kerken enz. (meest in Brabant) ann. 1611, 1644, 1719, 1752, 1757, 1768, 1769. (Uittreksels uit Plakkaatboeken.)
 (Gedeeltelijk gedrukt, gedeeltelijk Mss.)
- b. Een *pakket* met het opschrift: „*Kerkelijke Zaaken in de Generaliteit*,” houdende:
 Extracten uit de Registers der Resolutien van de Staten-Gener. der Vereen. Nederl. betreffende kerkelijke zaken in de Generaliteit; ann. 1728, 1731, 1737, 1743—1745, 1747—1754, 1756—1764, 1766—1768, 1773, 1778.
 (Gedeeltelijk gedrukt, gedeeltelijk Mss.)
- c. Een *pakket* met het opschrift: „*Lutherschen*,” waarin:
drie extracten uijt de Resolutien van de H.H. Staaten van Hollandt en Westvriesland t. w. van 20 Nov. 1738; 6 Februarij 1766; 14 April 1778;
een request van de Luthersche Gemeente te 's Hage aan voornoemde Staaten over de beroeping van een Nederd. predikant te 's Hage (zonder datum);
Sententiën van den Kerkeraad te Haarlem en de zaak van den Emeritus Predikant Mauritius Maessen.
- d. *Extract* uit het Regist. der Resol. van H.H. Staat-Gen. der Vereen. Nederl. d.d. 23 Dec. 1749, houdende Brieven van Voorschrijving verleent aan de Mennoniten te Dantsig ten einde aldaar bij haar vorige Rechten en Vrijdommen te worden gemaintineerd. MS.
- e. *Stukken* raakende David Kleman, predikant te Voorburg, ter saake zijner Theologische Verhandeling, „De Orde des Heijls” genaamd, en P. Nieuwland c. s. Leeden der Classis 's Hage, intercedeerende voor gemelden Predikant: 1776.
- f. *Requeste* van Philippus Verbrugge, predikant te Koedijk, aan de Staten van Holl. en West-Vriesl. omtrent de verkiesing van Ouderlingen en Diakenen d.d. 22 Nov. 1780.

- g. *Verdediging* van H. Tuttel, Magistraat der stad Steenwijk, tegen beschuldigingen des Kerkeraads aldaar ann. 1769. z. j.

Portefeuille IV.

- a. Een *pakket* met het opschrift: „*Roomsche Religie en Roomsche Priesters, Kerken en Gemeenten in Holland,*” waarin:

Extracten uijt de Resolut. van H.H. Staaten van Hollandt en West-Vriesland van:

13 *Octob.* 1724 houdende ontzetting uijt hunne dienst van alle Regenten enz. van de Roomsche Religie te Warmond. Ms.

30 *April* 1732 om tegen te gaan den aanwas van het Pausdom en het weeren der Jesuiten en Geordende Priesters. Ms.

13 *Mei* 1734 over de testamenten te passeeren door Roomschen, waarbij hun wordt vergund te doen als vroeger, maar verstaan dat geen R. C. notarissen zullen worden aangesteld. Ms.

7 *April* 1756 raakende de aanstelling van een Vicaris te 's Bosch. Ms.

10 *Maart* 1758 om te admitteeren P. L. de Rijke als Roomsche priester te Rijswijk. Ms.

12 *Julij* 1769 verduidelijking van het Placaat van 14 October 1655 tegen het testeren ten behoeve van Pausgesinde Geordenden of Geestelijke Armengestigten in de Generaliteit.

22 *Nov.* 1770 over diezelfde zaak.

Sept., Octob., Nov., Dec. 1773, alle raakende het vernietigen van de Societeit der Jesuiten, het aanslaan van derselver goederen enz. Ms.

Remonstrantie van de Gedep. der Synode van Zuijd- en Noort-Hollandt aan de H.H. Staaten tegen den Aanwas en stoutigheid des Pausdoms 1726.

- b. *Diverse* stukken Roomsche-Catholyken betreffende, namelijk:

Request van Mr. Jean Deuts, heer van Assendelft en Oud-Schepen van Amsterdam, mitsgaders Balluw en Leenmannen dier Heerlijkheid, 'en acht gecommitteerden van de Roomsche gemeente aldaar, aan H. Ed. Gr. gepresenteerd, houdende klagten over Corn. van Poelenburgh, R. C. Priester te Assendelft, en verzoek om hem de kerk, het huis en pastorie te doen ruimen en verlaten; Memorie tot adstrucvan dit verzoek; Lijst van de priesters bij provisie door Bij-

leveld, en naderhand door een nuntius te Brussel met eene zending belast; Verschillende attestatiën tegen Poelenburgh; Requesten van v. Gerwen en de Gecomm. uit de gemeente aan Balluw en leenmannen; Berigt van den Hove van Holland op het request van den Heer van Assendelft.

Resol. v. Gecomm. Raden 9 Junij 1733, strekkende om te verwijderen de paapsche officianten, en in hunne plaats personen van de Gereformeerde religie aan te stellen.

Memorie omtrent het verzoek van Johan van der Steen, wereldlijk Priester te Haarlem, om Octroy ad testandum, en oppositie van zijne gereformeerde vrienden daartegen.

Request van Anna van der Stoel, wed. Willem van Ackere c. s. aan den Hove van Holland, om mandaat van mainctenue in den boedel van Maria Pijl op grond dat het testament van een klopje zoude zijn ipso jure nietig; — Conclusiën van eisch en antw. in deze zaak; — Pleitmemorie van de Impetranten; — Uitspraak van 12 April 1737, waarbij aan de Impetranten de provisie van recredentie is ontzegd en verklaard dat er geene provisioneele immissie valt.

Conclusiën van partijen in zake Johan van Duren, eischer, tegen Joh. Sloot, nom. uxoris, verweerder; pleitmemorie aan zijde van Sloot, en uitspraak van het Hof dd. 30 Julij 1740, betrekkelijk de geldigheid van 't testament van een Klopje.

Quaeritur en Advies nopens het testeren van Roomsche priesters of Kloppen, met of zonder Octroy, den 1 Oct. 1737 gegeven door J. Staal, F. Ellinkhuysen, S. H. Kruger, C. Clant en H. van Horenbeek.

Resol. van Gecomm. Raden van 20 Aug. 1757, houdende verlof om het Roomsche Kerkhuis te Ankeveen, onder het ge-regt van Weespercarspel, te amoveren en een nieuw in de plaats te bouwen.

Als voren van 21 Febr. 1758, houdende aanwijzing van Heeren Gecommitteerden om voortaan alle zaken bij H. Ed. Mog. in deliberatie, en de Roomsche geestelijkheid betreffende, te onderzoeken.

Als voren van 4 April 1759, afwijzende het verzoek van J. van Brantighem, Roomsch priester te Swammerdam,

om H. van Sijnen tot zijn hulp te mogen gebruiken, als zijnde een geordende of monnik; met last dat de procureurs in de requesten om admissie van Roomsche priesters of kapellanen zullen insereren de periode in den tekst vermeld.

Als voren, van 6 Junij 1759, houdende vergunning tot het bouwen van een nieuw Roomsch Kerkhuis, te Dussen, *van 17 Aug. 1759*, houdende vergunning gedurende den opbouw dienst te doen ten huize van den Priester te Dussen; — *van 21 Oct. 1760*, ter goedkeuring van de vernieuwingen, met verlof aldaar de Roomsche godsdienst wederom te verrigten; — Plakkaat van H. H. Mog. *van 18 Nov. 1760* tegen de compositiën der Roomschgezinden; *van 14 Aug. 1764*, waarbij Egbertus Wittert wordt toegelaten als Kappellaan te Oestgeest.

Als voren, van 28 Aug. 1764, waarbij de roomsche armeeester te Schipluiden wordt afgezet.

Als voren, van 12 Febr. 1765, houdende vergunning tot het bouwen van een nieuw Roomsch Kerkhuis te Woerden; *van 22 Oct. 1765*, houdende vergunning om in dat nieuwe Kerkhuis dienst te doen.

Resol. van H. H. Mog. van 21 Nov. 1760, houdende vergunning aan Pastoor en Kerkmeester te Schijndel om een erf te koopen, ten einde te dienen tot woning van den Pastoor.

Als voren, van 25 Mei 1767, houdende vergunning tot het doen van eenige reparatiën aan de Roomsche Kerk te s' Bosch.

Als voren, van 25 Mei 1767, waarbij aan den Pastoor te Berlicum wordt vergund om op den grond van de oude Kerk-schuur een nieuwe te stichten.

Als voren, van 17 Sept. 1767, houdende de weigering van het verzoek van den Pastoor te Bakel om een kapellaan.

Res. van Holland, dd. 12 Julij 1769, waarbij de consideratiën van den Raad van Brabant over de duisterheden van H. H. Mog. plakkaat van 14 Oct. 1655 tegen het testeeren van Roomsgezinde Geordenden of geestelijke armengestichten over de steden en ten platten lande onder de Generaliteit, voor gemelden Raad behandeld, om advies in handen van 't Hof zijn gesteld.

Als voren, van 4 Oct. 1769, Rapport omtrent de voorziening tegen de opvoeding van kinderen in de Roomsche godsdienst, wier vader of moeder Gereformeerd is.

Als voren, van 8 Dec. 1769, Octroy ad testandum voor Gerardus Oude Rogge, priester te Hodenpijl; *van 27 Dec. 1760*, voor Jacobus ten Dam, priester te Alkmaar.

Res. van H. H. Mog. van 5 Maart 1721, waarbij aan die van Heeswijk bij conniventie is vergund, hunne godsdienst-oefening te mogen doen in de gerepareerde schuur, voorts met bepaling, dat geene kerkhuizen mogen worden vergroot of vernieuwd, zonder voorafgaande permissie, op straffe de vrijheid te zullen verliezen.

Request voor de respectieve administrateurs of bewindhebbers van de Roomsche kerken in Brabant; — Memorie ten betooge, dat de goederen en effecten, behoorende tot de pastorieën der Roomschegezinden van deze provincie, of tot onderhoud van hunne kerken dienende, en bij het request aan hun Ed. Gr. Mog. gepresenteerd, breeder omschreven, alleen subject zijn om alle 33 jaren — wegens het middel van de collaterale successie — aan den Lande te betalen den 20^{en} penning, overeenkomstig de ordonnantie van den 11^{en} Maart 1723, en geenszins kunnen worden verstaan als te zijn begrepen onder het inzicht der Publikatie van 29 Julij 1743.

- c. Een *pakket* met het opschrift „*Roomsch Catholyken*,” waarin:

Extracten als voren en der Staaten-Gener. der Ver. Nederl., betreffende: wering van Jesuiten, aanstelling van R. C. priesters, testeeren van Roomschen enz. in de jaren 1720, 1729, 1749, 1750, 1751, 1757, 1762, 1763, 1767, 1768, 1769, 1770.

(Gedeeltelijk gedrukt, gedeeltelijk Mss.)

- d. Een *pakket* met het opschrift „*Roomschgezinden in de Generaliteit*,” waarin:

Twee uitspraken van den Raede van Brabant dd. 13 Nov. 1676 en 18 Julij 1678. Mss.

Stukken in zake den Predikant van Eijndhoven And. de Jong, van onderscheiden misdaden beschuldigd 1715.

Extracten uyt de Resol. van den Raede van Staete der

Ver. Nederl. (over kerkelijke zaken in de Generaliteit) ann. 1717, 1721, 1723, 1724, 1726, 1729, 1734, 1737, 1738, 1744, 1745, 1761, 1762, 1771, 1773.

(Gedeeltelijk gedrukt, gedeeltelijk Mss.)

Portefeuille V.

Verschillende Requesten, Adviezen, Resolutiën der Staaten betreffende Kerkel. Zaken (meest in Holland) ann. 1785, 1786, 1789, 1790, 1791, 1792 (meest gedrukt); voorts: brieven aan den Pensionaris te Leiden Mr. H. van Alphen.

14. Twee deelen in 4°, houdende:

- 1°. Kerken-ordening in 't Nationaal Synode te Dordrecht 1618 en 1619, en de acta der daarop gevolgde Provinciaal Synode tot 1633. Mss.
- 2°. Extracten uit de Registers der Resolutiën van de Staaten-Gen. aangaande het stuk van de visitatie der Synodale schriften en boeken, die bij haar H. M. en elders in bewaring gebleven zijn na het houden van 't Synodus Nationaal in 1618 en 1619 binnen Dordrecht, mitsgaders de handelingen van de Vergadering der Gedeput. uyt de respective Synodens op dat stuk voorgevallen. Mss.

15. Acten ofte Handelingen van de Noord-Hollandsche Synode gehouden binnen Edam en Alcaaar ann^{is} 1691 en 1692 rakende Balthasar Bekker en zijn boek: de Betoverde Wereld. 't Enchuizen 1692. 4°.

16. Rapport van de Kerkelijke Commissie op de Synodus op het Heerenveen wegens hare werkzaamheden van 1794—1804. Ms.

17. Repertorium of Inventaris van Polytyke Ordonnantiën en Resolutiën meest alle op 't versoeck en voorstel van Ecclesiastycke Personen genomen en gearresteert soo bij de Ed. Mog. Heeren Staeten als bij Ed. Heeren Raden van 't Vorstendom Gelre en 't Graaffschap Zut-

phen, in 't samen gebracht en in order gesteld door Johannes Smetius, Predicant tot Nijmegen, ann. 1686. Ms.

(Geheel van de hand van den samensteller.)

18. **Verklaringen der Synodus van Gelderland** van 18 en 19 Augustus 1706 over de beruchte Boeken van D. Frederikus van Leenhof. Ms.
19. **Advys en Consideratiën van de gecommiteerden ten landdagen uit het Ambt-Over-Betuwe** nopens de requesten der Roomsch-Catholyke ingezetenen van Gelderland, omtrent kerk- en armengoederen, 1796. Ms.
20. **Extract uit het verbaal van den Landdrost van het Departement Gelderland** over Politie en Oeconomie d.d. 23 April 1808, 10 Febr. 1809, 31 Maart 1810. Ms.
21. **Kort Betoog dat de Nationaal-verklaring der geestelijke goederen bij de addit. art. 4 met den inhoud der Staatsregeling in vele opzigten strijdt.** Ms.
22. **Plan van verdeling der effecten en gelden behorende tot het gewezen Pensylvanische Fonds.** Ms.
23. **Biblia enz.** In twee deelen. Gedrukt bij d' Erfgenamen van Paulus van Ravensteyn 't Amsterdam, met consent van 't Achtb. Hr. Burg: anno 1669 — met wit papier doorschoten, waarop vele geschreven aantekeningen van eene onbekende hand, en waarin geschreven staat op het eerste blad van deel I „*Commentatores in totum sacrum Codicem: Johannes Cocceus; Biblia Critica; Poli Synopsis;*”
in deel II „*Commentatores in Jesaiam: Campaegius Vi-tringa pater, Oecolampadius.*”

ZUID-HOLLAND.

Volgens blz. 36 van den Catalogus van het oud Synodaal archief, *noot*, is aan het Provinciaal Kerkbestuur van Zuid-Holland het daar onder n°. 24 vermelde exemplaar der Handelingen van de Zuid-Hollandsche Synode afgestaan. Dewijl overigens bij genoemd Kerkbestuur geene oude handschriften aanwezig zijn, bestaat er grond voor de onderstelling, dat meerdere stukken van het oud Synodaal archief oorspronkelijk tot het archief der Zuid-Hollandsche Synode behoord hebben, of dat beide archieven in den loop der tijden vermengd zijn geworden. Hieruit laat het zich alleen verklaren, dat Zuid-Holland inderdaad geen oud-archief bezit.

NOORD-HOLLAND.

I. Synodale acten van :

Gelderland.

a. Van 1600 tot 1671, 1675, 1676, in één band; ontbreken die van 1612—1619, 1629, 1635, 1667.

In 1672—1674 is geene Synode gehouden; wegens den inval der Franschen.

b. Van 1677—1696.	} In banden.
c. " 1697—1717.	
d. " 1718—1738.	
e. " 1739—1759.	
f. " 1760—1779.	
g. " 1780—1793.	} In losse stukken.
h. " 1795—1800.	
i. " 1802—1817.	

Zuid-Holland.

- a. Van 1574—1633. In één band.
- b. Acta van de nationale Kerken van 1578, 1581, 1586.
c. — 1677—1700.	} In banden.
d. — 1701—1725.	
e. — 1726—1740.	
- Ontbreken 1741—1749.

f. Acta van de nationale Kerken van 1750—1752, 1754—1759, losse stukken.

g. — 1760—1770.)
 h. — 1771—1781.) In banden.
 i. — 1782—1792.)
 k. — 1793—1804.)

l. Repertorium Synodi Zuid-Hollandiæ.

m. Twee exemplaren van de handelingen der Zuid-Hollandsche Synode in de zaak der Remonstranten.

Noord-Holland.

a. Van 1571—1608. In één band.

b. „ 1572—1809. In 16 banden.

c. Drie exemplaren van het Repertorium op de acten van Noord-Holland sedert 1582.

d. Van 1618—1687. } In 3 banden.

e. „ 1747—1782. }
 f. „ 1795—1810. In één band.

g. Register der Synodale remonstrantiën in Noord-Holland van 1654—1716.

h. Acta van de Deputaten Synodi Noord-Hollandiæ van 1807—1810.

i. Portefeuilles met stukken voor en van Deputaten Syn. Noord-Hollandiæ.

k. Stukken van verschillenden aard van de Synode van Noord-Holland, de Classis en den Kerkeraad van Amsterdam 1810.

Zeeland.

Van 1800—1809. Losse stukken.

Utrecht.

a. Van 1675—1730; ontbreekt 1729. In één band.

Ontbreken die van 1731—1763.

b. Van 1764—1768. Losse stukken.

Ontbreekt 1769.

c. Van 1770—1787. } In banden.

d. „ 1788—1804. }

e. Verzameling van stukken van de financiële Commissie te Utrecht van 1795 enz.

Friesland.

a. Van 1631—1794. In 6 banden.

b. „ 1801—1810. In losse stukken.

- c. Kerkelijke wetten van Friesland 1771.
- d. Adres uit Friesland aan de 1e Kamer over de geestelijke goederen 1801.
Overijssel.
 - a. Van 1624—1730. In 2 banden.
 - b. „ 1801—1809. Losse stukken.
Groningen. Stad en Lande.
 - a. Van 1678—1729. In één band.
 - b. „ 1768, 1806, 1808—1810. Losse stukken.

II. Bijzondere Schrifturen.

- a. Index Scripturum ad Synodum nationalem pertinentium.
- b. Kerkorde van Frankrijk van 1559.
- c. Twee brieven van de Kerkeraden in Frankrijk en uit Zwitserland, met antwoord: 1603, 1630.
- d. Diverse stukken, kopieën enz., waarvan de meesten van zeer ouden datum.
- e. Twee pakketten met brieven en rapporten betreffende de Kerken in Oost-Indië en New-York.
- f. Een dito betreffende Ds. Smoutius: 1620—1630.
- g. ————— een geschil met Ds. van Peene en Sevenhoven in de zaak van Prof. Roëll.
- h. ————— de Remonstranten en de Bijbelvertaling.
- i. Stukken over de bezoldiging der Predikanten na 1795.
- k. Eenige oude stukken, zaken in Zuid-Holland betreffende.

III. Processtukken.

- a. Een stuk van Ds. Verbrugge aan den President der Noord-Hollandsche Synode 1780.
- b. Stukken betreffende een geschil tusschen Sparendam en de Synode van Noord-Holland 1787.
- c. Stukken betreffende een geschil tusschen Ds. I. Geldsligter, Pred. te Edam, en de Cl. van Edam 1798.
- d. Stukken betreffende een geschil tusschen Ds. D. C. van Voorst, Pred. te Amsterdam, en de Cl. van Amsterdam 1804.
- e. Memorie in de zaak van Aldenhoven 1805.

IV. Een manuscript van Joh. Theophilus Elsmerus, getiteld: Narratio persecutionum recentiorum Bohemicarum hujus seculi, 1769—1772.

Z E E L A N D.

I. Boeken in folio.

A. Behelzende :

- 1°. Handelingen der provinciale Synode, gehouden te *Goes* 15—18 April 1597.
- 2°. Handelingen der provinciale Synode, gehouden te *Tholen* 12—20 November 1602.
- 3°. Handelingen der provinciale Synode, gehouden te *Veere* 17—27 Mei 1610.
- 4°. Handelingen der provinciale Synode, gehouden te *Zierikzee* 9—13 October 1618.
- 5°. Handelingen der Provinciale Synode, gehouden te *Goes* 14—28 Februarij 1620.
- 6°. Handelingen der provinciale Synode, gehouden te *Tholen* 8—20 April 1638.

B. Behelzende :

Handelingen van de Gedeputeerden van de verschillende provinciale Synoden, die om de drie jaren, sedert 1625, te 's *Hage* te zamen kwamen om de autographa der Dordsche Synode van 1618 en 1619 (gespecificeerd opgegeven folio 2 verso ¹⁶⁹⁹), te 's *Hage* bewaard, te bezigtigen, in vereeniging met gevolmagtigden van de Staten Generaal, met wie men voorts naar *Leiden* reisde om aldaar de oorspronkelijke handschriften van de Statenvertaling des O. en N. T. in oogenschouw te nemen.

Loopende van 1625—1692.

C. Behelzende :

Handelingen van den Conventus der vier classen van *Zeeiland* van 1692—1794.

D. Behelzende :

De Kerkordening, vastgesteld op de *Dordtsche* Synode

E. Handelingen van de Coetuale vergadering der vier Zeeuwsche classen,

- 1°. gehouden te *Middelburg*, 14 en 15 Mei 1800.
- 2°. " " *Zierikzee*, 15 Mei 1801.
- 3°. " " *Goes*, 11—13 Mei 1802.
- 4°. " " *Tholen*, 10 Mei 1803.
- 5°. " " *Middelburg*, 8—10 Mei 1804.
- 6°. " " *Zierikzee*, 14—16 Mei 1805.
- 7°. der Zeeuwsche Synode te *Goes*, 13—15 Mei 1806.
- 8°. " " " " *Bergen op Zoom*, 12—14 Mei 1807.
- 9°. " " " " *Veere*, 10—12 Mei 1808.
- 10°. " " " " *Zierikzee*, 9—11 Mei 1809.

F. Repertorium Synodale. 2 Vol.**II. Boeken in quarto.****G.** Een gedrukt boekje, welks titel is:

„Judicium Synodi nationalis reformatarum Ecclesiarum Belgicarum habitae Dordrecht anno 1618 et 1619; Dordrecht apud *Joh. Berewout & Franc. Bosselaar*.

Voorin liggen twee losse geschreven authentike stukken, behelzende:

- 1°. Eene goedkeuring der formulierschriften, eigenhandig onder-teekend door de Gedeputeerden der vier Zeeuwsche Classen ter provinciale Synode te *Goes* in 1620. Voorts eene dergelijke onder-teekening door de Gedeputeerden ter Synode van *Tholen* in 1638.
- 2°. Een brief aan de predikanten en onderlingen onder de classe van *Walcheren*, geschreven te *Tholen* op 't scheiden der Synode 21 April 1638 door *Tobias Damman*, uit naam en als Scriba der classe, aldaar gehouden, betreffende de naauwkeurige naleving van al de synodale wetten, het aanstellen en het werk van Kerk- en Schoolvisitatoren alle 3 of 4 maanden, het doen der armenrekening in het openbaar in de kerk, ten minste ieder jaar eens, en het houden van propositiën bij iedere classikale vergadering.

H. Handelingen van 22 October tot 27 November 1711 van den Zeeuwschen Coetus in 37 zittingen, rakende de zaak van *Gosvinus Buytendijk*, predikant te *Schore en Vlakte*, wegens ongereformeerde leer van zijn ambt ontzet. De Handelingen zijn eigen-

handig geteekend door *Baldwinus Hunnius*, praeses, en den scriba *Joh. Boeye*: zie bl. 209. Zie het vonnis bl. 170—200 en dat der Staten van Zeeland bl. 216 en verv.

- I.** Duplicaat, behelzende volmaakt hetzelfde als **H.**
- J.** Handelingen van den Zeeuwschen Coetus van 7 Augustus tot 3 September 1725 in 30 sessiën, in zake van *Fredericus Henricus de Loos*, predikant te *Kloetingen*, wegens onkuischheid van zijn ambt ontzet. De vonnissen zijn te vinden bl. 79 en 89.
- K.** Handelingen van den Zeeuwschen Coetus van 6—18 Mei 1733 ter zake van *Anthonie van Deinse*, predikant te *Aardenburg*, door het Collegium qualificatum, wegens onkuischheid, van zijn dienst ontzet, maar door den Coetus gerehabiliteerd na zes weken schorsing. De handelingen zijn eigenhandig ondertee-kend door den praeses, den bekenden *Bernardus Smytegelt*, en den scriba *J. A. Folkers*.
- L.** Handelingen van den Zeeuwschen Coetus van 17 Januarij tot 12 Februarij 1737 in 31 zittingen, in zake van *Robertus Samuel Immens*, pred. te *Kloetingen*, wegens ergerlijke en slechte handelingen van zijn dienst als predikant te *Kloetingen* ontzet, en na 1½ jaar van goed gedrag weder elders beroepbaar gesteld. Het vonnis is te vinden bl. 126—151.

III. Pakketten.

- M.** 1°. Handelingen der Synode te Zierikzee, 9—13 October 1618, dienende tot voorbereiding der algemeene Dordsche Synode. Gravamina der Kerken. Daaronder van *Aardenburg*, betreffende de Doopsgezinden, en met name van *Jaques Pols*, van Hervormd Doopsgezind geworden.
- 2°. Stukken aangaande den Coetus der Kerken van *Zeeland*, begonnen te *Tholen* den 10 December 1626, en geëindigd te *Middelburg* den 31 December daaraanvolgende.
- 3°. Acta van 7 Conventus der 4 classen van *Zeeland*, door hare gedeputeerden gehouden in 1630 en 1631.
- 4°. Acta der provinciale Synode, gehouden te *Tholen* in April 1628. Hierbij zijn stukken van *Sluis* om zich te houden bij de classe van *Walcheren*.

- 5°. Acta van den Coetus der vier classen van *Zeeland*, van 19 Julij — 5 Augustus 1651, in zake der beroeping van *Adriaan Bruinvisch* te *Elkerzee*, die door de classe van Schouwen was onwettig verklaard.
 - 6°. Handelingen van het Conventus der 4 classen van *Zeeland*, gehouden te *Middelburg* den 1 Junij 1662.
 - 7°. Handelingen van den Zeeuwschen Coetus van 1664, 1665, enz.
 - 8°. Handelingen van den Zeeuwschen Coetus van 1672.
 - 9°. Stukken rakende den Conventus van 1673.
 - 10°. Stukken rakende de Coetuale vergadering van 1725 in de zaak van *Ds. Fr. Henr. de Loos*, pred. te *Kloetingen*.
- N.** Stukken betreffende de Synode, gehouden te *Veere* in 1610.
- O.** Handelingen en stukken, betreffende de oudste provinciale Synoden van *Zeeland*, behelzende o. a. ook het appèl van *Phil. Lansbergen*, predikant te *Goes*, en stukken rakende zijne afzetting.
- P.** Stukken aangaande Casus matrimoniales van 1597.
- Q.** 1°. Acta van de vergadering der gedeputeerden uit de gemeene Kerken der vereenigde Nederlanden tot het bezigtigen der autographa van de Dordsche Synode te *'s Hage* en de Staten-overzetting te *Leiden* in 1641. (Verg. boven, **B** en **C**)
- 2°. Acta als boven van 1656.
 - 3°. Acta als boven van 1659.
 - 4°. Acta als boven van 1662.
 - 5°. Acta als boven van 1665.
 - 6°. Handelingen van den Coetus der vier classen van *Zeeland* van 29 Junij 1666 omtrent de beroeping van *Caesar Roelandi* te *Kerkvoerve*.
 - 7°. Resolutie van de Staten van *Zeeland* aangaande de driejarige bezigtiging te *'s Hage* en *Leiden* als boven.
 - 8°. Acta van Zeeuwsche Conventus om te *'s Hage* en te *Leiden* mede na te zien de autographa der Dordsche Synode en de Staten-overzetting.
- R.** Brieven der Zeeuwsche classen over het houden der Provinciale Zeeuwsche Synode, van 1602—1631.
- S.** Papieren, meestal brieven, waaronder zeer merkwaardige, die niet alle opgenoemd kunnen worden. O. a. zijn hier, behalve eene menigte stukken aangaande predikanten- en school-

meestersberoepingen in Zeeland, en kerkelijke aangelegenheden elders, ook buiten 's lands, alle uit de 17de eeuw, twee afzonderlijke pakketjes, waarvan het eene betrekking heeft op predikantsberoepingen in de Nederduitsche gemeenten in *Engeland* (*Yarmouth, Maidstone, Canvey eiland*, die stonden onder de classe van *Walcheren*), en het andere zeer belangrijke brieven en bescheiden bevat, betreffende de Fransche en vooral de Nederduitsche gemeente te Calais (1602 verv.), aan welke door de classe van Walcheren bestendig of bij leening, of voor vast predikanten beschikt werden, meest uit *Walcheren*.

Hieronder zijn twee eigenhandige brieven van *Franciscus Gomarus*, prof. te Leiden, van Augustus en October 1605 (n°. 18 en 19), waarbij hij voor de Kerk te Calais aanbeveelt zekeren proponent *Jonas Volmer* (verg. ook brief 23). Ook bevinden zich in dit pakket drie zeldzame gedrukte stukjes, als:

- 1°. *Axiomata Communia, quae procurandae et conservandae inter Evangelicos concordiae judicata sunt observatu necessaria.*
- 2°. *Confessio fidei, quam Ecclesiae Gallicanae profitentur, Anno 1603.*

Hierbij behoort eene geschreven acte van de Synode in *Frankrijk*, die op deze confessie betrekking heeft.

- 3°. *Préface sur la nouvelle édition de la confession de foy, imprimée à Leyden en deux colonnes etc. Breda, 1668.*

T. Zestien zendbrieven rakende de stoutigheden zoo van de Papisten als inzonderheid van de Arminiaansche factie, geschreven 1626—1632.

U. Stukken ter zake van *Johannes Pantinus*, predikant te *Tholen*, beschuldigd omstreeks 1618.

V. Stukken van verschillenden inhoud.

Brieven van de Staten van *Zeeland* aan de Zeeuwsche classen.

Stukken in zake het patronaatregt en de beroeping te *Fijnaard* omstreeks 1668.

W. Verzoeken om handopening en approbatie voor de beroeping en het ontslag van predikanten, ook van schoolmeesters.

Met enkele stukken van anderen aard van weinig belang; alle omstreeks 1730.

- X.** Verschillende brieven uit den aanvang der zeventiende eeuw, als: ter voorbereiding voor eene algemeene Synode; aan de Synode te *Tholen* tot beslissing van een geschil in de classis van *Walcheren*; tot het houden van een algemeenen vast- en bededag; voorts stukken betreffende het pensioen van predikantsweduwen; begroeting van Koning Karel II van *Engeland* in 1660; middelen in den benarden toestand in 1672; brieven betreffende de classen van *Tholen* en *Bergen op Zoom*; de kinderen van den Engelschen predikant *Robert Tory* te *Middelburg* in 1664; agenda eener zamenkomst der gedeputeerden van de vier Zeeuwsche classen in 1663 en een stuk betreffende het testament van *Agatha Porrenaer*.
- Y.** Stukken betreffende nieuwigheden in de leer, legerpredikanten, predikanten in *Portugal*, bank van leening, familiegeld.
- Z.** Kerkelijke verwickelingen en aangelegenheden, inzonderheid betreffende *Groede* en *Iman Mogge*, predikant te *Ouwerkerk*, van zijn dienst ontzet.

IV. Pakketten van lateren tijd, als:

	A 1 a tot A 3 i.	
A 1 a—g	Handelingen der <i>Geldersche</i> Synode,	1802—1808.
A 2 a—i	„ „ <i>Zuid-Hollandsche</i> „	1800—1808.
A 3 a—i	„ „ <i>Noord-Hollandsche</i> „	1800—1808.
	A 4 a tot A 8 k.	
A 4 a—i	Handelingen der <i>Zeeuwsche</i> Synode,	1801—1809.
A 5 a—f	„ „ Synode van <i>Utrecht</i> ,	1803—1808.
A 6 a—d	„ „ „ „ <i>Friesland</i> ,	1807—1810.
A 7 a—g	„ „ „ „ <i>Overijssel</i> ,	1803—1810.
A 8 a—k	„ „ „ „ <i>Groningen</i> ,	1800—1809.

B.

Eene portefeuille, inhoudende:

- a. een memorieboek voor het repertorium Synodale, 1806;
- b. eene memorie over eenparigheid in het catechiseren van Gedeputeerden aan de classis van *Walcheren*, a°. 1737;
- c. kerkordeningen van *Zeeland*, a°. 1591, 1620, 1638;
- d. circulaire van de classis van *Walcheren* aan de Kerken aldaar, dd. 12 en 21 April 1714, houdende waarschuwing tegen de Papisten;
- e. kwitantiën en losse stukken van het jaar 1808.

UTRECHT.

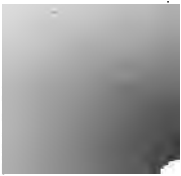
1. Handelingen der Synode van Gelderland. 1654—1785. X dln. fol. Ms.
1786—1793, 1795—1799, 1801—
1810 los.
2. " " " " Zuidholland. 1620—1785. XV dln. fol.
1786—1809 in losse stukken.
3. " " " " Noordholland. 1639—1785. XII dln. fol.
1786—1805, 1807—1809 los.
4. " " " " Zeeland. 1804—1808 in losse stukken.
5. " " " " Friesland. 1631—1785. IX dln. fol.
1786—1793, 1801, 1803, 1804,
1806 los.
6. " " " " Overijssel. 1622—1785. VIII dln. fol.
1786—1794, 1797, 1798, 1800—
1802, 1804—1806 los.
7. " " " " Stad en Lande. 1622—1785. II dln. fol.
1786—1802 los. 1795 in duplo.
8. Acta Conventus Sylvae Ducensis, in losse bladen (beschadigd),
1641—1679.
9. Acta Synodi Trajectinae. XIV dln. fol.

A. 1619—1635. *)	}	Door vocht bedorven en beschadigd.
B. 1636—1655.		
C. 1656—1675.		
D. 1676—1687.		
E. 1688—1709.		
F. 1710—1722.		
G. 1723—1731.		
H. 1732—1745.		

*) Van deze Handel. zijn door Dr. P. J. Vermeulen, Archivaris der Prov. Utrecht, enkele in druk gegeven en geplaatst in zijn tijdschrift van Utrecht; als van 1606 in deel I, 98, vgg.; van 1612, *ibid.*; van 1618 in deel 3, II, 106—220; van 1619 in deel IV, 209—272. Utrecht, Kemink en Zoon, 1848, vgg.

- I.** 1746—1758.
K. 1759—1769.
L. 1770—1781.
M. 1782—1789.
N. 1789—1798.
O. 1799—1810.
- 10.** Acta Deputatorum, ofte Memoriaelbouck van den Gedeputeerden der Synode van Utrecht. Fol. IX dln.
A. } vóór 1650, door vocht bedorven en
B. } geheel onleesbaar.
C. 1650—1660.
D. 1661—1676.
E. 1677—1707.
F. 1708—1738.
G. 1739—1776.
H. 1777—1807.
I. 1808—1816.
- 11.** Acta Synodi Trajectinae Contractæ. Fol. 1803—1810.
12. Synodalia in 4°. (Formulieren voor requesten en oproepingen tot vergaderingen.)
13. Handelinghen des Nationalen Synodi te Dordrecht, 1618, 1619, nadat de uitheemse Theologanten vertrocken waren. 's Gravenhage, bij Jac. Scheltus, 1669.
14. Handelinghen des Nationalen Synodi van Dordrecht, 1618, 1619, nadat de uytheemsche Theologi verlaten waren. Ms.
15. Copie van deze Handelinghen. Ms.
16. Stukken betreffende de Remonstranten en hunne Apologie: 1619—1777.
17. Stukken betreffende de revisie der Staten-overzetting. Ms. 1633—1713.
18. " " " Labadisten. Ms. 1675. (Bijna onleesbaar.)
19. " " " Hernhutters. Ms. 1784—1794.
20. " " " Meijerij van 's Hertogenbosch, Lingen, Oldenzaal, etc. Ms. 1660.
21. Acta van Classikale Vergaderingen in Brazilië (Mss. 1637, sqq.) en te Batavia. Ms. 1624 *).

*) In 1873 met toestemming van het Prov. Kerkbestuur in druk gegeven door het Histor. Genootsch. te Utrecht en opgenomen in zijne *Kroniek*, deel 29, jaarg. 1873.

22. Publicatiën der Staten tegen de Socinianen.
 23. Verordeningen betreffende de legerdienst: 1694, 1758, 1763.
 24. Requesten der Deputati aan de Staten, betreffende de legerdienst, paepsche Stouticheden, etc.
 25. Stukken betreffende paepse Stouticheden.
24 en 25 loopende van 1642 tot het eind der 17e eeuw.
 26. Verzoekschriften van buitenlandsche noodlijdende kerken.
 27. Rekeningen en quitantiën van liefdegaven voor de Palts en Gulik.
 28. Request du Ministre et du consistoire d'Emmines à Son Altesse le Duc de Luxembourg. Ms. Fol. 1678.
 29. Stukken en copieën betreffende het appel Mijdrecht van de Synode van Utrecht. 1790. Ms. Fol.
 30. Processtukken en Memoriën, van den Heer van den Boetselaar van Langerak tegen D^s. L. de Haan, van Harlingen, Visvliet, Bert etc., de regten der kerk van Hagestein. Ms. Fol. 1697—1759.
 31. Oude credentialen.
 32. Casus matrimoniales. Ms. 1620—1692.
 33. Twee portefeuilles met plakkaten, ontwerpen, brieven, ordonnantiën, resolutiën sedert 1723.
 34. Repertorium Synodi Provincial. Traject. 4°. Ms., beginnende met 1619.
 35. Oud Register van de boeken en stukken, in het Archief voorhanden. 1686. 4°. Ms.
-
-

FRIESLAND. *)

1. Handelingen der Synode van Gelderland. 1676—1793, 1801—1810. VIII dln. Fol. (1, 7a).
Ontbreken 1695, 1702, 1707, 1719.
2. Handelingen der Synode van Zuid-Holland. 1635—1793, 1799, 1808, 1810. XI dln. Fol. (2).
Ontbreken 1637, 1641, 1643, 1644, 1649, 1653, 1658, 1692, 1726.
3. Handelingen der Synode van Noord-Holland. 1632—1793, 1797—1809. X dln. Fol. (3).
Ontbreken 1633, 1634, 1636—38, 1641—46, 1649, 1652, 1653, 1658, 1696.
4. Handelingen der Synode van Utrecht. 1635—1793, 1797, 1803—1809. VII dln. Fol. (4, 7b).
Ontbreken 1636—38, 1641—44, 1649, 1653, 1672, 1673.
5. Handelingen der Synode van Overijssel. 1674—1793, 1801—1810. VI dln. Fol. (5, 7c).
Ontbreken 1691, 1722.
6. Handelingen der Synode van Groningen en Ommelanden. 1655—1794, 1802—1810. VI dln. Fol. (6, 7d).
Ontbreken 1677, 1681, 1699, 1792.
7. Handelingen der Synode van Zeeland. 1807—1809, I dl. Fol. (7e).
8. Handelingen der Waalsche Synode. 1695, 1696. I dl. Fol. (10).
9. Handelingen der Synode van Friesland. 1675—1693, 1706—1810. VIII dln. Fol. (3a, 13, 14, 15, 16, 17, 18a, 37).

*) De cijfers, achter elk nummer opgegeven, zijn die, welke door een onoordeelkundigen binder op de verschillende deelen zijn geplaatst, en waarnaar de Index van dit archief tot dusver was ingerigt en de boekdeelen hunne plaats bekwamen.

10. Handelingen der Synodus Contracta van het Hervormd Kerkgenootschap in Friesland, gehouden den 20 van Zomermaand, 24, 25 van Hooimaand 1810, te Leeuwarden. I dl. Fol.
11. Handelingen van de Deputaten Synodi van Friesland, later onder den naam van Kerkelijke Commissie uit de Classen, 1787—1816. V dln. Fol. (18^b, 42, 46, 47, 48).
Dubbel van 5 Nov. 1810—1816. II dln. Fol.
12. Handelingen van de Deputaten Synodi en der Kerkelijke Commissie van Friesland, tot uitdeeling der weduwengelden, 1728—1809. II dln. Fol. (12^b).
13. Rekenboek van den Bursarius der Deputaten Synodi van Friesland, 1635—1795. II dln. Fol. (19, 21).
14. Adidem van den Exbursarius Deputatorum, 1702—1794. I dl. Fol. (20).
15. Adidem van den Fiscus der Deputaten en van de Kerkelijke Commissie, 1797—1816. I dl. Fol. (49).
16. Verzameling van bij Deputaten Synodi van Friesland ingekomen stukken (Resolutien van de Staten en Gedep. Staten, brieven, adressen, ontwerpen, rapporten, publicatiën, enz.), 1761—1808. IV dln., met uitvoerige opgaven van den inhoud in ieder deel. (22, 23, 41, 45.)
17. Verzameling van gemengde stukken, 1619—1802. I dl. Fol. (24).
18. Ingekomen stukken bij de Deputaten Synodi, 1806—1812. Los in portefeuille (36).
19. Verzameling van bij de Friesche Synode ingekomen stukken, waaronder gedrukte, betrekkelijk de buitenlandsche noodlijdende kerken, 1662—1808, in verschillende formaten. Met veel zorg gerangschikt en gebonden. In II dln. Fol. (25, 44).
20. Correspondentiën over de ondersteuning van noodlijdende kerken in de Palts, te Wezel, Venlo en de Kerk „den Vlaamschen Olijfberg”, enz. 1807—1809. Los in portefeuille (35).
21. Extract der Synodale Resolutiën Frisiae-per titulos in ordre gebracht door Jo. Wemerus, pred. te Marrum en Nijkerk, A°. 1649. Fol. (27)
22. Hetzelfde werk, in afschrift, voortgezet tot 1677, door Sibr. Vomelius, pred. te Hindeloopen. Fol. (27)

- 23.** Het Compendium van Kerkelijke Wetten, geëxtraheerd uit 's Landts en Sinodale Resolutiën door Ds. G. Nauta, nader door de drie oudste predd. van Leeuwarden, volgens Resol. der Ged. Staten van 9 Febr. 1722. Fol. (26) 2 exx.
- 24.** Catechismus, mitsgaders De Belijdenisse des Geloofs, ende naerder Verklaringe van eenige Hoofdstukken desselven, overgesien ende gestelt in de Synode Nationael — in de jaren 1618 en 1619, als ook De Lijtgurgie derselver Kercken, enz. Tot Amsterdam Gedrukt bij de Erve Hk. van der Putte, z. j. 4°. Hierachter in Hss. *a.* Formulier van een testimonium Classicae Candidatismi; *b.* De vermelding dat het oud Formulierboekje der Classis van Leeuwarden, waarin *de Nederl. Geloofsbelijdenis (Delft, 1610)* en *de Heidelbergse Catechismus (Leeuw., 1612)*, in 1782 bij den binder verloren is geraakt, en dat daarop — naar het letterlijk afschrift der onderteekeningen, vroeger gemaakt door Ds. R. P. Reddingius te Engelum, de namen der predikanten, candidaten en schoolmeesters daarin voorkomende, hier zijn overgeschreven. Dan volgen 1°. de eigenhandige onderteekeningen der candd. bij de Classis van Leeuwarden, van 1 Julij 1783 tot 3 October 1816; 2°. de overgeschreven namen uit het oude Formulierboekje tot 1783; 3°. de onderteekeningen van de praeceptoren der Latijnsche school en der schoolmeesters onder de Classis van Leeuwarden; 4°. die der catechizeermeesters en catechizeermeesteressen binnen Leeuwarden (55).
- 25.** Statistieke tabelle van den Staat der Hervormde gemeenten in Vriesland in 1810, opgemaakt uit de opgaven van wege iedere gemeente, op last van het Gouvernement deswegens gedaan aan de Deputaten van de Synode in 1810. Bewerkt door Gerh. van der Tuuk, Scriba van genoemde Deputaten. Ongeteekend (53).
- 26.** Tabellarische opgaven van den Staat der Friesche gemeenten in 1810, opgemaakt den 13 December 1810, door de Deputaten der Synode. Authentiek stuk, in inrigting van het voorgaande verschillende (54).
- 27.** Protocol, behelzende de namen en rensenimenten dergenen, die in het Gereformeerd Kerkgenootschap in het Departement Vriesland zich voorbereiden tot en toewijden aan de Heilige Bediening,

opgemaakt ingevolge besluit van de Deputaten den 21 Augustus 1811. 1811—1813 (56).

28. Akte van den verkoop door de Staten van Friesland aan Jhr. Philips van Boshuijzen en Anthony Hart te Leeuwarden, elk de helft, van de 50^e Kavel der nieuw bedijkte Bildtlanden, groot 25 morgen, onder St. Jacobi-parochie, voor 100 goudgl. per pondemaat, d.d. 1 Mei 1638 (123).
 29. Het testament van Dr. Henricus Popta, oudste advocaat voor den Hove van Friesland, houdende de stichting van het gasthuis te Marssum, dd. 29 October 1716. In afschrift (124).
 30. Het recipisboek der Friesche Synode, sedert 1693. 4°. (33)
-

OVERIJSEL.

1. De acten van de Synode van *Gelderland* van 1766 tot 1792, in drie deelen gebonden, en van 1793 en 1797 tot 1810 in losse bladen. Fol.
2. De acten van de Synode van *Zuid-Holland* van 1766 tot 1792, in drie deelen gebonden, en die van 1677, 1793 en 1796 tot 1810 in losse bladen. Fol.
3. Aanteekeningen uit de Synodale Handelingen van *Zuid-Holland* van 1619 tot 1777, betreffende de Remonstranten, in één band. Fol.
4. De acten van de Synode van *Noord-Holland* van 1769 tot 1792, gebonden in drie deelen, en die van 1793 en van 1795 tot 1810 in losse bladen. Fol.
5. De acten van de Synode van *Zeeland* van 1805 tot 1809 in losse bladen. Fol.
6. De acten van de Synode van *Utrecht* van 1756 tot 1792, gebonden in drie deelen, en die van 1743, 1793 en 1795 tot 1810 in losse bladen. Fol.
7. De acten van de Synode van *Friesland* uit de jaren 1755 tot 1791, gebonden in drie deelen, en die van 1725, 1793 en van 1804 tot 1810 in losse bladen. Fol.
8. Eenige adressen van de Kerkelijke Commissie in *Friesland* uit de jaren 1802 tot 1804, betreffende noodlijdende kerken. Fol.
9. De acten van de Synode van *Overijssel* van 1707 en 1708, van 1736 tot 1790 en 1801 tot 1811, te zamen vijf deelen. Fol.
10. De acten van de Synode van *Groningen* van 1745 tot 1793, gebonden in drie deelen, en die van 1734 en 1797 tot 1810 in losse bladen.
11. Acta coetus correspondentium uit de jaren 1759 tot 1794, gebonden in één band. Fol.
12. Repertorium actorum synodi Transiselandiae, opgemaakt in 1669. Fol. (2 exx.)

13. Een pakje Plakkaten van de Staten der bijzondere Provinciën, voornl. van *Utrecht*, uit de jaren 1659 tot 1794 betreffende Paepsche stou-tigheden, Sabbath-schenden, vloeken, maaltijden bij begrafenissen, verderfelijke boeken enz. (In verschillend formaat.)
14. Een pakje brieven uit de zeventiende eeuw, betreffende de van de Overijsselsche Synode naar andere Synoden afgevaardigden. Fol.
15. Handelingen der Vergadering tot het verkiezen van eene nieuwe psalmenberijming in 1773. Fol.
16. Credentialia van Gedeputeerden tot de Synode.
17. Oordeel van het Synode Nationaal over de bekende *vijf* artikelen der Remonstranten, in 4to; *Dordt* bij *Isaac Jansen Canin*, 1619. Ach-ter het gedrukte stuk volgt eene geschreven verklaring, geteekend door verscheiden Predikanten op de Synode, in 1619 te *Deventer* gehouden.
18. Postacta der Synode te *Dordrecht*.
19. Een geschreven stuk aangaande den overgang van *Joh. Schoterus* van de Remonstranten tot de Gereformeerde Kerk, van 1623.
20. *J. Schoterus*, verdediging van het Synode Nationaal. Hands. van 1625.
21. Acten van de Noord-Hollandsche Synode van 1691 en 1692, betref-fende *D. Balthasar Bekker*, gedrukt te *Enkhuizen* bij *Jan Dirk Kui-per*, 1692. In 4to.
22. Register van de verbetering der drukfouten in de eerste editie van de overzetting des Bijbels, in folio. *Amsteldam* bij *Paulus Aertz van Ravensteijn*, 1655.
23. Soortgelijk Register in 4to van de Haagsche uitgave in 1757. 's *Gravenhage* bij *Pieter van Thol*, 1781.
24. Eene in 1761 geschreven Lijst van drukfouten in onderscheiden Bijbeluitgaven, medegedeeld door den Correspondent aan de Synode van Overijssel.
25. Eenige voorschriften van verschillende Synoden uit de laatste helft van de zestiende eeuw.
26. Concept-instructie voor de Predikanten tot den legerdienst geschikt. — Ook eene dergel. voor de Predikanten van den vlootdienst. (Beide zonder jaartal of drukplaats.) Fol.
27. Een verzegeld pakket verworpen stukken van *Oldemarkt*, betreffende de onberoepbaarverklaring van *A. van den Steen*, proponent te *Am-sterdam* in 1765.

28. Diverse stukken betreffende de inroeping door de Synode van de medewerking der Staten om Sociniaansche ketterijen uit te roeijen, die door Mennisten-vermaners te *Blokzijl* en *Vollenhove* worden gepredikt in 1685.
29. Verschillende stukken, getiteld: „Lingensche zaken” (uit de 17de en 18de eeuw).
30. Stukken betreffende het predikantsberoep te *Genemuiden* in 1637.
31. Stukken omtrent *Emmeoord* op *Schokland* uit de 18de eeuw.
32. Adres van *Johan Franequerana*, ontzet predikant van *IJsoelmuiden*, om rehabilitatie in de Evangeliedienst, van 1739.
33. Adres van *W. Petersen* te *Borne* (waarbij een smeekschrift van zijne echtgenoot), wegens zijne ontzetting uit de Heilige Dienst in 1802.
34. Mededeelingen aangaande noodlijdende gemeenten in *Duitschland* van 1741.
35. Een adres om ondersteuning uit *Neurenberg* van 1741, en een d^o. uit *Keiserswerth* van 1797.
36. Diverse stukken betrekking hebbende op ondersteuning van noodlijdende kerken en personen uit de 18de eeuw.
37. Verzeichniss deren in der Churfürstlicher *Pfalz* und dazu gehörigen Lande sich befindenden Evang.-Reformirte Inspectoren, Pfarrern, Rectoren, Praeceptoren, Schuldieners u. s. w. *Heidelberg* bei *J. J. Häner*, 1752. In fol.
38. Remonstrantie van den Kerkeraad van *Deventer* aan den Magistraat dier Stad, gedrukt bij *Jan Colemp* (zonder jaartal). In 4to.
39. Groot Placaatboek. 's *Gravenhage* bij *Wed. Hillebrand Jacobs van Womo*, 1658 en 1664. 2 dln. Fol.
40. De belijdenis van *Schortingius*. *Deventer* bij *Abraham van Wezel*, 1747. In 8o.
41. *P. Hofstede*, Oostindische zaken. Te *Rotterdam* bij *J. Bosch & R. Arrenberg*, 1780. 2 dln. 8o.
42. N. Testament van de Boheemsche Broeders, in 't Boheemsch, bij *W. Berljne*, 1752. In 8o.
43. *Ch. Meijer*, Vera Immanuëlis Generatio. *Amsteldami* apud *Corn. ab Hoogenhuijzen* 1722. 4to. Twee exemplaren.
44. *Hakvoord*, de Staat der Kerke Gods. Te *Zwolle* bij *Hakvoord en Zoon* en te *Amsterdam* bij *Gijbert de Groot*, 1728. Klein 8o.

45. *Gerardus ab Utrecht, Geithoorns Huisboek*, waarin de schrikkelijkheid der zonden van Dansserijen en Sabbathschendingen worden aange-toond, als hebbende veroorzaakt hongersnood, oorlog, pestilentie enz. *Heerenveen bij Eldert Wijngaarden*, 1743. Klein 8o.
 46. *J. G. Eleners*, Fuststapfen der Vorsehung in der Führung und Leitung der Evangel-Reformirten Böhmischen Eingewanderten zu *Berlin. Glogau*, 1752. In 8o.
 47. Plan van verdeeling van de Effecten en Gelden, behoorende tot het gewezen Pensylvaansche fonds.
 48. Verschillende stukken, gewisseld tusschen de Regering en de Synode van *Overijssel*, betreffende het houden van de Synodale vergadering en de subsidiën voor de Classen, nit het tijdperk der Bataafsche Republiek.
 49. Nader adres aan de Eerste Kamer van het Vertegenwoordigend Ligchaam des Bataafschen Volks, betrekkelijk den oorsprong en het Regt der Hervormde Gemeenten op de zoogenaamde *Geestelijke*, of liever pastorie-goederen en fondsen. In 8o. *Franeker bij D. Romar*, 1801.
 50. Stukken van Appèl van den Kerkeraad van *Rijssen* ten jare 1800.
 51. Brief der Remonstrantsche Broederschap over de vereeniging der Protestanten in ons Vaderland. In 8o. *Haarlem bij J. van Walbré*, 1796.
 52. Synodale Voorlichter betrekkelijk de noodlijdende kerken en personen, opgesteld door *Arnoldus Rotterdam*, predikant te *Steenwijk*.
 53. Een oud Register van boeken en papieren in de Synodale kast van *Overijssel*.
 54. Het zegel van de voormalige provinciale Synode van *Overijssel*.
-

GRONINGEN.

I. Afdeling van hetgeen betrekking heeft op de provincie Groningen.

1. Synodale acten van Stad en Lande van 1595—1788, 1810. 9 banden.
" " " " " " " " 1789—1810 in losse stukken.
2. Duplicaten:
1616—1618, 1624, 1630—1700, 1703—1727, 1729—1731, 1733—1740, 1742—1744, 1746—1747, 1749, 1753, 1754, 1757, 1761, 1769—1788, 1789—1795, 1797—1809.
3. Notulen der Deputaten:
a. 1637—1682; *b.* 1682—1705; *c.* 1706—1739; *d.* 1739—1783;
e. 1783—1803; *f.* 1803—1815.
4. Viduale rekenboeken:
a. 1618—1678; *b.* 1678—1725; *c.* 1725—1763; *d.* 1763—1807;
e. 1807—1852.
5. Repertorium Synodale 1595—1795, bevattende:
a. register op de acten der Synode van Groningen en Ommelanden, 1595—1795;
b. register, „aanwijzende Politicos, Praesides, Assessores, Scribas, deputatos correspondentes Synodorum, 1597—1788;
c. register van predikanten, 1595—1805;
d. register van de geschriften en brieven in de Synodale kast in 1649 aanwezig;
e. eenige resolutiën van de Staten van Stad en Lande, 1596—1648.
6. Repertorium Synodi et classis occiduae, 1595—1780, ab O. Holst eccles. in Niekerk.

7. Korte verzameling van acten in classe occidua van tijd tot tijd gearresteerd, 1595—1790.
8. Korte notulen uit de acta Synodi van de provincie van Stad en Lande, 1595—1790.
9. Formulieren van eenigheid met de onderteekeningen.
Aanmerking. De eerste onderteekenaren hebben er geen dagteekening bijgevoegd. Het eerst voorkomende jaartal is 1635, het laatste 1786.
10. Een pakket, bevattende de notulen van de visitatiën der classen, 1622, 1635—1707.
Aanmerking. Er ontbreken de jaren 1661, 1662, 1663, 1677, 1681, 1684—1687, 1692, 1696—1699.
11. Een dito, bevattende *a.* de notulen van de Synode van Stad en Lande van de jaren 1604—1613, 1614, 1617, 1621; *b.* brieven enz. van de afgevaardigden van 1614 en verscheidene volgende jaren tot 1786.
12. Een dito, bevattende de handelingen van de vergadering der gedeputeerden van de gemeene kerken der vereenigde Nederlanden te 's Gravenhage, 1625, 1641, 1644, 1647, 1653, 1654, 1659, 1662, 1668, 1752, 1755.
13. Een dito, bevattende notulen van eenige provinciale Synoden van de jaren 1647, 1676, 1714, 1752, 1755, 1756.
14. Een dito, bevattende de Gravamina van de provinciale Synoden en van de classen, 1611—1720, 1777.
15. Een dito, bevattende vervolgingen en veroordeelingen wegens tucht, 1614—1788, 1815.
Aanmerking. Hierbij ligt eene lijst der vervolgdten.
16. Een dito, bevattende stukken betreffende: *a.* predikantsberoepingen, candidaten enz. 1611—1685; *b.* vicary-praebenden en pastorij-goederen. 1545—1705.
17. Een dito, bevattende stukken over verboden huwelijken. 1626—1659.
18. Een dito, bevattende stukken betreffende: *a.* Roomschen en Papisten 1613 en eenige volgende jaren; *b.* Mennonieten, Utro-kowallisten 1642—1680; *c.* het houden van oefeningen, 1722, 1740, 1741, 1776, 1790 en 1791.
19. Een dito, bevattende stukken betreffende: *a.* weduwen- en weezen-

fondszen, Sinodale pondingen, 1615—1685, 1772, 1783, 1810; *b.* schoolreglementen, wetten voor de alumni of stipendiaten.

- 20.** Een dito, bevattende stukken betrekkelijk de collecten voor noodlijdende kerken en personen in Bohemen, Polen, Hongarijen, Gulik, Cleef, Lingen, Schotland, de Waldenzen enz. 1627—1815.
- 21.** Een dito, bevattende stukken betreffende: *a.* de Amsterdamsche kerkelijke troebelen, 1630, 1631; *b.* correspondentiën over de algemeene belangen der kerk, 1796—1816; *c.* toestand van buitenlandsche kerken, 1631 en eenige volgende jaren, 1796, 1803; *d.* legerdienst, 1645, 1763; *e.* placaten, resolutiën enz. tegen bloedschande, Socinianen, verboden boeken enz. van verscheidene jaren tusschen 1630 en 1780; *f.* formulieren; *g.* de berijming van het psalmboek *Martini* Patroclus Römelingh pastor te Farmsum; *h.* geschil tusschen de facultas Theol. en de deputati Synodi over de examina 1719; *i.* Spanhemii defensio contra. T. van der Waijen.

II. Synodale acten der andere provinciën.

- 1.** Gelderland.
1700—1767, vijf banden; 1768—1800, drie papieren banden (ontbreekt 1794, 1795), 1800—1810, in losse stukken.
- 2.** Zuidholland.
1618—1767, dertien banden.
1768—1800, vier papieren banden (ontbreekt 1795).
1801—1809, in losse stukken.
- 3.** Noordholland.
1572—1767, dertien banden.
1768—1800, vier papieren banden.
1801—1809, in losse stukken.
- 4.** Zeeland.
1800—1809 in losse stukken.
- 5.** Utrecht.
1727—1767, drie banden.
1768—1800, drie papieren banden (ontbreekt 1795).
1801—1809 in losse stukken.

6. Friesland.

1583—1767, drie banden.

1768—1794, twee papieren banden.

1801—1810, in losse stukken.

7. Overijssel.

1725—1767, drie banden.

1768—1793, 1797, 1798 in papieren banden.

1799—1809 in losse stukken.

Aanmerking. Van vele dezer jaren bestaan zelfs twee en meer exemplaren.

DRENTHE.

De Handelingen der voormalige Drenthsche Synoden zijn vervat in vier deelen in folio, welke worden bewaard — niet in het archief van het Provinciaal Kerkbestuur — maar in 't provinciaal archief te Assen, inhoudende:

I. Protocol van de eerste vergaderingen der Synode in de Landschap Drenthe, begonnen 1598, tot den jare 1622 inclus; II. 1623—1646; III. 1747—1769; IV. 1772—1793. Van 1793—1804 zijn er geene Handelingen geboekt. Van 1805 zijn geboekt: Handelingen der hooge Drenthsche Kerkvergadering op verzoek van de drie Classen dezer Landschap aan 't Staatsbewind der Bataafsche Republiek, door 't zelve uitgeschreven om den 11^{en} Junij 1805 en volgende dagen binnen Assen gehouden te worden. Dan volgen de Handelingen van het Synodus contracta, gehouden te Assen, den 15^{en} van Oogstmaand 1809.

NB. De vergaderingen dragen nu eens den naam van *Synodus*, dan van *Classis generalis*. Sedert 1623 werden zij niet geregeld ieder jaar gehouden, maar dikwijls om het andere jaar en in lateren tijd doorgaans om de drie jaren.

Losse stukken, voorhanden in het Oud-archief van 't Provinciaal Kerkbestuur van Drenthe.

1. Verzoek van Protestanten te Weenen om eene bijdrage tot den bouw eener kerk, het tractement van een predikant en andere noodigheden, 6 April 1782.
2. Volmagten door de Classen van Rolde, Meppel en Coevorden afgegeven aan de predd. Crull, Bekkering en Hein, ter beoordeeling van den zaak van Ds. Steenbergen, te Hoogeveen 1786.
3. Resol. van Ridderschap en Eigenerfden betreffende de gesuspendeerde predikanten G. Ahlbrinck, J. Hemmes en N. A. Schagt, 15 Januarij 1788.

4. Vonnis van Drost en Gedep. Staten over den wegens zijne politieke gevoelens gesuspendeerden predikant H. W. Hemmes, te Anlo, 22 April 1788.
5. Berigt van Gecomm. van Drost en Ged. Staten dat de predikant Hemmes eene boetpredikatie heeft gehouden en in zijn ambt hersteld is, 5 Mei 1788.
6. Verzoek van de Deputaten der drie classen om verhooging van het pensioen der predikantsweduwen in Drenthe tot een som van f100; gerigt aan en, volgens bijschrift, geaccordeerd door Ridderschap en Eigenerfden, 26 Maart 1789.
7. Uitnoodiging tot het bijwonen der Synode te Utrecht, 10 Maart 1797.
8. Voorstel van de Synode der Waalsche Kerk betreffende eene nadere bepaling van de boet- en bededagen, 1 October 1800.
9. Verzoek van dezelfde Synode aan de Deputaten van Drenthe om haar voorstel te onderwerpen aan de deliberatiën der anti-Synodale Classen, 25 Febr. 1801.
10. Verzoek om een afgevaardigde te zenden ter bijwoning van de Synode, den 15 Sept. e. k. te houden te Utrecht, 17 Augustus 1802.
11. Verlof van het Staatsbewind tot het houden eener Synodale Vergadering op 11 Junij e. k., 19 April 1805.
12. Verzoek van de Classis Maastricht om geldelijken bijstand voor eenige predikantsplaatsen, 22 Augustus 1806.
13. Approbatie en confirmatie door het Landschapsbestuur van Drenthe van de door de drie Classen genomen besluiten betreffende de Evangelische gezangen, 15 November 1806.
14. Uitnoodiging door den Min. van Eeredienst om dadelijk na de Synodale vergadering opgave te doen van de namen der tijdelijke Deputaten, correspondenten, enz., 7 Mei 1808.
15. Verzoek van denzelfde om de koepokinenting der kinderen te helpen bevorderen, 13 Julij 1808.
16. Kennisgeving van denzelfde van het Organiek besluit van 2 Augustus 1808, betreffende de regeling van de uitoefening der Godsdienst, 20 Augustus 1808.
17. Decisie van den Koning, dat voortaan de predikantstractementen wederom van drie tot drie maanden zullen worden betaald, 20 September 1808.

18. Magtiging van denzelfde om zorg te dragen voor de behandeling der werkzaamheden op de Synodale Vergadering, 4 van Grasmaand 1809.
 19. Herinnering, namens denzelfde, ten einde de gemeenten op geschikte middelen bedacht zijn, om met het begin van het volgende jaar te voorzien in de behoeften van Koster, Voorlezers, enz., en hunne tractementen te betalen uit eigene kerkelijke kassen, te . . . 1809.
 20. Kennisgeving van het arresteren van het Reglement op het waarnemen van de Dienst, het genot der tractementen en inkomsten enz. bij de Hervormde gemeenten, 10 van Grasmaand 1809.
 21. Kennisgeving van de optreding van Baron van der Capellen als Minister van Eeredienst, 29 van Bloemaand 1809.
 22. Kennisgeving van het besluit betreffende het opgeven der geboorten en doopsprotocollen aan de Maires der burgerlijke gemeenten, 31 Augustus 1811.
 23. Kennisgeving betreffelijk de approbatie der predikantsberoepingen, 30 Augustus 1811.
 24. Mededeeling van het Kon. Besluit, dat de beroepingen van Kerkelijke Leeraars, die nog niet waren geaprobeerd bij 't einde der Fransche Regering, ter kennis moeten gebracht worden van den Comm.-Generaal van Binnenl. Zaken, ten einde, na onderzoek, te worden geaprobeerd, 23 December 1813.
 25. Uitschrijving van een plegtigen nationalen dank-, vast- en bededag op den 13 Januarij 1814, 26 Dec. 1813.
 26. Bericht van den Comm.-Generaal van B. Z., dat de tractementen, welke tot den 1 December 1810 uit 's Lands kas zijn betaald geworden, wederom daaruit zullen voldaan worden, 5 Februarij 1814.
 27. Kennisgeving dat de maandelijksche Bedestonden voor het Vaderland zullen ophouden, 20 Mei 1814.
 28. Kennisgeving betreffelijk het annus gratiae voor predikantsweduwen en weezen, 9 Julij 1814.
 29. Bericht van de nadere bepaling van den Drentschen Bid- en Dankdag voor het veldgewas, 3 Noveuber 1814.
 30. Opgaven van de Kerkeraden der Drentsche gemeenten van kerkelijke eigendommen en predikantstractementen in de onderscheidene gemeenten, 1814.
-

ALPHABETISCHE REGISTERS.

I. Register van zaken.

Waar alleen nummers worden opgegeven, zonder aanduiding eener bladzijde, daar wordt eene plaats bedoeld in den Catalogus van het Synodaal archief; waar de bladzijde wordt uitgedrukt, daar ziet het op eene plaats in de Indices der Provinciale archieven.

Academiegeld, **76**, 6, 20.

Alimentatie, Armen-, **76**, 5.

Annus gratiae; zie Gratie.

Approbatieregt; zie Collatie.

Autographa van de Dordsche Synode en de Statenoverzetting, **8**, 27, 32, 34—36; **9**; **16**, 8, 9; **17**; **18**; **35**, III, 41.

Autographa, Visitatie der- van de Dordsche Synode en de Statenoverzetting, **16**, 8, 9.

Acta deputatorum daaromtrent, **11**; bl. 139, B; bl. 142,

Q, 1°—5°, 7°; verg. bl. 134, **14**, 2°.

Ban, toegepast op Anneken Berger, overgegaan tot de Roomsche kerk, **88**, 11.

Bank van leening; zie Lombaarden.

Barrièresteden.

Predikanten in de-, ingelijfd in de naburige classen, **34**, 51.

Onderhoud van soldaten-weeskinderen aldaar, **88**, 12.

Bedelaars, **35**, III, 45, 46.

Bedestonden, **76**, 7.

„Betoverde wereld, De-” van Balthasar Bekker, bl. 134, **15**.

Bevestigingsmaaltijden, **76**, 3, 14.

Biddagen.

Request aan de Staten om een' vast- en bededag, **1**, 11.

Houden van een' algemeenen vast- en bededag, bl. 144, X.

- Voorstel tot nadere bepaling van boete- en bededagen, bl. 161, **8, 9**.
 Profaneren van biddagen, **35**, I, 37.
 Drukken van biddagsbrieven, **34**, 23.
 Bedestonden in 1793, **76**, 7; in 1814, bl. 162, **27**.
 Dank-, vast- en bededag 13 Jan. 1814, bl. 162, **25**.
 Dankstonden in 1793, **76**, 8.
 Bid- en dankdag voor het veldgewas in Drenthe, bl. 162, **29**.
 Bijbel; zie Statenoverzetting; Maleische.
 Bloedschande, bl. 158, **21**.
 Boekdrukken, Licentius-, **35**, I, 35, 50; II, 1, 4, 19.
 Verg. Visitatie der theologische boeken.
 Boekvisitatie; zie Visitatie.
- Casus matrimoniales; zie Huwelijksquaestiën.
 Catalogus van de synodale boeken en papieren, **15; 16; 28**, 3.
 Catechiseren, Eenparigheid in het-, bl. 144, IV, **B, b**.
 Catechismus.
 Heidelbergsche-, **1**, 1; **6**, III, 61; **35**, II, 51; bl. 150, **24**. Verg. Confessie.
 Goudsche-, **6**, I, 24; **35**, II, 22, 23.
- Classis van :
 Alkmaar, **6**, II, 45.
 Amsterdam, **67**, I, 4, *a*; **68**, 4.
 Breda, **35**, III, 48, 49; IV, 7; **37**, 9; **79**, 6, 27, *l*.
 Buren, **6**, III, 64; **35**, V, 19; **37**, 7, 8; **39**, IV.
 Coevorden, bl. 160, **2**.
 Delft en Delftsland, **3**, 3, *m, o*; **15**, 2; **28**, 2; **35**, I, 16; III, 54; **37**, 2; **79**, 27, *c*; **89**, 1.
 Dordrecht, **35**, I, 15; V, 11; **37**, 1.
 Gorinchem, **79**, 27, *g*; **89**, 5.
 Gouda en Schoonhoven, **37**, 4, 7; **77**, 8; **79**, 27, *e*.
 Gravenhage, 's-, **79**, 27, *i*.
 Leiden en Neder-Rhijnland, **35**, I, 31, 43, 55, 56; II, 44, 45, 56; III, 9; **37**, 3; **77**, 2; **79**, 27, *d*.

- Maastricht, **73**, I, 4, *b*; bl. 161, **12**.
 Meppel, bl. 160, **2**.
 Rolde, bl. 160, **2**.
 Rotterdam, **6**, I, 26; **35**, I, 17.
 Schieland, **37**, 5; **41**; **42**, V; **79**, 27, *f*.
 Schouwen en Duiveland, **84**, 11.
 Tholen, **35**, IV, 12.
 Voorne, Putten en Over-Flakkee, **3**, 3, *t*; *c* op bl. 9; **34**,
 7; **37**, 6; **79**, 27, *h*, 29.
 Walcheren, **3**, 3, *b* op bl. 9; **9**, 38; **35**, IV, 12; VII,
 5; **81**, 1, 2.
 Woerden, **35**, I, 58; II, 49, 51; **35**, III, 45; **37**, 7;
79, 27, *k*.
 Zierikzee, **3**, 3, *h*; *a* op bl. 9.
 Zutfen, **35**, II, 35.
- Collatie- en approbatie-regt, **76**, 18; bl. 162, **23**, **24**.
 Collatoren, Roomsche-, **34**, 40.
 Collegium theologicum te Leiden (1594—1598), **35**, I, 46.
 Comediën, **34**, 27.
 Comptoir, Kerkelijk-, **35**, I, 28.
 Confessie.
- Augsburgsche-, **1**, 21.
 Nederlandsche-, **6**, III, 61; bl. 143, **S**, 3°.; bl. 150, **24**.
 In Frankrijk, **6**, I, 2, 3, 9; bl. 143, **S**, 2°.
 Herziening van- en catechismus, **6**, I, 9, 11, 19; III, 60, 61.
 Der Brownisten, **1**, 35.
- Credentialen, bl. 147, **31**; bl. 153, **16**.
- Dankstonen; zie Biddagen.
 Danserijen, **34**, 27; bl. 155, **45**.
 Doodmalen, **34**, 37. Verg. Maaltijden.
 Doodslagers, **35**, III, 51.
 Doop van kinderen uit ongelijke huwelijken, **76**, 3.

Doopboeken, **76**, 3.

Doopscheiding in Indië, **68**, 6.

Drukfouten in de Bijbelvertaling; zie Statenoverzetting.

Echtscheiding, **35**, I, 35.

Eed, **35**, III, 10, 11.

Evangelische gezangen; zie Gezangen.

Formulieren. Vraag of men daaraan verbonden is, **5**, 78. Onder-
teekening er van, bl. 140, G, 1°; bl. 157, **9**; bl. 158, **21**.

Fransche omwenteling, Toestand der Ned. Herv. Kerk na de-, **101**.

Fransche predicatiën in de Kloosterkerk te 's Hage, bl. 126, 1°.

Friesche gemeenten, Staat der Hervormde-, bl. 150, **25**, **26**.

Gezangen, Evangelische-, Authentieke stukken, daarop betrekkelijk,
18*; **102**; **104**; bl. 161, **13**.

Godsdienstvrede te Gend, 1578, **35**, I, 1.

Goederen, Geestelijke-. Regten daarop, elders en bijzonder in Fries-
land, **78**, 11; bl. 135, **21**; bl. 138, I, *d*; bl. 155, **49**; bl.
162, **30**. Verg. Pastoriegoederen.

Gratie, Jaar van-, **35**, II, 20; bl. 162, **28**.

Huwelijksquaestiën, **34**, 18; **35**, I, 61; II, 2, 4, 9—11, 19;
III, 1, 2, 23, 53; IV, 7; bl. 147, **32**; bl. 157, **17**.

Huwelijken van Gereformeerden met Roomschen, **88**, 8—10;

Huwelijken van ongedoopten, **35**, I, 57.

91, 1. Verg. Echtscheiding.

Inquisitie in Portugal, **34**, 24.

Kantoor; zie Comptoir, Kerkelijk-.

Kerk, Toestand der- na de Fransche omwenteling; zie Fransche.

Kerk en Staat; zie Verhouding tusschen-.

Kerkgenootschappen en secten.

Joden.

Hunne „stoutigheden”, **34**, 23.

Wederdoopers, **35**, II, 2, 60.

Doopsgezinden.

In Aardenburg in 1618, bl. 141, **M**, 1°.

In Groningen in 1642—1680, bl. 157, **18**.

In Noord-Holland in 1584, **35**, I, 11.

Bijbel van hen, gedrukt in 1595, **42**, V.

Mennoniten te Dantzig, bl. 129, *d*.

Sociniaansche Mennoniten, **42**, II; bl. 154, **28**.

Lutherschen.

Hunne conventikelen te Woerden, **35**, III, 38; **42**, III.

Drie resolutiën, hen betreffende, bl. 129, *c*.

Luthersche gemeenten te 's Hage en te Haarlem, bl. 129, *c*.

Brownisten.

Hunne confessie (1596), **1**, 35.

Remonstranten.

Verg. in 't algemeen het vermelde onder **5**, **6**, **17**, **41**.
Stukken, met hen in verband staande, **4**, 7—11; **5**, 1—19,
22, 25—29, 32, 43—80; **35**, II, 44—57.

Hunne remonstrantie aan de Staten-Generaal in Januarij
1619, **4**, 7.

Resolutie der Staten-Generaal, dat de geciteerde Rem. pre-
dikanten te Dordrecht blijven, **5**, 37.

Latijnsche brief van de Remonstranten aan de Dordtsche
vaderen, **5**, 41.

Latijnsche verklaring van het gevoelen der Remⁿ. over het
1° art., betreffende de praedestinatie, **5**, 42.

Haagsche conferentie, **6**, I, 16, 17, 35.

Staat des geschils over de 5 punten, **6**, I, 37, 38.

Verkiezing van zes conferenten met de Remⁿ., **6**, II, 40*b*.

Remonstrantium theses de 5 articulis, **6**, II, 46.

De „Remonstrantie,” **6**, II, 47; III, 53—55.

- Kort ontwerp van der Remⁿ. nader berigt, **6**, II, 19.
- Handelingen te Rotterdam, Oct. en Nov. 1615, **6**, II, 50, 51.
- Antwoord der Remⁿ. op het schrift der Contra-Remⁿ. tegen het 1^e artikel, **6**, III, 52.
- Verdere remonstrantie van hen en antwoord daarop, **6**, III, 53—55.
- Redenen van scheiding van de Remⁿ., bijzonder van de classis van Leiden en Gouda, **6**, III, 56.
- Verhaal van den oorsprong der Rem. beroerten, opgesteld in 1618, **6**, III, 59.
- De consideratiën der Remⁿ. over de confessie en den catechismus, **6**, III, 61.
- Onderscheidene acten, betreffende de Remⁿ., als: onderteekening der afgezette predikanten enz., **6**, III, 67, *a—e*.
- Officiële stukken der Dordtsche Synode, betreffende de Remⁿ., **17**, *A*, 6, *verv.*
- Brief aan Paulus Mercator over het gevoelen der Remⁿ. in 1610, **35**, II, 29.
- Resolutie van de Staten om niet te disputeren met de Remⁿ., 1611, **35**, II, 34.
- Gesprek te Delft, 1613, **4**, 11; **6**, II, 41—43, 48; **35**, II, 36.
- Bewegingen der Contra-Rem. predikanten tegen de Remⁿ. en omgekeerd, en de pogingen der laatstgenoemden om het houden eener synode te beletten, **35**, II, 44—56.
- Conventikelen der Remⁿ. in 1626, **35**, III, 3.
- Over de 5 artikelen niet verder te disputeren, 1626, **35**, III, 4.
- „Stoutigheden” der Remⁿ.; requesten der Synoden daar tegen in 1630, **35**, III, 15; te Berkel, **35**, III, 32; elders, bl. 143, **T**.
- Al het voorgevallene in de zaak en leer der Remⁿ. van 1619 tot 1777 in Zuid-Holland; **41**; bl. 137, *m*; bl. 152, **3**.

- Stukken, betreffende de Remonstranten en hunne apologie, 1619—1777, bl. 146, **16**.
- Oordeel der Synode over de vijf artikelen, bl. 153, **17**.
- Socinianen, **15**, 6; **28**, 5; **34**, 17; **35**, III, 56, 57; **42**, II; **88**, 1; bl. 127, *e*; bl. 147, **22**; bl. 158, **21**.
- Hernhutters, **74**, I, 32; II, 13; **94**, 3; bl. 146, **19**.
- Hattemisten en Libertinisten in Zeeland, **35**, IV, 6.
- Pontiaan van Hattem, **88**, 5.
- M^r. Jacob Roggeveen, **88**, 5.
- Gosuinus Buitendijk en Marinus Booms, **35**, V, 3.
- Labadisten, bl. 146, **18**.
- Utro-kowallisten, bl. 157, **18**.
- Waldenzen, **75**; **85**; **92**, *F*; **99**; bl. 158, **20**.
- Roomschgezinden.
- Huwelijken, door priesters ingezegend, **34**, 4.
- De licentie der Roomschegeⁿ. in de huizen der ambassadeurs te 's Gravenhage, **34**, 8.
- Hunne „stoutigheden”, **34**, 15, 17, 19; **35**, V, 8, 17; **88**, 4; **91**, 2; bl. 130, *a*; bl. 143, **T**; bl. 147, **24**, **25**; bl. 153, **13**.
- Roomsche collatoren, **34**, 40.
- Roomsche regenten, **34**, 41; **35**, V, 8.
- Plakkaat tegen Theodorus Cok, benoemd vicaris door het Roomsche hof, **34**, 45.
- „Paap van Udenhout,” **34**, 49.
- Roomsche ambachtsbewaarder te Lisse, vervangen door een' Hervormden, **34**, 52; te Maasland, **34**, 53; te Schipluiden, **34**, 54, 55; te Hodenpijl, **34**, 56.
- Wering van Roomsche officianten en vervanging door Hervormden, **34**, 59; bl. 131, *b*.
- Plakkaten tegen de Roomschen, **35**, III, 53.
- Roomsch seminarie te Amersfoort, **35**, VI, 4.

Vertoog van de synodale gedeputeerden in 1656, dat de Roomschen behoorden geweerd te worden, **42**, I.

Toeneming der Roomschen in de classis van Breda, **79**, 6.

Roomse ambtenaren, **88**, 8; **91**, 2.

Roomse militairen, **88**, 9.

Huwelijken van Gereformeerden met Roomschen, **88**, 8—10; **91**, 1.

Roomschgezinden in Holland, bl. 130, Portefeuille IV geheel.

" " Gelderland, bl. 135, **19**.

" " Zeeland, Waarschuwing tegen de-, bl. 144, IV, **B**, *d*.

" " Groningen, bl. 157, **18**.

Jezuïten, **1**, 3; bl. 130, *a*; bl. 133, *c*.

Kerkordeningen.

De kerkordeningen der Gereformeerde Ned. kerken, in de vier nation. Synoden vastgesteld, met andere, gemaakt in de provinc. Synoden van Holland en Zeeland en bijzondere vergaderingen, **1**, 28; **103**; in Zeeland, 1591, 1620, 1638, bl. 144, IV, **B**, *c*.

Kerkdiscipline in Frankrijk (1559 enz.), **2**, 1; bl. 138, II, *b*.

Ordo, qui in Palatinatu observatur (1571), **2**, 2.

Liber disciplinae (opus, ut videtur, Scoticum), **2**, 3.

Interim van de kerkordening binnen Utrecht (1605), **3**, 10.

Resolutie der Staten over de kerkordening van 1591, **6**, I, 39.

Kerkordening der Dordtsche Synode van 1619, bl. 134, **14**, 1°; bl. 139, D.

Kerkordening in Batavia, **68**.

Kerktwisten; zie Twisten.

Kerkvisitatie in de classen van Zuid-Holland sedert 1618, **34**.

Kermissen in de provincie Utrecht, **79**, 3.

Ketterijen, Wering van-, in 1581, **35**, I, 5.

Kindergeld, **76**, 6, 15, 20.

Koepokinenting, bl. 161, **15**.

Koloniën (van Nederland), XI.

Kosters, bl. 162, **19**.

Krankbezoekers, **67**, 4, *b*, *d*; **69**, 4.

Leeftijd, vereischt om predikant te worden, **34**, 35, 50; **79**, 14; **88**, 7.

Leeftijd, vereischt voor proponenten, **34**, 35, 38.

Leening, Bank van-; zie Lombaarden.

Legerdienst van predikanten, **35**, I, 47; III, 28; **77** geheel; **79**, 12; **94**, 8; bl. 144, **Y**; bl. 147, **23**, **24**; bl. 153, **26**; bl. 158, **21**.

Licentieus boekdrukken; zie Boekdrukken.

Lombaarden, **34**, 28, 29; bl. 144, **Y**.

Maaltijden bij begrafenissen, bl. 153, **13**. Verg. Doodmalen.

Maleische Bijbelvertaling, **68**, 10; **72**.

Matrimoniales, Casus-; zie Huwelijksquaestiën.

Misbruiken en zonden, Onderscheidene-, **35**, I, 34, 39, 40; II, 13, 15.

Noodlijdende kerken en personen, **15**, 5; **25**; **28**, 4; **46**; **48**; **49**; **62**; **80** geheel; **87**; bl. 147, **26**; bl. 149, **19**, **20**; bl. 152, **8**; bl. 154, **34**, **36**; bl. 155, **52**; bl. 158, **20**; bl. 161, **12**.

Octrooijen, Kerkelijke-, afgeschaft, **76**, 19.

Oefeningen, Houden van-, bl. 157, **18**.

Overeenkomst in leer en kerkbestuur tusschen de kerken in Frankrijk en Nederland, **1**, 2.

Overheid, Formuliergebed voor de-, **34**, 31.

Overzetting des Bijbels; zie Statenoverzetting.

„Papekost opgedist in Geuse schotelen.” Publicatie tegen het dus betitelde boekje, **88**, 3.

Pastoriegoederen, bl. 157, **16**. Verg. Goederen, Geestelijke-.

Patronaatregt (in 1591), **3**, 9; **34**, 13.

Predicatiën; zie Fransche predicatiën.

Predikanten.

Hun leeftijd; zie Leeftijd.

In de barrièresteden, ingelijfd in de naburige classen, **34**, 51.

Bij het leger; zie Legerdienst.

Sauvegarde voor hen (1601), **35**, II, 7.

Hun' aanstelling en ontslag behoort niet aan den Staat, maar aan de Kerk, **35**, II, 57.

Predikantenberoeping, **35**, III, 26; bl. 157, **16**.

Engelsche predikanten, **35**, III, 29.

Portugesche " , **68**, 17; bl. 144, **Y**.

Ontslagene " , **76**, 1.

Verdrevene " . Collecte voor hen in 1641, **34**, 20.

Predikantstractementen; zie Tractementen.

Predikantsvacaturen; zie Vacaturen.

Predikantsweduwen; zie Weduwen.

Predikanten op de vloot naar Portugal, **6**, III, 74; **34**, 21; bl. 153, **26**.

Predikanten nood, **35**, III, 20. Prijsvraag daarover bij 't Haagsch genootschap: uittreksel uit 47 antwoorden daarop, **79**, 28.

Proponenten, **12**, III, 2. Hun leeftijd, **34**, 35, 38.

Protestantsche godsdienst, Pogingen om de vrijheid der- in Duitschland, Frankrijk en elders te bevorderen, **34**, 46.

Psalmberijming in 1773.

Handelingen der vergadering tot de nieuwe berijming, **13**; bl. 153, **15**.

Exemplaar van de nieuwe berijming, **14**.

Drie deelen, behelzende de oorspronkelijke, geschrevene en gecorrigeerde Psalmberijming, **17**, het slot.

Classicale advisen over de verandering der rijm psalmen (1762), **47**, **94**, 7.

Resolutiën des betreffende, bl. 127, *c*.

Rederijkers, **34**, **30**.

Register der stukken in 't archief der Syn. te Utrecht, bl. 147, **35**.

Register der synodale remonstrantiën in Noord-Holland, bl. 137, *g*.

Reglementen, Kerkelijke-, Rangschikking van deze onder hoofd-
deelen, **51**.

Repertorium Synodale van Noord-Holland, bl. 137, *c—f*.

„ „ „ Zuid-Holland, **26**; **27**; **43**; **44**; bl. 137, *l*.

„ „ „ Zeeland, bl. 140, *F*; bl. 144, *IV, B, a*.

„ „ „ Utrecht, bl. 147, **34**.

„ „ „ Overijssel, bl. 152, **12**.

„ „ „ Groningen, bl. 156, *I, 6*; bl. 157, **7, 8**.

Reviseurs en revisie der Statenoverzetting, **8**, **10**, **13—17**, **19**;
20, **22**, **29** enz.; **9**; **10**; **18**; bl. 146, **17**. Hieruit b. v.:

Namen der reviseurs in de verschillende provinciën, **8**, **15**.

Roepende zonden; zie Zonden.

Sabbathschenden, bl. 153, **13**; bl. 155, **45**. Verg. Zondagsviering.

Sacramentscheiding in de Indische Kerk, **35**, *VII*, **5**; **70**.

Scholen in Holland en West-Friesland, **88**, **6**.

Schoolgeld voor predikanten, **76**, **6**, **20**.

Schoolmeesters, **6**, *III*, **72**; **34**, **6**, **57**; **35**, *I*, **12**; *II*, **3**, **12**;
IV, **15**; **76**, **16**, **18**; **94**, **6**.

Schoolorde van Leycester, **35**, *I*, **12**.

Schoolreformatie (1581), **35**, *I*, **7**.

Schoolreglementen, **34**, **57**; van Utrecht **94**, **6**; bl. 158, **19**.

Secten; zie Kerkgenootschappen.

Seminarie, Roomsche te Amersfoort, **35**, *VI*, **4**.

Seminarie te stichten voor Oost-Indië, **81**, **1**, **3—6**, **13**, *B*.

Simonie, **88**, **2**.

Statenoverzetting des Bijbels.

Overzeters en overzetting, **8**, **1—3**, **5—9**, **11**, **17**, **20**, **21**,
23, **24**; **9**; **10**; **18**.

Autographa der Statenoverzetting; zie Autographa.

Verbetering van drukfouten in de Statenvertaling, **18**, XI;
35, III, 53; bl. 153, **22**.

Verbetering van drukfouten in eene uitgaaf van 1757, en in
uitgaven sedert 1746, **79**, 10, 11; bl. 153, **23**, **24**.

Verg. *Reviseurs*.

Stoutigheden. , Joodsche, Remonstrantsche en Roomsche-; zie onder
Kerkgenootschappen.

Synodale wetten, Naauwkeurige naleving daarvan, bl. 140, **G**, 2°.

Synoden.

Algemeene Nederlandsche Synoden.

Handelingen der Synode te Wezel, 1568, **3**, 1.

Handelingen der Synode te Emden, 1571, **2**, 4, *a*; **3**, 2.

Handelingen der provinciale (die het karakter draagt eener al-
gemeene) Synode te Dordrecht in 1574, **2**, 4, *b*; **3**, 3;
17, *M*; een aantal authentike brieven van predikanten,
kerkeraden enz., waarbij gecommiteerden naar deze Synode
worden afgevaardigd, of waarbij men zich verontschuldigt,
dat geene afgevaardigden gezonden worden; voorts eene opgaaf
van eene menigte vraagpunten van classen en gemeenten, die
men verlangde op de Synode behandeld te zien, **3**, 3,
a—t, en *a—c*.

Handelingen der nationale Synode te Dordrecht, 1578, **2**, 4, *c*;
3, 4; **17**, *M*; bl. 136, I, *b* (Zuid-Holland).

Handelingen der Synode te Middelburg, 1581, **2**, 4, *d*; **3**, 5, met
a en *b*; **17**, *M*; **34**, 3; **35**, 4, 6, 7; bl. 136, I, *b* (Zuid-Holland).

Handelingen der Synode te 's Gravenhage, 1586, **2**, 4, *e*;
3, 7, met de belangrijke stukken *a—i* enz.; bl. 136, I,
b (Zuid-Holland).

Nationale Synode van Dordrecht, 1618 en 1619. Verg. vooral
het vermeldde onder **5** en **17**. De handelingen zijn vermeld
onder **17**, *O*; de Canones onder *R*.

Vorbereiding eener algemeene Synode, bl. 144, **X**.

Approbatio der Staten en steden van Friesland van de leer,

- door de Dordtsche Synode vastgesteld , zonder de Kerk-
 ordening , **5** , 20 , 21.
- De professoren , predikanten en ouderlingen uit Nederland ,
 op hare vergadering verschenen , **5** , 23.
- Missive der Staten-Generaal aan de provinciën met punten
 over de convocatie der Synode , **5** , 34.
- Brieven aan de uitheemsche kerken om zich ter Synode te
 laten vertegenwoordigen , **5** , 35.
- Onderscheidene stukken , rakende de Synode , **5** , 36.
- Brief van D. Paræus aan de Synode , **5** , 38.
- Brief van Dudleius Carleton aan den voorzitter der Synode , **5** , 39.
- Brief van de Synode aan paltsgraaf Frederik V , **5** , 40.
- Brief van den Amsterdamschen Kerkeraad over het houden
 der Synode , **6** , I , 10.
- Request der gedeputeerden , nopens eene Synode , **6** , I , 12.
- Acten der samenkomst van hoogleraren en predikanten te
 's Gravenhage in 1607 ter voorbereiding eener nationale
 Synode , **6** , I , 13—19 , 21.
- Vergadering te Amsterdam , 17 tot 21 October 1607 , **6** , I , 20.
- Brief van Sibrandus Lubbertus aan de kerk van Parijs in 1607 ,
 met het antwoord daarop , betreffende de Synode , **6** , I , 22.
- Vergadering van 19 April 1611 tot het indienen van een
 request voor het houden eener nat. Synode , **6** , I , 31—33.
- Verzoek , betreffende de nat. Synode , 25 September 1612 ,
6 , I , 40.
- Punten , betreffende het houden eener nat. Synode , gearresteerd
 door de Staten-Generaal , 11 November 1617 , **6** , III , 57 , 58.
- Bemoeijingen der kerkelijken bij de Staten tot het houden
 eener alg. Synode , **35** , II , 24—28.
- Instructie der Synode van Zuid-Holland tot de alg. Synode ,
35 , II , 28*.
- Vergadering te Amsterdam in 1615 ter verkrijging eener
 alg. Synode , **35** , II , 39.

Request daartoe aan de Staten-Generaal, 1615, **35**, II, 40.

Redenen voor eene alg. Synode, **35**, II, 41.

Postacta, **6**, III, 62; **8**, 33; **103**; bl. 146, **13—15**;
bl. 153, **18**.

Autographa, Visitatie der-, **16**, 8, 9.

Acta deputatorum daaromtrent, **11**.

Verg. verder wat vermeld is bij het art. Remonstranten,
onder Kerkgenootschappen, in dit register.

Provinciale Synoden.

Synode van Gelderland.

Handelingen van 1571—1817, bl. 125, **1**, **2**, **3**; bl.
136, I, *a—i*; bl. 144, IV, A 1 *a—g*; bl. 145, **1**;
bl. 148, **1**; bl. 152, **1**; bl. 158, II, **1**.

Handelingen van 1612—1809, **19**.

Handelingen der gedeputeerden van de Synode 1623—1798,
bl. 125, **4**.

Brieven aan de gecommiteerden der Synode in 1796, bl. 125, **5**.

Synode van Zuid-Holland.

Handelingen van 1586—1608, **2**, **4**, *g*; van 1604—1809,
bl. 125, **11**; van 1574—1810, **20—24**; bl. 136,
a—k; van 1800—1810, bl. 144, IV, A 2 *a—i*; bl.
145, **2**; bl. 148, **2**; bl. 152, **2**; bl. 158, II, **2**.

Buitengewone handelingen der gedeputeerden in Zuid-Hol-
land, **33**.

Handelingen der gedeputeerden van Zuid- en Noord-Hol-
land, **2**, 5; **31—33**. (Verg. beneden.)

Bijzondere ordeningen in de classis van Rotterdam en
naastaangelegen kerken, 1580—1610, **2**, 8.

Synode van Zuid-Holland, te Leiden gehouden in 1619,
6, III, 63, *a—d*, 64; **7**.

Syn. acten van Zuid-Holland, 1619—1633, bl. 134, **14**, 1°.

Synode van Noord-Holland.

Handelingen van 1571—1809, **52**; **53**; bl. 125, **10**;

- bl. 137, *a, b*; bl. 144, IV, A 3 *a—i*; bl. 145, **3**,
 bl. 148, **3**, bl. 152, **4**; bl. 158, II, **3**.
- Handelingen der Gedeputeerden van Zuid- en Noord-Hol-
 land, **31, 32** (verg. boven); bl. 137, *h, i*.
- Handelingen der Synode te Haarlem, 1582, **2, 4, f; 3, 6**.
- Coetus der vier classen van Zeeland, **76, 21; 79, 12**.
- Handelingen van de prov. Synode te Goes in 1597, Tholen
 in 1602, Veere in 1610, Zierikzee in 1618, Goes in
 1620, Tholen in 1638, Middelburg in 1651 en Zie-
 rikzee in 1661, **103**; bl. 139, I, **A, 1°—6°**.
- Handelingen van de kerken in Zeeland te Middelburg, met
 vervolg daarvan in 1630, **35, III, 13, 14**.
- Handelingen van den conventus der vier classen van Zeeland
 van 1692—1794, bl. 139, **C**.
- Handelingen van den Zeeuwschen Coetus, gehouden in 1711,
 in zake Gosuinus Buytendijk; 1725, F. H. de Loos;
 1733, A. van Deinse; 1737, R. S. Immens, bl. 140
 en 141, II, **H—L**.
- Handelingen der Synode te Zierikzee in 1618, bl. 141, **M, 1°**.
- Coetus in 1626 te Tholen, bl. 141, **M, 2°**.
- Conventus der 4 classen in 1630 en '31, bl. 141, **M, 3°**.
- Synode te Tholen, 1638, bl. 141, **M, 4°**.
- Coetus 1651, bl. 142, **M, 5°**.
- Conventus 1662, bl. 142, **M, 6°**.
- Zamenkomst van gedeputeerden der vier classen in 1663,
 bl. 144, **X**.
- Coetus 1664, 1665 enz., bl. 142, **M, 7°**.
- Coetus 1666, bl. 142, **Q, 6°**.
- Coetus 1672, bl. 142, **M, 8°**.
- Conventus 1673, bl. 142, **M, 9°**.
- Coetuale vergadering 1725, **M, 10°**.
- Synode te Veere, 1610. Stukken, daarop betrekkelijk,
 bl. 142; **N**.

Synode, Zeeuwsche. Brieven der Zeeuwsche classen over het houden daarvan, 1602—1631, bl. 142, **B**.

Handelingen van 1800—1809, **54**; bl. 125, **12**; bl. 137; bl. 140, **E**; bl. 144, IV, A 4 a—i; bl. 145, **4**; bl. 148, **7**; bl. 152, **5**; bl. 158, II, **4**.

Synode van Utrecht.

Handelingen van 1619—1810, **55**; **56**; **57**; bl. 125, **9**; bl. 137, a—e; bl. 144, IV, A 5 a—f; bl. 145, **9**, **A—O**; bl. 148, **4**; bl. 152, **6**; bl. 158, II, **5**.

Handelingen der gedeputeerden, 1650—1816, bl. 146, **10**, **A—I**.

Acta Synodi Trajectinae contractae, 1803—1810, bl. 146, **11**.

Synode van Friesland.

Handelingen van 1631—1810, **58**; **59**; bl. 125, **7**; bl. 137, a, b; bl. 144, IV, A 6 a—d; bl. 145, **5**; bl. 148, **9**; bl. 152, **7**; bl. 159, II, **6**.

Handelingen der Synodus Contracta, 1810, bl. 149, **10**.

Handelingen der Deputaten Synodi, 1787—1816, 149, **11**, **12**.

Rekenboek van den Bursarius der Deputaten Synodi, 1635—1795, bl. 149, **13—15**.

Ingekomen stukken bij de Deputaten Synodi, 1761—1808, bl. 149, **16**.

Idem, 1806—1812, bl. 149, **18**.

Gemengde stukken, bl. 149, **17**.

Synode van Overijssel.

Handelingen van 1622—1809, **60**, **61**; bl. 125, **8**; bl. 138, a, b; bl. 144, IV, A 7 a—g; bl. 145, **6**; bl. 148, **5**; bl. 152, **9**; bl. 159, **7**.

Synode van Groningen.

Handelingen van 1595—1810, **63**; **64**; bl. 125, **6**; bl. 138, a, b; bl. 144, IV, A 8 a—k; bl. 145, **7**; bl. 148, **6**; bl. 152, **10**; bl. 156, I, **1**, **2**; bl. 157, **11**.

- Handelingen der Deputaten, bl. 156, I, **3**, **12**.
 Het gepasseerde in de Synode a°. 1677, **12**, III, 3.
 Synode van Drenthe.
 Handelingen 1598—1809 (ontbreken die van vele jaren),
 bl. 160, I—IV.
 Acta Conventus Sylvae Ducensis, 1641—1679, bl. 145, **8**.
 Waalsche Synode.
 Handelingen 1695, 1696, bl. 148, **8**.
 Uitheemsche Synoden.
 Synode in Frankrijk.
 Te Vitry in Bretagne, 1583, **1**, **2**.
 Te Montpellier, 1598, **1**, 38, 39.
 Synode, jaarlijks te houden. Besluit deswege van de Staten van
 Holland en West-Friesland, 1591, **3**, 8.
- Taal, Regels omtrent het gebruik der Nederduitsche-, te volgen
 in de Statenoverzetting, **8**, 8; **9**, 50.
 Testamenten te passeren door Roomschen, bl. 130, *a*; bl. 131, *b*.
 Tractementen der predikanten, **6**, III, 70; **34**, 1, 5, 33; **35**,
 I, 13, 14, 18, 43, 51, 52; **35**, II, 18; **68**, 8; **69**, 6,
d; **76**, 3, 6, 10, 11; **78**, 1, 3, 4, 6; **79**, 29; bl. 161,
17; bl. 162, **20**, **26**, **30**.
 Trouwboeken, **76**, 3.
 Twisten, misverstanden, mistrouwen, October 1587, **1**, 13, 14.
 Eerste beginselen van de kerktwisten en voorslag tot wegneming
 daarvan, **6**, I, 8.
 Godsdiensttwisten, **6**, I, 38; **12**, III, 1, *a*.
- Vacaturen, Predikants-, **76**, 17; bl. 126, 1o.
 Vastendagen; zie Biddagen.
 Vereeniging der Evangelische kerken, **35**, III, 42; bl. 155, **51**.
 Verhouding tusschen Kerk en Staat.
 Missive der Staten van Holland aan den magistraat van

- Dordrecht, dat predikanten zich niet met staatszaken bemoeijen (1587), **1**, 17.
- Advies van eenige Zuidhollandsche predikanten nopens den vrede (1588), **1**, 22.
- Punten, door prins Maurits gegeven aan zekere beroepen predikanten, met het advies van hen (1588), **1**, 23.
- Handelingen der kerkedienaren, beschreven van prins Maurits over de vredehandeling in 1588, **1**, 24.
- Journal van twee gedeputeerden van de kerk van Nederland, om van Koningin Elisabeth te verzoeken, dat zij geen vrede met de Koning van Spanje make, tenzij enz., 1588, **1**, 25.
- Antwoord van Koningin Elisabeth en dankzegging der gecommiteerden, **1**, 26.
- Antwoord van de classis van Walcheren op de propositie van prins Maurits en remonstrantie, 1588, **1**, 27.
- Convenientia et discrimen jurisdictionis civilis et ecclesiasticae, **1**, 33.
- Resolutiën op kerkelijke zaken, door de Staten van Holland en West-Friesland genomen, 1608—1612, **4**.
- Resolutie der Staten van Holland over de godsdienstwisten, **6**, I, 38.
- Resolutie der Staten van Friesland tot wegneming der geschillen tusschen de professoren Vitringa en Roëll, **12**, III, 1, a.
- Resolutie der Staten omtrent gravamina, **34**, 9.
- Resolutie der Rotterdamsche vroedschap, **34**, 10.
- Resolutie der Staten aangaande het beroep van d^r. Schuius te 's Bosch, **34**, 11.
- Resolutie der Staten van Holland, aangaande de Bijbels, in de kerken te gebruiken, **34**, 17.
- Reglement van de Gecommitteerde raden, betreffende het schrijven de synodale acten, **34**, 25.
- Resolutie omtrent het tijdig overschrijven der gravamina aan de commissarissen-politiek, **34**, 26.
- Resolutie der Staten tegen het brengen van politieke zaken op den predikstoel, **34**, 34.

- Resolutie der Staten van Holland over de correspondentie met de uitheemsche kerken, **34**, 36.
- Remonstrantiën door de kerkelijken tegen de Staten, **35**, I, 19, 22—24, 27, 32.
- Commissarissen-politiek, **34**, 26; **35**, I, 20, 21, 26; II, 53; V, 18; **76**, 10, 21.
- Klagt betreffende het houden der Synode, **35**, II, 24—28.
- Resolutie van de Staten om niet te disputeren met de Remonstranten, **35**, II, 34.
- Scheiding van Kerk en Staat, **78**, 5.
- Vicarijen, Alfab. register der-, **29**; bl. 157, **16**.
- Visitatie der autographa; zie Autographa.
- Visitatie der Kerk; zie Kerkvisitatie.
- Visitatie der uit te geven theol. boeken, **34**, 47; bl. 158, **21**.
- Vergelijk Boekdrukken, Licentieus-.
- Vloeken, **34**, 27; bl. 153, **13**.
- Voorlezers, bl. 162, **19**.
- Weduwen, Predikants-, **34**, 14; **35**, II, 20; III, 22; V, 21; **76**, 20; **79**, 24; bl. 126, 1°; bl. 144, **X**; bl. 157, **19**; bl. 161, **6**.
- Weduwenbeurzen, **76**, 2; die van Gouda en Schoonhoven, **30**.
- Weeskinderen, **35**, III, 23.
- Wijn, op de Synode gebruikt, moet burgerimpost betalen (1672), **34**, 39.
- Zendinggenootschap, **81**, 13, *C*.
- Ziekentroosters op de oorlogschepen, **34**, 22; **35**, I, 60; **81**, 8, 9.
- Zondagsviering, **34**, 27; **35**, I, 37, 61. Verg. Sabbathschenden.
- Zonden, Roepende-, **34**, 43, 44. Verg. Misbruiken.
-

II. Register van personen.

Het getal, dat het eerste volgt achter den naam en achter de kommapunt, duidt aan het nummer in den Catalogus van het Synodaal Archief (dat met dikker cijfers gedrukt is); waar de bladzijde wordt uitgedrukt, daar ziet het op eene plaats uit de Indices van de Provinciale Archieven.

- Abbama, Fred.-, 37, 4.
Abrahams, Sijbert-, 68, 28.
Ackere, Willem van-, bl. 131, *b*.
Acronius, Ruardus-, 39, I.
Aegidius, 3, 3, *o*.
Aemilius, Johannes Antonius-, 95, 10.
Ahlbrinck, G.-, bl. 160, 3.
Aldenhoven, bl. 138, III, *e*.
Ampsing, Johannes-, 39, II.
Andries, Mr.-, 39, III.
Andriessen, Michaël-, 35, I, 8.
Arcerius, Johannes-, 3, 3, *h*.
Arminius, Jacobus-, 6, I, 1, 16, 18, 19, 23, 25, 27; 6, II, 44.
Arnoldi, Henricus-, 5, 49.
Arondeus, David-, 35, I, 10.
- Balens, Petr. van-: 't schandaal zijner apostasie in Spanje, 39, III.
Barends, Johannes Frederik-, 97, 3.
Barkeij, Nicolaas-, 79, 9.
Barthusius, Zoon van de weduwe-, 35, I, 58, 59.
Barueth, Jan-, bl. 126, 2°.
Baselius, Jacobus-, de oude, 39, I.
Bassen, Mr. Johan Ernst van-, 3, 3, *q*.
Bastiaans, Adr.-, 39, III.
Baudartius, Wilhelmus-, 9, 1—8, 18; 10, *C*; 18, VII—IX.
Bax, Theod.-, 37, 4.
- Becius, Joh.-, 3, 7, *a*; 6, I, 15, 30; II, 42, 48; 35, II, 12.
Begemann, Ds.-, 86, 10, 11.
Begerus, Hugo-, 37, 5.
Beijerus, Anth-, 31, *E*, *b*.
Bekker, Balthasar-, bl. 134, 15; bl. 153, 21.
Berg, A. van den-, 79, 22.
Berger, Anneken-, 88, 11.
Bergesius, Johs-, 73, I, 1.
Bernes, 74, II, 32.
Bert, Ds.-, bl. 147, 30.
Bert, Pieter de-, 35, I, 2, 3, 4.
Besier, Ds.-, 35, IV, 1.
Besler, Ds.-, 35, VII, 1.
Beukelman, Johs-, 34, 50.
Beza, Theodorus-, 1, 39.
Biegman, Ds.-, 35, VI, 10.
Bijgaarde, Casper van-, 39, II.
Bijsterveld, Ds.-, 35, V, 1.
Bijstervelt, Herm. van-, 90, 1.
Billichius, Adamus-, 39, II.
Blankstein, J.-, 98, 1.
Blijvenburgh, Gregorius-, 37, 2.
Blokhoven, Everhardus-, 39, III.
Blom, Ds. Cornelis-, bl. 128, *b*, *c*,
Boeije, Johs-, bl. 141, H.
Boekenberg, Ds.-, 72, II, 3, 6, 8, 9.
Boellaard, Pieter-, 90, 5.
Boers, Schout-, 39, IV.
Boetselaar van Langerak, Heer van den-, bl. 147, 30.

- Bogardus, Johannes-, 6, II, 48.
 Bogerman, Johannes-, 5, 63; 6, I, 13;
 9, 13, 17, 18; 10, C; 18, VII—IX;
 35, II, 38, 42.
 Böhm, Phil.-, 74, I, 3, 8, 18, 24,
 26, 27, 29, 31, 32, 34, 35, 37,
 39, 42—44, 49; II, 1, 4, 6, 8.
 Bois, Ds. du-, 74, I, 84.
 Bommelius, Everhardus-, 39, II.
 Bonnet, Petrus-, 35, V, 6.
 Booms, Marinus-, 35, V, 3.
 Bormans, Petrus-, 35, IV, 9.
 Borre, Levinus van den-, 35, II, 6; 39, I.
 Borremans, Regner-, 37, 5.
 Borrius, 37, 3, 8.
 Borrius, Samuel-, 37, 4.
 Boshuijzen, Jhr. Philips van-, bl. 151, 28.
 Boucq, Eug. Franciscus le-, 68, 5; 70,
 A, B, I, 2, 5, 6; 72, II, 1, 4.
 Bouters, Marigje-, 95, 11.
 Braak, Ds. Ter-, 35, VII, 4.
 Braarda, Car.-, 68, 14; 69, 7.
 Brantighem, J. van-, bl. 131, b.
 Bricquigni, Petr.-, 37, 7.
 Broeckhoven, Jacob van-, 9, 29.
 Broekhuysse, Hendrik Gijsbert van-, 35,
 IV, 14.
 Broekhuysse, Johan van-, 35, IV, 14.
 Broekhuysse, Maria van-, 35, IV, 14.
 Brownisten; zie Kerkgenootschappen, re-
 gister I.
 Bruinings, Ds.-, 83, 16.
 Bruinvisch, Adriaan-, bl. 142, M, 5°. **M**
 Brugge, Richard ten-, 73, I, 4, e.
 Brunholtz, Ds.-, 74, II, 11.
 Bubbenius, Thom.-, 39, IV.
 Bucerus, Gerson-, 8, 7, 9; 9, 13; 10, C.
 Buisson, Joos de-, 9, 28.
 Buitendijk, Gosuinus-, 35, V, 3; bl.
 140, H.
 Bulckius, Henricus-, 3, 7, i.
 Burghvliet, Corn.-, 37, 6.
 Burgius, Matth.-, 37, 5.
 Buscius, Nicol.-, 39, III.
 Bussingh, J. W.-, 98, 2.
 Cabeljau, Petrus-, 2; 8, 32.
 Caimax, Jac.-, 39, 4.
 Campen, Jan van-, 39, II.
 Capellen, Baron Van der-, bl. 162, 21.
 Caprarius, Caspar-, 37, 5.
 Carleton, Dudleius-, 5, 39.
 Carpentarius, Petrus-, 3, 3, m, o.
 Carpentier, Jacob-, 37, 6.
 Casembroot, Leonard-, 35, I, 20.
 Castercomius, Joannes-, 3, 3, q.
 Cathcart, De-, 84, 5, 6, 8.
 Chalmot, H. A. de-, bl. 128, c.
 Chandler, Samuel-, 74, I, 71; II, 20, 41.
 Chapelle, Armand de la-, bl. 127, 4°. **4°**
 Christiaens, Cornelis-, 3, 3, m.
 Claassen, Ds.-, 79, 21.
 Clant, C.-, bl. 131, b.
 Clercq, Jan le-, 35, III, 57.
 Cloppenburg, Ruardus-, 90, 6.
 Cok, Theodorus-, 34, 45.
 Colloort, Hendrik-, 69, 1.
 Colonius, Ds.-, 35, III, 21.
 Comantius, Wilhelmus-, 3, 7, h.
 Combachius, 73, II, gedurig.
 Commers, Jan-, 3, 3, t.
 Contjet, 77, 16.
 Coolhaes, Caspar-, 3, 7, i; 6, I, 27;
 34, 3; 35, I, 9; 39, I.
 Coolwijk, ontvanger, 35, I, 28.
 Copiconus, Laurentius-, 39, I.
 Cornelii, Arnoldus-, 3, 3, o, p; 73, I, 1.
 Cornelis, Wouter-, 6, III, 68.
 Cornelisz., Jan-, 37, 7.
 Cornelisz., Wouter-, 37, 7.
 Couwenberg, Gilles van-, 39, II, III.
 Crocius, Ludovicus-, 73, II, gedurig.
 Cruciger, Ds.-, 74, II, 7.
 Cuchlinus, Johannes-, 1, 29, 34; 6, I,
 5; 35, I, 54
 Culenburgus, Gerardus-, 3, 3, h.
 Cupus, Petrus-, 37, 7.
 Dam, Jacobus ten-, bl. 133, b.
 Dam, Corn. van- van Aarden, 76, 27.
 Damius, Joannes-, 35, I, 7.

- Damman, Ds. Tobias-, bl. 140, **G**, 2°.
 Danæus, 35, II, 59.
 Dathenus, Petrus-, 3, 7, *i*.
 David Joris, 6, I, 27.
 Deinse, Anthonie van-, bl. 141, **K**.
 Deusingius, Herm.-, 42, II.
 Deuts, Mr. Jean-, bl. 130, *b*.
 Diemer, 74, I, 9, 36, 38.
 Dieperinck, Abr.-, 98, 6.
 Doelen, Ds. van-, 35, V, 1.
 Donellus, Hugo-, 1, 19.
 Donteklok, Reginaldus, of Reynier-, 35, II, 22, 23.
 Doopsgezinden; zie Kerkgenootschappen, register I.
 Dooremans, 35, I, 60.
 Dorsius, Ds.-, 74, I, 19—21, 24, 31, 42; II, 4, 12.
 Drunen, Elizabeth van-, 95, 3.
 Duepelius, Joh.-, 82, 14, 15, 19.
 Duitsch, Gijbert Albert-, 97, 1.
 Duren, Johan van-, bl. 131, *b*.

 Eerbeek, Johannes van-, 90, 4.
 Elizabeth, Koningin van Engeland, 1, 12, 25, 26.
 Ellinkhuysen, F.-, bl. 131, *b*.
 Elsmerus, Joh. Theophilus-, bl. 138, IV.
 Empereur, L'-; zie Lempereur.
 Engelberti, Florentius-, 39, I.
 Engelraven, 37, 3.
 Es, Stephanus van- 69, 2.
 Evenhuis, Lambertus-, 90, 7; 95, 4.

 Faassen de Heer, Petrus, 77, 14; 97, 5.
 Fabricius, Franc.-, 15, 3.
 Fabritius, H.-, 35, III, 19.
 Fabritius, Prof.-, 69, 6, *b*.
 Fagel, H.-, 79, 16.
 Faille, Abr. la-, 37, 6.
 Faille, Bernhard la-, 39, III.
 Faulkelius, Hermannus-, 6, I, 30; 8, 7.
 Flenderus, Ds.-, 35, VI, 3.
 Flores, Fokke-, 42, II.
 Floris, graaf van Kuilenburg, 1, 40.
- Folkers, J. A.-, bl. 141, **K**.
 Fonseca, Ds. da-, 72, II, 3, 8, 9.
 Fontaine, De-, 1, 37.
 Fontanus, Ds.-, 6, I, 15.
 Franequerana, Johan-, bl. 154, 32.
 Fraxinus, Libertus-, 1, 7, 29.
 Frederici, Isaäcus-, 6, III, 61, *e*.
 Frederik III, paltsgraaf, 1, 1.
 Frederik V, paltsgraaf, 5, 40.
 Fruitier, Ds.-, 70, *B*, I, 4, 7.
 Fruitier, Jacobus-, 35, V, 9.
 Fullenius, Bernardus-, 9, 17, 26, 43, 48; 35, III, 34.

 Gabiljon, Ds.-, 35, IV, 4; 39, IV.
 Galenus, Joh.-, 37, 4.
 Gallicanus, Gerardus-, 3, 3, *t*.
 Geesteranus, Jodocus-, 17, *M*; 35, I, 52.
 Geisteranus, Nannius-, 37, 6.
 Geisweit, Kornelius-, 77, 1.
 Geldsligter, Ds. I.-, bl. 138, III, *c*.
 Gerardi, Henricus-, 6, I, 16.
 Gerobulus, Johannes-, 3, 3, *a*; 3, 7, *i*.
 Golowkin, Graaf van-, 77, 15.
 Gomarus, Franciscus-, 9, 49; 35, I, 54; bl. 143, **S**.
 Gordon, Ds.-, 77, 2.
 Gordon, Henricus Wilh.-, 67, 6.
 Goswinus, Thomas-, 6, III, 61, *b*.
 Graserius, Arnold-, 35, II, 17.
 Gravezande, A. 's-, 79, 13.
 Groenewegen, Jacob-, 90, 8.
 Gronovius, Joh. Fred.-, 74, II, 16.
 Gysius, Johannes-, 8, 9.

 Haas, 83, 16.
 Haatten, Ds. van-, 73, I, 5, *c*.
 Haan, Ds. L. de-, bl. 147, 30.
 Hackius, Petrus-, 3, 7, *d*; 35, I, 30, 31.
 Hakvoord, bl. 154, 44.
 Hallingover, 35, VI, 3.
 Hannapier, Ds.-, 35, IV, 10.
 Harlingen, Ds. van-, bl. 147, 30.
 Hart, Anthony-, bl. 151, 28.
 Harthogius, Abraham-, 35, III, 31.

- Hartsoeker, Nicol.-, 37, 8.
 Hassaart, Arend-, 74, I, 5, 13.
 Hattem, Pontiaan van-, 88, 5.
 Hattemisten; zie Kerkgenootschappen, register I.
 Haute, Gilles van den-, pred. te Sluis, 3, 7, A.
 Haye, De la-, 39, IV.
 Heeneman, 74, II, 39.
 Heideggers, Dr. H.-, 70, B, I, 4, 5, 7.
 Heiden, Gaspard van der-, 3, 3, i, n.
 Heijden, Arnold van der-, 95, 1.
 Hellerus, Christoph.-, 37, 5.
 Helmichius, Wernerus-, 1, 30; 6, I, 16; 73, I, 1.
 Hemmes, H. W.-, bl. 161, 4, 5.
 Hemmes, J.-, bl. 160, 3.
 Henricxsoon, Jan-, 3, 3, c, r.
 Herberts, Hermannus-, 35, II, 58; 36.
 Herberts, Theod.-, 37, 4.
 Herminkhuizen, Fred.-, 39, IV.
 Hermond, Jacobus-, 8, 32.
 Hernhutters; zie Kerkgenootschappen, register I.
 Hildebrandus, Hermannus-, 73, II, 7, a.
 Hoedemaker, Ds.-, 74, I, 48, 58, 60; II, 17, 23, 42, 43.
 Hoef, Wm. van der-, 90, 3.
 Hoese-mans, Jac.-, 35, V, 2.
 Hofstede, Prof.-, 81, 1; bl. 154, 41.
 Hogendorp, Ds.-, 69, 7, d, f; 72, II, 1, 4.
 Holst, O.-, bl. 156, I, 6.
 Hommius, Festus-, 6, II, 48; 6, III, 63, b, c; 18, X, XI; 35, III, 18.
 Hoog, Mr. P. A.-, 76, 27.
 Hoorne, Gelein Janszoon-, 3, 3, i, n.
 Hoorne, Jan de-, 3, 3, i.
 Hope, De heeren-, 74, II, 18, 37.
 Horenbeek, H. van-, bl. 131, b.
 Hortensius, Hieron.-, 39, I.
 Hubertus, 3, 3, o.
 Hunnius, Balduinus-, bl. 141, H.
 Huttenius, Albertus-, 35, II, 52.
 Huttenus, 37, 8.
 Hyperphraginus, of Over de Hage, Petrus-, 39, II.
- IJsendonk, Wijnandus-, 95, 2.
 IJseren, Willem Mattheusz van-, 35, II, 21.
 IJserman, Pieter-, 90, 3.
 IJssum, Ds. van-, 35, VI, 9.
 Imhof, G. W. van-, 71, 43, 44.
 Immens, Robertus Samuel-, bl. 141, L.
 Irenophilus (pseudonym), bl. 128, boven.
 Jacobus, Koning van Engeland, 35, II, 33.
 Jacobz, Mathijs-, 3, 3, s.
 Jansonius, Ds.-, 35, VI, 3.
 Janss, Burchardt-, 3, 3, p.
 Janssen, J. D.-, 32, 35, 36.
 Jansson, Albert-, 39, II.
 Jansz, Abraham-, 39, III.
 Jezuïten; zie Kerkgenootschappen, register I.
 Joden, zie Kerkgenootschappen, register I.
 Johannis, Adr.-, 37, 5.
 Johannis, Florentius-, 35, II, 42.
 Jong, Ds. And. de-, bl. 133, d.
 Jonge, Joest de-, 3, 3, k.
 Joris, David-, 6, I, 27.
 Junius, Franc.-, 37, 5.
 Jurieu, Petrus-, 42, IV.
 Kaas, Ds. Petrus-, bl. 126, 1°.
 Karel II, Koning van Engeland, bl. 144, X.
 Kasteelen, W. B. van de-, 79, 13.
 Kempen, P. van-, 79, 19.
 Kennedius, Ds.-, 74, I, 41.
 Ketelanus, Rosaesus-, 39, IV.
 Keuchenius, Petrus-, 73, II, 4.
 Keurvorst van Brandenburg, 17, M.
 Kirchhoffer, Ds.-, 84, 1, 7, 8, 9.
 Kleman, Ds. David-, bl. 129, e.
 Kleur, Bernhardus-, 39, IV.
 Kluit, H.-, 79, 20.
 Koning, Ds. de-, 86, 10.
 Kooten, P. A. van-, 82, 24, 25.
 Kraaijvanger, Nicolaas-, 69, 1.
 Kraan, Petrus-, 82, 14.
 Kraane, Petrus-, 69, 5.
 Kruger, S. H.-, bl. 131, b.
 Kulenkamp, Ds.-, 74, II, 19, 24, 33, 36, 38, 40, 46.

- Laats, Johan Marius-, 90, 5.
 Lamot, Jan-, 7, 1.
 Lansbergen, Franciscus-, 6, III, 61, c;
 37, 5.
 Lansbergen, Philippus van-, bl. 142, O.
 Lansbergen, Samuel-, 6, III, 61, d; 37, 5.
 Laren, Joost van-, 8, 14; 9, 19.
 Latus, Johs., 5, 71.
 Laurbach, Godefridus-, 35, I, 10.
 Laurence, Majoor-, 74, II, 9.
 Laurillard, gezegd Fallot, Georgius Jacobus-, 95, 7.
 Leenhof, Fredericus van-, 39, IV; bl.
 135, 18.
 Leers, H. P.-, 79, 16, 17.
 Lempereur, Joh.-, 35, III, 19.
 Leo, Henricus-, 39, III.
 Leuwius, Jacobus-, 35, III, 30; 39, III.
 Leycester, Graaf van-, 1, 4, 5, 6, 8,
 13—16; 3, 7, i; 35, I, 12.
 Leyden van Westbarendrecht, F. van-,
 76, 27.
 Leydich, Ds.-, 74, I, 53, 54, 72; II,
 21, 25.
 Leys, Ferdinandus-, 39, I, II.
 Labertinisten; zie Kerkgenootschappen,
 register I.
 Lindenius, Johs.-, 73, I, 1.
 Lingius, Herm.-, 79, I; 90, 10.
 Lischy, Jacob-, 74, I, 72, 73, 84; II,
 13, 14, 38, 43, 44.
 Lodewijk, landgraaf van Hessen, 79, 4.
 Longueville, Ds.-, 74, II, 20.
 Loos, Fredericus Henricus de-, bl. 141,
 J; bl. 142, M, 10°.
 Losecatus, 37, 9.
 Loti, Ds.-, 34, 32.
 Lubberti, Sibrandus-, 5, 8; 6, I, 13, 22.
 Ludingius, Nicol.-, 37, 7.
 Luinen, II. van-, 76, 13.
 Lutherschen; zie Kerkgenootschappen,
 register I.
 Lydius, Balthasar-, 5, 68; 6, III, 63,
 b, 64; 35, I, 53.
 Lydius, Joh.-, 37, 4.
 Lydius, Martinus-, 35, I, 7.
 Lydius, Nicolaas-, 35, V, 11.
 Maccovius, Johannes-, 5, 29.
 Maessen, Ds. Mauritius-, bl. 129, c.
 Mahuse, Ds.-, 35, III, 48.
 Marci, Florentius-, 39, I.
 Marnix van St. Aldegonde, Philippus van-,
 8, 1, 2.
 Matthisius, Assuerus-, 6, III, 61, g.
 Maubas, Johannes-, 39, III.
 Maurits, Prins-, 1, 23, 24, 27.
 Meerbeek, Bernardus Arnoldus van-, 97, 4.
 Meijer, Ch.-, bl. 154, 43.
 Mencke, 74, II, 48.
 Mennoniten; zie Kerkgenootschappen,
 register I.
 Mercator, Paulus-, 35, II, 29.
 Metelerkamp, Mr. Alexander Hendrik-,
 98, 2.
 Meurs, Jacobus van-, 15, 3.
 Miggridius, Joannes-, 3, 3, l.
 Mogge, Iman-, bl. 144, Z.
 Mohr, Ds.-, 69, 7, d, f.
 Molanus, 37, 3.
 Mollerus, 79, 30.
 Moltzer, J. F.-, 79, 18.
 Monger, Ds.-, 74, I, 73; II, 48.
 Monsjou, Hubertus van-, 96, 5.
 Montanus, 35, I, 31.
 Montferratus, Michaël-, 39, III.
 Moor, De-, 74, II, 19, 24, 33, 36, 38, 44.
 Moreau, Pierre-, 3, 7, g.
 Morrhuis, Cyprianus-, 3, 3, h.
 Mühlenberg, Ds.-, 74, II, 11.
 Mulierius, Nicolaas-, 5, 32.
 Musius, Arnoldus-, 5, 71.
 Nauta, G.-, bl. 150, 23.
 Neranus, Isaäcus-, 37, 2.
 Nicolai, Philippus-, 6, I, 4.
 Niellius, Carolus-, 6, III, 61, f.
 Nieuwenrode, Petr.-, 39, 3.
 Nieuwland, P.-, bl. 129, e.
 Nigli, Christiaan-, 96, 3.

- Nobiler, 35, I, 31.
 Noortbergh, Quintinus-, 15, 3.
 Noviomagus, Arnold-, 37, 4.

 Oldenbarnevelt, 35, II, 37.
 Onderwater, Mr. Boudewijn-, 35, IV, 11.
 Oorde, 79, 23.
 Oosterhaven, 37, 3.
 Oostzee, Willem-, 35, I, 29.
 Ostade, Jacobus van-, 74, I, 1; II, 5.
 Otterbein, Ds., 74, I, 84.
 Oude Rogge, Gerardus-; zie Rogge.

 Paas, Everhard-, 39, III.
 Paling, D., 39, IV.
 Pantinus, Johannes-, bl. 143, U.
 Paræus, David-, 5, 38.
 Peene, Ds. van-, bl. 138, II, g.
 Pen, 74, II, 47.
 Penius, 39, III.
 Perkins, 6, I, 27.
 Peters, Richard-, 74, I, 70; II, 16.
 Petersen, W., bl. 154, 33.
 Pezelius, Christophorus-, 3, 7, i.
 Philip Ludovic, 6, I, 6, 7.
 Pielat, Ds., 74, II, 9.
 Pieterse, Hend., 37, 4.
 Pieterse, Matthijs-, 39, III.
 Pijl, Carolus-, 39, IV.
 Pijl, Maria-, bl. 131, b.
 Pithius, Joh., 37, 7.
 Platevoet, Mattheus-, 39, I.
 Plessis, Du-, 35, II, 43.
 Poelenburgh, Cornelis van-, bl. 130, 131, b.
 Poertner, Ds., 74, II, 34, 35.
 Pollio, Ahasuer-, 37, 7.
 Pols, Jaques-, bl. 141, M, 1°.
 Polyander, Johannes-, 9, 49.
 Popta, Henricus-, bl. 151, 29.
 Porrenaer, Agatha-, bl. 144, X.
 Pot, Jacobus-, 95, 6.
 Potier de Mussy, F., 5, 31.
 Potker, Ds. G., 71, 43.
 Prato, Ds. de-, 35, VI, 5.
 Prato Jac. Andreas de-, 90, 2.

 Prinse, Johs., 98, 1.
 Pruschenccius, Johannes Georgius-, 35, III, 17.

 Raet, Adrian. de-, 37, 4.
 Raet, Levin. de-, 37, 4.
 Raey, J. B. van-, 82, 18.
 Rappardus, 39, IV.
 Reddingius, R. P., bl. 150, 24.
 Rees, R., 82, 22.
 Remonstranten; zie Kerkgenootschappen, register I.
 Revius, Jacobus-, 9, opschrift; 9, 1—8, 20, 31, 35—37, 41, 42.
 Rhijn, Ds. van-, 86, 8.
 Rieger, Ds., 74, I, 84.
 Rijcke, P. L. de-, bl. 130, a.
 Rijn, Ds. van-, 69, 6, b.
 Roelandi, Caesar-, bl. 142, Q, 6°.
 Roëll, Herman Alexander-, 12, III, 1, a; bl. 138, II, g.
 Rogge, Gerardus Oude-, bl. 133, b.
 Roggeveen, Mr. Jacob-, 88, 5.
 Rolandi, Henricus-, 3, 3, d.
 Rolandus, Jacobus-, 8, 10.
 Roldanus, Ds., 82, 27.
 Römelingh, Patroclus, bl. 158, 21.
 Roomschegezinden; zie Kerkgenootschappen, register I.
 Ross, S. Th., 81, 12.
 Rotharius, Everhard-, 39, III.
 Rotterdam, Arnoldus-, bl. 155, 52.
 Rouffaert, Benjamin-, 96, 2.
 Rübél, Ds., 74, I, 68, 70, 73, 75, 85; II, 22, 38, 45.
 Rudsén, Mattheus-, 34, 2.
 Ruyterus, Joh., 67, 5.

 Sage ten Broek, J. J. le-, 82, 31, 32, 35, 36.
 Sandifort, Ds., 74, II, 46, 50.
 Saravia, Adrianus-, 1, 20.
 Saurin, Jacques-, bl. 127, 4°.
 Schaap, raadsheer, 35, V, 18.
 Schagt, N. A., bl. 160, 3.

- Schlatter, Ds., 74, I, 44, 45, 48, 50—53, 55, 57, 62, 63, 65, 70, 74, 76, 78, 82, 84—88; II, 8—10, 15, 16, 21, 22, 25, 27, 30, 31, 38, 49.
- Schoeffer, Ds., 84, 9.
- Schoemaker, 74, II, 50.
- Schortinghuis, bl. 154, 40.
- Schoterus, Joh., bl. 153, 19, 20.
- Schulius, Ds., 34, 11.
- Scotenus, 37, 3.
- Selcart, Caspar-, 37, 6.
- Sevenhuse, Ds., 35, III, 5.
- Sibelius, Casparus-, 9, 31, 41.
- Sibelius, Taco-, 90, 9.
- Sibrants, Anth., 37, 4.
- Siebeling, Ds., 89, 13.
- Sijbrands, Take-, 35, I, 49.
- Sijnen, H. van-, bl. 132.
- Siligineus, Theod., 39, I.
- Simonse, Adr., 37, 5.
- Sixtus, Sybrandus-, 39, III.
- Sloot, Joh., bl. 131, *b*.
- Smetius, Johannes-, bl. 135, 17.
- Smytegelt, Bernardus-, bl. 141, K.
- Smoutius, 35, III, 25; bl. 138, II, *f*.
- Socinianiën; zie Kerkgenootschappen, register I.
- Sopingius, 37, 3.
- Sopingius, Godefridus-, 35, II, 38.
- Spaan, Nic., 90, 1.
- Spanhemius, bl. 158, 21.
- Spranckhuysen, Dionysius-, 35, I, 56.
- Spuede, Johannes-, bl. 126, 3°.
- Staal, J., bl. 131, *b*.
- Stangerus, Johs., 37, 2.
- Starre, Barend van der-, 95, 11.
- Steen, A. van den-, bl. 153, 27.
- Steen, Ds. van der-, 89, 6.
- Steen, Johan van der-, bl. 131, *b*.
- Steenbergen, Ds., bl. 160, 2.
- Steenveld, Chr. van-, 97, 5.
- Steiner, 74, I, 48, 50, 62*a*, 63, 67; II, 11, 27, 28.
- Sterthenius, Enoch-, 9, 18.
- Stoel, Anna van der-, bl. 131, *b*.
- Stoy, Ds., 74, I, 82, 84; II, 38.
- Streso, Ds. I. J., bl. 126, 1°.
- Swanius, Theodorus-, 37, 2.
- Swartenius, Henricus-, 39, III.
- Swerinchusius, Caspar-, 3, 7, *f*; 35, II, 12; 73, I, 1.
- Symons, Adriaan-, 35, I, 6.
- Teckmannus, Arnoldus-, 9, 32.
- Tegnejus, Tobias-, 9, 27, 28.
- Teller, Ulrich-, 90, 11.
- Tempelman, Ds., 74, I, 84.
- Tennent, Ds., 74, II, 11.
- Theodorus, Regnerus-, 3, 3, *p*.
- Thomassone, Wilhem-, 3, 3, *r*.
- Thomson, Ds., 74, I, 69—71; II, 20, 40, *a*, 41.
- Thornton, 72, II, 2.
- Thuret, Jan Daniël-, bl. 128, *a*.
- Tiekmaker, Jerem., 37, 4.
- Tijd, Ds. van der-, 72, II, 3, 8, 9.
- Tijkmaker, Nicolaas-, 6, III, 67, *b*.
- Tory, Robert-, bl. 144, X.
- Trigland, Jac., 73, II, 4.
- Tuttel, H., bl. 130, *g*.
- Ursinus, Ds., 73, I, 1.
- Utrecht, Gerardus ab-, bl. 155, 45.
- Uyttenhoven, A., 82, 25, 27, 30.
- Vagelsang, Luderus-, 5, 63.
- Valentijn, Ds., 72, I.
- Valk, Petr., 37, 4.
- Velde, Abrah. van de-, 39, III.
- Velingius, 74, I, 12.
- Velingius, Wilh., 15, 3.
- Velse, Jacob Jansse van-, 35, II, 9.
- Velsen, W. van-, 35, II, 8.
- Velsius, Gerard-, 37, 6.
- Venator, Adolphus-, 6, II, 45.
- Verbis, D. C., 70, B, I, 1, 4.
- Verbrugge, Ds. Philippus-, bl. 129, *f*; bl. 138, III, *a*.
- Vergee, proponent, 34, 38.
- Verhoeven, Gerardus-, 95, 3.
- Vermeer, Th., 81, 10.
- Vink, Wilh., 39, I.

- Vinsemius, 6, I, 29.
 Visvliet, Ds., bl. 147, 30.
 Vitringa, Campegius-, 12, III, 1, a.
 Vlietius, Abr., 37, 2.
 Vlooten, Ds. W. A. van-, bl. 126, 1°.
 Voget, 34, 48.
 Volkerts, Andr., 37, 3.
 Volmer, Jonas-, bl. 143, S.
 Vomelius, Sibr., bl. 149, 22.
 Voorst, Ds. D. C. van-, bl. 138, III, d.
 Vorstius, Conradus-, 5, 61; 6, I, 27,
 36; 35, II, 31—33; 39, II.
 Vos, 39, I.
 Vranckez., Franciscus-, 3, 3, s.
 Vries, Joh. de-, 37, 6.
 Vugt, Pieter van-, 95, 12.
- Wachendorff, Petrus-, 35, II, 61.
 Wachter, Hermanus-, 92, 3.
 Wagemager, Ds. P., bl. 126, 1°.
 Wagtendorp, Corn. van-, 73, I, 4, d.
 Wayen, T. van der-, bl. 158, 21.
 Walæus, Antonius-, 18, X, XI.
 Waldenzen; zie Kerkgenootschappen, re-
 gister I.
 Waldsmid, Ds., 74, II, 42.
 Walle, Dionys van de-, 39, I.
 Wederdoopers; zie Kerkgenootschappen,
 register I.
 Weiss, Ds., 74, I, 58, 61; II, 2, 25, 26.
- Wemerus, Jo., bl. 149, 21.
 Wenoc, Ds. Joannes van-, bl. 128, a.
 Wenting, Ds., 72, II, 3, 8, 9.
 Wernerus, Jo., 73, II, 8, b.
 Wernig, Ds., 74, II, 23.
 Widmarius, 73, II, 4.
 Wies, Joh. Conr., 74, II, 17.
 Wiggerus, Cornelis-, 35, I, 48, 49.
 Wijk, Arnold van-, 35, IV, 13.
 Wijkmans, H., 96, 6.
 Wijmans, Dirkje-, 35, IV, 14.
 Wijngaarden, Mr. Gerard van-, 35, I, 20.
 Willem I, prins van Oranje, 35, I, 20.
 Willem Lodewijk, graaf, 35, I, 25.
 Willius, 73, II, 5.
 Wingius, Godefridus-, 3, 3, b.
 Winssen, Frederik van-, 1, 40.
 Wittert, Egbertus-, bl. 132.
 Wittichius, Prof., 35, IV, 12.
 Wittius, Dan., 37, 4.
 Wouwer, Van de-, 39, I.
 Wenbogaert, Johannes-, 1, 37; 6, I,
 16, 19; II, 42; 35, I, 55, 56;
 73, I, 1.
 Wutenburg, 35, I, 60.
- Zaag, Johannes van der-, 44.
 Zanten, C. van-, 82, 35.
 Zijlhard, 84, 4.
 Zomerdijk, A., 81, 11.

III. Register van landen en plaatsen.

Zie het gedrukte boven Register II.

- Aalburg, 95, 3.
 Aardenburg, bl. 141, K, M.
 Abbenbroek, 98, 5.
 Alblasserdam, 35, II, 12; 89, 8.
 Alfen, 34, 58; 39, IV; 90, 9.
 Alkmaar, 6, II, 45; bl. 133, b.
 Altona, 6, I, 4.
 Amboina, 67, 6.
- Amersfoort, 35, VI, 4.
 Ammerstol, 89, 12; 127, b.
 Amsterdam, 1, 7, 29; 6, I, 1, 28,
 42, II; 69, 6, b; 73, I, 1; bl. 137;
 k; bl. 138, III, d; bl. 158, 21.
 Ankeveen, bl. 131, b.
 Anlo, bl. 161, 4.
 Antwerpen, 82, 13, 18, 20, verv.

- Asch, 39, IV.
 Asperen, 90, 5.
 Assendelft, bl. 130, *b*.
 Assweiler, 75; 79, 5; 84 geheel.
- Baardwijk 91, 2, 3.
 Bakel, bl. 132.
 Baren, 96, 5.
 Barendrecht, 39, III.
 Barsingerhorn, bl. 127, *b*.
 Batavia, 35, III, 12; 67; 68; 81, 10—12;
 bl. 146, 21.
 Portugesche predikanten aldaar, 68, 17.
- Beijerland, Nieuw-, 38.
 Benschop, 35, VI, 10.
 Bentheim, 73, I, 6, *b*.
 Berg, 73, I, 6, *d*; 92, *G*.
 Bergen op Zoom, 39, I.
 Berlicum, bl. 132.
 Berlijn, bl. 155, 46.
 Beusichem, 35, V, 1.
 Biert, 97, 4.
 Bildtlanden, De nieuw bedijkte-, bl. 151, 28.
 Blokker, Ooster- en Wester-, 34, 50.
 Blokzijl, bl. 154, 28.
 Bodegraven, 38.
 Boheme, 94, 2; bl. 154, 42; bl. 158, 20.
 Bonberg, 83, 16.
 Borne, bl. 154, 33.
 Boucholt, 35, III, 44.
 Brabant, Noord-, bl. 129, *a*; bl. 133, *b*.
 Brasilië, 67, I, 1; bl. 146, 21.
 Breda, 35, V, 3; 38; 73, I, 6, *e*; 98, 3.
 Bremen, 73, II, 1—8.
 Brielle, 3, 3, *c*, bl. 9; 34, 7.
 Briels Nieuwland, 35, VII, 3.
 Brouwershaven, 3, 3, *h*.
 Brugge, 39, I.
 Brussel, 34, 48; 35, I, 10.
 Buitensluis, 95, 2.
 Buren, 90, 4.
- Calais, bl. 143, *S*.
 Canvey eiland, bl. 143, *S*.
 Ceylon, 68, 28; 71.
 Clingen-Munster, 83, 4.
- Cocalico, 74, I, 83; II, 42.
 Colombo, 68, 22, 27; 71, 1, 22, 23,
 25, 29—33, 36, 37, 39, 43—46.
 Coromandel, 68, 28.
- Danswijk, 1, 7.
 Dantzig, 73, I, 6, *a*; bl. 129, *d*.
 Darmstad, 79, 4.
 Delfshaven, 38.
 Delft, 1, 4; 3, 3, *m*, *o*, *p*; 3, 7, *f*, *g*.
 Dendermonde, 82, 18; 88, 12.
 Deventer, 9, 31—37; bl. 154, 38.
 Dirksland, 95, 12.
 Dordrecht, 1, 17; 3, 7, *a*, *b*; 6, III,
 69; 37, 1; 38; 78, 10; 79, 15;
 90, 1; bl. 126, 2^r; bl. 127, *f*.
 Doveren, 35, I, 60; 127, *b*.
 Duinkerke, 35, I, 3; 39, I.
 Dussen, bl. 132.
- Edam, bl. 138, III, *c*.
 Eindhoven, bl. 133, *d*.
 Elkerzee, bl. 142, *M*, 5°.
 Emmeloord op Schokland, bl. 154, 31.
 Emmines, bl. 147, 28.
 Engeland, 1, 9, 12; 35, III, 37, 40; bl. 143, *S*.
 Engelen, 34, 42; 35, IV, 14.
 Engelum, bl. 150, 24.
 Enkhuizen, 3, 3, *g*.
 Eten, 35, I, 60.
 Etten, 39, IV.
- Falconerschwamp, 74, I, 35; 86, 2.
 Farmsum, bl. 158, 21.
 Fernambuco, 67, I, 1.
 Fijnaard, bl. 143, *V*.
 Franeker, 9, 17.
 Frankfort a. M., 74, II, 34, 35.
 Frankrijk, 1, 2, 39; 2, 1; 6, I, 2;
 73, I, 5, *a*; bl. 138, II, *b*, *c*.
 Friesland, 12, III, 1, *a—c*; 35, I, 25;
 78, 11.
- Geertruidenberg, 39, IV.
 Geldermalsen, 34, 49.
 Gelre, Vorstendom-, bl. 134, 17.

- Gend, 35, I, 1.
 Genderen, 89, 5; 96, 1.
 Genemuiden, bl. 154, 30.
 Generaliteitslanden, X; 35, IV, 7; bl. 129, *b*; bl. 130, *a*; bl. 132; 133, *d*.
 Genève, 6, I, 3.
 Germantown, 74, I, 23, 47, 62 *a*, 63, 66, 67; II, 14, 30.
 Giesen, bl. 127, *b*.
 Giesendam, 35, IV, 5; V, 13; 97, 3.
 Giesen-Nieuwkerk, 35, V, 20; 89, 13.
 Giesen-Oudekerk, 35, IV, 5; 89, 3; bl. 127, 6°.
- Goes, bl. 142, O,
 Gorinchem, 3, 3, *d*, *e*, *f*.
 Gouda, 3, 3, *c*, *r*; 6, III, 71; 35, II, 54; 36; 39, II; 98, 2.
 Gravendeel, 's-, 35, IV, 10.
 Gravenhage, 's-, 3, 3, *g*; 35, VII, 6; 100; bl. 126, 1°, 3°; bl. 129, *c*.
 Gravenmoer, 's-, 35, VI, 3.
 Grevelduin-Kapelle, 's-, 89, 7.
 Groede, bl. 144, Z.
 Grote Lindt, 95, 8.
 Gulik, 35, II, 61; 73, I, 6, *d*; 92, *D*; bl. 147, 27; bl. 158, 20.
- Haarlem, bl. 129, *c*; bl. 131, *b*.
 Hagestein, 35, V, 15; 94, 5; bl. 147, 30.
 Hamburg, 6, I, 4.
 Hanau, 34, 16.
 Hardinksveld, 35, IV, 5; VI, 6; 96, 3; 97, 3.
 Haringhuizen, bl. 127, *b*.
 Hasselt, 73, I, 4, *a*.
 Heerenveen. Synode aldaar, bl. 134, 16.
 Heer-Oudelands-ambacht, 95, 8.
 Heer-Simonshaven, 97, 4.
 Heesbeen, 89, 10; 95, 3.
 Heeswijk, bl. 133, *b*.
 Heide, Ter-, 38.
 Heidelberg, 74, II, 2; 79, 8; 83, 1, 8.
 Hekelingen, 73, I, 6, *f*.
 Hendrik-Ido-ambacht, 35, VI, 9.
 Herkingen, 90, 11.
- Hertogenbosch, 's-, 34, 11; 73, I, 3; bl. 130, *a*; bl. 132; bl. 145, 8.
 Hertogenbosch, 's-, Meijerij van-; zie Meijerij.
 Heukelom, 35, VI, 7.
 Heusden, 89, 6; 96, 4.
 Hindeloopen, bl. 149, 22.
 Hodenpijl, 34, 56; bl. 133, *b*.
 Hongarije, bl. 158, 20.
 Hoogeveen, bl. 160, 2.
 Hoorn, bl. 126, 1°.
- Hoornaar, 98, 6.
- Ierland, 35, III, 37.
 IJsselmonde, 90, 7; 95, 4.
 IJsselmuiden, bl. 154, 32.
 Indië, Oost- en West-, 35, III, 27; 67; 68; 69; 81 geheel; 92, *A*; bl. 138, II, *e*.
 Iperen, 88, 12.
- Jacobi-parochie, St.-, bl. 151, 28.
 Jaffanapatnam, 71, 31.
- Kaap de Goede hoop, 81, 7; 90, 6.
 Kampen, 3, 7, tusschen *k* en *i*.
 Keiserswerth, bl. 154, 35.
 Kempen in Keulsland, 35, IV, 4.
 Kerkwerve, bl. 142, Q, 6°.
- Klaaswaal, bl. 127, *b*.
 Kleef, bl. 158, 20.
 Kloetingen, bl. 141, J, L; bl. 142, M, 10°.
- Koedijk, bl. 129, *f*.
 Koloniën (van Nederland), XI.
 Korendijk, 89, 11.
 Koudekerk, 35, I, 38.
 Krimpen aan de Lek, bl. 126, 1°.
- Kuilenburg, 35, II, 21; 38.
- Lancaster, 74, I, 74, 79, 81; II, 31; 86, 11.
 Langeraar, 95, 1.
 Leerdam, 3, 3, *k*; 35, III, 21; 90, 3.
 Leeuwarden, 9, 25, 44, 45, 48; bl. 128, *b*, *c*; bl. 150, 23; bl. 151, 28.
 Leiden, 1, 29; 3, 7, *d*, *e*, *i*; 6, I, 1; III, 55, 61, *a*, 63, *d*; 9, dikwerf; 35, III, 19.

- Lekkerkerk, 38; bl. 126, 1°.
- Leksmund, 35, VI, 6.
- Lesna, 35, III, 43.
- Lindt, Grootte-, 95, 8.
- Lingen, 73, I, 6, c; bl. 146, 20; bl. 154, 29; bl. 158, 20.
- Lissabon, 73, I, 5, c.
- Lisse, 34, 52; 35, V, 14; 77, 2; 97, 6.
- Lith en Lithhoijen, 80, 4.
- Litthauwen, 75; 99.
- Londen, 3, 3, b.
- Loosduinen, 95, 11.
- Lubek, 82, 20.
- Maarten, St.-, bl. 127, b.
- Maasdam, 35, V, 11.
- Maasland, 34, 53.
- Maassluis, 95, 9.
- Maastricht, 73, I, 4, b, f.
- Macasser, 69, 1.
- Maidstone, bl. 143, S.
- Manheim, 73, I, 5, b.
- Marrum, bl. 149, 21.
- Marssum, bl. 151, 29.
- Medemblik, 35, I, 49.
- Meenen. «Classis castrensis,» aldaar gehouden (1793), 77, 13.
- Meerkerk, 90, 6.
- Meijerij van 's Hertogenbosch, 35, III, 50; 65; 73, I, 3; bl. 146, 20.
- Middelburg, 3, 3, i, n.
- Mijdrecht, bl. 147, 29.
- Moordrecht, 6, III, 71.
- Moravië, 80, 2.
- Naaldwijk, 3, 3, s.
- Naganapatnam, 67, 5.
- Neurenberg, bl. 154, 35.
- Niekerk, bl. 156, I, 6.
- Nieuburg, 6, I, 6.
- Nieuwenhoorn, 35, IV, 3.
- Nieuwkoop, 38.
- Nieuwpoort, 6, III, 71; 35, III, 5.
- Nieuwveen, 38; 97, 4.
- Nieuw York, 74, I, 6, 35; bl. 138, II, e.
- Nijkerk, bl. 149, 21.
- Nijmegen, bl. 135, 17.
- Noorden, 35, VII, 1.
- Numansdorp, 35, VI, 3.
- Oegstgeest, bl. 132.
- Oldemarkt, bl. 153, 27.
- Oldenzaal, bl. 146, 20.
- Olijfberg, Brabantsche-, te Antwerpen, 16, 7, 10; 35, VI, 6; 73, I, 2; 82 geheel; 92, C; bl. 149, 20.
- Ooltgensplaat, 89, 13; bl. 127, 5°.
- Opperdoes, 76, 13.
- Oterleek; zie Ouddorp.
- Ouddorp en Oterleek, bl. 126, 1°.
- Oudewater, 4, 2; 6, III, 71; 35, VI, 1; 38; 39, III tweemaal; 95, 11.
- Oudshoorn, 95, 6.
- Ouwerkerk, bl. 144, Z.
- Overmaas, De drie landen van-, 66; 73, I, 4, b.
- Over- en Nederwaard, 89, 15.
- Palts, 1, 3; 79, 7, 8; 83 geheel; 92, E; bl. 147, 27; bl. 149, 20; bl. 154, 37.
- Papendrecht, 35, IV, 11.
- Paramaribo, 95, 10.
- Parijs, 6, I, 22.
- Pensylvanië, 16, 5, 6; 74; 75; 86 geheel; 92, B; 99; bl. 135, 22; bl. 155, 47 (Pensylvanische fonds).
- Peursum, 89, 3.
- Philadelphia, 74, I, 2, 4, 5, 7, 9, 12, 13, 15, 16, 22, 26, 36, 55, 70, 75, 85, 87; II, 1, 5, 9, 16, 22, 50.
- Philippine, 35, IV, 1.
- Piemont, Valleijen van-, 85, 1, 2.
- Polen, bl. 158, 20.
- Portugal, 6, III, 74; 34, 21, 24; 73, I, 5, c.
- Prinsenhage, 35, V, 2.
- Prinsland, 96, 2.
- Rhenen, 35, I, 29.
- Rhijnberg, 94, 4.

- Rhijnsaterwoude, 35, V, 16; 38; 39, III; 79, 20; 97, 6.
 Rhijnsburg, 98, 4.
 Ridderkerk, 35, V, 12.
 Rijp, De-, 89, 9.
 Rijssen, bl. 155, 50.
 Rijswijk, bl. 130, a.
 Roetgen, Het-, 80, 1.
 Ronsdorff, 92, G.
 Rotterdam, 3, 3, o; 7, g; 6, II, 51; 34, 10; 35, I, 2, 4; II, 55; III, 20; V, 9; 38; 42, II; 70, B, I, 4, 7; 89, 14; bl. 126, 1°.
- Schagen, bl. 127, b.
 Scheveningen, 97, 5.
 Schiedam, 3, 3, m.
 Schijndel, bl. 132.
 Schipbach, 74, II, 1.
 Schipbogen, 74, I, 35.
 Schipluiden, 3, 3, o; 34, 54, 55; bl. 132.
 Schokland, bl. 154, 31.
 Schoonhoven, 35, II, 6; III, 5.
 Schore en Vlakte, bl. 140, H.
 Schotland, bl. 158, 20.
 Schutterop, 73, I, 4, c.
 Sliedrecht, 35, IV, 2.
 Sluipwijk, 38.
 Sluis, 3, 7, h; bl. 141, M, 4°.
 Soetermeer; zie Zoetermeer.
 Soeterwoude; zie Zoeterwoude.
 Solingen, 74, II, 32.
 Sparendam, bl. 138, III, b.
 Spijkenisse, 98, 1.
 Sprang, 39, IV.
 Steenwijk, bl. 130, g; bl. 155, 52.
 Stein-Rabien, 74, II, 23.
 Stolck, 37, 4.
 Stolwijk, 6, III, 71; 35, VI, 5; 38; 39, III; 90, 2.
 Streefkerk, 35, V, 19.
 Swammerdam; zie Zwammerdam.
- Tholen, bl. 143, U.
 Tolpenhakken, 74, I, 28, 39, 82.
- Tweebruggen, 34, 16.
- Udenhout, 34, 49.
 Uitwijk, 35, V, 22.
 Utrecht, 4, 9; 6, I, 34; 35, III, 47.
 Utrecht, Sticht van-, 73, I, 1.
- Veere, 3, 3, l.
 Venlo, bl. 149, 20.
 Vianen, 38; 39, IV.
 Vitry in Frankrijk, 1, 2.
 Vlaanderen, 35, III, 52; 77, 12; 82, 11.
 Vlaardingén, 35, VI, 2; 88, 11; 89, 1.
 Vlijmen, bl. 127, b.
 Vlissingen, 3, 3, a; 9, 18, 19, 21, 28.
 Vollenhove, bl. 154, 28.
 Voorburg, 78, 8, bl. 129, e.
 Voorschoten, 39, I, II.
- Waarder, bl. 127, b.
 Waddingsveen, bl. 126, 1°.
 Warmond, 35, V, 5; VII, 2; bl. 130, a.
 Waspik, 34, 44.
 Wassenaar, 35, VII, 7; 89, 2.
 Weenen, bl. 160, 1.
 Weert, 35, V, 7.
 Weesp, bl. 128, a.
 Weesperkarspel, bl. 131, b.
 Welchingen, 83, 16.
 Werkendam, 90, 8.
 Wetering, 89, 9.
 Wetering, Oude-, 35, V, 10.
 Wezel, bl. 149, 20.
 Wilsveen, 39, IV.
 Witmarsen, 74, I, 35.
 Woerden, 34, 2; 35, III, 38; 38 twee-maal; bl. 132.
- Yarmouth, bl. 143, S.
- Zeeland, 12, III, 2; 35, III, 33, 37; bl. 139.
 Zevenbergen, 35, V, 17; 95, 5.
 Zevenhoven, 38; 39, IV.
 Zierikzee, 3, 3, h.

Zoetermeer, 35, 1, 41; 89, IV.	Zutfen, Graafschap-, bl. 134, 17.
Zoeterwoude, 38; 97, 1, 2.	Zwammerdam, bl. 131, b.
Zuidland, 44.	Zwartewaal, 35, IV, 9; 38.
Zutfen, 9, 6.	Zwitserland, bl. 138, II, c.

 DRUKFOUTEN.

Bl. 9, reg. 15, v. b., staat: clasis	; lees: classis
" " " 18, " " "	" "
" 25, " 2, " " "	Schnlle ; " Schelle
" 26, " 13, v. o., " "	10 ; " 19
" 34, " 13, v. b., " "	n ^o . 151 ; " n ^o . 103 en 104
" 46, " 6, " " "	consent ; " consent
" 95, " 5, " " "	Aswijller ; " Aasweiler
" 101, " 15, " " "	Asweiler ; " Aasweiler
" 110, meermalen	" Aswijller ; " Aasweiler
" " " 15, 13 en 3, v. o., " "	Cathoart ; " Cathcart
" 141, " 2, " " "	1628 ; " 1638

I N H O U D.

Catalogus van het oud Synodaal archief.

	Bladz.
I. ALGEMEENE ZAKEN	3
II. GELDERLAND	34
III. ZUID-HOLLAND	35
IV. NOORD-HOLLAND	65
V. ZEELAND	66
VI. UTRECHT	66
VII. FRIESLAND	67
VIII. OVERLIJSSEL	67
IX. GRONINGEN	68
X. GENERALITEITSLANDEN	69
XI. KOLONIËN	69
XII. BUITENLAND	80
XIII. LOSSE SCHRIFTEN, IN PORTEFEUILLES	95
XIV. LOSSE SCHRIFTEN, GEORDEND EN IN BUNDELS VERZAMELD	113
XV. AANHANGSEL, VERMELDENE DEELS DRUKWERK, DEELS HANDSCHRIFT	121

Indices van de oude Provinciale archieven.

GELDERLAND	125
ZUID-HOLLAND	136

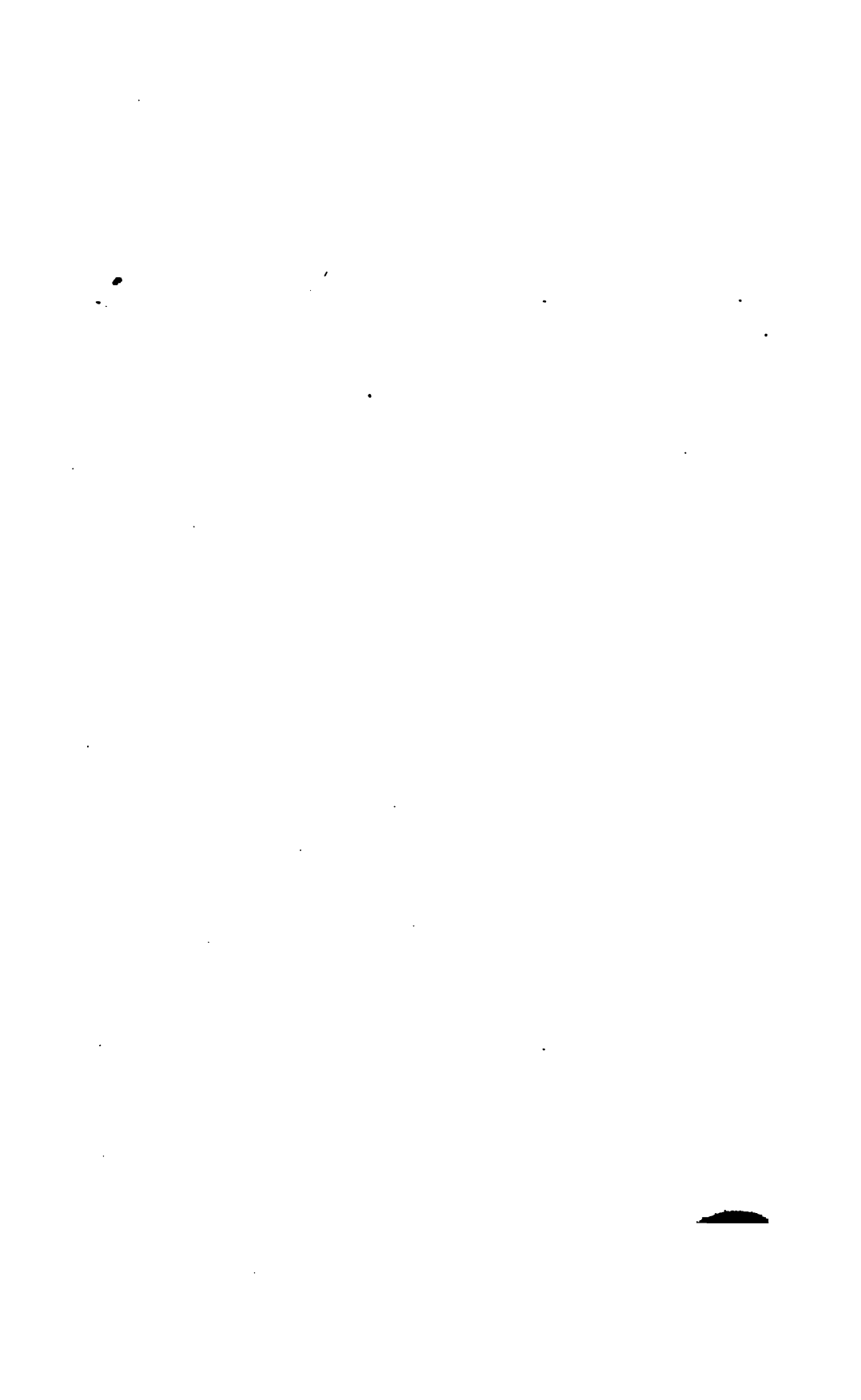
	Bladz.
NOORD-HOLLAND	136
ZEELAND	139
UTRECHT	145
FRIESLAND	148
OVERIJSEL	152
GEONINGEN	156
DRENTHE	160

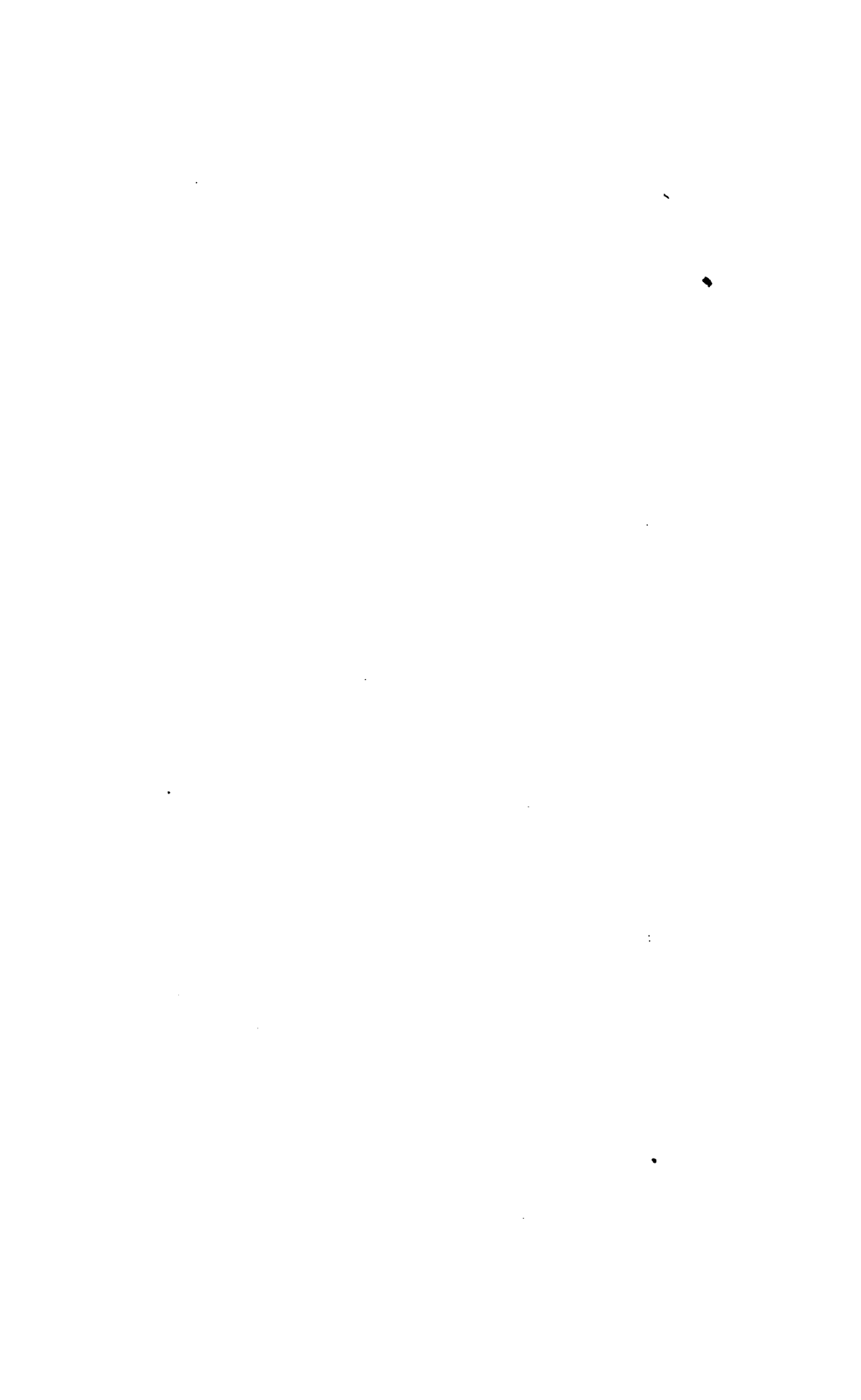
Alphabetische Registers.

I. REGISTER VAN ZAKEN	165
II. REGISTER VAN PERSONEN	184
III. REGISTER VAN LANDEN EN PLAATSEN	191

3 2044 052 768 645

**THIS VOLUME
DOES NOT CIRCULATE
OUTSIDE THE LIBRARY.**

